

ກະຊວງສຶກສາທິການ

ບົດວິໄຈອຸປະສັກກົດຂວາງການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ຍຸດທະວິທີ
ທີ່ເປັນໄດ້ ໃນການເພີ່ມ ແລະ ຮັກສາການເຂົ້າຮຽນ
ຂອງນັກຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ

ພວກເຮົາພ້ອມກັນຊ່ວຍສ້າງອະນາຄົດໃຫ້ແກ່
ເດັກທຸກຍາກໃນ ສປປ ລາວ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງ
ການສຶກສາທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ
ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດປະກອບສ່ວນໃນການ
ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຊາດ
ແລະ ຂອງໂລກ

ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ

ກະກຽມໂດຍ
ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ (ສຮ)

PREPARED BY THE

INCLUSIVE EDUCATION CENTER (IEC)

**Baseline Study on Factors Inhibiting Students
from going to School
and Strategic Interventions
to Increase Participation
and Retention
of Lao Students
in Schools**

GRANT OO69-LAO (SF)

we're helping build a future
where all poor children of Lao PDR
have ACCESS to relevant,
QUALITY education enabling them
to share in the economic opportunities
of the new global economy

BASIC EDUCATION SECTOR DEVELOPMENT PROJECT
www.besdplaos.multiply.com

ຕາຕະລາງສາລະບານ

ພາກ	ຫົວຂໍ້	ໜ້າ
	ບົດສັງລວມຫຍໍ້	6
I.	ຄວາມເປັນມາ, ເຫດຜົນ ແລະ ຂອບເຂດຂອງການວິໄຈ	11
II.	ວິທີດຳເນີນການສຳຫຼວດ	16
III.	ຜົນຄົ້ນພົບຕົ້ນຕໍ	26
IV.	ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການແກ້ໄຂຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ຮູບແບບສະໜອງທຶນການສຶກສາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ	37
V.	ບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ	56
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ		
1	ທົບທວນນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດສະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	65
2	ບົດເລື່ອງຂອງ ທ້າວສົມສະໝິດ	76
3	ນິຍາມຕົວຊີ້ບອກທີ່ນຳໃຊ້ໃນບົດວິໄຈ	78

ເອກະສານອ້າງອີງ

ບັນຊີເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ:

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ກ – ຜູ້ຖືກສຳພາດແຍກຕາມຊົນເຜົ່າ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຂ (I) – ຄຳຖາມສຳລັບເດັກ/ນັກຮຽນ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຄ (II) – ຕາຕະລາງສະຫຼຸບສັງລວມ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ງ (III) – ລະຫັດ

ບັນຊີຕາຕະລາງ

ລາຍການ	ຫົວຂໍ້	ໜ້າ
1	ທິມງານສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ	19
2	ລາຍໄດ້ຂອງຄອບຄົວແຈກຢາຍຕາມຜູ້ຖືກສຳພາດ	31
3	ປະເພດອາຊີບໃນການດຳລົງຊີວິດຂອງຜູ້ປົກຄອງ	32
4	ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດ ກ່ຽວກັບໄລຍະທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນ	33
5	ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດ ກ່ຽວກັບວິທີເດີນທາງໄປໂຮງຮຽນ	33
6	ການແຈກຢາຍອາຍຸຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດ	34
7	ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດ ອີງຕາມສະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ	35

ບັນຊີຂໍ້ມູນສະຖິຕິ

ລາຍການ	ຫົວຂໍ້	ໜ້າ
1	ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດແຍກຕາມເພດ	25
2	ການແຈກຢາຍລະດັບການສຶກສາຂອງພໍ່ນັກຮຽນຍິງ	27
3	ການແຈກຢາຍລະດັບການສຶກສາຂອງແມ່ນັກຮຽນຍິງ	28
4	ການແຈກຢາຍລະດັບການສຶກສາຂອງພໍ່ນັກຮຽນຊາຍ	29
5	ການແຈກຢາຍການສຶກສາຂອງແມ່ນັກຮຽນຊາຍ	29
6	ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດແຍກຕາມຊົນເຜົ່າ	84

ຜູ້ຈັດການ ແລະ ຜູ້ຂຽນຫຼັກ

ທ່ານ ນາງຢັງເຊຍ ລີ , ຜູ້ອຳນວຍການ, ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ

ທີມງານເກັບກຳ ແລະ ປ້ອນຂໍ້ມູນ:

1. ທ່ານ ເປັນ ເຕໂຊ, ຮອງຫົວໜ້າກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ
2. ທ່ານ ສິ ສອນພິດ, ຮອງຫົວໜ້າກົມຊົນເຜົ່າ, ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ
3. ທ່ານ ນາງບົວພັນ ລັດທິດາ, ຫົວໜ້າພະແນກຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ ໃນວຽກງານສຶກສາ, ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
4. ທ່ານ ນາງດາລາ ຄຽມທຳມະຄຸນ, ຫົວໜ້າພະແນກບໍລິຫານ, ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
5. ທ່ານ ວິສັນ ສິມພິງ, ຮອງຫົວໜ້າພະແນກບຳລຸງຮ-ຍົກລະດັບການສຶກສາ, ກົມການສຶກສາ ນອກໂຮງຮຽນ
6. ທ່ານ ສິນນະລາດ, ພະນັກງານວິຊາການ, ພະແນກລົບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື, ກົມການສຶກສາ ນອກໂຮງຮຽນ
7. ທ່ານ ມະໂນສິນ ມາສາວົງດີ, ຮອງຫົວໜ້າພະແນກມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ, ກົມມັດທະຍົມສຶກສາ
8. ທ່ານ ບຸນທະປານີ ບຸນຊ່ວຍ, ຮອງຫົວໜ້າຫ້ອງການບໍລິຫານໂຄງການ, ກົມມັດທະຍົມສຶກສາ
9. ທ່ານ ຄຳໂກ້ ສີວົງດາວ, ຮອງຫົວໜ້ານິຕິກຳ ແລະ ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ
10. ທ່ານ ນາງອະນຸສອນ ວົງພະໄຊ, ພະນັກງານວິຊາການ, ພະແນກກວດກາການເງິນ, ກົມການເງິນ
11. ທ່ານ ສິງແກ້ວ ແພງຊະນະ, ພະນັກງານວິຊາການ, ສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ວິໄຈນະໂຍບາຍການສຶກສາ
12. ທ່ານ ປິນາ ສຸກຈະເລີນ, ພະນັກງານວິຊາການ, ພະແນກບໍລິຫານ, ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
13. ທ່ານ ບຸນລວຍ ສຸນດາລາ, ພະນັກງານວິຊາການ, ພະແນກສຶກສາຊົນເຜົ່າ, ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ
14. ທ່ານ ທະນິງຈິດ ພັນທະບາ, ພະນັກງານວິຊາການ, ພະແນກຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ ໃນວຽກງານສຶກສາ, ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ

ທິມງານບໍລິຫານ ແລະ ທີ່ເປົກກສາ

1. ທ່ານ ລືຜູງ, ຫົວໜ້າກົມມັດທະຍົມສຶກສາ, ຫົວໜ້າໂຄງການ ພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ
2. ທ່ານ ນາງແກ້ວມະນີວັນ ພິມມະຫາໄຊ, ຫົວໜ້າຫ້ອງການ ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ
3. ທ່ານ ດຣ. ສິສໂຕເຟີ ແອ. ສໂປຣ, ຊ່ຽວຊານດ້ານການສຶກສາ, ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
4. ທ່ານ ມິເລນ ຄາມາຣາ, ຊ່ຽວຊານວິໄຈໂຄງການ, ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
5. ທ່ານ ດຣ. ເບດນາເດດ ວີ, ໂກນຊາເລຊ໌, ຫົວໜ້າທີມຊ່ຽວຊານ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ
6. ທ່ານ ໂຢແອລ໌ ແວນີ ການິບ, ຮອງຫົວໜ້າທິມງານຊ່ຽວຊານ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ
7. ທ່ານ ດຣ. ແອດເນສໂຕ ບີ ວິແລກາຊ໌, ຊ່ຽວຊານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການພັດທະນາສັງຄົມ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ¹

¹ ໝາຍເຫດ

ບົດວິໄຈນີ້ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນຈາກທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ. ແຕ່ຄໍາເຫັນຂອງຜູ້ຂຽນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າບົດວິໄຈນີ້ບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງອີງໃສ່ຄໍາເຫັນຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ.

ບົດສັງລວມຫຍໍ້

ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ ໄດ້ດຳເນີນໃນ 46 ເມືອງ ຂອງ 13 ແຂວງ, ຊຶ່ງ 6² ແຂວງ ແລະ 20 ເມືອງ ແມ່ນເປັນແຂວງ ແລະ ເມືອງເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ (BESDP)³; ໃນຈຳນວນ 439 ບ້ານ/ໂຮງຮຽນປະຖົມສຶກສາທີ່ມາຮຽນໃນ 96 ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ແລະ ມັດທະຍົມສົມບູນ, ໃນນັ້ນ 58 ໂຮງຮຽນບ່ອນໃນແຂວງເປົ້າໝາຍ⁴ ຂອງໂຄງການ BESDP. ຈຸດປະສົງຫຼັກຂອງການສຳຫຼວດແມ່ນເພື່ອກຳນົດ (i) ປັດໄຈກົດຂວາງການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການຮັກສາໃຫ້ນັກຮຽນ ຮຽນໃຫ້ຈົບການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ (ii) ຮູບແບບການອຸດໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອເປັນການຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮຽນ ແລະ (iii) ສຶກສາບັນຫາສະເພາະດ້ານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ. ການຄົ້ນຄວ້າທີ່ມີໃນ ສປປ ລາວ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນສຸມໃສ່ຂໍ້ຈຳກັດໃນການເຂົ້າຮຽນໃນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ, ສຳລັບການສຳຫຼວດຄັ້ງນີ້ແມ່ນສາມາດສະໜອງຂໍ້ມູນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ ແມ່ນເພື່ອຄັດເລືອກ ແລະ ກຳນົດນັກຮຽນທີ່ຮັບທຶນການສຶກສາຈາກໂຄງການຈຳນວນ 1,638 ຄົນ ແລະ ຈຳເປັນຕ້ອງມີບັນຊີສຳຮອງຈຳນວນໜຶ່ງໄວ້ ເພື່ອຮັບຮອງໃນກໍລະນີມີການປ່ຽນແທນ.

ການໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ສຳພາດຈາກເດັກ/ພໍ່-ແມ່ເດັກ ແລະ ເດັກ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂເປັນຜູ້ສະໝັກຮັບທຶນການສຶກສາ ຕາມເງື່ອນໄຂຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ຊຶ່ງການສຳພາດໄດ້ດຳເນີນຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ທີ່ມີໂຮງຮຽນປະຖົມທີ່ປ້ອນເດັກໃສ່ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງສຳພາດຄະນະບ້ານ, ຄະນະອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູ່ອີກ. ໂດຍປະຕິບັດຕາມທິດສະດີການຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ ໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກຫຼາກຫຼາຍຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ຊຶ່ງລວມທັງໜ້າທ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ, ນັກຮຽນ, ຄູ, ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນ, ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນ ແລະ ຄະນະນຳຊຸມຊົນ. ການເລືອກຜູ້ຖືກສຳພາດແມ່ນອີງຕາມການແນະນຳຈາກຄະນະຄູ່ຮ່ວມງານດັ່ງກ່າວວ່າ ເປົ້າໝາຍແມ່ນຜູ້ທີ່ມີບັນຫາຫຼາຍກວ່າໝູ່ໃນການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຮຽນຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍເປັນການຊ່ວຍແນະນຳການກຳນົດຮູບແບບການອຸດໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອເປັນການຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ສຶກສາບັນຫາດ້ານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ.

² ອີກດ້ານໜຶ່ງ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ດ້ານອື່ນໆ ໃນຂອບເຂດທົ່ວ ປະເທດ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ທ້ອງຖິ່ນດ້ານຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະຫົກແຂວງຄື: ຈຳປາສັກ, ອັດຕະປື, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ບໍ່ແກ້ວ ແລະ ຫຼວງນ້ຳທາ.

³ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ

⁴ ເວົ້າຫຍໍ້ຄຳວ່າ “ບໍ່ແມ່ນແຂວງເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ BESDP”, ໝາຍເຖິງແຂວງທີ່ໂຄງການ BESDP ສະໜັບສະໜູນຄວາມເປັນໄປໄດ້ຈຳນວນໜຶ່ງ ແຕ່ບໍ່ແມ່ນແຂວງທີ່ໄດ້ຮັບການປຸກສ້າງໂຮງຮຽນ ແລະ ຕໍ່ເຕີມທ້ອງຮຽນ (ກະລຸນາເບິ່ງໃນໝາຍໜ້າ 1), ຊຶ່ງແຂວງເຫຼົ່ານີ້ຄື: ຜົ້ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ຫຼວງພະບາງ, ສາລະວັນ ແລະ ເຊກອງ.

ຈຸດຕົ້ນຕໍທີ່ຄົ້ນພົບໃນບົດວິໄຈນີ້ມີຄື:

ຂໍ້ມູນທາງດ້ານການສຶກສາ

ການວິໄຈພົບວ່າຜູ້ຖືກສຳພາດທີ່ເປັນແມ່ ມີການສຶກສາຕ່ຳຫຼາຍຖ້າທຽບໃສ່ຜູ້ເປັນພໍ່ ຊຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ການທີ່ມີການສຶກສາຕ່ຳຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດທີ່ເປັນແມ່ນັ້ນ ມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບດ້ານ ບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ. ແຕ່ເຖິງແມ່ນວ່າ ມີຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານການສຶກສາກໍຕາມ, ໃນຄວາມເປັນຈິງ ແລ້ວລະດັບການສຶກສາຂອງທັງ ພໍ່ ແລະ ແມ່ ນັ້ນແມ່ນລ້ວນແລ້ວແຕ່ຍັງຕ່ຳຫຼາຍ. ການທີ່ມີລະດັບການ ສຶກສາຕ່ຳ, ພໍ່-ແມ່ ຈຳນວນໜຶ່ງຈຶ່ງມີອິດທິພົນນ້ອຍ ຫຼື ບໍ່ສົ່ງຜົນຂອງເຂົາເຈົ້າໄປຮຽນໃຫ້ຈົບການ ສຶກສາຊັ້ນປະຖົມ⁵. ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີການຊຸກຍູ້ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສົ່ງລູກໄປເຂົ້າຮຽນກໍຕາມ ເຂົາກໍບໍ່ສາມາດ ຊ່ວຍໃນການແກ້ວຽກບ້ານ, ໂດຍສະເພາະບົດເຝິກຫັດທີ່ນຳມາແກ້ຢູ່ບ້ານ ແລະ ເຂົາເຈົ້າເຫັນຄວາມ ສຳຄັນນ້ອຍດຽວທີ່ໃຫ້ລູກໄປໂຮງຮຽນ ແລະ ຮຽນຈົບການສຶກສາ.

ລາຍຮັບຂອງຄອບຄົວຕ່ຳ

ການສຳຫຼວດຄົ້ນພົບວ່າ 41.5% ຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດມີລາຍຮັບປະຈຳປີຕ່ຳ ຊຶ່ງໄດ້ຈັດຈາກລາຍຮັບຕ່ຳ (18.4%) ສູ່ຕ່ຳຫຼາຍ (23.1%). ການທີ່ຄອບຄົວມີລາຍຮັບຕ່ຳ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກ. ການສຳຫຼວດຍັງຄົ້ນພົບວ່າ ເດັກທີ່ຖືກສຳພາດ ສ່ວນຫຼາຍມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການປະລະ, ໃນໄລຍະການ ສຳພາດສາມາດເຫັນຈະແຈ້ງວ່າ ເດັກຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກ ຢຸດຕິການຮຽນຍ້ອນເຂົາຕ້ອງໄປຊ່ວຍວຽກ ເຮືອນການຊານ ຫຼື ເຮັດໄຮ່ເຮັດນາເພື່ອຊ່ວຍຫາລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.

ໄລຍະທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນການສຳຫຼວດພົບວ່າ 23% ຂອງຜູ້ໃຫ້ຄຳຕອບຢູ່ໂກກວ່າ 10 ກິໂລແມັດ ຈາກບ້ານ ໄປສູ່ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນບ່ອນທີ່ໃກ້ທີ່ສຸດແລ້ວ, ອີກ 25% ຢູ່ໂກກວ່າ 5 ກິໂລ ແມັດ ແຕ່ໃກ້ກວ່າ 10 ກິໂລແມັດ ຈາກໂຮງຮຽນມັດທະຍົມທີ່ຖືວ່າໃກ້ບ້ານທີ່ສຸດ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວນີ້ ສະ ແດງໃຫ້ເຫັນຈະແຈ້ງ ວ່າເປັນບັນຫາໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮຽນ ໃນການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມ. ຍັງພົບ ວ່າ 78% ຂອງຜູ້ຮຽນຕ້ອງຍ່າງຈາກບ້ານຕົນເອງໄປຫາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມທີ່ຢູ່ໃກ້ທີ່ສຸດ ຖ້າເຂົາຫາກສືບ ຕໍ່ການຮຽນ. ໃນຕົວຈິງແລ້ວ, ເຖິງວ່າຈະຍ່າງໃກ້ກວ່າ 5 ກິໂລແມັດ ກໍຍັງຖືວ່າໄກຫຼາຍສຳລັບເດັກ ເພາະວ່າການຍ່າງໄກ ກະທົບຕໍ່ປະສິດທິຜົນໃນການຮຽນຍ້ອນຄວາມອົດເມື່ອຍ. ການສຳຫຼວດຍັງໃຫ້ຮູ້ ອີກວ່າ ໄລຍະທາງອາດເປັນບັນຫາທີ່ຫຍຸ້ງຍາກອີກຕໍ່ໄປ ຍ້ອນເສັ້ນທາງທີ່ເດັກຕ້ອງຍ່າງຟ້າວຟ້າງນັ້ນ ບາງ ຄັ້ງແມ່ນຕ້ອງຜ່ານຫ້ວຍ ແລະ ຮ່ອມພູອີກ. ສິ່ງທີ່ພົບນີ້ ເຫັນວ່າເປັນສິ່ງທີ່ບໍ່ປົກກະຕິສຳລັບເດັກທີ່ຕ້ອງ ຍ່າງໄປໂຮງຮຽນປະມານ 10 ກິໂລແມັດໃນແຕ່ລະວັນ, ຈຳນວນໜຶ່ງຍິ່ງຕ້ອງຍ່າງໂກກວ່າ 10 ກິໂລແມັດ ໄປຫາໂຮງຮຽນ ແລະ ຕ້ອງກັບບ້ານດ້ວຍການຍ່າງຄືນ 10 ກິໂລແມັດອີກ.

⁵ ເດັກທຸກຍາກຫຼາຍຄົນບໍ່ຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ບໍ່ມີເປົ້າໝາຍຮຽນຕໍ່ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ.

ເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

ຂໍ້ມູນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 85% ຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດມີບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ຄອບຄົວເຫຼົ່ານີ້ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ທີ່ຕ້ອງການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດຖະບານ ແລະ ຫຼາຍອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ເພື່ອປັບປຸງດ້ານເງື່ອນໄຂຊີວິດ ເພື່ອສາມາດສ້າງທັດສະນະຄະຕິທີ່ດີຕໍ່ການສຶກສາ. ລັດຖະບານ ຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໂດຍເນັ້ນການປັບປຸງດ້ານວິຖີຊີວິດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ລູກເຂົາເຈົ້າເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຫຼາຍຂຶ້ນ.

ການສຳຫຼວດຄັ້ງນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜູ້ຖືກສຳພາດແມ່ນນອນໃນກຸ່ມຊົນເຜົ່າຕ່າງໆຕາມການຈັດຂອງສປປ ລາວ. ຫຼາຍກວ່າຫ້າສິບເປີເຊັນ (57.53%) ຂອງຈຳນວນຜູ້ຖືກສຳພາດແມ່ນຊົນເຜົ່າເບຣົາ (5.1%), ເອີດູ/ຂະມຸ (3.88%), ຂະມຸ (14.8%), ເຜົ່າລາວ (9.71%), ລາວລຸ່ມ (13.23%), ມະກອງ (3.4%) ແລະ ຜູ້ໄທ (7.41%). ອີກຈຳນວນໜຶ່ງ ປະມານ 53.6% ຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດເປັນເພດຊາຍ ນັ້ນແມ່ນເຜົ່າມົ້ງ (6.67%), ກະຕັງ (6.42%), ຂະມຸ (23.65%), ລາວລຸ່ມ (10.57%) ແລະ ເຜົ່າລາວ (6.29%).

ຕົວເລກຂ້າງເທິງມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຈາກການເນັ້ນໃສ່ວິທີການເກັບຂໍ້ມູນໂດຍໃຊ້ກຸ່ມສົນທະນາ ແລະ ສຳພາດ ຄູ່, ພໍ່-ແມ່ ເດັກ, ອ້າຍ-ເອື້ອຍ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ. ຂໍ້ມູນຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແມ່ນວິທີທາງເລືອກທີ່ອາດສາມາດພິຈາລະນາ ໃນການປັບປຸງການຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນ, ໂດຍສະເພາະ ເດັກຍິງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເປັນໄປໄດ້, ຮູບແບບການອຸປະຖຳ ແລະ ການອຸດໜູນ

1. ການຊ່ວຍເຫຼືອບົນພື້ນຖານຂັ້ນໂຮງຮຽນ

- 1.1 ສ້າງຕັ້ງລະບົບລາຍງານການປະລະຂອງນັກຮຽນ
- 1.2 ແນະນຳວິທີການແກ້ໄຂການປະລະ
- 1.3 ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະມາຄົມ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນ
- 1.4 ແຜນງານສະໜອງອາຫານໃນໂຮງຮຽນ

2. ການຊ່ວຍເຫຼືອບົນພື້ນຖານແຜນງານຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ

- 2.1 ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອບໍລິການດ້ານການສຶກສາ
- 2.2 ສ້າງຕັ້ງຮູບແບບຕ່າງໆໃນການບໍລິການ ການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມ
- 2.3 ເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ການຮຽນຮູ້ຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆຂອງການສຶກສາ
- 2.4 ເຮັດໃຫ້ເຫັນໄດ້ຄຸນຄ່າທາງດ້ານການສຶກສາ
- 2.5 ສ້າງຫຼັກສູດທ້ອງຖິ່ນ
- 2.6 ສ້າງຕັ້ງພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບແຜນງານສະໜອງທຶນການສຶກສາ

- 2.7 ເປີດບັນໂຄສະນາຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ການສຶກສາ
- 2.8 ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອພິເສດແກ່ນັກຮຽນ
- 2.9 ສ້າງລະບົບຍ້ອງຍໍຜົນການຮຽນ ແລະ ການປະພຶດໃຫ້ນັກຮຽນ

3. ການຊ່ວຍເຫຼືອບົນພື້ນຖານດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ

- 3.1 ສ້າງລະບົບເຄືອຂ່າຍໂຮງຮຽນ ແລະ ສິ່ງເອື້ອອຳນວຍໃໝ່ໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນ
- 3.2 ສ້າງທັກນິກຮຽນ

4. ການຊ່ວຍເຫຼືອບົນພື້ນຖານດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່

- 4.1 ເຂົ້າເຖິງທຶນພັດທະນາການສຶກສາ
- 4.2 ເຝິກອົບຮົມເພື່ອສົ່ງເສີມກິດຈະກຳຫາລາຍໄດ້
- 4.3 ສົ່ງເສີມການເຮັດສວນຄົວ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບເຕັກໂນໂລຊີ
- 4.4 ທົບທວນຄືນບັນດາໂຄງການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກໃນບ້ານ
- 4.5 ເປີດໂອກາດການຮ່ວມມືກັບໂຄງການ/ກະຊວງອື່ນໆ
- 4.6 ມີວຽກເຮັດງານທຳຢ່າງທາງການ

ການຊ່ວຍເຫຼືອບົນພື້ນຖານຂັ້ນໂຮງຮຽນ ແລະ ແຜນງານຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ອາດເປັນບູລິມະສິດໜຶ່ງເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ຄືກັນກັບຮູບແບບການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ດັ່ງທີ່ໄດ້ສະເໜີໃນໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານໄລຍະສອງ. ການກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນເພີ່ມເຕີມ ໂດຍຕັ້ງຢູ່ກັບບ້ານ ເປັນວິທີການສ້າງໂອກາດຕື່ມໃຫ້ ເດັກຈາກບ້ານໃກ້ຄຽງມາຮຽນນຳເຊິ່ງເປັນບູລິມະສິດທີ່ຕ້ອງກຳນົດໃນແຜນທີ່ການສຶກສາ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ການທີ່ຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນ ແມ່ນການອອກຈາກການອອກແຮງງານ. ການທີ່ເປັນກຳລັງແຮງງານຕັ້ງແຕ່ຍັງເຍົາວະນັ້ນ ເປັນການທີ່ຖືກສິດສອນໃຫ້ມີການພັດທະນາການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເປັນຊາວໂຮ່ນາ, ເຮັດວຽກເຮືອນການຊານ ຫຼື ຮ້າຍແຮງກວ່ານັ້ນແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເຮັດວຽກຂາຍບໍລິການ.

ສິ່ງທ້າທາຍໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນການຮັກສາເດັກໃຫ້ຢູ່ໂຮງຮຽນນານເທົ່າທີ່ນານໄດ້ ຊຶ່ງແມ່ນຈຸດປະສົງຂອງລັດຖະບານ ທີ່ຕ້ອງບັນລຸການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມສຶກສາຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫະສະວັດ ໃນປີ 2015. ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ດີວ່າ ການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ສະນັ້ນ ຍຸດທະສາດໃນການຮັກສາເດັກໃຫ້ຢູ່ໂຮງຮຽນ ຕ້ອງເປັນແຜນເປັນປະຕິບັດໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເດັກອອກຈາກ ໂຮງຮຽນ. ດັ່ງທີ່ກ່າວໃນພາກ 4, ມີຫຼາຍຮູບ

ແບບການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຄວນມີຫຼາກຫຼາຍວິທີການອຸດໜູນ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ. ສິ່ງທີ່ເປັນພື້ນຖານທີ່ສຸດແມ່ນ ການຮ່ວມມືກັບ ພໍ່-ແມ່ ເດັກ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈຈະແຈ້ງວ່າ ການສຶກສາມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ສຸດຕໍ່ການປ່ຽນແປງສະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງລູກເຂົາເຈົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ.

ການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ໄດ້ສະໜອງຫຼາຍວິທີທາງເລືອກ ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ ເພື່ອນໍາໄປພິຈາລະນາ ແລະ ເປັນທິດທາງດ້ານປະຕິບັດ. ການອອກແບບ ແລະ ວາງແຜນການຊ່ວຍເຫຼືອນັ້ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມພ້ອມດ້ານເງິນ, ລະບົບ ແລະ ວິທີການສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອ. ອັດຕາປະລະຄວນຕ້ອງຫຼຸດລົງ, ອັດຕາຮັກສາເດັກໃຫ້ຢູ່ໂຮງຮຽນຄວນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ອັດຕາຈົບຊັ້ນຕ້ອງເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ອື່ນໆ. ເພື່ອບັນລຸສິ່ງທີ່ກ່າວມານີ້, ລັດຖະບານຕ້ອງວາງເປົ້າໝາຍສະເພາະ ແລະ ເລືອກເຟັ້ນວິທີການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຈໍາເປັນ, ຈັດເປັນບູລິມະສິດສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ, ກໍານົດເວລາໃນການປະຕິບັດບູລິມະສິດດັ່ງກ່າວ ແລະ ຈະຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ພຽງພໍ ຕໍ່ວຽກການແກ້ໄຂບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ. ໃນການປະຕິບັດດັ່ງກ່າວນັ້ນ, ເວລາ ແມ່ນສິ່ງສໍາຄັນຢູ່ ໃນການປົກປ້ອງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເດັກອອກຈາກໂຮງຮຽນ.

I. ຄວາມເປັນມາ, ເຫດຜົນ ແລະ ຂອບເຂດຂອງການວິໄຈ

ພາກນີ້ແມ່ນກ່າວເຖິງຄວາມເປັນມາ ແລະ ເຫດຜົນຂອງການວິໄຈ.

1.1 ຄວາມເປັນມາ

ເປົ້າໝາຍຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແມ່ນເພື່ອເພີ່ມອັດຕາເລື່ອນຊັ້ນຈາກການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມສູ່ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ (ຊັ້ນ ປ5 ຫາ ມ1) ຈາກ 78.0% ໃນປີ 2004/05 (75.5% ສຳລັບເດັກຍິງ ແລະ 80.1% ສຳລັບເດັກຊາຍ) ເປັນ 82.0% ໃນປີ 2009/10 (ດ້ວຍອັດຕາເລື່ອນຊັ້ນເທົ່າທຽມກັນ ສຳລັບເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ). ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ, ສິ່ງສຳຄັນແມ່ນເພື່ອກຳນົດປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ກົດຂວາງນັກຮຽນໃນການໄປໂຮງຮຽນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ: (i) ໄລຍະທາງໄປຫາໂຮງຮຽນ ແລະ (ii) ການຂາດໂອກາດເພື່ອຮຽນຕໍ່ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ (BESDP RRP, 2006:13)

ສະຖິຕິຕ່າງໆໃນປະຈຸບັນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໄດ້ສົ່ງເສີມ ແລະ ລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ແຕ່ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສານັ້ນແມ່ນຍັງໄກກັນຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ. ຂໍ້ມູນໃນບົດລາຍງານປະຈຳສົກຮຽນ 2008-09 ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ: (i) ອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິຂອງຊັ້ນປະຖົມສຶກສາໄດ້ບັນລຸ 91.6%; (ii) ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມຂອງຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນບັນລຸ 54.8% ແລະ (iii) ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍບັນລຸ 36.8%.⁶ ການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ແມ່ນສຸມໃສ່ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ແຕ່ສະຖິຕິຂອງລະດັບການສຶກສາອື່ນໆກໍ່ຖືກທົບທວນເຊັ່ນດຽວກັນ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນສາຍພົວພັນທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ເຂົ້າໃຈເລິກເຊິ່ງກ່ຽວກັບລະບົບຊ່ອງຫວ່າງ ເພື່ອຈຸດປະສົງເພີ່ມຄວາມຕ້ອງການສຳລັບການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມ. ໃນ ສປປ ລາວ, ສ່ວນຫຼາຍຊັ້ນຮຽນສູງຂຶ້ນເທົ່າໃດຈຳນວນນັກຮຽນແມ່ນຫຼຸດລົງ. ສະນັ້ນ, ເປັນການທ້າທາຍການກຳນົດປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ເປັນສາເຫດໃຫ້ສາຍພົວພັນເຫຼົ່ານັ້ນເກີດຂຶ້ນ ເພື່ອສາມາດສະເໜີວິທີແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນດັ່ງກ່າວນັ້ນ. ກະຊວງເບິ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້ ທີ່ສະແດງເຖິງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຈຳນວນນັກຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາໃນໄລຍະປີ 2007-2010:

ຈຳນວນນັກຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ

ຊັ້ນຮຽນ	2007-08	2008-09	2009-10	ຄິດໄລ່ເປັນເປີເຊັນ
ມ1	100,567	103,772	105,701	32%
ມ2	83,032	85,911	88,161	26%
ມ3	71,484	74,896	75,186	22%
ມ4	59,118	60,266	66,132	20%
ລວມ	314,201	324,845	335,180	100%
ຂໍ້ມູນ: ສູນ ESITC				

⁶ ບົດສະຫຼຸບຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ປີ 2009

ຈຸດປະສົງແມ່ນເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດໃນປີ 2015, ແຕ່ ສປປ ລາວ ກໍ່ເໝືອນປະເທດອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກວິກິດການທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງໂລກ ຊຶ່ງເປັນເຫດກະທົບເຖິງລະບົບການ ສຶກສາ ເຊັ່ນດຽວກັນເປັນຕົ້ນໝາຍໃຫ້ອັດຕາປະລະ ແລະ ຄ້າງຫ້ອງສູງ, ອັດຕາຮັກສາການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ອັດຕາເລື່ອນຊັ້ນຕໍ່າ ໂດຍສະເພາະໃນການສຶກສາສາມັນ. ຕົວເລກທີ່ສະແດງໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້ ບົ່ງບອກເຖິງ ການປັບປຸງຕົວຊີ້ບອກໃນການຮຽນຂັ້ນພື້ນຖານສຶກສາ 2008-09, (ກະຊວງສຶກສາ, 2009). ໂດຍຜ່ານ ເສັ້ນຂະຫຍາຍຕົວສະແດງວ່າ ອັດຕາການຮຽນຕ່າງໆມີການປັບປຸງ, ແຕ່ເຫັນວ່າຕົວ ເລກຍັງຕໍ່າຫຼາຍ ຊຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າຍັງມີຫຼາຍຢ່າງທີ່ຕ້ອງປັບປຸງ:

ຕົວຊີ້ບອກ	ຊັ້ນປະຖົມ (%)	ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ (%)	ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍ (%)
ອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິ	91.6	54.8	36.8
ອັດຕາປະລະ	7.5	10.7	8.9
ອັດຕາຄ້າງຫ້ອງ	15.9	1.9	1.2
ອັດຕາຈົບຊັ້ນ	76.6	87.4	89.9
ອັດຕາລອດເຫຼືອ	68.4		

ຕາຕະລາງສະແດງວ່າການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ມີຫຼາຍຢ່າງທີ່ທ້າທາຍ ທີ່ຕ້ອງຜ່ານຜ່າ ແລະ ຕ້ອງແກ້ໄຂ ໂດຍສະເພາະອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິທີ່ຍັງຕໍ່າພຽງແຕ່ 62.7%. ຈາກຂໍ້ມູນຂ້າງເທິງ ຊຶ່ງໃຫ້ ເຫັນວ່າ ໃນສົກຮຽນ 2008-09, ອັດຕາປະລະແມ່ນ 10.7% ຊຶ່ງເປັນຕົວເລກທີ່ສູງຫຼາຍທີ່ຈະຕ້ອງເອົາ ໃຈໃສ່ແກ້ໄຂ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ສູນສະຖິຕິ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີຂ່າວສານການສຶກສາ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ຄາດຄະເນວ່າ ອັດຕາເລື່ອນຊັ້ນຈາກຂັ້ນ ປ5 ຫາ ມ1 ໃນສົກຮຽນ 2008-09 ແມ່ນ 80.8% ຊຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ນອກຈາກ ຜູ້ທີ່ຮຽນຈົບ ປ5 ນັ້ນແລ້ວ ແມ່ນປະມານ 19.2% ແມ່ນຖືກປະລະ, ຢູ່ນອກໂຮງຮຽນ ແລະ ມີໂອກາດນ້ອຍທີ່ສຸດເພື່ອສືບຕໍ່ການສຶກສາ.

ຕໍ່ກັບສິ່ງທ້າທາຍນີ້, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ (BESDP) ມີຈຸດປະສົງຂະຫຍາຍ ໂອກາດໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນໃນລະບົບ ໂດຍການເພີ່ມໂອກາດໃຫ້ແກ່ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊົນເຜົ່າທີ່ມາຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດຮຽນໄດ້. ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍ່ເປັນ ການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການທີ່ຍືນຍົງໃຫ້ແກ່ເດັກທີ່ບໍ່ທຸກຍາກເຊັ່ນດຽວກັນ. ຈຸດປະສົງຂອງອົງ ປະກອບທີ 1 ຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານແມ່ນເພື່ອ (i) ສົ່ງເສີມຄວາມໂອກາດ ເທົ່າທຽມກັນໃນການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊົນເຜົ່າໃນເຂດ ຊົນນະບົດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການທີ່ເຖິງ ແລະ (ii) ບັນເທົາຄວາມແອອັດ ແລະ ສະໜອງສິ່ງເອື້ອ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນ ທີ່ມີແລ້ວໃນແຂວງທີ່ມີປະຊາກອນເດັກໜ້າແໜ້ນ ແລະ ເຕີບ ໂຕວ່ອງໄວ ໃນລະດັບການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຫ້ອງຮຽນບໍ່ພຽງພໍ ຫຼື ແອອັດ.

ໂດຍອີງໃສ່ການອອກແບບ ແລະ ແຜນງານການຕິດຕາມຂອງແຜນງານ, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໄດ້ຖືກອອກແບບ ເພື່ອຕິດຕາມຜົນໄດ້ຮັບຫຼາຍກວ່າ ການຂະຫຍາຍໂອກາດທີ່ຍຸດຕິທຳ ເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ (LSE). ເປົ້າໝາຍ ຊັບອກໃນການບັນລຸສິ່ງກ່າວມານີ້ແມ່ນ:

- ເພີ່ມອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມຂອງຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຈາກ 54% ໃນປີ 2005 ເປັນ 64.5% ໃນປີ 2010
- ເພີ່ມການເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກຍິງໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຈາກ 44% ໃນປີ 2005 ເປັນ 46% ໃນປີ 2010 (ຕົວຢ່າງ: ຄາດຫວັງວ່າ ຕ້ອງເພີ່ມເດັກຍິງ 35,000 ຄົນ)
- ເພີ່ມຈຳນວນນັກຮຽນທີ່ຮຽນຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນປະຈຳປີຈາກ 58,200 (2005) ເປັນ 81,700 (2010)
- ເພີ່ມອັດຕາເລື່ອນຂັ້ນຈາກ ປ5 ສູ່ ມ1 ຈາກ 78% ໃນປີ 2005 ເປັນ 85% ໃນປີ 2010 (75% ສຳລັບເພດຍິງ ແລະ 80% ສຳລັບເພດຊາຍ)
- ເພີ່ມອັດຕາຈົບຊັ້ນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຈາກ 40% ໃນປີ 2005 ເປັນ 52% ໃນປີ 2010
- ຫຼຸດອັດຕາປະລະໂດຍສະເລ່ຍຈາກ 12% ໃນປີ 2005 ເປັນ 6% ໃນປີ 2010

ຄຸງຄູ່ກັບຈຸດປະສົງເຫຼົ່ານີ້, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ຍັງສະໜັບສະໜູນການສຳຫຼວດ ແລະ ວິໄຈ ເພື່ອກຳນົດ (i) ປັດໄຈກົດຂວາງການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການຮັກສາການເຂົ້າຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ (ii) ຮູບແບບອຸປະຖຳ ແລະ ອຸດໜູນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮຽນ ແລະ (iii) ກຳນົດບັນຫາສະເພາະໃນການປະຕິບັດຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ. ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ໄດ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ມີຫຼາຍບົດຄົ້ນຄວ້າທີ່ສຸມໃສ່ການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມ, ເຊິ່ງການກຳນົດບາງຂໍ້ອຸປະສັກໃນຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າດັ່ງກ່າວກໍອາດສາມາດນຳໃຊ້ທົ່ວໄປໄດ້ໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມເຊັ່ນດຽວກັນ, ຫຼາຍຂໍ້ຈຳກັດ ແມ່ນສະແດງເຖິງບັນຫາດ້ານໄລຍະທາງດ້ານພູມສັນຖານ, ຄວາມທຸກຍາກ, ອາຍຸຂອງເດັກ, ຄຸນຄ່າຕໍ່ການສຶກສາລະດັບສູງຂຶ້ນ ແລະ ອື່ນໆ.

ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນເພື່ອສະໜອງທຶນການສຶກສາ ພາຍໃຕ້ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໄດ້ສຳເລັດການກຳນົດ 46 ເມືອງໃນ 13 ແຂວງ, ຊຶ່ງ 20 ເມືອງ ໃນ 6 ແຂວງ⁷ ແມ່ນເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ; ໃນນັ້ນ 439 ບ້ານ/ໂຮງຮຽນປະຖົມ ເປັນເຂດທີ່ປ້ອນນັກຮຽນໃຫ້ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຈຳນວນ 96 ແຫ່ງ ໃນນັ້ນ 58 ໂຮງຮຽນບໍ່ແມ່ນໂຮງຮຽນເປົ້າໝາຍຂອງແຂວງໂຄງການ⁸. ການສຳພາດໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກເດັກ/ພໍ່-ແມ່, ໂດຍເນັ້ນໃສ່ຜູ້ສະໝັກ

⁷ ແຂວງເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ BESDP: ຈຳປາສັກ, ອັດຕະປື, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ບໍ່ແກ້ວ ແລະ ຫຼວງນ້ຳທາ.

⁸ ແຂວງທີ່ບໍ່ແມ່ນເປົ້າໝາຍຂອງ BESDP ແມ່ນ 7 ແຂວງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດດ້ານທຶນການສຶກສາ ຈາກໂຄງການ BESDP ຊຶ່ງແມ່ນ:

1) ອຸດົມໄຊ 2) ຜົ້ງສາລີ 3) ຊຽງຂວາງ 4) ຫົວພັນ 5) ສາລະວັນ 6) ເຊກອງ ແລະ 7) ຫຼວງພະບາງ.

ທີ່ມີທ່າໂນ້ມອ່ຽງຖືກຕາມເງື່ອນໄຂຂອງໂຄງການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເຊິ່ງໃຫ້ມີການຄັດເລືອກຂັ້ນມາຈາກຂັ້ນ ໂຮງຮຽນປະຖົມທີ່ປ້ອນນັກຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ໂດຍຮ່ວມຂະບວນການຄັດເລືອກຈາກຂັ້ນບ້ານ, ຄະນະອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູສອນອີກ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກບົດລາຍງານການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ມີເປົ້າໝາຍເນັ້ນໃສ່ກະຊວງສຶກສາທິການ, ນັກພັດທະນານະ ໂຍບາຍ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຖິງຂໍ້ມູນທີ່ກົດຂວາງໂອກາດເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຂອງເດັກ ໂດຍສະເພາະເດັກຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ພ້ອມທັງວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາເຫຼົ່ານັ້ນ. ຈຸດທີສອງ, ການສຳຫຼວດຄັ້ງນີ້ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນໃນການກຳນົດຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ທຶນການ ສຶກສາຈາກໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານນັ້ນເອງ.

1.2 ຈຸດປະສົງສະເພາະຂອງການວິໄຈ

ຄຽງຄູ່ກັບຈຸດປະສົງຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນກໍມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອກຳນົດ: (i) ປັດໄຈກົດຂວາງການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການຮັກສາການເຂົ້າຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ຕອນຕົ້ນ (ii) ຮູບແບບການອຸປະຖຳ ແລະ ອຸດໜູນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮຽນ ແລະ (iii) ກຳນົດບັນຫາ ສະເພາະໃນການປະຕິບັດຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ. ຜົນການສຳຫຼວດໄດ້ບັນ ຊີນັກ ຮຽນທຶນຈຳນວນ 1,638 ຄົນ ແລະ ຍັງໄດ້ລາຍຊື່ນັກຮຽນສຳຮອງຈຳນວນໜຶ່ງ ໃນກໍລະນີທາກມີຜູ້ ປ່ຽນແທນ. ເປົ້າໝາຍຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດແມ່ນນັກຮຽນທີ່ຈົບຂັ້ນ ປ5 ທີ່ຂ້ອນຂ້າງມີຄວາມສ່ຽງດ້ານການ ປະລະການຮຽນຍ້ອນສະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ.

ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ (ສຮ)⁹ ເປັນຜູ້ບໍລິຫານການສຳຫຼວດ ແລະ ວິໄຈຄັ້ງນີ້ ໂດຍມີຄູ່ຮ່ວມງານ ທີ່ແມ່ນກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ (DNFE) ໃນການຮ່ວມມືກັນເກັບກຳຂໍ້ມູນ ທີ່ສະແດງເຖິງດ້ານສະ ພາບເສດຖະກິດຂອງຄອບຄົວການວິໄຈຄັ້ງນີ້ຜູ້ຖືກສຳພາດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການວິໄຈຍັງສະໜອງຂໍ້ມູນ ທີ່ສຳຄັນກ່ຽວກັບປັດໄຈທີ່ກົດຂວາງການຮຽນ: (i) ເຫດຜົນທີ່ນັກຮຽນບໍ່ສືບຕໍ່ຮຽນຫຼັງຈາກຈົບຊັ້ນປະຖົມ ສຶກສາ ແລະ (ii) ເຫດຜົນທີ່ນັກຮຽນ ຢຸດເຊົາການໄປໂຮງຮຽນກ່ອນຈົບຮຽນທ້າຍປີ.

ອີກດ້ານໜຶ່ງຂອງຜົນການວິໄຈ, ຜູ້ສະໝັກທຶນການສຶກສາຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາ (BESDP) ຖືກກຳນົດ ແລະ ຄັດເລືອກບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຄວາມເປັນຈິງ ທີ່ສະໜອງຈາກຂັ້ນຊຸມຊົນ, ຊຶ່ງໄດ້ມີການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ເໝາະສົມໃນການຄັດ ເລືອກຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ວາງອອກ. ຜູ້ສະໝັກທີ່ຖືກຄັດເລືອກໃນການຮັບທຶນການສຶກສາ ສາມາດສືບຕໍ່ ການຮຽນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາສົມບູນ 96 ແຫ່ງ ໃນເຂດທຸກຍາກພາຍໃຕ້ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ (BESDP). ເງື່ອນໄຂຄັດເລືອກ

⁹ ສູນສົ່ງເສີມການສຶກສາແມ່ຍິງ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ພິການ (CEWED) ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນເດືອນເມສາ 2008 ແລະ ປ່ຽນຊື່ເປັນ ສູນການສຶກສາ ຮຽນຮ່ວມ (IEC) ໃນເດືອນກໍລະກົດ 2009.

ປະກອບດ້ວຍ: (i) ເປັນຜູ້ສຳເລັດຂັ້ນ ໕ (ii) ຢ່າງນ້ອຍເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຜູ້ຮັບທຶນຕ້ອງແມ່ນນັກຮຽນຍິງ (iii) ເປັນຜູ້ທີ່ມາຈາກເຂດທຸກຍາກ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າດ້ອຍໂອກາດ ແລະ (v) ມີການຮຽນດີ.

1.3 ຂອບເຂດ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດຂອງການສຳຫຼວດ

ການສຳຫຼວດຄັ້ງນີ້ດຳເນີນຂຶ້ນໃນ 13 ແຂວງ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ. ແຂວງເຫຼົ່ານີ້ຖືກຄັດເລືອກ ໂດຍອີງໃສ່ການຕົກລົງໃນກອງປະຊຸມໄລຍະທົບທວນໂຄງການຊຶ່ງມີ: (i) ອັດຕະປື (ii) ບໍ່ແກ້ວ (iii) ຈຳປາສັກ (iv) ສະຫວັນນະເຂດ (v) ຫຼວງນ້ຳທາ (vi) ຄຳມ່ວນ (vii) ຜົ້ງສາລີ (viii) ອຸດົມໄຊ (ix) ຫຼວງພະບາງ (x) ຫົວພັນ (xi) ຊຽງຂວາງ (xii) ສາລະວັນ ແລະ (xiii) ເຊກອງ.

ຕາມຂອບວຽກຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີພາຍໃຕ້ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ການວິໄຈຄັ້ງນີ້ສັນນິຖານວ່າ ຄວາມທຸກຍາກແມ່ນ ປັດໄຈສ່ຽງໜ້າທີ່ພາໃຫ້ເດັກປະລະການຮຽນ. ການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ກໍຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປະລະການຮຽນ ຍັງເປັນການເປີດຊ່ອງທາງໃຫ້ເດັກກ້າວເຂົ້າສູ່ກຳລັງແຮງງານຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ ດັ່ງທີ່ຄົ້ນພົບໃນຫຼາຍບົດຄວ້າວິໄຈຂອງພາກພື້ນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບັນຫາສະເພາະທີ່ເກີດຂຶ້ນຫຼັກຈາກປະລະການຮຽນນັ້ນ ບໍ່ໄດ້ນຳມາສຶກສາໃນບົດວິໄຈນີ້. ການຄົ້ນພົບຂອງການວິໄຈຄັ້ງນີ້ ແມ່ນມີຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນເຖິງບັນຫາທີ່ວ່າ ເດັກມາຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງສູງກວ່າໃນການທີ່ບໍ່ສາມາດຮຽນ ແລະ ຮຽນໃຫ້ຈົບ. ໃຫ້ເຂົ້າໃຈຈະແຈ້ງວ່າ ການວິໄຈຄັ້ງນີ້ບໍ່ສາມາດກວມບັນຫາທັງໝົດທີ່ເກີດຂຶ້ນທີ່ພາໃຫ້ເດັກບໍ່ເຂົ້າຮຽນ ນອກຈາກຂໍ້ມູນຂອງການທົບທວນທາງດ້ານທິດສະດີທີ່ມີເທົ່ານັ້ນ. ບົດວິໄຈຄັ້ງນີ້ຮັບຮູ້ວ່າ ອີງຕາມການຄົ້ນຄວ້າໃນພາກພື້ນ ບັນຫາທີ່ພາໃຫ້ເດັກບໍ່ເຂົ້າຮຽນນັ້ນສະລັບສັບຊ້ອນ ກວ່າປັດໄຈທີ່ກຳນົດໃນບົດວິໄຈນີ້ ຊຶ່ງມີຫຼາກຫຼາຍກໍລະນີ, ຫຼາຍປັດໄຈແມ່ນມາຈາກດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ສັງຄົມ ເປັນສິ່ງທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເຂົ້າຮຽນ (Taylor, 2005)

ສະນັ້ນ, ຂອບເຂດ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດຂອງບົດວິໄຈນີ້, ນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຜູ້ຊຽນ ຈຶ່ງບໍ່ລົງເລິກປັດໄຈທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ການຈັດກຸ່ມຜູ້ໃຫ້ຄຳຕອບແຍກເປັນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ເຊິ່ງສາມາດກຳນົດໂດຍຄູ່ຮ່ວມງານຂັ້ນແຂວງ ໃນໄລຍະທີ່ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມຈັດກອງປະຊຸມເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນບົດວິໄຈນີ້. ສະຫຼຸບລວມແລ້ວ, ບົດວິໄຈນີ້ ບໍ່ໄດ້ເນັ້ນໃສ່ບັນຫາປັດໄຈຕ່າງໆທາງດ້ານສັງຄົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຖິງການສ້າງໂອກາດທາງດ້ານການສຶກສາ ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນພາກສ່ວນ ແລະ ຂອບເຂດວຽກງານຂອງການວິໄຈຄັ້ງນີ້.

II. ວິທີດຳເນີນການສຳຫຼວດ

ພາກນີ້ແມ່ນເວົ້າສະເພາະວິທີການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນໃນບົດວິໄຈນີ້.

ວິທີການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນໄດ້ຮັບການເຫັນດີ ແລະ ເປັນເອກະພາບໃນກອງປະຊຸມເບີກສາທາລີກ່ຽວກັບການວາງແຜນດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 18-20 ເດືອນພຶດສະພາ 2009 ຊຶ່ງມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກຂັ້ນກະຊວງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ (ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ/ສູນສົ່ງເສີມການສຶກສາແມ່ຍິງ, ຂົນເຜົ່າ-ຜູ້ພິການ, ກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ, ກົມການເງິນ, ທ້ອງການບໍລິຫານໂຄງການ/ກົມມັດທະຍົມສຶກສາ, ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ທ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ).¹⁰ ນອກຈາກການສຳຫຼວດດຳເນີນຕາມທິດສະດີໃນການຄົ້ນຄວ້າແລ້ວ ການສຳຫຼວດຍັງໄດ້ກວມຜູ້ຖືກສຳພາດຫຼາຍປະເພດຫຼາຍລະດັບອີກ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ: ທົວໜ້າທ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ, ຄູ, ນັກຮຽນ, ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນ ແລະ ຄະນະນຳຂັ້ນບ້ານ. ຜູ້ຖືກສຳພາດກໍຖືວ່າເປັນຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ສຳຄັນໃນການຊ່ວຍກຳນົດອຸປະສັກກົດຂວາງການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການຮັກສາການເຂົ້າຮຽນຂອງນັກຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແລະ ກຳນົດຮູບແບບອຸປະຖຳ ແລະ ອຸດໜູນເພື່ອຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮຽນພ້ອມທັງກຳນົດບັນຫາສະເພາະໃນການປະຕິບັດຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າອີກ. ການສຳຫຼວດໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼາກຫຼາຍເຕັກນິກໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນເຊັ່ນ: ທົບທວນນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດສະດີ, ສັງເກດໂຮງຮຽນ, ບ້ານ, ຄົວເຮືອນ, ສຳພາດ ແລະ ກຸ່ມສົນທະນາ. ວິທີການນຳໃຊ້ຄູ່ຮ່ວມງານເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມທຸ່ງຕົງຊັດເຈນທາງດ້ານເນື້ອໃນ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງການສຳຫຼວດດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ຂໍ້ມູນຄຸນນະພາບໄດ້ເກັບກຳດ້ວຍວິທີສຳພາດ ແລະ ກຸ່ມສົນທະນາຈາກຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ, ຄູ ແລະ ພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ/ຄະນະນຳອຳນາດການປົກຄອງ ຂັ້ນຊຸມຊົນໃນການຊ່ວຍປ້ອນຂໍ້ມູນໃຫ້ຮັບປະກັນຄວາມທຸ່ງຕົງ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ລະຫວ່າງ ທິດສະດີ ທີ່ໄດ້ທົບທວນ, ຂໍ້ມູນທີ່ເກັບມາ, ການສັງເກດການ ແລະ ການວິໄຈຂໍ້ມູນທາງດ້ານເນື້ອໃນ.

2.1 ຜູ້ຖືກສຳພາດ/ຜູ້ໃຫ້ຄຳຕອບ

ຜູ້ຖືກສຳພາດໃນບົດສຳຫຼວດນີ້ປະກອບດ້ວຍ: (i) ນັກຮຽນທີ່ຈົບຊັ້ນ ປ5 ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນລົງທະບຽນເຂົ້າຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຫຼັງຈາກທີ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາແລ້ວ ແລະ (ii) ນັກຮຽນທີ່ກຳລັງຈົບຊັ້ນ ປ5 ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຈະບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ (ມ1).

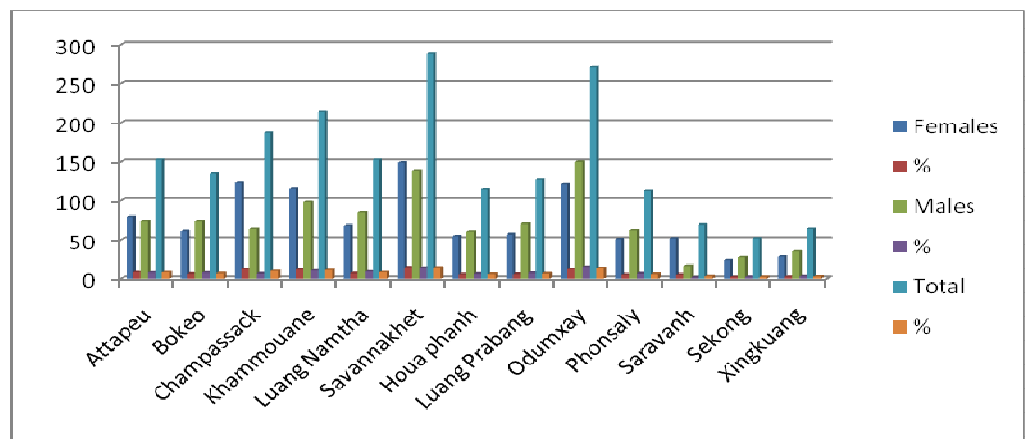
ບັນຊີນັກຮຽນທີ່ຈົບ ປ5 ທີ່ບໍ່ຮຽນຕໍ່ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນໃນສາມສົກຮຽນຜ່ານມາ (ສົກຮຽນ 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008) ຖືກກະກຽມໂດຍຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ

¹⁰ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມ: (i) ຜົນໄດ້ຮັບໃນການພັດທະນາຄູ່ມືສະໜອງທຶນການສຶກສາ (ii) ວິທີການ ແລະ ການຕົກລົງກ່ຽວກັບການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ, ໂດຍສະເພາະການກຳນົດຈຸດປະສົງ, ກຸ່ມຕົວຢ່າງຂອງການສຳຫຼວດ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການສຳຫຼວດ, ການປະກອບທຶມງານສຳຫຼວດ ແລະ ເຫັນດີໃຫ້ຈັດກອງປະຊຸມໜຶ່ງວັນ ໃຫ້ຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ເພື່ອກະກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ເຂົ້າໃຈແຈ້ງກ່ຽວກັບວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ.

ຕອນຕົ້ນ ຊຶ່ງມອບໝາຍໃຫ້ເປັນຜູ້ເກັບກຳ ແລະ ຮີບໂຮມບັນຊີນັກຮຽນທີ່ຮຽນຈົບເຫຼົ່ານັ້ນ ໃນຂອບເຂດ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ຕົນເອງຮັບຜິດຊອບ. ທີ່ມາງານໄດ້ດຳເນີນການສຳພາດພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ແລະ ນັກຮຽນ ທີ່ມີ ເງື່ອນໄຂສະໝັກຮັບທຶນການສຶກສາ, ໂດຍຈັດຢູ່ບ້ານທີ່ເປັນບ້ານປ້ອນນັກຮຽນໃຫ້ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ ສຶກສາ, ຜູ້ຕາງໜ້າຄະນະນະອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ, ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູ ໃນ 56 ເມືອງ ຈາກ 13 ແຂວງ.

ຈຳນວນຜູ້ຖືກສຳພາດທັງໝົດ 1,940 ຄົນ ຈາກ 13 ແຂວງ ນັ້ນມີເພດຍິງ 986 ຫຼື ເທົ່າກັບ 51% ເປັນເພດຊາຍ 954 ຫຼື ເທົ່າກັບ 49%. ຈຳນວນຜູ້ຖືກສຳພາດຫຼາຍກວ່າໝູ່ແມ່ນຈາກແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ (15%) ຕາມມາດ້ວຍແຂວງອຸດົມໄຊ (14%) ແລະ ແຂວງຄຳມ່ວນ (11%). ລວມຈຳນວນແມ່ຍິງທີ່ຖືກສຳພາດຈາກແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ຈຳປາສັກ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຄຳມ່ວນ ກວມປະມານ 52% ຂອງຈຳນວນແມ່ຍິງທັງໝົດທີ່ຖືກສຳພາດໃນຄັ້ງນີ້. ອີກປະການໜຶ່ງ, ລວມຈຳ ນວນຜູ້ຊາຍຈາກແຂວງອຸດົມໄຊ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຄຳມ່ວນ ແລະ ຫຼວງນ້ຳທາ ມີປະມານ 50% ຂອງຈຳນວນຜູ້ຊາຍທີ່ຖືກສຳພາດທັງໝົດ.

ພາບ 2.
ການແຈກຢາຍຜູ້ໃຫ້
ຖືກສຳພາດ ແຍກ
ຕາມ ເພດ ແລະ
ແຂວງ.

2.2 ເຄື່ອງມືໃນການສຳຫຼວດ

ແບບຄຳຖາມຖືກພັດທະນາ ແລະ ກະກຽມ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມື ໃນເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງດ້ານສະພາບເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງນັກຮຽນທີ່ຈົບ ປ5. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂະບວນການເກັບຂໍ້ມູນງ່າຍດາຍ, ຄຳຕອບຂອງ ຜູ້ຖືກສຳພາດໄດ້ລະບຸເປັນລະຫັດລ່ວງໜ້າ ແລະ ຜູ້ສຳພາດພຽງແຕ່ຂີດວົງມົນອ້ອມຄຳຕອບ ເພື່ອງ່າຍ ສຳລັບການປ້ອນເຂົ້າໄປໃນຕາຕະລາງ ແລະ ຂະບວນການວິໄຈ. ການອະທິບາຍພາກທິດສະດີ ແລະ ພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ ແມ່ນອີງຕາມການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືໃນການສຳຫຼວດ ຊຶ່ງລວມມີ:

- ແບບຄຳຖາມລະອຽດສຳລັບນັກຮຽນ/ພໍ່-ແມ່ (ຜູ້ສະໝັກຮັບທຶນການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນ ຕົ້ນຈາກໂຄງການ);
- ຕາຕະລາງບັນຊີຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ ແລະ ແບບຟອມລະຫັດ-ແບບຟອມສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ
- ແບບຟອມກຸ່ມສົນທະນາກັບຄະນະນຳອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ໂຮງຮຽນ (ຄູ)

2.3 ການກະກຽມລົງສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ

ແບບຄຳຖາມໄດ້ຖືກນຳມາສົນທະນາ ແລະ ເບີກສາຫາລືຢູ່ກອງປະຊຸມຊື່ແຈງວຽກງານ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີ 18 ພຶດສະພາ 2009 ທີ່ທ່າລາດ ແຂວງວຽງຈັນ ໂດຍມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານຕ່າງໆທີ່ປະຕິບັດໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ຈາກກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ຕົວແທນຈາກພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ, ຊຶ່ງກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວໄດ້ ນຳພາໂດຍຜູ້ອຳນວຍການສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ.

ຫຼັງຈາກກອງປະຊຸມຊື່ແຈງດັ່ງກ່າວ, ຂະບວນການ ແລະ ແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ຖືກປັບປຸງໂດຍສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ແລະ ປັບປຸງຕາມການສະເໜີ ແລະ ຄຳເຫັນດີຂອງກອງປະຊຸມ. ການຈັດພິມ, ອັດສຳເນົາແບບຄຳຖາມຕ່າງໆ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຈັດການ ແລະ ຮ່ວມມືຈາກສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ.

ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ, ເປັນໜ່ວຍງານໜຶ່ງໃນການປະຕິບັດໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໄດ້ນຳພາປະຕິບັດການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຄັ້ງນີ້, ໄດ້ຈັດຕັ້ງທີມງານ ແລະ ຈັດແບ່ງບຸກຄະລາກອນ ໃນການດຳເນີນການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຈາກຜູ້ຖືກສຳພາດຕ່າງໆ. ສະມາຊິກທີມງານຫຼັກໃນການສຳຫຼວດ ແມ່ນພະນັກງານຈາກກະຊວງສຶກສາທິການ. ສະມາຊິກອື່ນໆຂອງທີມງານ ແມ່ນຖືກຄັດເລືອກຈາກພະນັກງານພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ, ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ ແລະ ໂຮງຮຽນ. ຜູ້ທີ່ຖືກສຳພາດຂັ້ນໂຮງຮຽນ ແມ່ນຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນປະຖົມສຶກສາ ແລະ ຄູ ໃນໂຮງຮຽນທີ່ຖືກຄັດເລືອກ.

ກອງປະຊຸມໜຶ່ງວັນ ສຳລັບພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ, ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງຂຶ້ນຢູ່ແຕ່ລະແຂວງ ກ່ອນການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອອະທິບາຍວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ໂດຍສະເພາະ ອະທິບາຍຫົວຂໍ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ອະທິບາຍຂໍ້ຕົກລົງ ຫຼື ຂໍ້ກຳນົດຂອງທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ADB) ທີ່ກຳນົດໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະໜອງທຶນການສຶກສາ ລວມທັງການໂອນທຶນການສຶກສາອີກ.
- ເຝິກອົບຮົມການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືຕ່າງໆໃນການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ
- ປະກອບທີມງານສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ
- ຊື່ແຈງຕາຕະລາງການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຢູ່ພື້ນຖານ/ບ້ານ.

2.4 ທິມງານສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ

ທິມງານເກັບກຳຂໍ້ມູນຖືກຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ເປັນ 7 ທິມດ້ວຍກັນ, ແຕ່ລະທິມປະກອບດ້ວຍຜູ້ສຳພາດຈາກ ກະຊວງສຶກສາທິການ, ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ, ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ ແລະ ໂຮງຮຽນ ມັດທະຍົມສຶກສາ. ຈຳນວນຜູ້ສຳພາດທັງໝົດແມ່ນ 199 ຄົນ ທີ່ດຳເນີນການເກັບກຳຂໍ້ມູນຢູ່ 439 ບ້ານ ເຊິ່ງສະແດງໃນຕາຕະລາງຕໍ່ໄປນີ້ ແລະ ປະກອບດ້ວຍບຸກຄະລາກອນຄື:

- ຂັ້ນກະຊວງສຶກສາທິການ: ແຕ່ທິມປະກອບດ້ວຍພະນັກງານ 2 ຄົນ, ຈາກສູນການສຶກສາຮຽນ ຮ່ວມ, ກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ, ກົມການເງິນ, ຫ້ອງການປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ໜ່ວຍ ງານປະຕິບັດໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ.
- ຂັ້ນແຂວງ: ຮອງຫົວໜ້າພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ຫົວໜ້າຂະແໜງສາມັນສຶກສາ.
- ຂັ້ນເມືອງ: ຫົວໜ້າໜ່ວຍງານສາມັນສຶກສາ
- ເປົ້າໝາຍໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາ: ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ.

ຕາຕະລາງ 2.4.1. ການປະກອບທຶນງານສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ.

ທີມງານ ແລະ ສະຖານທີ່ເກັບຂໍ້ມູນ		ການປະກອບທີມງານ												ລວມທັງໝົດ ຮ/ຮ ປະຕິທິດປ້ອນນັກຮຽນຕົກສຳຫຼວດ			
		ກະຊວງ			ແຂວງ			ເມືອງ			ໂຮງຮຽນ				ລວມທັງໝົດຕູ້ສຳຫຼວດ		
		ຈ/ນ	ຕູ້ສຳຫຼວດ	ລວມ	ຈ/ນ	ຕູ້ສຳຫຼວດ	ລວມ	ຈ/ນ	ເມືອງ	ຈ/ນ	ຕູ້ສຳຫຼວດ	ລວມ	ຈ/ນ			ໂຮງຮຽນ	ຈ/ນ
	ທີມ 1																
1	ອຸດົມໄຊ	1	2	2	1	2	2	6	1	6	9	1	9	19		52	
2	ຜົ້ງສາລີ	1	2	2	1	2	2	3	1	3	5	1	5	12		31	
	ທີມ 2																
3	ບໍ່ແກ້ວ*	1	2	2	1	2	2	2	1	2	6	1	6	12		18	
4	ຫຼວງນ້ຳທາ*	1	2	2	1	2	2	2	1	2	6	1	6	12		30	
	ທີມ 3																
5	ຊຽງຂວາງ	1	3	3	1	2	2	3	1	3	4	1	4	12		23	
6	ຫົວພັນ	1	3	3	1	2	2	5	1	5	7	1	7	17		45	
	ທີມ 4																
7	ຫຼວງພະບາງ	1	3	3	1	2	2	4	1	4	6	1	6	15		19	
8	ຄຳມ່ວນ*	1	3	3	1	2	2	3	1	3	9	1	9	17		40	
	ທີມ 5																
9	ສາລະວັນ	1	3	3	1	2	2	3	1	3	4	1	4	12		14	
	ທີມ 6																
10	ສະຫວັນນະເຂດ*	1	2	2	1	2	2	6	1	6	17	1	17	27		76	
11	ຈຳປາສັກ*	1	2	2	1	2	2	4	1	4	11	1	11	19		38	
	ທີມ 7																
12	ເຊກອງ	1	2	2	1	2	2	2	1	2	3	1	3	9		14	
13	ອັດຕະປື*	1	2	2	1	2	2	3	1	3	9	1	9	16		39	
	ລວມ	13			13			46			96			199		439	

ໝາຍເຫດ: * ແຂວງເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ (BESDP);

**ບ້ານບ້ອນນັກຮຽນໃຫ້ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາ ທີ່ຕັ້ງບໍ່ໄກກວ່າ 5 ກມ ຈາກໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ.

2.5 ການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ວຽກງານເກັບກຳຂໍ້ມູນໄດ້ດຳເນີນພາຍໃນສອງອາທິດ. ທີມງານຖືກມອບໝາຍໃຫ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຢູ່ສອງແຂວງ (ສະເລ່ຍໜຶ່ງອາທິດຕໍ່ແຂວງ). ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນໄດ້ດຳເນີນໃນເດືອນສິງຫາ 2009. ແຕ່ລະທີມໄດ້ໄປເຮັດວຽກຢູ່ໂຮງຮຽນເປົ້າໝາຍຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ເພື່ອຮີບໂຮມບັນຊີນັກຮຽນທີ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແຕ່ບໍ່ມາເຂົ້າຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ. ຍຸດທະວິທີນີ້ ແມ່ນນະໂຍບາຍຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ທີ່ກຳນົດໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນປະຖົມທຸກແຫ່ງ ຕ້ອງສົ່ງບັນຊີນັກຮຽນທີ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ໄປໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ. ການປະຕິບັດດັ່ງກ່າວສາມາດຊ່ວຍບົ່ງບອກໃຫ້ຮູ້ໄດ້ເດັກທີ່ສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ມາລົງທະບຽນເຂົ້າຮຽນຕໍ່ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ.

ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວມານັ້ນ ໃຫ້ທີມງານສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ. ທີມງານໄດ້ກວດຄືນລາຍຊື່ ແລະ ບັນທຶກເຂົ້າໃນແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນ. ໃນຂະນະດຽວກັນນັ້ນ, ທີມງານ ກໍໄດ້ເກັບກຳບົດລາຍງານຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນເປົ້າໝາຍແຕ່ລະຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອີກ.

ທີມງານສຳພາດໄດ້ສຶກສາຂໍ້ມູນສະພາບເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງຂອງນັກຮຽນເປົ້າໝາຍທີ່ນອນໃນບັນຊີ ເພື່ອດຳເນີນການສຳພາດ. ເມື່ອໄປພົບຄົວເຮືອນທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍໃຫ້ສຳພາດທີ່ການຈັດໄວ້ໃຫ້ນັ້ນ, ທີມງານສຳຫຼວດໄດ້ສະເໜີຕົວເອງໃຫ້ ພໍ່-ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ (ອ້າຍ-ເອື້ອຍ) ຢູ່ຄອບຄົວນັ້ນ ເພື່ອຊີ້ແຈງເຖິງຈຸດປະສົງ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ວ່າທີມງານມາຈາກກະຊວງສຶກສາທິການ.

ໃນເວລາປະຊຸມຮ່ວມກັບ ພໍ່-ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ໃຫຍ່ກວ່າເດັກເປົ້າໝາຍ, ສະມາຊິກທີມງານໄດ້ອະທິບາຍ ຈຸດປະສົງຂອງການສຳພາດ ແລະ ຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນການສຳພາດ ຖ້າຫາກວ່າເຂົາເຈົ້າເຫັນດີ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ຍັງໄດ້ອະທິບາຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຊາບເຖິງຂະບວນການໃນການສຳພາດ ເພື່ອສຶກສາເບິ່ງເດັກທີ່ສົມຄວນໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງໄດ້ຢັ້ງຢືນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຊາບອີກວ່າ ຈະບໍ່ດຳເນີນການສຳພາດ ໂດຍປາສະຈາກການເຫັນດີເຫັນພ້ອມຈາກຄອບຄົວ. ຖ້າໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດຈາກ ພໍ່-ແມ່ ຂອງເດັກ; ຜູ້ປົກຄອງ ຫຼື ຜູ້ໃຫຍ່ກວ່າເດັກເປົ້າໝາຍ ທີ່ເປັນຕົວແທນແກ່ຄອບຄົວ ການສຳພາດຈຶ່ງຖືກດຳເນີນການ ແລະ ສຳເລັດລົງ.

ການສຳພາດດຳເນີນຂຶ້ນຢູ່ໃນເຮືອນຂອງຜູ້ໃຫ້ຄຳຕອບ ໂດຍໃຫ້ໂອກາດແກ່ຜູ້ສຳພາດໃນການສຳຫຼວດເບິ່ງສະພາບເງື່ອນໄຂເຮືອນຊານບ້ານຊ່ອງຂອງຄອບຄົວຜູ້ຖືກສຳພາດ. ດ້ວຍການອະນຸຍາດຈາກຜູ້ຖືກສຳພາດ, ຮູບພາບກ່ຽວກັບສະພາບເຮືອນຊານ ແລະ ຜູ້ຖືກສຳພາດເອງ ກໍໄດ້ຖ່າຍພາບໄວ້ເຊັ່ນດຽວກັນ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ເຫດການຕ່າງໆກ່ຽວກັບການເດີນທາງຂອງທີມງານໄປສູ່ບ້ານຕ່າງໆ ກໍໄດ້ບັນທຶກ ແລະ ເກັບກຳເປັນເອກະສານເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຫຼັງຈາກການສຳພາດໃນແຕ່ລະວັນ, ທີມງານໄດ້ທົບທວນຄືນຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ໄດ້ເກັບກຳມາ ເພື່ອກວດຄືນປະຫວັດ, ຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ ແລະ ບັນທຶກໄວ້ ເພື່ອສຶກສາສະພາບຂອງເດັກທີ່ມີເງື່ອນໄຂຮັບທຶນການສຶກສາ. ເຂົາເຈົ້າບັນທຶກຕົວຊີ້ບອກຕໍ່ໄປນີ້: ເພດ, ຊົນເຜົ່າຂອງ ພໍ່-ແມ່, ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄອບຄົວ ແລະ ການຮຽນຂອງເດັກ. ຕະຫຼອດໄລຍະນີ້, ຜູ້ສຳພາດຈັດຜູ້ຖືກສຳພາດເປັນ: ກ) ຜູ້ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຮັບທຶນການສຶກສາ ໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂຄັດເລືອກ ຫຼື ຂ) ຜູ້ທີ່ຖືກພິຈາລະນາເຂົ້າໃນບັນຊີສຳຮອງ. ຜູ້ທີ່ຖືກພິຈາລະນາເຂົ້າໃນບັນຊີສຳຮອງ ເປັນຜູ້ທີ່ຈັດໃນບັນຊີລຳດັບບຸລິມະສິດຕຳກວ່າ, ແຕ່ມີເງື່ອນໄຂທີ່ຈະໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ. ການຄົ້ນພົບເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນການໄດ້ຮັບການສະເໜີເຫັນດີຈາກກຸ່ມສົນທະນາ, ການສຳພາດ ແລະ ການຢືນຢັນຈາກຄູ່ຮ່ວມງານຂັ້ນຕ່າງໆ. ການສັງເກດສະພາບດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງໂຮງຮຽນ, ເຮືອນຊານ ແລະ ບ້ານເຊິ່ງເປັນພື້ນຖານຊ່ວຍນັກຄົ້ນຄວ້າເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ສິ່ງທີ່ຄົ້ນພົບ.

2.6 ຂະບວນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ຜູ້ສຳພາດໃນຂັ້ນໂຮງຮຽນປະກອບດ້ວຍຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູ. ເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ດຳເນີນການຖາມຜູ້ຖືກສຳພາດທີ່ ເປັນພໍ່-ແມ່ ຫຼື ຜູ້ປົກຄອງ (ອ້າຍ ຫຼື ເອື້ອຍ ຂອງນັກຮຽນເປົ້າໝາຍ. ແຕ່ກ່ອນການດຳເນີນການສຳພາດຂໍ້ມູນ, ຂໍ້ຄຳຖາມຖືກນຳມາສົນທະນາກ່ອນ ເພື່ອຊີ້ແຈງຄຳຖາມຕ່າງໆໃຫ້ຜູ້ຖືກສຳພາດ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມເຂົ້າໃຈຄຳຖາມເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມລັງເຄີຍກັບຜູ້ສຳພາດອີກ.

ຕະຫຼອດໄລຍະການສຳພາດຂໍ້ມູນ, ຜູ້ສຳພາດແຕ່ລະຄົນໄດ້ຮັບບັນຊີຜູ້ທີ່ຖືກສຳພາດ (ນັກຮຽນທີ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແຕ່ບໍ່ເຂົ້າຮຽນຕໍ່ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ) ຈາກຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນປະຖົມ, ສ່ວນບັນຊີນັກຮຽນປະລະໃນຂັ້ນຮຽນຕ່າງໆ (ມ1, ມ2 ແລະ ມ3) ແມ່ນຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນເປັນຜູ້ສະໜອງໃຫ້. ບັນຊີດັ່ງກ່າວແມ່ນນຳໃຊ້ແບບຟອມມາດຕະຖານທີ່ສ້າງຂຶ້ນຈາກການສຳພາດຄັ້ງນີ້.

2.7 ການລວບລວມຂໍ້ມູນ

ຜູ້ສຳພາດໄດ້ລວບລວມຜົນຂອງການສຳພາດ ແລະ ຜົນການກຸ່ມສົນທະນາ ຢູ່ໂຮງຮຽນປະຖົມສຶກສາແຫ່ງທີ່ຜູ້ຖືກສຳພາດໄດ້ຮຽນຈົບ ໂດຍມີຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນເຮັດວຽກຮ່ວມນຳ. ການລວບລວມຂໍ້ມູນຈາກຄຳຖາມແຕ່ລະຟອມ ແມ່ນນຳໃຊ້ແບບຟອມສັງລວມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ. ແບບຟອມສັງລວມຂໍ້ມູນ ແລະ ຄຳຖາມທັງໝົດທີ່ສຳເລັດການປ້ອນຂໍ້ມູນແລ້ວນັ້ນ ໄດ້ນຳສົ່ງໄປໃຫ້ຫ້ອງການ

ສຶກສາທິການເມືອງ ເພື່ອກວດ ແລະ ເຊັນຢັ້ງຢືນ ແລ້ວສົ່ງໄປພະແນກສຶກສາທິການແຂວງເຊັນຮັບຮູ້ ແລະ ຢັ້ງຢືນ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມໃນບາດກ້າວສຸດທ້າຍ

2.8 ການຈັດແຈງຂະບວນຂໍ້ມູນ

ແບບຄຳຖາມທີ່ຖືກຕື່ມຂໍ້ມູນໃຫ້ສຳເລັດນັ້ນ ໄດ້ຖືກຈັດເຂົ້າໃນລະຫັດຄຳຕອບ ແລະ ປ້ອນໃສ່ໃນ ຕາຕະລາງຄຳຕອບ. ຂໍ້ມູນທີ່ຈັດແຈງນັ້ນຖືກນຳເຂົ້າໃນຕາຕະລາງປະເພດຕ່າງໆຖືກຄິດໄລ່ ແລະ ສະ ເໜີເປັນເປີເຊັນ ແລະ ຄວາມຖີ່.

2.9 ການວິໄຈຂໍ້ມູນ

ຂໍ້ມູນໃນຕາຕະລາງຕໍ່ໄປນີ້ຖືກກະກຽມ ແລະ ວິໄຈ:

- ກ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດແຍກຕາມເພດ
- ຂ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດແຍກຕາມກຸ່ມຊົນເຜົ່າຂອງ ພໍ່-ແມ່
- ຄ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຈັດຕາມຄອບຄົວ
- ງ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມໄລຍະທາງຈາກບ້ານເຂົ້າເຈົ້າໄປຫາໂຮງຮຽນ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນທີ່ໄກທີ່ສຸດ
- ຈ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມລະດັບການສຶກສາຂອງ ພໍ່-ແມ່
- ສ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມອາຊີບຂອງ ພໍ່-ແມ່
- ຊ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມລາຍຮັບຂອງ ພໍ່-ແມ່
- ຍ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມເວລາເດີນທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນຂຶ້ນມັດທະຍົມ ສຶກສາທີ່ໄກທີ່ສຸດ.
- ດ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມວິທີເດີນທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາ ທີ່ໄກທີ່ສຸດ.
- ຕ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມສະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ.
- ຖ) ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມເຫດຜົນທີ່ບໍ່ໄປຮຽນຂຶ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ.

ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກນຳໄປປ້ອນເຂົ້າໃສ່ຕາຕະລາງຄວາມຖີ່. ການຈັດແຈງຂໍ້ມູນຖືກກະກຽມຢູ່ຂັ້ນ ໂຮງຮຽນ ແລະ ປັບປຸງຢູ່ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ.

ຂໍ້ມູນຈາກການສຳຫຼວດ ຖືກເກັບກຳໂດຍນຳໃຊ້ແບບຄຳຖາມທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ, ຍົກເວັ້ນຄຳຖາມທີ່ຕ້ອງ ຖາມໂດຍກົງຈາກຜູ້ໃຫ້ຄຳຕອບໃນໄລຍະເກັບກຳຂໍ້ມູນເທົ່ານັ້ນ, ຄຳຖາມຖືກກຽມໃສ່ລະຫັດກ່ອນ ເພື່ອສະດວກໃນການໃສ່ລະຫັດຄືນໃສ່ຄຳຕອບທີ່ໄດ້ມານັ້ນ ຕະຫຼອດເວລາສຳພາດ ແລະ ຈັດແຈງຂໍ້ ມູນ. ຄຳຖາມຖືກແບ່ງເປັນຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຄວບຄຸມ ແລະ ຂໍ້ມູນສຳລັບຜູ້ຖືກສຳພາດ, ສະພາບເສດ

ຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄອບຄົວຜູ້ຖືກສຳພາດ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນໆກ່ຽວກັບທຶນການສຶກສາ. ເອກະສານອື່ນໆທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຕະຫຼອດເວລາສຳຫຼວດຂໍ້ມູນນັ້ນແມ່ນຕາຕະລາງສັງລວມຂໍ້ມູນ, ແບບຟອມລະຫັດ ແລະ ຕາຕະລາງມາຕິກ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ.

ການຈັດແຈງຂໍ້ມູນຜົນໄດ້ຮັບຕົ້ນຕໍຂອງການສຳຫຼວດ, ເຫດຜົນທີ່ໄດ້ຈາກການສັງເກດໄດ້ນຳມາ ອ້າງອີງເພີ່ມ ແລະ ທິດສະດີຈຳນວນໜຶ່ງກໍຖືກນຳມາຍັງຍືນເຊັ່ນດຽວກັນ ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນໜັກແໜ້ນກວ້າງຂວາງ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນນຳໃຊ້ວິທີການຮຽກວ່າ “ລວບລວມຂໍ້ມູນຈາກຂັ້ນລຸ່ມຂຶ້ນ” ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍສີ່ (4) ບາດກ້າວພື້ນຖານດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ບາດກ້າວທີ 1: ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການສັງເກດ ແລະ ວັດຜົນສະເພາະ

ເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າຖືກກະກຽມ ແລະ ນຳໃຊ້ໃນການສຳຫຼວດ, ນັກຄົ້ນຄວ້າໄດ້ບັນທຶກການສັງເກດສະເພາະ, ເອົາໃຈໃສ່ພິເສດຕໍ່ສິ່ງທີ່ກົດຂວາງການຮຽນ ແລະ ການຮັກສາການຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແລະ ບັນທຶກຜົນການສຳຫຼວດຈາກກຸ່ມສົນທະນາ ແລະ ການສຳພາດ, ໂດຍສະເພາະບັນຫາຂໍ້ມູນດ້ານຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ.

ບາດກ້າວທີ 2: ການເອົາໃຈໃສ່ຂໍ້ມູນຂະໜານ/ສາຍພົວພັນ ແລະ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ

ຕໍ່ແຕ່ລະເຄື່ອງມືຂອງການຄົ້ນຄວ້າ, ນັກຄົ້ນຄວ້າໄດ້ເອົາໃຈໃສ່, ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ສາຍພົວພັນຂອງຂໍ້ມູນ, ໂດຍສະເພາະເຫດຜົນຫຼັກທີ່ນັກຮຽນທີ່ຈົບ ປ5 ແຕ່ບໍ່ສືບຕໍ່ຮຽນ ມ1.

ບາດກ້າວທີ 3: ວາງຄາດຄະເນຜົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບທີ່ອາດສາມາດນຳໃຊ້

ອີງໃສ່ການສັງເກດຂໍ້ມູນຂະໜານ, ນັກຄົ້ນຄວ້າໄດ້ສ້າງການຄາດຄະເນຜົນໄດ້ຮັບ ເພື່ອຄົ້ນຫາປັດໄຈ ແລະ ສິ່ງກົດຂວາງການຮຽນ ແລະ ການຮັກສາການເຂົ້າຮຽນຂອງນັກຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຮູບແບບການອຸປະຖຳ ແລະ ອຸດໜູນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮຽນກໍຖືກນຳມາເປົກສາຫາລືກັບຜູ້ຖືກສຳພາດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ບາດກ້າວທີ 4: ສັງລວມຂໍ້ສະຫຼຸບ ແລະ ທິດສະດີ

ເມື່ອຂໍ້ມູນທັງໝົດຖືກເກັບກຳ, ລວບລວມ ແລະ ວິໄຈແລ້ວ, ນັກຄົ້ນຄວ້າໄດ້ສະຫຼຸບລວມຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ທິດສະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ເຫັນໄດ້ຫຼາກຫຼາຍວິທີການສົ່ງເສີມ, ປັບປຸງການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການຮັກສາການເຂົ້າຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ, ໂດຍສະເພາະຮູບແບບການອຸປະຖຳ ແລະ ອຸດໜູນການສຶກສາ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮຽນ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ຜົນໄດ້ຮັບອື່ນຂອງການສຳຫຼວດຄັ້ງນີ້ ເປັນຕົ້ນບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ສະໝັກທັງໝົດກໍຍັງປະຕິບັດຄົບຖ້ວນຕາມທຸກເງື່ອນໄຂ ແລະ ຕາມການແນະນຳໃນຄູ່ມືທີ່ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານວາງອອກ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມການອະນຸມັດຈາກທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ກ່ຽວກັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືທີ່ໄດ້ພັດທະນາອອກມາ. ຜູ້ຮັບທຶນທີ່ຖືກຄັດ

ເລືອກເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ບົນພື້ນຖານການເຫັນດີຈາກຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຂວງອີກ, ໂດຍສະເພາະການແຈກຢາຍຕາມອັດຕາຈຳນວນຜູ້ຮັບທຶນ. ລະອຽດຕົວຈິງໃຫ້ເບິ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດແຍກຕາມເພດ

ລຳດັບ	ແຂວງ	ຍິງ	ຊາຍ	ລວມ
1	ຈຳປາສັກ	122	64	186
2	ຫຼວງພະບາງ	46	57	103
3	ອັດຕະປື	80	73	153
4	ບໍ່ແກ້ວ	49	53	102
5	ຄຳມ່ວນ	91	62	153
6	ສະຫວັນນະເຂດ	148	139	287
7	ຊຽງຂວາງ	34	35	69
8	ເຊກອງ	24	28	52
9	ອຸດົມໄຊ	80	76	156
10	ສາລະວັນ	17	52	69
11	ຜົ້ງສາລີ	39	47	86
12	ຫຼວງນ້ຳທາ	48	54	102
13	ຫົວພັນ	59	61	120
	ລວມ	837	801	1,638

ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຜູ້ສະໝັກຮັບທຶນການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້, ທີ່ມາງານໄດ້ພະຍາຍາມປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ການກຳນົດບູລິມະສິດເອົາເດັກຍິງ, ແຕ່ແຂວງສາລະວັນສາມາດຈັດຫາໄດ້ອັດຕາສ່ວນ ຍິງ-ຊາຍ ພຽງແຕ່ 17:52 ຍ້ອນວ່າຄວາມຈິງແລ້ວແມ່ນ ມີເດັກຍິງຈຳນວນໜ້ອຍຫຼາຍ ທີ່ຖືກເງື່ອນໄຂ ແລະ ສາມາດຮ່ວມການສຳພາດ ໃນເຂດທີ່ກຳນົດການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນນີ້.

III. ຜົນຄົ້ນພົບຕົ້ນຕໍ

ພາກນີ້ ໄດ້ເວົ້າເຖິງສິ່ງທີ່ຄົ້ນພົບຕົ້ນຕໍ

3.1 ປັດໄຈທີ່ກົດຂວາງການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການລອດເຫຼືອໃນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ

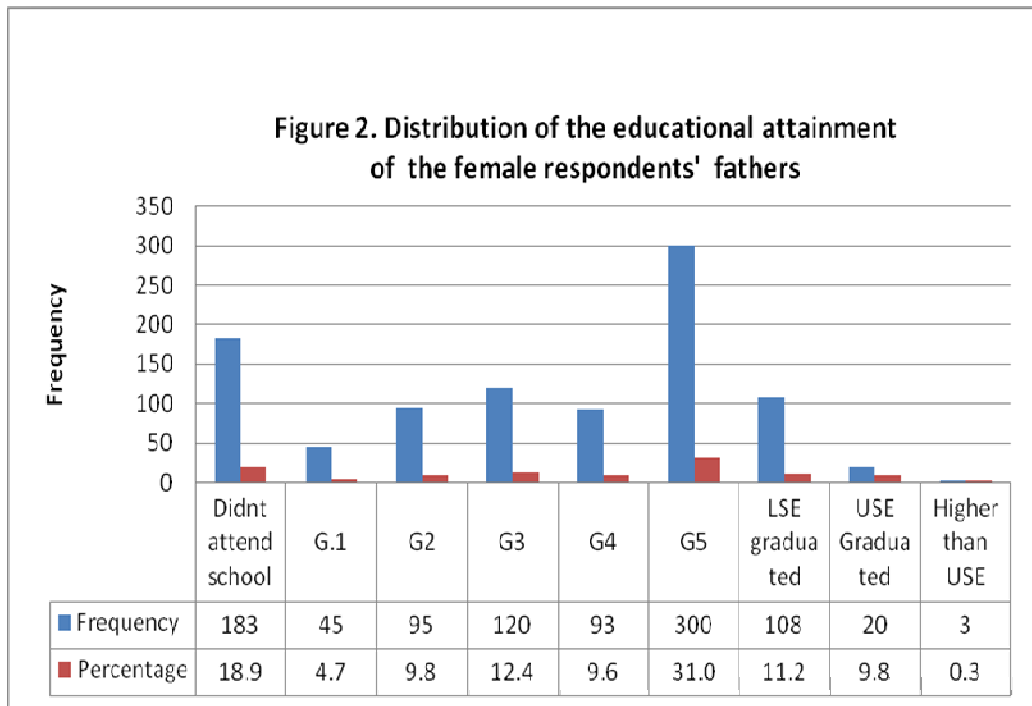
ການສຶກສາຂໍ້ມູນພື້ນຖານຂອງສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ໄດ້ເປັນຂໍ້ມູນທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໃນການອະທິບາຍເຖິງປະກົດການທີ່ພາໃຫ້ອັດຕາປະລະສູງຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ. ຜົນຂອງການສຶກສາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າບັນດານັກຮຽນທີ່ປະລະການຮຽນມີສາເຫດມາຈາກສະພາບທາງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ຊຶ່ງເປັນສິ່ງກົດຂວາງໃຫ້ພວກເຂົາບໍ່ສາມາດປະກອບສ່ວນ ແລະ ສືບຕໍ່ການຮຽນ¹¹ ໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ. ສາເຫດພື້ນຖານດັ່ງກ່າວນີ້ປະກອບດ້ວຍ:

- ກ. ພໍ່-ແມ່ ມີລະດັບການສຶກສາຕ່ຳ
- ຂ. ລາຍໄດ້ຂອງຄອບຄົວຕ່ຳ
- ຄ. ໄລຍະຫ່າງໄກຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນ
- ງ. ເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນາທຳຂອງນັກຮຽນ

¹¹ ແຜນງານທຶນການສຶກສາຂອງໂຄງການ BESDP ແມ່ນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາປະລະ ແລະ ຮັກສາການເຂົ້າຮຽນ ໂດຍສະໜອງທຶນການສຶກສາປະມານເດືອນລະ 10 ໂດລາສະຫະລັດອາເມລິການ ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນຊັ້ນ ມ1 ຈົນຈົບ ມ4.

3.1.1 ລະດັບການສຶກສາຂອງພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນຕ່ຳ

ກ). ການແຈກຢາຍລະດັບການສຶກສາ¹² ຂອງພໍ່ນັກຮຽນຍິງ

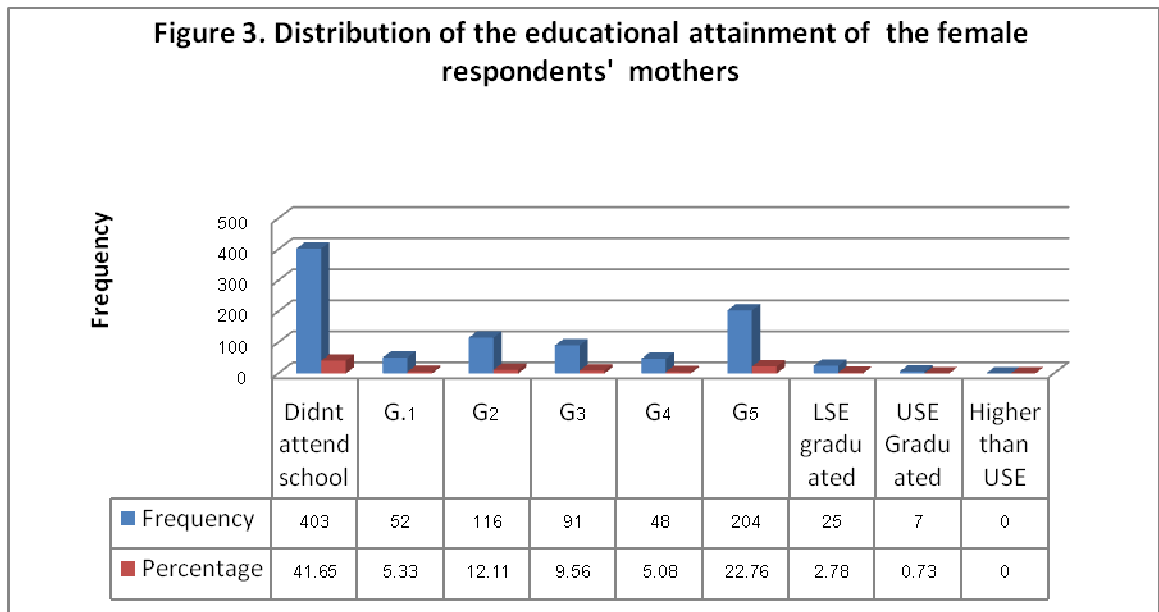

ພາບຂ້າງເທິງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າພໍ່ຂອງເດັກທີ່ທຸກຍາກແມ່ນມີລະດັບການສຶກສາຕ່ຳ: ເກືອບ 1 ໃນ 5 (18.9%) ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນລະດັບໂຕເລີຍ ແລະ ມີພຽງແຕ່ 31% ເທົ່ານັ້ນທີ່ຈົບລະດັບການສຶກສາຂັ້ນ ປ5. ມີພຽງປະມານ 21.3% ຂອງພໍ່ຂອງເດັກທີ່ໄດ້ສືບຕໍ່ການສຶກສາສູງກວ່າຂັ້ນປະຖົມສຶກສາ.

¹² ລະດັບການສຶກສາໃນທີ່ນີ້ ໝາຍຄວາມວ່າ ຮຽນເຖິງລະດັບໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ສຳເລັດຕາມຄວາມຈຳເປັນ.

ຂ). ການແຈກຢາຍລະດັບການສຶກສາຂອງແມ່ນັກຮຽນຍິງ

ຮູບຂ້າງລຸ່ມສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະມານ 22.76% ຂອງແມ່ນັກຮຽນຍິງໄດ້ຮັບການສຶກສາຮອດຂັ້ນ ປ5 ໃນຂະນະທີ່ 41.65% ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນຂັ້ນໃດເລີຍ.

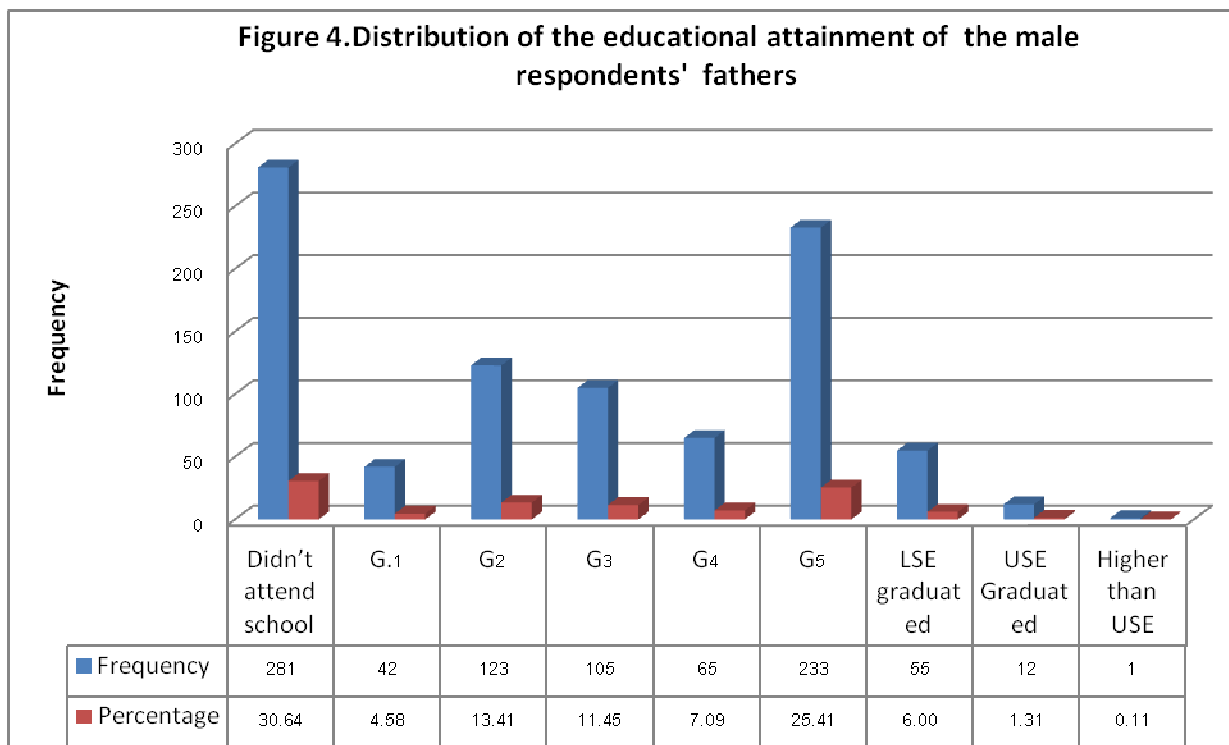

ຂໍ້ມູນຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າປະມານ 54.8% ຂອງແມ່ນັກຮຽນຍິງແມ່ນໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນຂັ້ນປະຖົມ ໃນຂະນະທີ່ມີພຽງສ່ວນນ້ອຍ (3.51%) ທີ່ໄດ້ສືບຕໍ່ຮຽນໜັງສືຫຼັງຈາກຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ.

ຂໍ້ມູນດ້ານການສຶກສາຂອງຜູ້ປົກຄອງຂອງນັກຮຽນຍິງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຜູ້ເປັນພໍ່ແມ່ມີລະດັບການສຶກສາທີ່ສູງກວ່າຜູ້ເປັນແມ່. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງມີແມ່ຂອງນັກຮຽນເປັນຈຳນວນຫຼາຍຄົນທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາເລີຍ. ຈຳນວນທີ່ມີໂອກາດຮຽນຕໍ່ຫຼັງຈາກຈົບຊັ້ນປະຖົມ ປ5 ກໍ່ມີພຽງຈຳນວນໜ້ອຍດຽວ ຊຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ໜ້າເປັນຫວ່ງຢ່າງຍິ່ງ. ຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ມູນຈາກປະເທດອື່ນໆ ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຜູ້ປົກຄອງທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕ່ຳຈະບໍ່ລົງທຶນທາງດ້ານການສຶກສາໃຫ້ເດັກຂອງພວກເຂົາ ຊຶ່ງການລົງທຶນຕໍ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຕ່ຳ ເປັນການກໍ່ໃຫ້ເກີດວົງຈອນຄວາມທຸກຍາກສືບຕໍ່ເນື່ອງກັນໄປອີກ.

ຄ) ການແຈກຢາຍລະດັບການສຶກສາຂອງພໍ່ກຽນຊາຍ

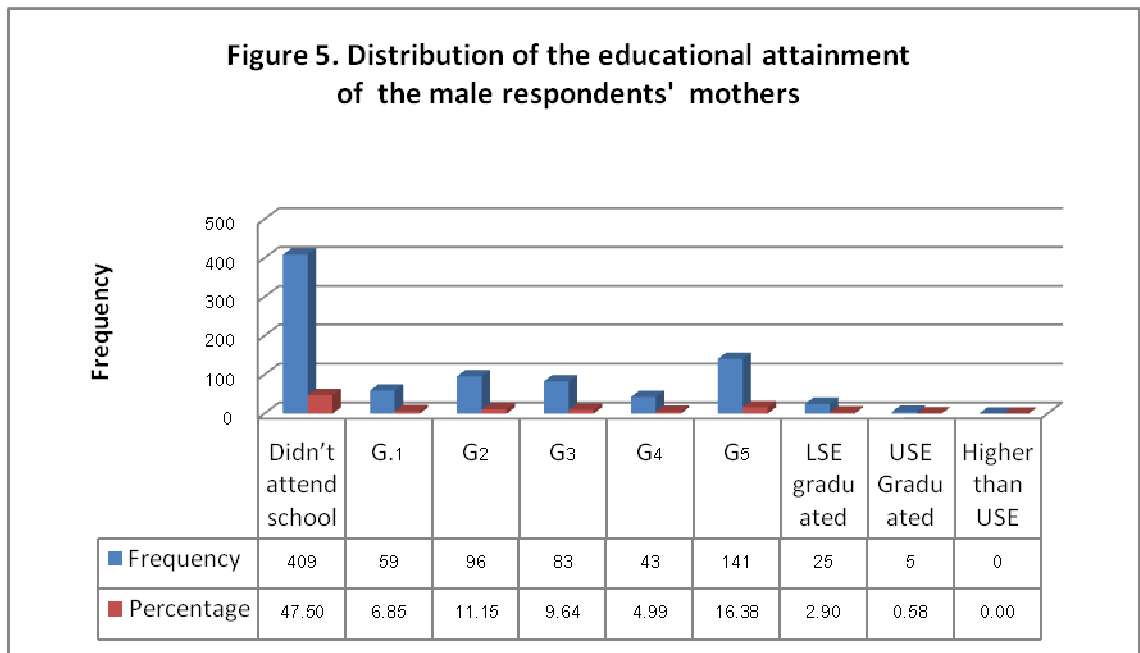
ພາບທີ່ 4 ຂ້າງລຸ່ມສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 25.4 % ຂອງພໍ່ຂອງເດັກຊາຍແມ່ນໄດ້ຮັບການສຶກສາຮອດ ຂັ້ນ ປ5 ໃນຂະນະທີ່ 30.6% ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນຂັ້ນໃດເລີຍ.

ຂໍ້ມູນຈາກຮູບຂ້າງເທິງຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 62% ຂອງພໍ່ເດັກຊາຍທີ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນ ຂັ້ນປະຖົມ (ປ5) ມີພຽງແຕ່ 25.41 % ທີ່ຮຽນຈົບ ປ5 ສ່ວນພໍ່ຂອງເດັກຊາຍທີ່ໄດ້ຮຽນຕໍ່ໜຶ່ງຈາກຈົບ ຂັ້ນປະຖົມແມ່ນມີພຽງແຕ່ 7.42% ເທົ່ານັ້ນ.

ງ) ການແຈກຢາຍລະດັບການສຶກສາຂອງແມ່ນັກຮຽນຊາຍ

ພາບທີ່ 5 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 16.4% ຂອງແມ່ເດັກຊາຍ ແມ່ນໄດ້ຮັບການສຶກສາຮອດຂັ້ນ ປ5 ໃນ ຂະນະທີ່ 47.5% ຂອງແມ່ເດັກຊາຍແມ່ນບໍ່ໄດ້ການສຶກສາໃນຂັ້ນໃດເລີຍ. ຂໍ້ມູນຈາກພາບດັ່ງກ່າວ ຍັງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 49.0% ຂອງແມ່ເດັກຊາຍແມ່ນໄດ້ເຂົ້າຊັ້ນປະຖົມ ສ່ວນແມ່ຂອງເດັກຊາຍ ທີ່ມີໂອກາດຮຽນຕໍ່ໜຶ່ງຈາກຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສານັ້ນ ແມ່ນມີພຽງຈຳນວນໜ້ອຍ ປະມານ 3.48% ເທົ່ານັ້ນ.

ຂໍ້ມູນດ້ານການສຶກສາຂອງຜູ້ປົກຄອງຂອງເດັກຊາຍສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງໆລະຫວ່າງລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ເປັນພໍ່ ແລະ ແມ່ ເຊິ່ງສາມາດເບິ່ງເຫັນໄດ້ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ບະດັບການສຶກສາ	ແມ່ (ຍ)	ພໍ່ (ຊ)	ຄວາມແຕກຕ່າງ (ຍ vs. ຊ)
ບໍ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາ	47.5%	30.6%	16.9%
ຊັ້ນປະຖົມໃດໜຶ່ງ	49.0%	62.0%	13%
ຮຽນຮອດ ປ5	16.4%	25.4%	9%
ຮຽນຕໍ່ໄປໃນຊັ້ນມັດທະຍົມ	3.48%	7.42%	3.9%

ຕົວເລກເຫຼົ່ານີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ເປັນແມ່ຂອງນັກຮຽນ ແມ່ນຕ່ຳຫຼາຍ ຖ້າປຽບທຽບກັບລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ເປັນພໍ່ຂອງນັກຮຽນ. ລະດັບການສຶກສາທີ່ແຕກຕ່າງນີ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມບໍ່ດຸ່ນດ່ຽງທາງດ້ານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ. ຂໍ້ມູນຈາກການສຳຫຼວດສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງສະພາບການສຶກສາໃນ ສປປ ລາວ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນບົດລາຍງານປະເມີນການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນໄລຍະກາງ (ມີນາ 2008). ອີງຕາມຂໍ້ມູນສະຖິຕິຂອງກະຊວງສຶກສາ ສຶກຮຽນປີ 2000-2001 ແລະ 2005-2006, ບົດລາຍງານໄດ້ ກ່າວວ່າຜູ້ຊາຍລາວ ສາມາດເຂົ້າເຖິງການສຶກສາໄດ້ງ່າຍກວ່າແມ່ຍິງລາວ ອີງຕາມຂໍ້ມູນອັດຕາການເຂົ້າໂຮງຮຽນປະຖົມ, ນັກຮຽນທີ່ລົງທະບຽນຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ແລະ ອັດຕາການຮູ້ໜັງສືຂອງໄວໜຸ່ມ (ປະຊາກອນທີ່ມີອາຍຸ 15 ຫາ 24 ປີ).

ເຖິງວ່າລະດັບການສຶກສາ ລະຫວ່າງ ເພດຍິງ ແລະ ຊາຍ ຈະແຕກຕ່າງກັນກໍຕາມ, ລະດັບການສຶກສາການສຶກສາຂອງພໍ່-ແມ່ເດັກໂດຍລວມແລ້ວແມ່ນຍັງຕ່ຳຫຼາຍ. ການທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕ່ຳໄດ້ເຮັດໃຫ້ພໍ່-ແມ່ຂອງນັກຮຽນຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ສາມາດຊຸກຍູ້ ຫລື ຊ່ວຍເຫຼືອລູກຂອງຕົນໃຫ້ສືບຕໍ່ຮຽນໜັງສືກາຍລະດັບການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ. ໃນຂະນະທີ່ຄົນອື່ນສາມາດຊຸກຍູ້ລູກຂອງຕົນໃຫ້ມີການສຶກສາທີ່ດີຂຶ້ນ, ພໍ່-ແມ່ຂອງນັກຮຽນທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕ່ຳ ຈະບໍ່ສາມາດຊ່ວຍລູກຂອງຕົນໃນການແກ້ວຽກບ້ານ, ໂດຍສະເພາະບົດຮຽນທີ່ລູກຂອງຕົນນຳມາຮຽນຢູ່ບ້ານ ແລະ ພວກເຂົາຄິດວ່າການສົ່ງລູກຂອງຕົນໄປໂຮງຮຽນເພື່ອບັນລຸການສຶກສາ ແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ບໍ່ຈຳເປັນເທົ່າທີ່ຄວນ.

3.1.2 ຄອບຄົວທີ່ມີລາຍຮັບຕ່ຳ

ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະມານ 41.5% ຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດແມ່ນຖືກຈັດໃຫ້ຢູ່ໃນກຸ່ມຄົນທີ່ມີລາຍໄດ້ປະຈຳປີໃນລະດັບ “ຕ່ຳ” (18.4%) ຫາ “ຕ່ຳຫລາຍ” (23.1%), ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຕາຕະລາງ. ລາຍໄດ້ຂອງຄອບຄົວທີ່ຕ່ຳ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການຂາດຮຽນຂອງເດັກເຊິ່ງສາມາດສັງເກດໄດ້ວ່າເດັກສ່ວນຫຼາຍທີ່ຖືກສຳພາດມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການອອກໂຮງຮຽນ. ໃນຂະນະທີ່ສຳພາດເດັກຈາກຄອບຄົວທີ່ທຸກຍາກ ໄດ້ເວົ້າໃຫ້ຮູ້ວ່າພວກເຂົາຢຸດເຊົາການໄປໂຮງຮຽນເພື່ອຊ່ວຍຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາໃນການເຮັດວຽກເຮືອນ ແລະ ຫາລາຍໄດ້ເພີ່ມ. ເດັກບາງຄົນຍັງຖືກບັງຄັບໃຫ້ຕ້ອງເຂົ້າໄປເຮັດວຽກຢູ່ຕາມເຂດຕົວເມືອງ ຫ່າງຈາກບ້ານຂອງຕົນ. ກະລຸນາເບິ່ງຕາມຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ລາຍໄດ້ຂອງຄອບຄົວແຈກຢາຍຕາມຜູ້ຖືກສຳພາດ

ລະດັບລາຍຮັບ	ການຈັດລຳດັບ	ຄວາມຖີ່	ເປີເຊັນ	ລວມ
ສູງປານກາງ	500,000-599,999	603	31.1	
ປານກາງ	400,000-499,999	191	9.8	
ຕ່ຳປານກາງ	300,000-399,999	273	14.1	
ຕ່ຳ	200,000-299,999	358	18.4	41.5%
ຕ່ຳຫຼາຍ	ຕ່ຳກວ່າ 200,000	449	23.1	
	ບໍ່ມີຄຳຕອບ	66	3.4	
ລວມ		1,940	100	

ໝາຍເຫດ: ປັບປຸງຈາກຜົນຂອງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນປີ 2007 ແລະ ການປຸກລະດົມຊຸມຊົນ ແລະ ເປົ້າໝາຍທີ່ມີຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ.

ຄອບຄົວທີ່ມີລາຍຮັບຕ່ຳແມ່ນເນື່ອງມາຈາກ ພໍ່-ແມ່ ຂອງເດັກມີອາຊີບທີ່ສ້າງລາຍໄດ້ຕ່ຳ. ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງປະເພດອາຊີບຂອງພໍ່-ແມ່ຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດ:

ປະເພດອາຊີບໃນການດຳລົງຊີວິດຂອງຜູ້ປົກຄອງ

ອາຊີບ	ພໍ່		ລວມ	ແມ່		ລວມ
	ຄວາມຖີ່	%		ຄວາມຖີ່	%	
ເຮັດນາ	877	45.2	89%	902	46.5	92%
ເຮັດໄຮ່ໝູນວຽນ	853	44.0		888	45.8	
ລ້ຽງສັດ	8	0.4		1	0.05	
ຫັດຖະກຳ	0	0		3	0.15	
ເຮັດສວນ	77	4.0		77	4.0	
ອື່ນໆ	63	3.2		43	2.2	
ບໍ່ມີຄຳຕອບ	62	3.2		26	1.3	
ລວມ	1,940	100		1,940	100	

ຂໍ້ມູນຂ້າງເທິງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄອບຄົວສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ຖືກສຳພາດແມ່ນອີງໃສ່ວຽກງານດ້ານກະສິກຳ ເປັນວຽກງານຫຼັກໃນດ້ານກິດຈະກຳເສດຖະກິດ ຊຶ່ງຂໍ້ມູນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະມານ 89% ຂອງຜູ້ເປັນພໍ່ອາໄສການເຮັດນາ ແລະ ເຮັດໄຮ່ໝູນວຽນເປັນຫຼັກ ໃນຂະນະທີ່ ປະມານ 92% ຂອງຜູ້ເປັນແມ່ກໍ່ອາໄສການເຮັດນາ ແລະ ເຮັດໄຮ່ໝູນວຽນເປັນອາຊີບຕົ້ນຕໍໃນການສ້າງລາຍຮັບຂອງຕົນ. ລາຍໄດ້ຈາກກິດຈະກຳເຮັດໄຮ່ເຮັດນາເພື່ອດຳລົງຊີວິດນີ້ ຕາມທຳມະດາແລ້ວແມ່ນບໍ່ພຽງພໍທີ່ຈະສົ່ງເສີມລູກຂອງຕົນໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນ. ສິ່ງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນແມ່ນ ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ຖືກເກັບກຳ ພໍ່-ແມ່ ຂອງເດັກສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າ.

3.1.3 ໄລຍະທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນ

ຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ປະມານ 23% ຂອງເດັກທີ່ຖືກສຳພາດແມ່ນອາໄສຢູ່ ໄກກວ່າ 10 ກິໂລແມັດຈາກໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ ໃນຂະນະທີ່ອີກ 25% ແມ່ນອາໄສຢູ່ໄກກວ່າ 5 ກິໂລແມັດ ແຕ່ໃກ້ກວ່າ 10 ກິໂລແມັດຈາກໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ. ຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນບັນຫາທີ່ນັກຮຽນຕ້ອງປະເຊີນ ເມື່ອເວລາຮຽນຮອດຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ.

ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດ ກ່ຽວກັບໄລຍະທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນ

ໄລຍະທາງ ¹³	ຄວາມຖີ່	ເປີເຊັນ
5 ກິໂລແມັດ ແລະ ຕໍ່າກວ່າ	973	50.2
ຫຼາຍກວ່າ 5 ກມ ແຕ່ຕໍ່າກວ່າ 10 ກມ	495	25.5
ຫຼາຍກວ່າ 10 ກມ	456	23.5
ບໍ່ມີຄຳຕອບ	16	0.80
	1,940	100

ສະພາບທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ແມ່ນຮ້າຍແຮງ ຖ້າເບິ່ງຕາມຕົວຈິງທີ່ນັກຮຽນຫຼາຍຄົນມີບັນຫາໃນການໄປໂຮງຮຽນ ອັນເນື່ອງມາຈາກມີຫຼາຍຄົນຕ້ອງໄດ້ຍ່າງໄປໂຮງຮຽນດ້ວຍໄລຍະທາງໄກ.

ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດ ກ່ຽວກັບວິທີການເດີນທາງໄປໂຮງຮຽນ

ປະເພດຂອງການຂົນສົ່ງ	ຄວາມຖີ່	ເປີເຊັນ
ລົດຖີບ	325	16.8
ລົດຈັກ	35	1.8
ຍ່າງ	1,515	78.1
ອື່ນໆ	60	3.1
ບໍ່ມີຄຳຕອບ	5	0.2
	1,940	100

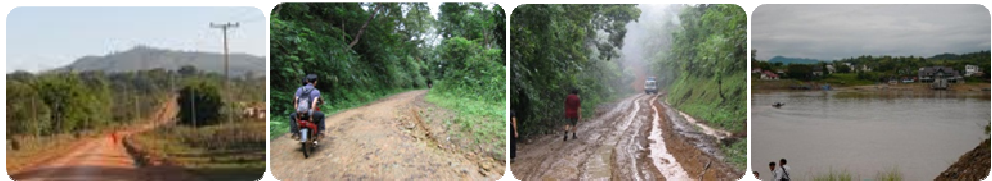
ຂໍ້ມູນຂ້າງເທິງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 78% ຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດຕ້ອງຍ່າງຈາກເຮືອນໄປໂຮງຮຽນມັດທະຍົມທີ່ຢູ່ໃກ້ທີ່ສຸດ ຖ້າຫາກພວກເຂົາຈະສືບຕໍ່ການຮຽນຫຼັງຈາກຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ. ເຖິງໄລຍະທາງຍ່າງບໍ່ຮອດ 5 ກິໂລແມັດ ແຕ່ໄລຍະທາງນີ້ກໍຍັງເປັນໄລຍະທີ່ໄກເກີນໄປສຳລັບນັກຮຽນທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍ ຊຶ່ງອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະສິດທິຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ ເນື່ອງຈາກຄວາມອົດເມື່ອຍ ແລະ ສະພາບດັ່ງກ່າວອາດຮ້າຍແຮງຂຶ້ນ ຖ້າຫາກທາງຍ່າງເປັນທາງດິນທີ່ບໍ່ສາບພຽງ ແລະ ບາງຄັ້ງເປັນທາງທີ່ຄ້ອຍ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ນັກຮຽນເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງຍ່າງປະມານ 10 ກິໂລແມັດຕໍ່ມື້ ຈາກເຮືອນໄປຫາໂຮງຮຽນ ແລະ ສ່ວນໃຫຍ່ກໍຕ້ອງຍ່າງ 10 ກິໂລແມັດຕື່ມອີກຈາກໂຮງຮຽນກັບໄປຫາເຮືອນຂອງຕົນ.

¹³ ຄວາມໝາຍຂອງໄລຍະທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ແມ່ນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຂັ້ນແຂວງ ເປັນຜູ້ບອກໃຫ້ທຳມາດ. ຖ້າຫາກວ່າ ໄລຍະທາງສັ້ນກວ່າ 5 ກິໂລແມັດ ໝາຍຄວາມວ່າ ແນ່ນອນວ່າເດັກຕ້ອງໃຊ້ເວລາຫຼາຍ ຊົ່ວໂມງໃນການຍ່າງໄປໂຮງຮຽນໃນແຕ່ລະວັນ. ຖ້າຫາກວ່າ ໄລຍະທາງຍາວກວ່າ 5 ກິໂລແມັດ ແຕ່ຕໍ່າກວ່າ 10 ກິໂລແມັດ ໝາຍຄວາມວ່າເດັກຕ້ອງໃຊ້ພາຫະນະໃນການເດີນທາງໄປໂຮງຮຽນ, ຖ້າວ່າໄກກວ່າ 10 ກິໂລແມັດ ເດັກຈຳເປັນຕ້ອງພັກ ຢູ່ໃກ້ໂຮງຮຽນ (ຕົວຢ່າງ: ຢູ່ກັບພີ່ນ້ອງ ຫຼື ຕັ້ງຕູບເປັນທີ່ພັກເຊົາ).

ທາງເລືອກໜຶ່ງແມ່ນຂີ່ລົດຈັກໄປໂຮງຮຽນ ແຕ່ວ່ານັກຮຽນທີ່ຂີ່ລົດຈັກໄປໂຮງຮຽນນີ້ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນບໍ່ກັບຄືນມາໂຮງຮຽນໃນຕອນບ່າຍຫຼັງຈາກພັກກິນເຂົ້າທ່ຽງ ເພື່ອປະຢັດເງິນຊື້ນໍ້າມັນລົດ ຕາມທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້ໃນການສຳພາດກ່ອນໜ້ານີ້ (ເບິ່ງບົດເລື່ອງຂ້າງລຸ່ມ) ເຊິ່ງເປັນສາເຫດທີ່ກໍ່ໃຫ້ມີຄວາມສ່ຽງໃນການອອກໂຮງຮຽນຂອງນັກຮຽນ.

ຖ້າຫາກພວກເຮົາເບິ່ງອາຍຸຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດ ຕາມທີ່ໄດ້ບັນຈຸໄວ້ໃນຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມ ພວກເຮົາຈະເຫັນໄດ້ເຖິງບັນດາຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກທີ່ບັນດານັກຮຽນເຫຼົ່ານີ້ຈະຕ້ອງຜ່ານຜ່າໃນການຢ່າງຫຼາຍກິໂລແມັດຕໍ່ມື້ ເພື່ອໄປໂຮງຮຽນ.

ອີງຕາມຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມ ອາຍຸສະເລ່ຍຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດ ແມ່ນ 13.5 ປີ. ໃນນັ້ນ, ປະມານ 52 ເປີເຊັນຂອງນັກຮຽນແມ່ນມີອາຍຸປະມານ 13 ຫາ 14 ປີ ເຊິ່ງເປັນອາຍຸທີ່ຍັງນ້ອຍຫຼາຍ ທີ່ຈະຕ້ອງມາປະເຊີນໜ້າກັບອຸປະສັກ ແລະ ຄວາມສ່ຽງໃນການຢ່າງໄລຍະຍາວ. ຮ້າຍແຮງໄປກວ່ານັ້ນ, ທາງຍ່າງໄປໂຮງຮຽນນັ້ນບາງເທື່ອຍັງເປັນທາງຄ້ອຍ, ຕ້ອງຂ້າມສາຍນໍ້າ ແລະ ຜ່ານເຂດທຳມະຊາດອັນຕະລາຍຕ່າງໆອີກ.

ການແຈກຢາຍອາຍຸຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດ

ອາຍຸ	ຄວາມຖີ່	ເປີເຊັນ
10 ປີ	35	1.8
11 ປີ	126	6.5
12 ປີ	297	15.3
13 ປີ	491	25.3
14 ປີ	522	26.9
15 ປີ	284	14.6
16 ປີ	123	6.3
17 ປີ	35	1.8
18 ປີ	8	0.4
19 ປີ	9	0.5
21 ປີ	1	0.05
ບໍ່ມີຄຳຕອບ	9	0.5
ລວມ	1,940	100

3.1.4 ເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

ຂໍ້ມູນລວມສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 85% ຂອງນັກຮຽນທີ່ຖືກສຳພາດມີເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຕ່ຳ. ຄອບຄົວເຫຼົ່ານີ້ ໂດຍສະເພາະຄອບຄົວທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຕ່າງໆທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ເປັນຢູ່ປະຈຸບັນຂອງພວກເຂົາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດພັດທະນາແນວຄວາມຄິດທາງດ້ານບວກກ່ຽວກັບການສຶກສາ. ລັດຖະບານຄວນສະໜອງຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ເພີ່ມທະວີວິທີທາງໃນການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຂອງເດັກ.

ການແຈກຢາຍຜູ້ຖືກສຳພາດອີງຕາມສະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

ປະເພດ	ຄວາມຖີ່	ເປີເຊັນ
ຕ່ຳ	1,633	84.2
ປານກາງ	265	13.7
ສູງ	34	1.7
ບໍ່ມີຄຳຕອບ	8	0.4
ລວມ	1,940	100

ຄວາມໝາຍ:

ຕຳ	ລະດັບການສຶກສາຕຳ ¹⁴ ຂອງຜູ້ປົກຄອງ, ເຮືອນປະເພດ III (ມຸງດ້ວຍຫຍ້າ, ພື້ນດິນ, ໄຕ້ທຽນ ແລະ ແສງສະຫວ່າງປະເພດອື່ນ, ໃຊ້ຫ້ອງນ້ຳດິນ ຫຼື ໃຊ້ປ່າເປັນຫ້ອງນ້ຳ), ລາຍຮັບຕຳ ຫາ ຕຳຫຼາຍ, ບໍ່ມີລົດຈັກ, ບໍ່ມີລົດຖີບ.
ປານກາງ	ລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ປົກຄອງແມ່ນຂັ້ນປານກາງ, ເຮືອນປະເພດ II (ມຸງດ້ວຍໄມ້/ໄມ້ໄຜ່, ພື້ນໄມ້ ແລະ ໄມ້ໄຜ່, ໄຕ້ຕະກຽນນ້ຳມັນ, ໃຊ້ແກສ ແລະ ຖ່ານເພື່ອແຕ່ງກິນ, ຫ້ອງນ້ຳດິນ), ຂ້ອນຂ້າງຕຳ, ມີລົດຖີບ.
ສູງ	ລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ປົກຄອງແມ່ນຂັ້ນສູງ, ເຮືອນປະເພດ I (ມຸງດ້ວຍສັງກະສີ, ພື້ນໄມ້, ມີໄຟຟ້າໃຊ້, ຕະກຽນນ້ຳມັນ, ໃຊ້ແກສເພື່ອແຕ່ງກິນ, ໃຊ້ຫ້ອງນ້ຳສັກໂຄກ, ລາຍຮັບສູງ, ມີລົດຈັກ ຫຼື ລົດຖີບ.

ສິ່ງໜຶ່ງທີ່ຄວນຄຳນຶງເຖິງແມ່ນຄວາມຈິງທີ່ວ່າຜູ້ຖືກສຳພາດແມ່ນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມຄົນຊົນເຜົ່າທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ໃນສປປ ລາວ ເຊິ່ງໃນນັ້ນປະມານ 57.53% ຂອງແມ່ຍິງທີ່ຖືກສຳພາດເປັນສະມາຊິກຂອງຊົນເຜົ່າເຼົ້າ (5.1%), ເອີດູ/ຂະມຸ (3.88%), ຂະມຸ (14.8%), ລາວ (9.71%), ລາວລຸ່ມ (13.23%), ມະກອງ (3.4%) ແລະ ຜູ້ໄທ (7.41%). ກົງກັນຂ້າມນັ້ນ, ໃນຈຳນວນປະມານ 53.6% ຂອງຜູ້ຊາຍທີ່ຖືກສຳພາດ 6.67% ແມ່ນຊົນເຜົ່າມົ້ງ, 6.42% ແມ່ນຊົນເຜົ່າ ກະຕັງ, 23.65% ແມ່ນຂະມຸ, 10.57% ແມ່ນລາວລຸ່ມ ແລະ 6.29% ແມ່ນຊົນເຜົ່າລາວ. ລາຍຊື່ຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດອີງຕາມກຸ່ມຊົນເຜົ່າແມ່ນສາມາດພົບເຫັນໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ກ.

ໃນຈຳນວນ 936 ຄົນ ຫລື 58.8% ຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດທີ່ຖືກເລືອກໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມແຜນການໃຫ້ທຶນການສຶກສາຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ມີຊົນເຜົ່າເຼົ້າ 4.94%, ຊົນເຜົ່າມົ້ງ 4.82%, ຊົນເຜົ່າຂະມຸ 19.15%, ຊົນເຜົ່າລາວ 9.03%, ຊົນເຜົ່າລາວລຸ່ມ 11.92%, ຊົນເຜົ່າມະກອງ 4.39% ແລະ ຊົນເຜົ່າຜູ້ໄທ 4.57%. ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແມ່ນກຸ່ມປະຊາກອນ ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອນ້ອຍທີ່ສຸດໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍສະເພາະດ້ານການສຶກສາ.

¹⁴ ລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ປົກຄອງໄດ້ຖືກແບ່ງໃຫ້ເປັນ ຕຳ, ປານກາງ ແລະ ສູງ ອີງຕາມລະດັບການສຶກສາຂອງຜູ້ປົກຄອງທີ່ມາຈາກຊົນເຜົ່າ ເຊິ່ງອາໄສຢູ່ໃນເຂດຊຸມຊົນທຸກຈົນ ແລະ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ:

ລະຫັດ	ປະເພດ	ລາຍລະອຽດ
1	ສູງ	ຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ ຫລື ສູງກວ່າຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍ
2	ປານກາງ	ຊັ້ນ ໙5 (ປະຖົມ), ຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ
3	ຕຳ	ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ, ຈົບປ3

ບັດໄຈຊັບອກທາງດ້ານການສຶກສາ ໄດ້ຖືກທ້ອນໂຮມເຂົ້າກັບຂໍ້ມູນອື່ນໆທີ່ຖືກເກັບກຳຈາກການລົງສຳຫຼວດ ເພື່ອຈັດລະດັບເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ.

IV. ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການແກ້ໄຂຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ຮູບແບບສະໜອງທຶນການສຶກສາ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ

ພາກນີ້ຂອງບົດລາຍງານເວົ້າເຖິງວິທີການແກ້ໄຂຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ຮູບແບບການໃຫ້ທຶນທີ່ມີຜົນສຳລັບກະຊວງສຶກສາທິການ ທີ່ຄວນຄຳນຶງເຖິງ.

ການແກ້ໄຂບັນຫາອັດຕາປະລະສູງ, ອັດຕາການກັບຄືນມາເຂົ້າໂຮງຮຽນຕ່ຳ ແລະ ອັດຕາການຈົບຊັ້ນຊັ້ນຕ່ຳ ແມ່ນບັນຫາທີ່ຍັງຍາກທີ່ລັດຖະບານ ລາວ ຕ້ອງປະເຊີນ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດພາຍໃນປີ 2015. ເດັກຈະຕ້ອງເຂົ້າໂຮງຮຽນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ພວກເຂົາກາຍເປັນກຳລັງແຮງງານ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍສຳລັບເດັກທີ່ມີອາຍຸນ້ອຍ. ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ໄດ້ສຶກສາຍຸດທະສາດການແກ້ໄຂຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ຮູບແບບການໃຫ້ທຶນທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນພາກນີ້. ຍຸດທະສາດນີ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອ ເປັນການອອກແບບແນວທາງເພີ່ມອັດຕາການລົງທະບຽນເຂົ້າໂຮງຮຽນ, ອັດຕາການກັບຄືນເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແລະ ອັດຕາການຈົບຊັ້ນຮຽນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການປະລະ ໂດຍໃຫ້ບູລິມະສິດການຊ່ວຍ ເຫຼືອແກ່ເດັກຍິງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ.

ໂດຍສະເພາະແລ້ວ ແຜນການໃຫ້ທຶນການສຶກສາຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ແມ່ນເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາການເລື່ອນຈາກ ປ5 ໄປຫາ ມ1 ໂດຍການຊຸກຍູ້ໃຫ້ນັກຮຽນສືບຕໍ່ການສຶກສາໃນລະດັບການສຶກສາທີ່ສູງຂຶ້ນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ແຜນການໃຫ້ທຶນຍັງເປັນການຊຸກຍູ້ໃຫ້ເດັກກັບຄືນມາເຂົ້າໂຮງຮຽນ ໂດຍໃຫ້ທຶນແກ່ພວກເຂົາຈົນຈົບການສຶກສາຂັ້ນ ມ4 ແລະ ຮັບປະກັນວ່າພວກເຂົາຈະບໍ່ປະລະການສຶກສາໃນ ລະຫວ່າງ ມ1 ຫາ ມ 4.

ສິ່ງທີ່ກ່າວໃນຂ້າງລຸ່ມແມ່ນ ທາງເລືອກທີ່ຖືກກຳນົດ ແລະ ຄວນຄຳນຶງເຖິງໃນການເພີ່ມການເຂົ້າໂຮງຮຽນຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊົນເຜົ່າ:

ວິທີການແກ້ໄຂຊ່ອງຫວ່າງ ແລະ ຮູບແບບການໃຫ້ທຶນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ

ປະເພດ	ໄລຍະການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ¹⁵	ສະພາບ/ເງື່ອນໄຂທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ຕ້ອງການ	ເປົ້າໝາຍຜູ້ ຮັບຜິດຊອບ ຕົ້ນຕໍ	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງ ກະຊວງ ສຶກສາ/ໝາຍເຫດ
1. ໂຮງຮຽນ – ການແກ້ໄຂພື້ນຖານ				
1.1 ສ້າງຕັ້ງ ລະບົບລາຍງານ ການປະລະຂອງນັກຮຽນ	ໄລຍະສັ້ນ	ດຳລັດຂອງກະຊວງສຶກສາ ຕ້ອງການ ໃຫ້ມີການສ້າງລະບົບລາຍ ງານ ການປະລະ ໂດຍມີຂໍ້ແນະນຳ ສະເພາະໃນການສ້າງລະບົບດັ່ງກ່າວ	ໂຮງຮຽນ	ໂດຍກົງອາດຈະ ຖືກ ສະເໜີພາຍ ໃຕ້ ໂຄງການ BESDP2
1.2 ນຳສະເໜີ ການແກ້ໄຂອັດ ຕາ ການປະລະຂອງໂຮງຮຽນ	ໄລຍະສັ້ນ	ຄືກັນກັບຂ້າງເທິງ	ໂຮງຮຽນ	ໂດຍກົງອາດຈະ ຖືກສະເໜີພາຍ ໃຕ້ໂຄງການ BESDP2
1.3 ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມ ແຂງຂອງສະມາຄົມ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນ	ໄລຍະສັ້ນ	ຄືກັນກັບຂ້າງເທິງ	ໂຮງຮຽນ	ໂດຍກົງດຳເນີນຢູ່ 13 ແຂວງ ໂດຍ ການຊ່ວຍ ເຫຼືອຂອງ BESDP1
1.4 ໂຄງການອາຫານເສີມ	ໄລຍະຍາວ	ຕ້ອງມີການສະໜອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ. ປະຈຸບັນສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມໄດ້ ຈັດຕັ້ງໂຄງການອາຫານເສີມ ຢູ່ບາງແຂວງພາຍໃຕ້ ໂຄງການອາຫານໂລກ	ໂຮງຮຽນ	ໂດຍກົງ

¹⁵ ນິຍາມ: ໄລຍະສັ້ນ ໝາຍເຖິງເປັນໄປໄດ້ທີ່ສາມາດປະຕິບັດພາຍໃນໜຶ່ງປີ; ໄລຍະກາງ ໝາຍເຖິງເປັນໄປໄດ້ທີ່ສາມາດ ປະຕິບັດພາຍໃນ 1-3 ປີ; ໄລຍະຍາວ ໝາຍເຖິງເປັນໄປໄດ້ທີ່ອາດສາມາດປະຕິບັດພາຍໃນ 3 ປີ. ໂດຍກົງ ໝາຍເຖິງ ວ່າກະຊວງສຶກສາທິການ ແມ່ນໜຶ່ງໃນຈຳນວນຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ບໍ່ມີກະຊວງ ຫຼື ຫ້ອງການອື່ນ ສາມາດຊ່ວຍການປະຕິບັດ. ໂດຍທາງອ້ອມ ໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ບໍ່ແມ່ນໜ້າທີ່ໂດຍກົງຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ຊຶ່ງສິ່ງທີ່ດີທີ່ສຸດ ແມ່ນຕ້ອງຮ່ວມມືກັບກະຊວງ ຫຼື ຫ້ອງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດຜົນ.

2. ແຜນການແກ້ໄຂພື້ນຖານຂອງກະຊວງສຶກສາ				
2.1 ສິ່ງເສີມ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນ ເພື່ອປັບປຸງການ ບໍລິການການສຶກສາ	ໄລຍະກາງ	ຈະຕ້ອງມີການກະກຽມຂໍ້ແນະນຳສຳລັບ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງສຶກສາ ພສທຂ, ທສທຫມ, ສຄພມນ	ໂດຍກົງອາດຖືກ ສະເໜີພາຍໃຕ້ ໂຄງການ BESDP2
2.2 ສ້າງຕັ້ງ ທາງເລືອກໃໝ່ ສຳລັບການບໍລິການສຶກສາ ຊັ້ນມັດທະຍົມ	ໄລຍະກາງ	ທາງເລືອກຖືກສ້າງແລ້ວ ແຕ່ຕ້ອງ ຖືກເຜີຍແຜ່ ເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ໃຫ້ກັບ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ ການບໍລິການຕ່ຳ ແລະ ຜູ້ທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ ຮັບການບໍລິການ. ຂະບວນການນີ້ ແມ່ນຖືກຄຸ້ມຄອງໂດຍ ກົມການສຶກສາ ນອກໂຮງຮຽນ ແຕ່ຕ້ອງຖືກປັບປຸງ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບການປັບປຸງການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມ	ກະຊວງສຶກສາ ກກສນ	ໂດຍກົງອາດຖືກ ສະເໜີພາຍໃຕ້ ໂຄງການ BESDP2
2.3 ເພີ່ມທະວີ ແຜນການສ້າງຈິດສຳນຶກ ທາງດ້ານສຶກສາ ແລະ ການຮູ້ ທັງສີຂຽວພື້ນຖານ	ໄລຍະກາງ	ແຜນການໄດ້ຖືກສ້າງແລ້ວ ແຕ່ຕ້ອງການທຶນຊຸກຍູ້ເພື່ອ ເພີ່ມທະວີການເຜີຍແຜ່ຕໍ່ມວນຊົນ.	ກະຊວງສຶກສາ ກກສນ	ໂດຍກົງ
2.4 ຄຸນຄ່າຂອງການສຶກສາ	ໄລຍະກາງ	ໄດ້ຖືກລວມເຂົ້າໃນຫຼັກສູດການສອນ ໃໝ່ຂອງມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ	ກະຊວງສຶກສາ ກມຍ, ສວສ	ໂດຍກົງ
2.5 ສ້າງຫຼັກສູດທ້ອງຖິ່ນ	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງສຶກສາໄດ້ສ້າງກົດໝາຍ ແຕ່ ວຽກງານບາງອັນຈະຕ້ອງຖືກຈັດຕັ້ງ ເພື່ອສິ່ງເສີມການຮອງຮັບກົດໝາຍ ດັ່ງກ່າວ. ຄູ-ອາຈານບາງຄົນຕ້ອງການ ຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການສ້າງຫຼັກສູດ ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບ ເງື່ອນໄຂທ້ອງຖິ່ນ.	ສວສ, ກມຍ	ໂດຍກົງອາດຖືກ ສະເໜີພາຍໃຕ້ ໂຄງການ BESDP2
2.6 ສະໜອງແຜນການໃຫ້ ທຶນການສຶກສາໃຫ້ເປັນລະບົບ	ໄລຍະກາງ	ກະຊວງສຶກສາຕ້ອງການທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ເພີ່ມຕື່ມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.	ກະຊວງສຶກສາ	ໂດຍກົງ

2.7 ແຜນການສ້າງຈົດສຳນຶກດ້ານການສຶກສາ	ໄລຍະສັ້ນ	ກະຊວງສຶກສາຕ້ອງໃຫ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອແຜນການສ້າງຈົດສຳນຶກດ້ານການສຶກສາ ຜ່ານສູນ ສສຮ ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການສຶກສາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ.	ກະຊວງສຶກສາສສຮ, ຮຮ	ໂດຍກົງອາດຖືກສະເໜີພາຍໃຕ້ໂຄງການ BESDP2
2.8 ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ພິເສດໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນ	ໄລຍະກາງ	ທຶນບໍລິຫານການສຶກສາສາມາດນຳໃຊ້ສຳລັບວຍກງານີ້. EDP-WB ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳລັບບາງບ້ານ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງພາຍໃຕ້ FTI ແຕ່ສຳລັບພຽງການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມເທົ່ານັ້ນ. ຮູບແບບການແກ້ໄຂນີ້ຕ້ອງຖືກສຶກສາສຳລັບການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມ ໂດຍສະເພາະແຜນການໃຫ້ທຶນການສຶກສາ	ກະຊວງສຶກສາ	ໂດຍກົງ
2.9 ພັດທະນາກິດໂກ ສຳລັບຍ້ອງຍໍ ແລະ ຊົມເຊີຍຜົນການຮຽນທີ່ດີຂອງໂຮງຮຽນ	ໄລຍະສັ້ນ	ສະໜອງຜົນຕອບແທນໃຫ້ໂຮງຮຽນທີ່ມີການສົດສອນດີ. ໃຫ້ທຶນກັບກິດຈະກຳ ທີ່ສົ່ງຜົນດີໃຫ້ກັບການສຶກສາ	ກະຊວງສຶກສາ ພສທຂ, ທສທມ	ໂດຍກົງອາດຖືກສະເໜີພາຍໃຕ້ໂຄງການ BESDP2
3. ການແກ້ໄຂດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ				
3.1 ສ້າງກຸ່ມໂຮງຮຽນ ແລະ ສ້າງຖານທີ່ໃໝ່ໃຫ້ໂຮງຮຽນ	ໄລຍະກາງ	ຕ້ອງການທຶນຮອນເພີ່ມຕື່ມສຳລັບໂຄງການແຜນທີ່ໂຮງຮຽນ ແລະ ກິດຈະກຳການກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນ.	ກະຊວງສຶກສາ	ໂດຍກົງອາດຖືກສະເໜີພາຍໃຕ້ໂຄງການ BESDP2
3.2 ກໍ່ສ້າງຫໍພັກນັກຮຽນ	ໄລຍະກາງ	ຕ້ອງການທຶນຮອນເພີ່ມຕື່ມ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງຫໍພັກ ພ້ອມກັບການຄຸ້ມຄອງຫໍພັກ	ກະຊວງສຶກສາ	ໂດຍກົງ
4. ການແກ້ໄຂທາງດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່				
4.1 ການເຂົ້າຫາທຶນ EDGP	ໄລຍະສັ້ນ (BESDP) ໄລຍະກາງ	EDGP ມີທຶນໃຫ້ກັບເມືອງທີ່ໂຄງການ BESDP ຊ່ວຍເຫຼືອເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຈະສິ້ນສຸດໃນປີ 2012.	ກະຊວງສຶກສາ	ໂດຍກົງ

		ທຶນອື່ນໆທີ່ຄ້າຍຄຽງກັນ ຄວນຈະຖືກຮັບຮອງຈາກ ກະຊວງສຶກສາ ເພື່ອໃຫ້ເປັນທຶນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກຸ່ມໂຮງຮຽນ.		
4.2 ສະໜອງການຝຶກອົບ ຮົມເພື່ອປັບປຸງກິດຈະກຳ ຊີວິດ ການເປັນຢູ່	ໄລຍະກາງ	ຕ້ອງມີການຮ່ວມມືກັບກະຊວງ ຫຼື ຫ້ອງການລັດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງສຶກສາ ກສນ	ໂດຍກົງ/ຮ່ວມມື ກັບອົງການອື່ນໆ
4.3 ສິ່ງເສີມການຜະລິດອາ ຫານ ດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ການ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ	ໄລຍະກາງ	ຕ້ອງມີການຮ່ວມມືກັບກະຊວງ ຫຼື ຫ້ອງການລັດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງສຶກສາ, ກສນ	ໂດຍກົງ/ຮ່ວມມື ກັບອົງການອື່ນໆ
4.4 ທວນຄືນໂຄງການພູດ ຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຕາມໝູ່ ບ້ານ	ໄລຍະກາງ	ຕ້ອງມີການຮ່ວມມືກັບກະຊວງ ຫຼື ຫ້ອງການລັດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງສຶກສາ, ກສນ	ໂດຍກົງ/ຮ່ວມມື ກັບອົງການອື່ນໆ
4.5 ເປີດໂອກາດໃຫ້ມີ ຄວາມ ຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງກະຊວງ/ ໂຄງການ	ໄລຍະກາງ	ຕ້ອງມີການຮ່ວມມືກັບກະຊວງ ຫຼື ຫ້ອງການລັດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ກະຊວງສຶກສາ, ກສນ	ໂດຍກົງ/ຮ່ວມມື ກັບອົງການອື່ນໆ
4.6 ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ	ໄລຍະຍາວ	ຕ້ອງມີການຮ່ວມມືກັບກະຊວງ ຫຼື ຫ້ອງການລັດອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ລັດຖະບານລາວ	ໂດຍກົງ/ຮ່ວມມື ກັບອົງການອື່ນໆ

ຈາກພື້ນຖານຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ໂຄງການທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງຄວນຖືກ
ສະເໜີໃຫ້ເປັນໂຄງການ ບູລິມະສິດໃນການໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກແຜນການຮ່ວມມືກັນ ລະຫວ່າງ
ກະຊວງສຶກສາ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ໃນຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ 2.
ລາຍລະອຽດເພີ່ມຕື່ມຂອງ ວິທີການແກ້ໄຂ ແມ່ນໄດ້ຖືກສົນທະນາຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້:

1.1 ການແກ້ໄຂບັນຫາພື້ນຖານຂັ້ນໂຮງຮຽນ

4.1.1 ສ້າງລະບົບການລາຍງານອັດຕາປະລະຂອງນັກຮຽນ

ໃນຂໍ້ມູນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄູມີຄວາມຈຳກັດດ້ານຄວາມສາມາດ ກ່ຽວກັບການເອົາໃຈໃສ່ນັກຮຽນ ທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງດ້ານການປະລະ ຊຶ່ງເປັນໜຶ່ງໃນສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ລະບົບການສຶກສາມີອັດຕາການ ປະລະສູງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງສ້າງລະບົບລາຍງານອັດຕາການປະລະຂອງນັກຮຽນຢູ່ຂັ້ນ ໂຮງຮຽນ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ຈຸດປະສົງຂອງລະບົບລາຍງານອັດຕາການປະລະຂອງນັກຮຽນແມ່ນ ເພື່ອເກັບກຳ ຂໍ້ມູນຈາກແຕ່ລະໂຮງຮຽນຂອງແຕ່ລະແຂວງ ກ່ຽວກັບຈຳນວນນັກຮຽນທີ່ປະລະກ່ອນຈົບ ການຮຽນ. ຂໍ້ມູນທີ່ເກັບກຳຈະຖືກໃຊ້ຢູ່ທຸກໆຂັ້ນ (ໂຮງຮຽນ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ) ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ການປະລະ. ລະບົບການລາຍງານອັດຕາການປະລະນີ້ ເປັນພື້ນຖານສຳລັບການກະກຽມບົດລາຍງານ ອັດຕາປະລະປະຈຳປີ ຊຶ່ງຈະຖືກຮ່າງໂດຍສູນສະຖິຕິເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນການສຶກສາ ແລະ ຈະສະແດງ ໃຫ້ເຫັນອັດຕາການປະລະຢູ່ຂັ້ນໂຮງຮຽນ, ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນປະເທດ. ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ມາຈະ ເປັນຂໍ້ມູນທີ່ໂຮງຮຽນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆພາຍໃນປະເທດສາມາດນຳໃຊ້ ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ນັກຮຽນ ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ຈົນກວ່າພວກເຂົາຈະຮຽນຈົບ ຫລື ເພື່ອໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຕໍ່ນັກຮຽນ ທີ່ໄດ້ປະລະ ການຮຽນແລ້ວໃຫ້ກັບຄືນມາຮຽນອີກ.

4.1.2 ການນຳສະເໜີແຜນການຂັ້ນໂຮງຮຽນເພື່ອປ້ອງກັນການປະລະ

ໃນຕົວຈິງ ກ່ອນທີ່ນັກຮຽນຈະປະລະການຮຽນ ໂດຍສະເພາະໃນໄລຍະກາງປີຮຽນ ຄູເປັນຜູ້ທີ່ຮູ້ ກ່ອນໝູ່ກ່ຽວກັບການປະລະການຮຽນຂອງນັກຮຽນ. ນັກຮຽນດັ່ງກ່າວໄດ້ສະແດງການປະພຶດຫຼາຍ ຢ່າງອອກໃຫ້ເຫັນ ເຊັ່ນ: ມາໂຮງຮຽນບໍ່ເປັນປົກກະຕິ, ມາຮຽນຊ້າ ແລະ ໄດ້ຄະແນນບໍ່ດີ. ຖ້າຫາກ ນັກຮຽນຫາກສະແດງການປະພຶດດັ່ງທີ່ກ່າວມາໃຫ້ເຫັນ ຄູຕ້ອງສຶກສາອົບຮົມ, ໂອ້ລົມກັບ ແລະ ໃກ້ ຂົດນັກຮຽນເພື່ອຫາສາເຫດຂອງບັນຫາ. ຄູຄວນໄປຢຽມຢາມ ພໍ່-ແມ່ ຂອງນັກຮຽນ ເພື່ອອະທິບາຍ ໃຫ້ພວກເຂົາເຫັນເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາ ແລະ ປ່ອຍໃຫ້ລູກຫຼານຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ສືບ ຕໍ່ຮຽນໜັງສື.

4.1.3 ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະມາຄົມພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ (ສຄພມນຮ)¹⁶

ເນື່ອງຈາກໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຂອງບ້ານປະກອບດ້ວຍຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ, ອົງການເຫຼົ່ານີ້ມີໜ້າທີ່ສຳຄັນໃນການປ້ອງກັນການປະລະ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ປົກຄອງ ຂອງເດັກສົ່ງເດັກໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນ. ປະຈຸບັນ, ພວກເຂົາໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳຫຼາຍໆຢ່າງຂອງ

¹⁶ ຫຼື ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ ໃນກໍລະນີແມ່ນການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມ.

ໂຮງຮຽນ ໂດຍສະເພາະໃນການສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ການມີສ່ວນຮ່ວມເຫຼົ່ານີ້ຈະເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເຂົ້າໃຈເຖິງບັນຫາ ແລະ ສາມາດສືບຕໍ່ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນ, ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ແລະ ນັກຮຽນໃນການຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການປະລະ ແລະ ເພີ່ມອັດຕາການເຂົ້າຮຽນ.

ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ອົງການຕ່າງໆເປັນເຈົ້າການໃນການດຳເນີນໜ້າທີ່ຂອງຕົນ, ມາດຕະການຂ້າງລຸ່ມນີ້ຄວນຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

1. ຈັດກອງປະຊຸມຮ່ວມມືກັນເພື່ອສົ່ງເສີມກິດຈະກຳຕ່າງໆໃນໂຮງຮຽນ
2. ສ້າງນະໂຍບາຍເພື່ອເພີ່ມທະວີສິດທິ ແລະ ອຳນາດຂອງໂຮງຮຽນໃນການ:
 - ກ. ຫຼຸດຜ່ອນ ຫລື ຍຸດຕິການໃຫ້ຄອບຄົວເສຍຄ່າໂຮງຮຽນ
 - ຂ. ເພີ່ມລາຍໄດ້ຂອງໂຮງຮຽນ ຜ່ານໂຄງການສ້າງລາຍໄດ້
 - ຄ. ກຳນົດສະຖານທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດບ້ານ ເພື່ອເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການສ້າງລາຍໄດ້ຕ່າງໆໃຫ້ກັບໂຮງຮຽນ
 - ງ. ຄຸ້ມຄອງເນື້ອທີ່ດິນ ເພື່ອສ້າງເປັນສະຖານທີ່ຂອງໂຮງຮຽນ.
 - ຈ. ກໍ່ສ້າງສະຖານທີ່ ແລະ ສູນເຕົ້າໂຮມນັກຮຽນ ຫຼື ສູນຮຽນຮູ້
3. ເສີມສ້າງຄວາມພະຍາຍາມໃນການວາງແຜນ ແລະ ພັດທະນາໂຮງຮຽນໃຫ້ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດສ້າງແຜນປັບປຸງໂຮງຮຽນ. ກະຊວງສຶກສາທິການຄວນຈະຕ້ອງຊຸກຍູ້ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄະນະກຳການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງບ້ານໃນການບໍລິຫານໂຮງຮຽນ. ຈັດການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການບໍລິຫານໂຮງຮຽນ.
4. ຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ເພື່ອສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ໂຮງຮຽນ ແລະ ບ້ານສາມາດຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ເວລາ, ງົບປະມານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໂຮງຮຽນສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍ ຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການປະລະ.
5. ສ້າງຂະບົບຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງໂຮງຮຽນ. ລະບົບນີ້ສາມາດສ້າງຂຶ້ນໂດຍການສ້າງລະບົບຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຂັ້ນໂຮງຮຽນ ເພື່ອຊ່ວຍຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕິດຕາມ-ປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າຂອງການປັບປຸງໂຮງຮຽນ ພ້ອມທັງວັດຜົນສຳເລັດຂອງໂຮງຮຽນ ໂດຍນຳໃຊ້ປັດໄຈຊັບອກທີ່ບັນຈຸຢູ່ໃນຂໍ້ແນະນຳຂອງສູນສະຖິຕິເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນການສຶກສາ, ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

i. ອັດຕາການມີສ່ວນຮ່ວມ	vii. ອັດຕາການຮຽນຈົບ
ii. ອັດຕາລອດເຫຼືອ	viii. ອັດຕາການປະລະ
iii. ອັດຕາຮັກສາການເຂົ້າຮຽນ	ix. ອັດຕາເສັງຕົກ
iv. ອັດຕາການຄ້າງຫ້ອງ	x. ອັດຕາສ່ວນນັກຮຽນຕໍ່ຄູ
v. ອັດຕາການເລື່ອນຊັ້ນ	xi. ອັດຕາຜົນສຳເລັດການຮຽນ
vi. ອັດຕາການຈົບຊັ້ນ	

ໂຮງຮຽນຄວນມີກະດານຂ່າວ ແລະ ລາຍງານຜົນສຳເລັດຂອງການຮຽນໃນທ້າຍສົກຮຽນ ເພື່ອຈຸດປະສົງສົ່ງເສີມ ແລະ ແກ້ໄຂອັດຕາການຮຽນຕ່າງໆທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ.

ຕົວຢ່າງ: ມູນນິທິ MV ຢູ່ປະເທດອິນເດຍ ໄດ້ພັດທະນາວິທີການສະເພາະ ກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາການປະລະຂອງເດັກຍິງເພື່ອໄປອອກແຮງງານ ໂດຍຜ່ານການປຸກລະດົມຊຸມຊົນ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນຕ່າງໆໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວສິດທິເດັກ ແລະ ຄວາມຜິດໃນການໃຊ້ແຮງງານເດັກ ເຊິ່ງຍຸດທະສາດທີ່ນຳໃຊ້ລວມມີ: (i) ກິດຈະກຳຂອງຊຸມຊົນໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າບັນຫາການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກຍິງ, ເອົາສິ່ງທີ່ຄົ້ນພົບດັ່ງກ່າວມາເຜີຍແຜ່ໃນສາທາລະນະຊົນ ແລະ ໃຫ້ເຂົ້າໃຈວ່າບໍ່ແມ່ນບັນຫາສ່ວນບຸກຄົນເທົ່ານັ້ນ (ii) ຄະນະກຳມະການການສຶກສາໂຮງຮຽນໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງໂຮງຮຽນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການພິເສດຂອງເດັກຍິງ ໂດຍສະເພາະດ້ານສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຄວາມປອດໄພ (iii) ຈັດການເຝິກອົບຮົມຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຕ້ານການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກຍິງ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການສຶກສາ ໂດຍເປີດບັນໂຄສະນາຂົນຂວາຍໄປຕາມແຕ່ລະຄົວເຮືອນ ເພື່ອປຸກລະດົມເດັກຍິງ ແລະ ພໍ່-ແມ່ເຂົາເຈົ້າ. ເມື່ອ ພໍ່-ແມ່ ເຂົ້າໃຈດີແລ້ວ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ເດັກຍິງໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແລະ ຍັງໃຫ້ຜູ້ເປັນເອື້ອຍເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນເຄື່ອນໄຫວດັ່ງກ່າວອີກ. ພ້ອມກັນນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຍັງໄດ້ຕິດຕາມການປະລະ ແລະ ວາງຂໍ້ກຳນົດໃນການຄົ້ນຫາເດັກທີ່ຖືກນຳໃຊ້ແຮງງານອີກ (ອົງການ UNESCO, 2006: ໜ້າ 819; ມູນນິທິ MV, ບໍລະບຸວັນທີ).

4.1.4 ແຜນງານອາຫານ

ເນື່ອງຈາກບ້ານຂອງນັກຮຽນຢູ່ຫ່າງຈາກໂຮງຮຽນຫຼາຍ, ນັກຮຽນຈຳເປັນຕ້ອງອອກຈາກບ້ານແຕ່ເຊົ້າ ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຫິວເຂົ້າ ແລະ ເມື່ອຍເມື່ອມາຮອດໂຮງຮຽນ. ໃນກໍລະນີທີ່ນັກຮຽນທີ່ມາຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກ ພວກເຂົາອາດໄດ້ປັ້ນເຂົ້າເຂົ້າພຽງໜ້ອຍດຽວ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ປັ້ນເຂົ້າເລີຍ ກ່ອນໄປໂຮງຮຽນ. ນັກຮຽນ

ຈຳນວນນີ້ອາດບໍ່ມີເຂົ້າໜີ້ໄປກິນຢູ່ໂຮງຮຽນໃນເວລາພັກທ່ຽງ ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຫົວເຂົ້າ ແລະ ບໍ່ສາມາດຕັ້ງໃຈຮຽນໜັງສື ຫຼື ຟັງຄຳອະທິບາຍຂອງຄູ.

ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງການເຂົ້າໂຮງຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ເພື່ອຮັກສາຄວາມສົນໃຈຂອງນັກຮຽນໃນເວລາຮຳຮຽນຢູ່ຫ້ອງຮຽນ, ໂຮງຮຽນອາດຕ້ອງໄດ້ຮ່ວມມືກັບສະມາຄົມ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນ ແລະ ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອສ້າງແຜນງານອາຫານສຳລັບນັກຮຽນ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້, ແຜນງານອາຫານຄວນກວມລວມເອົານັກຮຽນທຸກໆຄົນຂອງໂຮງຮຽນ.

4.2 ການແກ້ໄຂບົນພື້ນຖານແຜນງານຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ

4.2.1 ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງ ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເພື່ອສະໜອງການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມ

ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ຮ່ວມມືກັບສະມາຄົມພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ຈັດຕັ້ງບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ບໍລິສັດທຸລະກິດ ໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຮັບຜິດຊອບໃນການສິ່ງເສີມການສຶກສາຂອງເດັກ ໂດຍການໃຫ້ທຶນ, ທີ່ພັກເຊົາ ຫລື ທີ່ຢູ່ອາໄສຊົ່ວຄາວໃຫ້ກັບເດັກໃນໄລຍະເວລາເຂົ້າໂຮງຮຽນ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ໂຮງຮຽນຮ່ວມມືກັບ ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ ແລະ ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງອາດແນະນຳໃຫ້ບໍລິສັດ ຫຼື ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ບຸກຄົນຮັບຮອງເອົາເດັກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຈະປະລະເປັນລູກຮັກ ໂດຍສະໜອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອນັກຮຽນເຫຼົ່ານັ້ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າສາມາດສືບຕໍ່ຮຳຮຽນ.

ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງສາມາດສິ່ງເສີມການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການສຶກສາຂອງພາກເອກະຊົນ ໂດຍການເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດ ແລະ ຜູ້ດຳເນີນທຸລະກິດຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານສົງຄົມຂອງພວກເຂົາ. ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນສາມາດເປັນໄປໄດ້ໃນຫຼາຍລັກສະນະ ເຊັ່ນ: ການຊ່ວຍເຫຼືອທຶນການສຶກສາໃຫ້ນັກຮຽນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃນການປະລະການຮຽນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ບໍລິສັດທ້ອງຖິ່ນອາດສາມາດໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ໂຮງຮຽນ ໂດຍການປະກອບຄວາມຄິດຄວາມເຫັນທາງດ້ານສຶກສາໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນ. ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຕ້ອງຮັບຮູ້ເຖິງການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ການໃຫ້ທຶນຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ.

4.2.2 ການສ້າງຮູບແບບ ຫຼື ທາງເລືອກ ໃນການສະໜອງການບໍລິການ ການສຶກສາຊັ້ນ ມັດທະຍົມ

“ເດັກຊາຍ ອອກໂຮງຮຽນເພື່ອລ້ຽງສັດ, ເຮັດວຽກຢູ່ຕະຫຼາດ ແລະ ສະຖານທີ່ທີ່ໃຊ້ແຮງງານເດັກ. ເດັກຍິງ ຖືກກົດກັນການຮຽນເພື່ອຊ່ວຍເອົານ້ອງ, ເບິ່ງແຍງຜູ້ເຖົ້າ ແລະ ຜູ້ທີ່ເຈັບເປັນ. ເດັກເຫຼົ່ານີ້ຄວນໄດ້ຮັບ ການສຶກສາຊຶ່ງຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເຂັ້ມແຂງ ສາມາດເລືອກທີ່ຈະປົກປ້ອງຕົນເອງຈາກການ ທາລຸນ ແລະ ມີຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນ” (UNESCO/UNFPA ເວບໄຊທ໌). ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ (NFE) ຫລື ແນວທາງເລືອກໃໝ່ໃນການສະໜອງການບໍລິການການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຈະຕ້ອງໃຫ້ໂອກາດ ແກ່ເດັກໃຫ້ໄດ້ກັບຄືນເຂົ້າໄປສູ່ໃນລະບົບການສຶກສາ.

ຮູບແບບ ແລະ ທາງເລືອກສໍາລັບການສະໜອງການບໍລິການການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມດັ່ງກ່າວມານັ້ນ ຄວນຖືກສະເໜີໃຫ້ນັກຮຽນທີ່ໄດ້ປະລະ ຫຼື ຢຸດການຮຽນ ຍ້ອນເຫດຜົນໄລຍະທາງຈາກບ້ານໄປຫາ ໂຮງຮຽນ ຫຼື ຈາກບ່ອນເຮັດວຽກໄປຫາໂຮງຮຽນ. ອີງຕາມຜົນຂອງການສຳພາດ, ນັກຮຽນປະລະການ ຮຽນຈຳນວນໜຶ່ງ ແມ່ນເພື່ອໄປເຮັດວຽກຫາລາຍໄດ້ເພີ່ມໃຫ້ຄອບຄົວ ເຊິ່ງບາງເທື່ອບ່ອນເຮັດວຽກແມ່ນຢູ່ ໄກຈາກບ້ານຂອງຕົນ.

ຈຸດປະສົງຂອງຍຸດທະສາດນີ້ແມ່ນເພື່ອສະໜອງໂອກາດໃຫ້ເດັກທີ່ຢູ່ໃນເກນອາຍຸເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແຕ່ໄດ້ ປະລະໂຮງຮຽນໄປແລ້ວໄດ້ມີໂອກາດສືບຕໍ່ການສຶກສາ ໃນຂະນະທີ່ຕ້ອງຊ່ວຍວຽກຄອບຄົວ ແລະ ມີ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານເສດຖະກິດ. ວິທີການນີ້ແມ່ນອະນຸຍາດ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ນັກຮຽນສືບຕໍ່ຮຽນໜັງສື, ເຮັດວຽກບ້ານຢູ່ຫ່າງຈາກຫ້ອງຮຽນ ແລະ ຄູອາຈານຂອງພວກເຂົາ. ໃນການປະຕິບັດຮູບແບບນີ້, ກະຊວງສຶກສາທິການຄວນພັດທະນາອຸປະກອນການຮຽນ ແລະ ກິດຈະກຳການສຶກສາ ລວມທັງຄຳຖາມ ທີ່ນັກຮຽນຕ້ອງຕອບ, ວຽກບ້ານ ແລະ ໂຄງການຮຽນຕ່າງໆ ໂດຍອີງຕາມຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ ຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະຊັ້ນຮຽນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າພວກເຂົາສາມາດສຳລັດການຮຽນ.

ສິ່ງບົດລາຍງານ ຫຼື ເອກະສານລາຍງານຜົນສຳເລັດການຮຽນ ຫຼື ປຶ້ມວຽກບ້ານຂອງນັກຮຽນໃຫ້ຄູກວດ ແລະ ຍັງຢືນ. ຖ້າຫາກວ່າເອກະສານດັ່ງກ່າວຖືກຕ້ອງຕາມມາດຖານດ້ານການຮຽນທີ່ໄດ້ວາງໄວ້, ຕີລາ ຄາວ່ານັກຮຽນດັ່ງກ່າວໄດ້ຮຽນເປັນປົກກະຕິ. ກິດຈະກຳຈຳນວນໜຶ່ງກໍນັບເປັນເລູກດິດໃນວິຊາສິດສອນ ເຊັ່ນ: ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ, ເສດຖະກິດຄອບຄົວ ຫຼື ການພັດທະນາທັກສະຕ່າງໆ.

ດ້ວຍທຳມະຊາດຂອງການຮຽນດ້ວຍຕົນເອງແລ້ວ, ເດັກສາມາດຮຽນດ້ວຍຕົວເຂົາເອງ, ສາມາດຮຽນ ອ່ານ, ຊຽນ ແລະ ນັບໄດ້, ແຕ່ການແນະນຳຈາກຄູ ແລະ ພໍ່-ແມ່ ເປັນສິ່ງສຳຄັນ ເຊິ່ງຄວນແນະນຳວິທີ ຮຽນດ້ວຍຕົນເອງນີ້ໃຫ້ນັກຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຫາຕອນປາຍ.

ຖ້າຫາກຄູອາຈານຫາກປະສົບກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການລົງຢູ່ມຢາມນັກຮຽນຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີນັ້ນ, ໂຮງຮຽນຈະຕ້ອງຮ່ວມມືກັບສະມາຄົມພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ¹⁷ ຈະຕ້ອງຈ້າງຄູຊ່ວຍ ເພື່ອຊ່ວຍນັກຮຽນ ໃນການເຮັດວຽກບ້ານໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງໂຮງຮຽນ. ຄູຊ່ວຍຈະຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ຈົບຊັ້ນສູດການສຶກສາຢ່າງຕໍ່າ 2 ປີ ຫລື ຈົບຊັ້ນສູດການສຶກສາ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນມີວຽກເຮັດ, ຈະຕ້ອງເປັນຄົນທີ່ສາມາດຊີ້ນຳກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ໂຮງຮຽນມອບໝາຍໃຫ້ນັກຮຽນ ແລະ ພໍ່ໃຈກັບການຊ່ວຍເຫຼືອນັກຮຽນໃນລະບົບການຮຽນທາງໄກ.

4.2.3 ການເສີມສ້າງຄວາມຮູ້ດ້ານການຮູ້ໜັງສືຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ແຜນງານປຸກລະດົມຂົນຂວາຍປຸກຈິດສຳນຶກ

ພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນທີ່ມີການສຶກສາຂ້ອນຂ້າງສູງ ຈະສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອລູກຫຼານຂອງພວກເຂົາໃນການປັບປຸງຜົນສຳເລັດດ້ານການສຶກສາ. ພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນເຫຼົ່ານີ້ ຈະສາມາດໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອລູກຫຼານຂອງຕົນໃນການເຮັດວຽກບ້ານ. ລະດັບການສຶກສາທີ່ຕໍ່າຂອງພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກໜຶ່ງຂອງການສຶກສາ ໂດຍສະເພາະຖ້າເວົ້າເຖິງບັນຫາທີ່ພວກເຂົາບໍ່ມີຄວາມສາມາດຊ່ວຍລູກຫຼານຂອງພວກເຂົາເຮັດວຽກບ້ານ. ນອກຈາກນັ້ນ, ລະດັບການສຶກສາທີ່ຈຳກັດຂອງພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນຍັງສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການສຶກສາແບບຍືນຍົງ ແລະ ການສຶກສາຂັ້ນສູງຂອງນັກຮຽນ. ພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນທີ່ມີລະດັບການສຶກສາສູງ ຈະມີທ່າອ່ຽງໃນການສົ່ງເສີມລູກຫຼານຂອງຕົນ ແລະ ເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາຂອງລູກຫຼານຂອງພວກເຂົາ.

ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາລະດັບການສຶກສາທີ່ຕໍ່າຂອງພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ໂດຍຜ່ານກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ຈະຕ້ອງຈັດການຝຶກອົບຮົມຢ່າງເລັ່ງລັດທາງດ້ານການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ມີການສຶກສາຈຳກັດຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ. ການຝຶກອົບຮົມການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານຈະຕ້ອງເນັ້ນໃສ່ການພັດທະນາຄວາມສາມາດພື້ນຖານ ເຊັ່ນການຄິດໄລ່ເລກ ແລະ ການອ່ານໜັງສື. ຄວາມສາມາດເຫຼົ່ານີ້ຈະສາມາດຊ່ວຍພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນໃນການແນະນຳລູກຫຼານຂອງຕົນໃນການເຮັດວຽກ ບ້ານ. ການຮູ້ໜັງສື ແລະ ວິຊາເຫຼົ່ານີ້ອາດສາມາດເພີ່ມຈຳນວນຄົນໃນຊຸມຊົນທີ່ສາມາດສອນໜັງສືໃຫ້ກັບເດັກໃນຊຸມຊົນ.

ສື່ການຮຽນຮູ້ໜັງສືຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ນຳໃຊ້ໃນໂຄງການຕ່າງໆ ທີ່ປະຕິບັດໂດຍກະຊວງສຶກສາທິການ ກ່ຽວກັບວຽກງານປຸກລະດົມຊຸມຊົນ ອາດສາມາດນຳມາໃຊ້ໃນຂະບວນການຮຽນຮູ້ໜັງສືຂັ້ນພື້ນຖານນີ້. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ອາດຈະຕ້ອງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງພິມສື່ ຫຼື ປັບປຸງບ້ານໃໝ່ຂຶ້ນ.

¹⁷ VEDC ສຳລັບການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມ.

ເຖິງແມ່ນວ່າແຜນງານດ້ານການຮຽນຮູ້ໜັງສື ແລະ ທັກສະຊີວິດ ອາດຖືກສະໜອງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ເພື່ອ ປັບປຸງມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດຂອງພວກເຂົາ ແລະ ຂອງຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ, ແຕ່ຍັງມີຄວາມ ຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງເປັນເຄື່ອງມືໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບແມ່ຍິງເຫຼົ່ານີ້ເຊັ່ນດຽວກັນ. ແຜນງານ ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສິດທິຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຕ້ອງແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການຂອງແມ່ຍິງ ໂດຍການໃຫ້ໂອກາດໃຫ້ພວກເຂົາໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນປັນຫາຂອງຄອບຄົວ ແລະ ຂອງຊຸມ ຊົນ (UNESCO, 2004:1315; UNESCO, 2003: 1819) “ການມີສະຖານທີ່ລ້ຽງເດັກ ແມ່ນເງື່ອນ ໄຂເບື້ອງຕົ້ນທີ່ສາມາດໃຫ້ໂອກາດແກ່ແມ່ຍິງໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງວຽກງານການ ສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາພໍໃຈກັບໂອກາດໃນການສ້າງລາຍຮັບ ຫຼື ການມີວຽກເຮັດ ງານທຳຂອງພວກເຂົາ, ສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນວຽກງານ ການເມືອງ. (UNESCO, 2003: 17)

ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານຈິດສຳນຶກໃຫ້ກັບຊຸມຊົນກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າທາງດ້ານວັດທະນາທຳ ແລະ ພັດທະນາທັກສະ, ກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ໂດຍຮ່ວມມືກັບພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ, ຫ້ອງ ການສຶກສາທິການເມືອງ, ສະມາຄົມ ພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ແລະ ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ ພ້ອມ ດ້ວຍອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ອົງການໃຫ້ທຶນຕ່າງໆທີ່ດຳເນີນງານຢູ່ໃນບ້ານຈະຕ້ອງຈັດ ຕັ້ງການສຶກສາຜູ້ໃຫຍ່ໃຫ້ກັບພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ໂດຍສະເພາະວິຊາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາ ກອນທ້ອງຖິ່ນ, ສຸຂະພາບ ແລະ ໂພຊະນາການ, ການສຶກສາພື້ນຖານ, ການຮູ້ໜັງຂອງຜູ້ໃຫຍ່, ຄຸນຄ່າ ການສຶກສາ, ການພັດທະນາເຄືອຂ່າຍ ແລະ ບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ.

4.2.4 ຄຸນຄ່າດ້ານການສຶກສາ

ການເຊື່ອມສານຄຸນຄ່າດ້ານການສຶກສາເຂົ້າໃນວິຊາສັງຄົມສຶກສາ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຍິ່ງ. ວິທີການນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ນັກຮຽນເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາເມື່ອເວລາພວກເຂົາກາຍເປັນພໍ່ ແລະ ເປັນແມ່ໃນອະນາຄົດ. ຈິດສຳນຶກແບບນີ້ຈະສົ່ງຜົນກະທົບທາງບວກໃຫ້ກັບລູກຫຼານຂອງພວກເຂົາໃນ ອະນາຄົດ. ຄຸນຄ່າຂອງການສຶກສາ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດສົ່ງເສີມນັກຮຽນໃຫ້ພັດທະນາແນວ ຄວາມຄິດທາງດ້ານບວກກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາ. ຫົວຂໍ້ການສຶກສາອື່ນໆອາດຈະລວມ ດ້ວຍການສຶກສາທາງດ້ານຄວາມສຳຄັນ ແລະ ການອານຸລັກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ພົບເຫັນຕາມ ເຂດບ້ານ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ການພັດທະນາແນວຄວາມຄິດທີ່ດີຂອງນັກຮຽນຕໍ່ຄຸນຄ່າທາງດ້ານການສຶກສາ ໂດຍສະເພາະນັກຮຽນທີ່ຢູ່ ເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ນັກຮຽນຊົນເຜົ່າ ເປັນປັດໄຈຊີ້ບອກທີ່ດີເຖິງອັດຕາການເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແລະ ການຮູ້ ໜັງສືໃນອະນາຄົດ. ນອກຈາກນີ້, ການປັບປຸງແນວຄວາມຄິດ ຍັງສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຊ່ອງຫວ່າງດ້ານ ສຶກສາລະຫວ່າງ ເດັກຍິງ ແລະ ຊາຍ.

4.2.5 ຫຼັກສູດທ້ອງຖິ່ນ

ຍຸດທະສາດນີ້ ແນະນຳໃຫ້ຕ້ອງພັດທະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາຫຼັກສູດການສອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງຈະສາມາດເພີ່ມທະວີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນຢູ່ແຕ່ລະຊັ້ນຮຽນ. ລະບົບການສຶກສາແບບນີ້ ຈະສາມາດດຶງດູດຄວາມສົນໃຈຂອງນັກຮຽນໃນການຮຽນຮູ້ ເນື່ອງຈາກວ່າພວກເຂົາຄຸ້ນເຄີຍກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສາມາດຮ່ວມສົນທະນາໃນຫ້ອງຮຽນ. ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາ ຂໍ້ແນະນຳດ້ານຫຼັກສູດສຳລັບການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນນັ້ນ ແມ່ນສາມາດເພີ່ມຫຼັກສູດທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າໃນຫຼັກສູດ 20%. ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ດີວ່າ ຫຼັກສູດສູນກາງບໍ່ລວມເອົາສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງທຸກທ້ອງຖິ່ນ, ມີພຽງແຕ່ສະພາບ ແລະ ວິຖີຊີວິດທີ່ແຕກຕ່າງຈາກເຂດອື່ນຂອງບາງຊົນເຜົ່າທີ່ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນດີເທົ່ານັ້ນ ທີ່ຖືກລວມເຂົ້າໃນຫຼັກສູດສູນກາງ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ຄວນຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການຮັບຮອງນະໂຍບາຍແບບນີ້ ແລະ ຕ້ອງຕິດຕາມກວດກາການປະຕິບັດຫຼັກສູດຢູ່ເຂດດັ່ງກ່າວ.

ຄວາມສາມາດໃນການຮຽນຮູ້ ແມ່ນຂະບວນການສຶກສາ ແລະ ຜົນການສຶກສາທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການຕ້ອງການໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ຮຽນຮູ້. ຄວາມສາມາດໃນການຮຽນຮູ້ແມ່ນຂະບວນການທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ. ເຖິງແມ່ນວ່າຫຼັກສູດຊັ້ນປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ ແມ່ນໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ຮັບຮອງຢູ່ຂັ້ນກະຊວງສຶກສາ ແຕ່ໃຫ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ການປະຕິບັດຕົວຈິງນັ້ນແມ່ນຢູ່ຂັ້ນໂຮງຮຽນ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຄູ-ອາຈານຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມດ້ານການພັດທະນາການອອກແບບການສິດສອນ ຫຼື ປັບປຸງຄວາມສາມາດໃນການຮຽນຮູ້ຂອງນັກຮຽນ. ການອອກແບບການສິດສອນຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍເປົ້າໝາຍຂອງການສອນ, ຄວາມສາມາດໃນການພັດທະນາ, ຍຸດທະສາດ ຫຼື ວິທີການຮຽນຮູ້, ກິດຈະກຳການຮຽນ ແລະ ລາຍການຄຳຖາມ ຫລື ກິດຈະກຳ ເພື່ອປະເມີນຜົນການຮຽນຂອງນັກຮຽນ. ນອກຈາກນີ້, ສື່ການຮຽນຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ປຶ້ມວຽກບ້ານຂອງນັກຮຽນ, ຂໍ້ແນະນຳຂອງຄູອາຈານ ແລະ ສື່ການສິດສອນຄວນຈະຕ້ອງຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ.

4.2.6 ປັບປຸງລະບົບການຈັດຕັ້ງແຜນງານທົນນັກຮຽນ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທຸກຂັ້ນເຂົ້າໃຈເລິກເຊິ່ງຕໍ່ແຜນງານສະໜອງທົນການສຶກສາ ທີ່ພັດທະນາຂຶ້ນ ຈາກໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງທົ່ວເຖິງ. ຫວັງວ່າ ຍຸດທະສາດນີ້ ຈະເປັນການເສີມ ຄວາມພະຍາຍາມຂອງລັດຖະບານເພື່ອເພີ່ມຜົນສຳເລັດດ້ານການສຶກສາຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຍຸດທະສາດນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນເອົາໃຈໃສ່ປະຊາຊົນລາວ ຜູ້ທີ່ມີລາຍຮັບຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳ ໂດຍສະເພາະກຸ່ມຊົນເຜົ່າໃນເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ.

ໂດຍປະຕິບັດຕາມນະໂຍບາຍນີ້ ກະຊວງສຶກສາທິການ ຕ້ອງໄດ້ຊີ້ນຳໃຫ້ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ ຂຶ້ນແຜນທົນການສຶກສາ ຈາກທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ. ງົບປະມານດ້ານ

ທຶນການສຶກສານີ້ ອາດໄດ້ມາຈາກ 3 ແຫຼ່ງ ເປັນຕົ້ນ ສູນກາງ, ກະຊວງສຶກສາທິການ, ພະແນກສຶກສາ
ທິການແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ.

4.2.7 ເປີດບັນໂຄສະນາ ຂົນຂວາຍທາງດ້ານການສຶກສາ

ສູນສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງເປີດບັນໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນ ໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍ
ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນຜູ້ທີ່ບໍ່ຮູ້ໜັງສື ໃຫ້ເຫັນໄດ້ຄວາມສໍາຄັນໃນການສົ່ງລູກຫຼານຂອງຕົນໄປເຂົ້າໂຮງ ຮຽນ.

4.2.8 ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແບບພິເສດແກ່ນັກຮຽນ

ກະຊວງສຶກສາທິການຕ້ອງໄດ້ວາງນະໂຍບາຍການສຶກສາບໍ່ເສຍຄ່າສໍາລັບຄົນທຸກຍາກ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ນັກ
ຮຽນທີ່ມາຈາກຄອບຄົວຍາກຈົນ ບໍ່ຕ້ອງຈ່າຍເງິນ ແຕ່ປະການໃດ ສໍາລັບການຮຽນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຖ້າເປັນ
ໄປໄດ້ ກະຊວງສຶກສາທິການ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອສື່ການຮຽນທີ່ຈໍາເປັນ ສົມເຫດສົມຜົນ
ໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນໃນກຸ່ມດັ່ງກ່າວ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດເຂົ້າໂຮງຮຽນໄດ້ ເຊັ່ນ: ຊຸດນັກຮຽນ, ລົດຖີບ
ແລະ ອື່ນໆ.

ອົງການອຸຍແນສໂກ (UNESCO) ໄດ້ແນະນຳໃຫ້ນຳໃຊ້ບ້າຍໂຄສະນາ ຄໍາຂວັນ ດ້ວຍຫຼາກຫຼາຍວິທີ ທີ່
ປະດິດສ້າງເພື່ອເອົາເດັກຍິງອອກຈາກການໄປເຮັດວຽກ ກັບຄືນມາເຂົ້າໂຮງ ຮຽນ ແລະ ແລະ ສ້າງບົດ
ເລື່ອງທີ່ມີປະສິດທິຜົນໃນການນຳໃຊ້ການສຶກສາປົກປ້ອງເດັກຍິງຈາກການໃຊ້ແຮງງານເດັກ. ຢູ່ແຂວງ
ຍູນນານ (Yunnan, Province), ປະເທດຈີນ ໄດ້ດຳເນີນສຶກສາບັນຫາຜົນກະທົບທີ່ຮ້າຍແຮງຕໍ່ການສຶກ
ສາຂອງເດັກຍິງ ຊຶ່ງເປັນການຊອກວິທີການແກ້ໄຂບັນຫາ ກ່ຽວກັບໂອກາດເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການສົ່ງເສີມ
ຄຸນນະພາບຂອງການສຶກສາ. ໂຄງການດັ່ງກ່າວໄດ້ສະໜັບສະໜູນທຶນໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ເດັກຍິງຊົນເຜົ່າ
ເພື່ອເປັນຄ່າເດີນທາງ, ຄ່າຢູ່ກິນພັກເຊົາ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆໃນໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ.
ນັກຮຽນເຫຼົ່ານີ້ສາມາດກັບມາຢາມບ້ານໃນຍາມພັກຮຽນ ແລະ ໄດ້ຮັບການໂຄສະນາໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມ
ສໍາຄັນຂອງການສຶກສາ ແລະ ໄພອັນຕະລາຍຂອງການຄ້າມະນຸດ ດ້ວຍຈຸດປະສົງ ຊຶ່ງໃຫ້ເຫັນຜົນກະທົບ
ການລົງທຶນໃສ່ການສຶກສາຂອງຄອບຄົວ ແລະ ອະນາຄົດຂອງລູກຫຼານຂອງເຂົາເຈົ້າ ທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່
ເຂດພູດອຍ ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ. ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມຄຸນນະພາບການຮຽນ-ການສອນ ໂຄງການຄວນ
ເຊື່ອມສານຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ, ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ໂລກແອດ (HIV/AIDS), ສຸຂະອານາໄມ
ແລະ ທັກສະຊີວິດເຂົ້າໃນຫຼັກສູດ. ເຝິກອົບຮູ ແລະ ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນໃຫ້ມີຄວາມສະດັງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງ
ການເດັກຍິງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ພ້ອມທັງເຝິກໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ຕ້ອງການ, ສົ່ງເສີມຄຸນຄ່າ
ການເຂົ້າຮຽນ ຫຼັງຈາກຈົບການຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ໂດຍສະເພາະກຸ່ມຊົນເຜົ່າ (UNESCO, 2006:
ໜ້າ 810; ILO/IPEC office)

ການສຶກສາຕິດພັນກັບການປ້ອງກັນ: ອົງການອຸຍແນສໂກໄດ້ກ່າວວ່າ ວິທີການປ້ອງກັນຮອບດ້ານ, ປ້ອງ
ກັນເດັກທີ່ປະລະການຮຽນໃຫ້ສາມາດກັບຄືນມາເຂົ້າໂຮງຮຽນໄດ້ ແລະ ຊ່ວຍເດັກທີ່ຕ້ອງຮັບຜິດຊອບ
ວຽກເຮືອນການຊານ ຊຶ່ງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເດັກຍິງ ໃຫ້ກັບຄືນສູ່ລະບົບການສຶກສາ ແມ່ນໄດ້ຮັບຮອງຈາກ
ກອງປະຊຸມມູນນິທິຊາຢານ (Visayan Forum Foundation) ທີ່ ປະເທດ ຟີລິບປິນ. ໂຄງການດັ່ງກ່າວ

ເຊື່ອມໂຍງກັບການສຶກສາ ໂດຍ (i) ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ທາງສັງຄົມເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພໍ່-ແມ່ ໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ, ແກ້ໄຂລະບົບຄຳນິຍົມຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດໃນການລົບລ້າງບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂ້າມະນຸດ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ; (ii) ເນັ້ນໃສ່ຍຸດທະສາດປ້ອງກັນການໃຊ້ແຮງງານເດັກໃນຄອບຄົວ ໂດຍປະສານສົມທົບການບໍລິການທາງຈິດສັງຄົມວິທະຍາ ເພື່ອປ້ອງກັນການທາລຸນ ແລະ ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ເພື່ອປັບປຸງເງື່ອນໄຂການອອກແຮງງານ (iii) ເອົາໃຈໃສ່ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ (Magna Carta) ສຳລັບກຳມະກອນພາຍໃນ ໃຫ້ສາມາດເຂົ້າໄປສັງກັດໃນລະບົບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຢ່າງນ້ອຍຈຳນວນໜຶ່ງສາມາດເຂົ້າເຖິງມາດຖານອຸດສາຫະກຳ. ກົດໝາຍດັ່ງກ່າວຍັງບໍ່ທັນ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເທື່ອ (UNESCO, 2006: ໜ້າ 11-12; ກອງປະຊຸມມູນິທິວິຊາຢານ (Visayan Forum Foundation), ບໍ່ໄດ້ລະບຸວັນທີ).

4.2.9 ການສ້າງລະບົບຍ້ອງຍໍ ແລະ ຮັບຮູ້ຜົນງານຂອງໂຮງຮຽນ

ກະຊວງສຶກສາທິການ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຄວນສ້າງລະບົບຍ້ອງຍໍ ແລະ ຮັບຮູ້ຜົນງານໃຫ້ໂຮງຮຽນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານ ໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບໂຮງຮຽນເປັນພື້ນຖານ ຫຼື ການປະຕິບັດທີ່ມີປະສິດທິຜົນທີ່ດີເດັ່ນເພື່ອສົ່ງເສີມການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການປະລະ. ວິທີການນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊຸມຊົນມີສ່ວນຮ່ວມຫຼາຍຂຶ້ນ ຫຼື ເປັນກ້ອນກຳລັງໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນໃນການຊຸກຍູ້ ແລະ ຜັກດັນໃຫ້ຜູ້ຮຽນໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນ. ການຍ້ອງຍໍສາມາດສ້າງເປັນຮູບແບບໃຫ້ເງິນສົດ ຫຼື ເປັນໂຄງການ ເພື່ອປັບປຸງໂຮງຮຽນໃນຕໍ່ໜ້າ. ການຍ້ອງຍໍແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການປະດິດສ້າງ ແລະ ສຶກສາສິ່ງທີ່ດີເດັ່ນ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດ ເນື່ອງຈາກມີການວາງເງື່ອນໄຂປະເມີນຄັກແນ່. ໃນກໍລະນີນີ້, ການຕິດຕາມອັດຕາການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການປະລະ ແມ່ນສຳຄັນຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກໄດ້ກຳນົດເປັນເປົ້າໝາຍໄວ້ໃຫ້ໂຮງຮຽນ ແລະ ຊຸມຊົນ ຊຶ່ງລ້ວນແລ້ວແຕ່ນອນໃນແຜນຕົວຊີ້ບອກດ້ານການສຶກສາທີ່ຕ້ອງການ ທີ່ກຳນົດໃນຄູ່ມືແນະນຳມາດຕະຖານດ້ານສະຖິຕິ.¹⁸

4.3 ການແກ້ໄຂບົນພື້ນຖານດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ

4.3.1 ການສ້າງຕັ້ງ ໂຮງຮຽນເຄືອຂ່າຍ ແລະ ການກໍ່ສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຂອງໂຮງຮຽນໃໝ່

ການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນເຄືອຂ່າຍ ສຳລັບນັກຮຽນທີ່ມາຈາກເຂດໂດດດ່ຽວ ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ໂດຍສະເພາະນັກຮຽນທີ່ຈາກກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແມ່ນວິທີການໜຶ່ງເພື່ອນຳໃຊ້ແກ້ໄຂບັນຫາເຂົ້າເຖິງການຮຽນ. ການເປີດໂຮງຮຽນເຄືອຂ່າຍ ອາດເປັນຜົນດີໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນຊົນເຜົ່າທີ່ທຸກຍາກ ໂດຍສະເພາະເດັກຍິງຜູ້ທີ່ອາຍຸນ້ອຍ ຊຶ່ງຢ່າງມາແຕ່ໄກຫາໂຮງຮຽນ.

¹⁸ ຄູ່ມືແນະນຳຂອງລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 1248.ສສ.ສຕສ/2009 ວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດຄູ່ມືແນະນຳການເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ຂະບວນດຳເນີນການ ແລະ ການວິໄຈຂໍ້ມູນ ເພື່ອການວາງແຜນ ແລະ ການຕິດຕາມ ສຳລັບທຸກລະດັບ ລົງວັນທີ 21 ທັນວາ 2009. ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ການຕິດຕາມຕົວຊີ້ບອກດ້ານການສຶກສາຢູ່ລະດັບຂັ້ນໂຮງຮຽນ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ.

ວິທີການນີ້ ອາດມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ທົບທວນລະບຽບການ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ໃນການປຸກສ້າງໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາແຫ່ງໃໝ່ ຊຶ່ງໃນປະຈຸບັນໂຮງຮຽນຕັ້ງຢູ່ໄກຫຼາຍຈາກບ້ານຈຳນວນໜຶ່ງ. ຕ້ອງສ້າງແຜນທີ່ການສຶກສາ ເພື່ອກຳນົດໄລຍະຂອງໂຮງຮຽນ ມັດທະຍົມສຶກສາ ຈາກໂຮງຮຽນປະຖົມທີ່ປ້ອນນັກຮຽນເຂົ້າມັດທະຍົມ ແລະ ບ້ານ ເພື່ອກຳນົດບູລິມະສິດເຂດທີ່ຈະສ້າງໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາເພີ່ມ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ຄວາມຕ້ອງການອັນສູງສົ່ງຂອງລັດຖະບານທີ່ຕ້ອງສຳເລັດການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມ. ນັກຮຽນທີ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮຽນລະດັບຕໍ່ໄປ. ສະນັ້ນ, ການໃຊ້ແຜນທີ່ການສຶກສາຈະຕ້ອງຖືກປະຕິບັດ ເພື່ອກຳນົດຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ ແລະ ເຂດທີ່ຈະກໍ່ສ້າງມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງໂອກາດເຂົ້າເຖິງການຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮຽນ.

ດັ່ງທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ວ່າ ການປຸກສ້າງໂຮງຮຽນປະຖົມສົມບູນໃສ່ເຂດເປົ້າໝາຍໃໝ່ ເພື່ອສາມາດຮອງຮັບຈຳນວນນັກຮຽນ ແລະ ພາໃຫ້ບັນລຸການຮຽນຈົບຊັ້ນຂອງນັກຮຽນໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາເດັກໃນເກນອາຍຸ ລະຫວ່າງ 10-13 ປີ ທີ່ຍັງນ້ອຍເກີນໄປ ໃນການຍ່າງໄປໂຮງຮຽນເປັນຫຼາຍກິໂລແມັດ ນັ້ນ, ກະຊວງສຶກສາທິການອາດໃຊ້ວິທີການສອນຫ້ອງຄວບ. ການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນເຄືອຂ່າຍ ອາດຈະໄດ້ຜົນດີ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ມອບໝາຍເປັນໜ້າທີ່ຂອງສະມາຄົມ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນໃນບັນດາບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການສ້າງຕັ້ງໂຮງຮຽນເຄືອຂ່າຍ ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາຫ້ອງຮຽນແອອັດ, ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມການຮຽນໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ການປຸກສ້າງໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາໃໝ່ຂຶ້ນນັ້ນ ຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບແຜນງານຂະຫຍາຍການສຶກສາຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ.

4.3.2 ການປຸກສ້າງທຳນັກຮຽນຢູ່ກັບໂຮງຮຽນ

ໂດຍການປະສານງານຢ່າງໃກ້ຊິດ ລະຫວ່າງ ສະມາຄົມພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ທີ່ອາດພິຈາລະນາການປຸກສ້າງທຳນັກຮຽນໃນໂຮງຮຽນ ເພື່ອແກ້ໄຂນັກຮຽນທີ່ມາຈາກເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນນັກຮຽນທີ່ຍັງນ້ອຍ. ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ແຕ່ງຕັ້ງຄູດູແລເດັກ ແລະ ໃຫ້ຢູ່ໃນທຳນັກກັບເດັກເຫຼົ່ານີ້. ມີການຈັດແບ່ງກັນເອງພາຍໃນ ເພື່ອແຕ່ງກິນ ແລະ ເຮັດອານາໄມ. ໃນເວລາກາງຄືນ ຄູຈະມີໂອກາດນຳພານັກຮຽນຄົ້ນຄວ້າບົດຮຽນ. ນັກຮຽນອາດກັບບ້ານໃນເວລາທ້າຍອາທິດ.

ໂດຍມີການເປີກສາກັບສະມາຄົມພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ ອາດກຳນົດສະຖານທີ່ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນ ຊຶ່ງນັກຮຽນສາມາດປູກຜັກ ຫລື ລ້ຽງສັດ ເຊັ່ນ: ລ້ຽງໄກ່, ເປັດ ຫຼື ຫານ ເພື່ອເປັນອາຫານ.

ທຳນັກທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍຊຸມຊົນ ອາດເປັນວິທີທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ຍືນຍົງ, ເຂດທີ່ຊຸມຊົນຈັດໃຫ້ມີທຳນັກ ແລະ ເຂົາເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງມີການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຮັກສາຄວາມປອດໄພ. ບັນຫານີ້ສາມາດດຳເນີນໄປໄດ້ ໂດຍການປະສານງານຢ່າງໃກ້ຊິດກັບຄູ. ສ່ວນແຫຼ່ງທຶນອາດໄດ້ຈາກຫຼາຍທາງ ເຊັ່ນ: ນັກຮຽນຖືເຂົ້າຂອງເຂົາເຈົ້າມາກິນເອງ ຫຼື ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ ອາດເປັນຜູ້ສະໜອງທຶນໃຫ້ທຳນັກ ຫຼື ຊຸມຊົນລົງທຶນເອງ ລວມທັງນັກຮຽນທີ່ມາຈາກບ້ານອ້ອມຂ້າງ ອາດລົງທຶນດ້ວຍຕົນເອງເຂົ້າໃນການບໍລິຫານ ແລະ ອື່ນໆ.

4.4 ການແກ້ໄຂບົນພື້ນຖານດ້ານລາຍໄດ້

4.4.1 ການເຂົ້າເຖິງທຶນໃນແຜນງານພັດທະນາການສຶກສາ

ແຜນງານທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າສຳລັບການພັດທະນາໂຮງຮຽນ (EDGP) ພາຍໃຕ້ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ຊຶ່ງແມ່ນກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ເປັນຜູ້ນຳພາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປັນທຶນສະໜອງເພື່ອບໍລິຫານ ແລະ ຮັກສາໂຮງຮຽນ ເພື່ອຊື່ອຸປະກອນການຮຽນ-ການສອນ, ໃຊ້ຈ່າຍສ້ອມແປງໂຮງຮຽນເລັກນ້ອຍ ແລະ ເປັນຕົ້ນທຶນໃນການປະຕິບັດໂຄງການແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ ເຊິ່ງເປັນການສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນ ແລະ ເປັນການປະກອບສ່ວນຊຸດເຊີຍໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນທີ່ປະສົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ໂຄງການສ້າງລາຍໄດ້ ເປັນອົງປະກອບຍ່ອຍໜຶ່ງຂອງແຜນງານທຶນພັດທະນາການສຶກສາ ເປັນການຊ່ວຍໂຮງຮຽນໄດ້ຫຼາຍ ແລະ ຊ່ວຍສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມແກ່ຄອບຄົວຈຳນວນໜຶ່ງອີກດ້ວຍ.

4.4.2 ສະໜອງການເຝິກອົບຮົມ ເພື່ອສົ່ງເສີມກິດຈະກຳຫາລາຍໄດ້

ຄວາມທຸກຍາກເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ເປັນສາເຫດຕົ້ນຕໍໃນການປະລະ. ກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ ແລະ ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ອາດຈັດການເຝິກອົບຮົມໃຫ້ບັນດາຄອບຄົວຕ່າງໆ ເພື່ອຊ່ວຍເຈົ້າເຈົ້າໃນການສ້າງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ໃນການເພີ່ມລາຍຮັບຂອງຄອບຄົວ. ບັນດາຫົວຂໍ້ທີ່ນຳມາເຝິກອົບຮົມອາດກວມຫົວຂໍ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ພັດທະນາທຸລະກິດຈຸລະພາກ
- ການຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດຈຸລະພາກ
- ແຫຼ່ງລາຍຮັບທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນ
- ຜົນຜະລິດການຕະຫຼາດ
- ການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນ
- ການຖ່າຍໂອນດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ

ກະຊວງສຶກສາທິການຕ້ອງປະສານກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອຊ່ວຍປະຊາຊົນໃນບ້ານ ກ່ຽວກັບການຊອກຫາຕົ້ນທຶນໃນການເລີ່ມຕົ້ນສ້າງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກົມການສຶກສານອກໂຮງຮຽນຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມຄອບຄົວຕ່າງໆ ໃນການປະຕິບັດ ກິດຈະກຳແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່, ອາດສົ່ງເສີມການເຮັດສວນຄົວ ແລະ ລ້ຽງສັດປີກ. ຖ້າຫາກເປັນໄດ້ ຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຈັດສະຫະກອນກະເສດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຜະລິດ ກາຍເປັນຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ.

ການຕອບສະໜອງດ້ານສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເຊັ່ນ: ຫ້ອງຮຽນ, ໂຕະຕັ້ງ, ກະດານ ແລະ ອື່ນໆ, ການຈັດເຝິກອົບຮົມໃນໂຮງຮຽນອາດເປັນວິທີການທີ່ດີທີ່ສຸດ. ນອກຈາກນັ້ນ, ກໍລະນີ ທີ່ຫ້ອງຖິ້ມດັ່ງກ່າວ

ບໍ່ມີເນື້ອທີ່ທຳການຜະລິດ ກໍອາດສາມາດໃຊ້ດິນບ່ອນທີ່ເປົ່າຫວ່າງຂອງໂຮງຮຽນ ເພື່ອທຳການຜະລິດ ຫຼື ຊ່ວຍແກ້ໄຂຊີວິດປະຈຳວັນກໍໄດ້.

ຍຸດທະສາດນີ້ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອຊ່ວຍສະມາຊິກຄອບຄົວທີ່ບໍ່ມີດິນ ຫຼື ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ຊ່ວຍຜູ້ທີ່ຕ້ອງການເຮັດວຽກ ໃນການທຳການຜະລິດ. ການຈັດເຝິກອົບຮົມທັກສະຕ່າງໆ ຈະຊ່ວຍກະກຽມພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ໃນການປະກອບອາຊີບຢູ່ໂຮງງານທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃກ້ບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດເຮັດວຽກງານກໍ່ສ້າງ, ເຮັດການຄ້າ ແລະ ການຜະລິດສິນຄ້າສຳເລັດຮູບຕ່າງໆ. ຈັດການເຝິກອົບຮົມສາມາດເປັນດ້ານທັກສະສີມືຊ່າງກໍ່, ຊ່າງໄມ້, ຊ່າງອອກແບບເຄື່ອງນຸ່ງ, ຊ່າງຕັດເຄື່ອງ, ຊ່າງແຕ່ງກິນ, ຊ່າງຕັດຜົມ ຊ່າງເສີມສວຍ ແລະ ຈັດການອົບຮົມທັກສະພິເສດຕາມການກຳນົດຂອງໂຮງງານ.

ໃນການຈັດເຝິກອົບຮົມວິຊາຊີບທີ່ເໝາະສົມນັ້ນ, ພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ຊ່ວຍຄູ່ໃນໂຮງຮຽນ, ສະມາຄົມພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ແລະ ຄະນະພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນບ້ານ ດຳເນີນການສຳຫຼວດຄວາມຕ້ອງການໃນການເຝິກອົບຮົມ.

4.4.3 ສົ່ງເສີມການຜະລິດສວນຄົວຂອງໂຮງຮຽນ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ

ໃນການພົວພັນກັບກະຊວງກະສິກຳປ່າໄມ້ ແລະ ບັນດາໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ຄວນຄົ້ນຫາວິທີທາງທີ່ເປັນໄປໄດ້ ໃນການແຈກຢາຍເຄື່ອງມືຮັບໃຊ້ແກ່ການຜະລິດ ຫຼື ແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວເດັກທີ່ທຸກຍາກ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຄວນມີການຈັດເຝິກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບການຕະຫຼາດ ແລະ ການຜະລິດອີກ.

ບຸລິມະສິດຜູ້ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກຈາກການແບ່ງປັນທີ່ດິນການຜະລິດນີ້ ຕ້ອງແມ່ນ ພໍ່-ແມ່ຂອງນັກຮຽນໃນເກນອາຍຸຮຽນຈາກຊົນເຜົ່າ ແລະ ເຂດທຸກຍາກ.

4.4.4 ທົບທວນບັນດາໂຄງການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກທີ່ຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອເປັນບົດຮຽນ

ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ນອນໃນເປົ້າໝາຍຂອງຫຼາຍໂຄງການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ. ບັນດາໂຄງການເຫຼົ່ານີ້ ຈຳນວນໜຶ່ງກໍ່ໄດ້ສຳເລັດໄປແລ້ວ ໃນຂະນະທີ່ໂຄງການຈຳນວນໜຶ່ງກຳລັງດຳເນີນສືບຕໍ່ປະຕິບັດຢູ່.

ຫຼາຍໂຄງການໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຄອບຄົວທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ເຂດບ້ານຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ເພື່ອເພີ່ມລາຍຮັບຂອງເຂົາເຈົ້າ (ໂດຍສະເພາະບັນດາເຜົ່າທີ່ມີເດັກນອນ ໃນເກນອາຍຸເຂົ້າຮຽນ) ຊຶ່ງເປັນບົດຮຽນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ທີ່ຄວນຕ້ອງໄດ້ທົບທວນເຖິງການປະຕິບັດທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ວິທີແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆຂອງໂຄງການດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເປັນບົດຮຽນ.

ປຶ້ມແບບຮຽນຕ່າງໆທີ່ຜະລິດຈາກບັນດາໂຄງການຂອງກະຊວງສຶກສາ ເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍທີ່ສຸດສໍາລັບ ການສຶກສາຂອງບ້ານ, ເອກະສານຫຼາຍສະບັບອາດຄວນຕ້ອງໄດ້ທົບທວນ ແລະ ພິມຄືນ ເພື່ອນຳໃຊ້.

ສະຖາບັນ ຫຼື ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ກຳລັງປະຕິບັດໂຄງການສຸຂະພາບຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ຕ້ອງໄດ້ເອົາ ໃຈໃສ່ການຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ຮຽນມີສຸຂະພາບດີ. ບໍ່ພຽງແຕ່ແກ້ໄຂບັນຫາການໄປໂຮງຮຽນເປັນຫຼາຍກິໂລ ແມັດລວມທັງເວລາເດີນທາງກັບບ້ານເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ທາງດ້ານໂພຊະນາການຂອງນັກ ຮຽນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີສຸຂະພາບຈິດ ແລະ ຮ່າງກາຍທີ່ດີ ສາມາດສຳມະທິດການຮຽນໃນຫ້ອງ ຮຽນ. ກະຊວງສາທາລະນະສຸກຄວນໄປຢ້ຽມຢາມບ້ານໃຫ້ເປັນປົກກະຕິໃນແຕ່ລະເດືອນ ເພື່ອກວດກາ ດ້ານສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເດັກນ້ອຍ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ. ມາດຕະການໃນການ ປ້ອງກັນໄພພິບັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການວັດຜົນ ອາດຕ້ອງມີການປັບປຸງຈາກຄະນະກຳມະການ ພັດທະນາຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມປອດໄພຂອງແມ່ ແລະ ເດັກ ໃນຂະນະທີ່ໄປ ຢ້ຽມຢາມບ້ານເຫຼົ່ານັ້ນ.

4.4.5 ເພີ່ມການພົວພັນຮ່ວມມືກັບໂຄງການອື່ນໆ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ໄດ້ດຳເນີນຫຼາຍໂຄງການເພື່ອສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍໂອກາດເຂົ້າຮຽນ ສໍາລັບ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ໂຄງການເຫຼົ່ານີ້ ຍັງມີອົງປະກອບທີ່ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຊຶ່ງສາມາດຊ່ວຍ ກະຊວງສຶກສາ ໃນການແກ້ໄຂຄອບຄົວທີ່ມີບັນຫາ ໃຫ້ຮັກສາເດັກເຂົ້າຮຽນໄດ້ຕະຫຼອດປີຮຽນ ແລະ ສືບ ຕໍ່ຮຽນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ ຫຼື ຮຽນຕາມລຳດັບຂັ້ນຂອງການສຶກສາ. ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມອາດເປັນຜູ້ນຳພາ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫານີ້.

4.4.6 ການບັນຈຸເຂົ້າວຽກງານທີ່ມີລາຍໄດ້

ຂອບພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ (ESDF) ໄດ້ລະບຸວ່າ ເຫດຜົນໜຶ່ງທີ່ພາໃຫ້ອັດຕາເລື່ອນຊັ້ນຂຶ້ນ ມັດທະຍົມຫຼຸດລົງ ອາດເປັນຍ້ອນພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນເຂົ້າໃຈວ່າ ລູກຕົນເອງທີ່ຈົບມັດທະຍົມສຶກສາຕອນ ປາຍ ເວລາໄປເຮັດວຽກແມ່ນໄດ້ເງິນເດືອນຕໍ່ຫຼາຍ ຈຶ່ງມີຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ລັດຖະບານເອົາໃຈໃສ່ເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ຜູ້ທີ່ຮຽນຈົບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາສາມາດສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແຮງງານ. ສະນັ້ນ, ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ຕ້ອງມີການຮ່ວມມືກັນຢ່າງສະໝິດແໝ້ນ (ESDF 2009- 2015, 2009).

V. ບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ພາກນີ້ເວົ້າເຖິງບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະໃນການວິໄຈ

5.1 ບັນຫາຂອງການວິໄຈ

ບັນດາປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການສຳຫລວດ:

5.1.1 ປັດໄຈທີ່ອຳນວຍອຳນວຍຄວາມສະດວກຕໍ່ການເກັບຂໍ້ມູນ

ກ) ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພະນັກງານໃນໂຮງຮຽນ

ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນມັດທະຍົມໄດ້ສະໜອງບັນຊີລາຍຊື່ຂອງນັກຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າຮຽນ ຕໍ່ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ. ປາສະຈາກລາຍຊື່ນັກຮຽນທີ່ມາສຳພາດກໍຄົງ ຈະພົບກັບບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກໃນການສຳພາດນັກຮຽນຢູ່ໃນບ້ານທີ່ລົງສຳຫລວດຂໍ້ມູນ.

ຂ) ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງ ພໍ່-ແມ່ ແລະ ແນວໂຮມບ້ານໃນໄລຍະສຳພາດ

ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ພໍ່-ແມ່ ແລະ ແນວໂຮມບ້ານ ໃນໄລຍະສຳພາດ ເປັນການຮັບປະກັນເຖິງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກເດັກນັ້ນ ບໍ່ແມ່ນໄດ້ມາດ້ວຍວິທີການແບບບັງຄັບ ຫຼື ເກັບກຳຂໍ້ມູນນອກເໜືອຈາກ ແຜນການທີ່ວາງໄວ້.

ຄ) ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງບັນດາໜ່ວຍປະຕິບັດງານໂຄງການທີ່ໄດ້ສົ່ງຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຕົນ ເພື່ອລົງສຳພາດຂໍ້ມູນ

ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກໜ່ວຍປະຕິບັດງານຕ່າງໆ ຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໃນການລົງສຳຫລວດຂໍ້ມູນ. ຕົວແທນຂອງແຕ່ລະໜ່ວຍງານໄດ້ໄປຮ່ວມກອງປະຊຸມແນະນຳກ່ອນລົງເກັບຂໍ້ມູນ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ ທ່າລາດ ແຂວງວຽງຈັນ ໃນວັນທີ 17-20 ເດືອນພຶດສະພາ 2009. ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງໜ່ວຍປະຕິບັດງານຕ່າງໆ ໄດ້ພ້ອມກັນປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນໃສ່ຮ່າງສຳຫລວດຂໍ້ມູນສະບັບສຸດທ້າຍ. ຜູ້ຕາງໜ້າໜ່ວຍປະຕິບັດງານໂຄງການຕ່າງໆ ຍັງໄດ້ປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ກອງປະຊຸມກະກຽມທີ່ຈັດຂຶ້ນ ໂດຍສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ໄດ້ຮັບຜົນເປັນຢ່າງດີ. ນອກຈາກນີ້, ຜູ້ຕາງໜ້າໜ່ວຍປະຕິບັດງານຕ່າງໆ ກໍຍັງໄດ້ລົງສຳຫລວດຂໍ້ມູນໃນແຂວງຕາມທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍເພື່ອດຳເນີນສຳພາດ, ເກັບຂໍ້ມູນ, ຖ່າຍຮູບພາບ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ທີ່ໄດ້ຮັບການນຳພາດ້ານວິຊາການ ຈາກຜູ້ຊ່ຽວຊານບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ພັດທະນາສັງຄົມ ພ້ອມທັງສົ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆທີ່ເກັບມານັ້ນໃຫ້ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ.

5.1.2 ປັດໄຈທີ່ພາໃຫ້ການເກັບຂໍ້ມູນຊັກຊ້າ

ກ) ສະພາບອາກາດບໍ່ອຳນວຍ

ການລົງສຳຫຼວດຂໍ້ມູນສຳເລັດຊັກຊ້າ ຍ້ອນຫຼາຍທ້ອງຖິ່ນໃນ 13 ແຂວງມີບັນຫາຄວາມຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານສະພາບດິນຟ້າອາກາດ. ທິມງານສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ ພົບຄວາມຍຸ້ງຍາກ ໃນການເດີນທາງຈາກໂຮງຮຽນໄປຫາຜູ້ເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດຊື່ຖືກສຳພາດທີ່ຢູ່ແຕ່ລະບ້ານແຕກຕ່າງຫ່າງໄກກັນກັນ ແລະ ກໍມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຊອກຫາເຮືອນຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຂ) ບັນຫາເສັ້ນທາງບໍ່ທະລຸກັນ

ບັນຫາອຸປະສັກໜຶ່ງໃນການລົງສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ ແມ່ນສະພາບບັນຫາເສັ້ນທາງໄປຫາໂຮງຮຽນ ແລະ ບ້ານ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນ ແມ່ນຖືກໄລຍະລະດູຝົນ, ການເດີນທາງຈາກເມືອງໄປຫາບ້ານບາງບ່ອນ ແມ່ນພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍທີ່ສຸດ. ນັກສຳພາດຕ້ອງໄດ້ຜ່ານເສັ້ນທາງລະອິດລະອຽດ ເຕັມໄປດ້ວຍດິນຕົມ ເປັນໄລຍະທາງທີ່ໄກ ກ່ອນເຂົ້າເຖິງບ້ານເປົ້າໝາຍ.

ຄ) ບາງແຂວງຖືກນ້ຳຖ້ວມ

ບາງແຂວງຖືກນ້ຳຖ້ວມຈາກຝົນທີ່ຕົກຢ່າງຮ້າຍແຮງ ໂດຍສະເພາະບັນດາແຂວງພາກໃຕ້ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງໄດ້ເປັນອຸປະສັກໃນການລົງສຳຫຼວດຈາກໂຮງຮຽນຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ (IEC) ໃນການສັງລວມ.

ງ) ຂັ້ນຕອນຍາກໃນການເຕົ້າໂຮມນັກຮຽນ

ເຮືອນຂອງນັກຮຽນຜູ້ຖືກສຳພາດຢາຍຢູ່ຕາມໝູ່ບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ຫ່າງໄກຈາກໂຮງຮຽນ ຜູ້ສຳພາດຕ້ອງໃຊ້ເວລາຫຼາຍເພື່ອສຳພາດນັກຮຽນ.

ຈ) ທັດສະນະຄະຕິຂອງ ພໍ່-ແມ່ ແລະ ເດັກຕໍ່ການສຶກສາ

ຍັງມີ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນຫຼາຍຄົນບໍ່ສົນໃຈຕໍ່ການສຳພາດ ແລະ ບໍ່ສົນໃຈໃນການສົ່ງລູກມາໂຮງຮຽນ ເຊິ່ງເປັນຍ້ອນວ່າຄັ້ງນີ້ເປັນເທື່ອທຳອິດທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຍິນກ່ຽວກັບໂຄງການທຶນການສຶກສາ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງເງື່ອນໄຂທາງດ້ານພູມສັນຖານ ແລະ ເສດຖະກິດ ທີ່ເປັນສິ່ງສະກັດກັ້ນຕໍ່ການຮຽນຂອງເດັກ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ ຜູ້ທີ່ຖືກສຳພາດຫຼາຍຄົນ ບໍ່ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນຕໍການສຳພາດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ ຜູ້ສຳພາດໄດ້ໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອ ໃຫ້ຄຳອະທິບາຍແກ່ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນໂດຍຜ່ານຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາໃຈ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມການສຳພາດ.

5.2 ບັນຫາສະເພາະກ່ຽວກັບບົດ-ບາດ ຍິງຊາຍ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ

ການສຳຫຼວດຄັ້ງນີ້ ໄດ້ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າມີຄວາມແຕກໂຕນຫຼາຍດ້ານໃນທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ສາລະວັນ ພົບວ່າຈຳນວນນັກຮຽນທີ່ກຳນົດໃນເປົ້າໝາຍແມ່ນເພດຊາຍຫຼາຍກວ່າເພດຍິງ ເນື່ອງຈາກວ່າມີນັກຮຽນຍິງຈຳນວນໜ້ອຍກວ່າທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮຽນຕໍ່ ມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ ຍ້ອນເຫດຜົນທາງດ້ານເງື່ອນໄຂເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວສະແດງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ການໂຄສະນາ, ເຝິກອົບຮົມບັນຫາສິດສະເໝີພາບບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສິດທິມະ ນຸດໃຫ້ແກ່ບັນດາແຂວງເຫຼົ່ານີ້ເປັນພິເສດ.

ນອກຈາກນີ້, ຈຳນວນນັກຮຽນທີ່ສະໝັກຂໍທຶນຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ 75% ເປັນນັກຮຽນລາວລຸ່ມ ເຊິ່ງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜູ້ສະໝັກເປັນສະມາຊິກຂອງເຜົ່າລາວລຸ່ມນັ້ນ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນເຜົ່າທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ. ປະຈຸບັນມີນັກຮຽນທຶນ ຈຳນວນ 52 ຄົນໄດ້ຖືກຕັດອອກຈາກບັນຊີ, 2 ຄົນ ໄດ້ໂອນໄປເຂົ້າຮຽນໂຮງຮຽນຊົນເຜົ່າ¹⁹ ແລະ ອີກ 50 ຄົນປະລະການຮຽນ. ການຊອກຫານັກຮຽນທົດແທນ ໄດ້ນຳໃຊ້ເງື່ອນໄຂອັນດຽວກັບເງື່ອນໄຂຂອງການຄັດເລືອກນັກຮຽນທຶນທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ການຊອກນັກຮຽນແມ່ຍິງ ເພື່ອ ທົດແທນຜູ້ປະລະ ແລະ ຍົກຍ້າຍນັ້ນບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ງ່າຍປານໃດ. ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມໄດ້ອະນຸຍາດ ໃຫ້ມີການປ່ຽນແທນນັກຮຽນໂດຍບໍ່ຈຳກັດເພດແຕ່ຍັງຄົງຮັກສາເພດຍິງ ເປັນຜູ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍກວ່າ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້.

ບັນຊີ	ລວມ	ຍິງ	ຊາຍ
ບັນຊີເບື້ອງຕົ້ນ	1,638	837	801
ບັນຊີປະຈຸບັນ	1,638	833	805

¹⁹ ທຶນການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຊົນເຜົ່າໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນ 200,000 ກີບຕໍ່ເດືອນຕໍ່ຄົນ.

ລາຍລະອຽດ:

ລ/ດ	ແຂວງ	ການປະລະ/ຍົກຍ້າຍ			ການປ່ຽນແທນ		
		ລວມ	ຍິງ	ຊາຍ	ລວມ	ຍິງ	ຊາຍ
1	ບໍ່ແກ້ວ	4	4	0	4	4	0
2	ຫຼວງນ້ຳທາ	8	3	5	8	4	4
3	ຄຳມ່ວນ	4	3	1	4	3	1
4	ອຸດົມໄຊ	10	3	7	10	2	8
5	ຫຼວງພະບາງ	14	8	6	14	7	7
6	ຈຳປາສັກ	12	7	5	12	4	8
ລວມ		52	28	24	52	24	28

ອີງຕາມການເກັບກຳ ເຫັນວ່ານັກຮຽນປະລະສູງກວ່າໝູ່ ລວມມີ 14 ຄົນ. ອີງຕາມການສຶກສາຂອງສູນຮຽນຮ່ວມ ຜູ້ຖືກຄັດເລືອກຮັບທຶນການສຶກສາທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າຂະມຸ ຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ມີອາຍຸ 15 ປີ ໄດ້ຖອນຕົວ ໄປສະໝັກເປັນທະຫານພັນທະ. ລັດຖະບານ ຊຸກຍູ້ ແລະ ລະດົມໃຫ້ຊາວໜຸ່ມທີ່ບໍ່ມີເຮັດຢູ່ໃນບ້ານ ໄປເປັນທະຫານ ຖ້າຫາກວ່າ ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ເຂົ້າໂຮງຮຽນ. ກະຊວງສຶກສາທິການ ຄວນພິຈາລະນາວິທີການສະໜອງການສຶກສາຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ຂັ້ນມັດທະຍົມໃຫ້ຊາວໜຸ່ມເຫຼົ່ານີ້. ພາຍຫຼັງການອົບຮົມວິຊາການທະຫານພັນທະເປັນເວລາ 1 ປີ ຈຳນວນໜຶ່ງກໍຈະໄດ້ກັບບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຈຳນວນໜຶ່ງກໍອາດໂຊກດີ ຖືກບັນຈຸເຂົ້າອາຊີບທະຫານຢູ່ກັບກອງທັບ. ສ່ວນຜູ້ທີ່ບໍ່ຖືກບັນຈຸ ກໍໃຫ້ສາມາດສືບຕໍ່ການສຶກສາຂັ້ນຕໍ່ໄປຢູ່ໂຮງຮຽນອື່ນໆ ແຕ່ກະຊວງສຶກສາທິການ ຄວນມີການປະສານກັບກະຊວງປ້ອງກັນຊາດ ເພື່ອຮັບປະກັນການ ສະໜອງການຮຽນ-ການສອນຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກສູດ, ຈຸດປະສົງຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແມ່ນເພື່ອສະໜອງການສຶກສາໃຫ້ແກ່ກຸ່ມໄວໜຸ່ມ ແລະ ເດັກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການທາງດ້ານ ການສຶກສາ.

ການສະໜອງທຶນການສຶກສາຂອງແຜນງານພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ອາດພຽງແຕ່ເປັນການບູຟື້ນຖານເລັກນ້ອຍ ທາງດ້ານທຶນຮອນເທົ່ານັ້ນ. ຢູ່ໃນແຜນງານສະໜອງທຶນການສຶກສາຈະຕ້ອງພິຈາລະນາຜົນປະໂຫຍດດ້ວຍຫຼາຍລະດັບທຶນ ໃຫ້ແກ່ເດັກທີ່ມາຈາກຄອບຄົວທີ່ມີລະດັບແຕກຕ່າງທາງດ້ານເງື່ອນເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ແຜນງານພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ອາດສະໜອງໃຫ້ຜູ້ທຸກ ແຕ່

ອາດບໍ່ທັນແມ່ນຜູ້ທີ່ຍາກຈົນທີ່ສຸດໃນກຸ່ມຜູ້ທຸກ. ເງິນ 10 ໂດລາ ສະຫະລັດອາເມລິກາ ຕໍ່ເດືອນ ພຽງ ແຕ່ເປັນການບັນເທົາເລັກນ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ທັງທີ່ວ່າເດັກເຫຼົ່ານັ້ນຍັງຕ້ອງການ ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ພໍ່-ແມ່ ຢ່າງຫຼາກຫຼາຍ ເພື່ອສາມາດຮຽນໄດ້. ໃນເວລາສຳພາດ ມີນັກຮຽນຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກຈຳນວນໜຶ່ງ, ຕົວຢ່າງ: ເດັກຍິງກຳພ້າຜູ້ໜຶ່ງທີ່ອາໄສຢູ່ນຳນ້າສາວຂອງລາວ ທີ່ບ້ານຢູ່ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ຕິດກັບຊາຍ ແດນຫວຽດນາມ ເມືອງຍົມມະລາດ ແຂວງຄຳມ່ວນ, ຜູ້ກ່ຽວປະຕິເສດທຶນການສຶກສາດັ່ງກ່າວ ເນື່ອງຈາກ ວ່າ ຜູ້ກ່ຽວ ແລະ ຜູ້ປົກຄອງສຶກສາແລ້ວ ຈຳນວນເງິນທີ່ຈະມອບໃຫ້ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຮຽນຂອງ ລາວນັ້ນ ບໍ່ພຽງພໍກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົວຈິງ ຍ້ອນບໍ່ມີໃຜອື່ນໃດໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນເພີ່ມເຕີມຕໍ່ການຮຽນ ຂອງລາວອີກ. ເວົ້າເຖິງສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງລາວແລ້ວ, ເຖິງໂຄງການ ຈະສະໜອງເງິນດັ່ງກ່າວກໍຕາມ ແຕ່ຜູ້ກ່ຽວຮູ້ສຶກບໍ່ໝັ້ນໃຈທີ່ຈະສືບຕໍ່ຮຽນ. ສຳລັບເດັກຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຢູ່ ໃນສະພາບຄອບຄົວຫຍຸ້ງຍາກດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງພິຈາລະນາການອອກແບບສະໜອງທຶນການສຶກສາທີ່ ເໝາະສົມ. ເພື່ອບັນລຸສິ່ງທີ່ກ່າວມານີ້, ກະຊວງສຶກສາທິການຄວນຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນສິ່ງຍາກ ທີ່ຈະໄປເຖິງກຸ່ມ ທີ່ບໍ່ສາມາດໄປເຖິງ ຫຼື ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດທີ່ແທ້ຈິງ.

ກະຊວງສຶກສາທິການ ຄວນດຳເນີນການໃຫ້ເປັນປົກກະຕິຕໍ່ເນື່ອງ ກ່ຽວກັບການໂຄສະນາຂວນເຊື່ອ ກໍຄື ຊີ້ແຈງການສົ່ງເສີມຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈຕໍ່ຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາ ເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນ ແລະ ພໍ່-ແມ່ ເຫັນໄດ້ ເສັ້ນທາງເດີນ ແລະ ສາມາດຕັດສິນໃຈໃນການເລືອກວິຊາຊີບໃນອະນາຄົດ ຫຼັງຈາກ ລູກເຂົາເຈົ້າຈົບຈາກຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ (ຫ້ອງ 9), ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງມີຄວາມຫວັງ ແລະ ຄວາມ ປາດຖະໜາທີ່ຈະມີຊີວິດທີ່ດີກວ່າໃນອະນາຄົດ ຈຶ່ງຈະພາໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສົນໃຈທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງ ລັດຖະບານ.

ຈາກການສຳຫຼວດຄັ້ງນີ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຕະຫຼອດໄລຍະການເດີນສຳຫຼວດ ບໍ່ພົບນັກຮຽນທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ ພິເສດ (ເດັກພິການ) ເຂົ້າເຖິງການສຶກສາເລີຍ, ຕໍ່ກັບບັນຫານີ້ ບໍ່ແມ່ນການສຳຫຼວດຖືເບົາ ທີ່ບໍ່ເອົາຂໍ້ມູນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ແຕ່ອາດເປັນຍ້ອນຫຼາຍສາເຫດ ທີ່ບໍ່ມີນັກຮຽນທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການພິເສດປະເພດດັ່ງກ່າວ ສະໜັບສະໜູນການສຶກສາຂອງໂຄງການ. ໜຶ່ງໃນສາເຫດອາດເປັນຍ້ອນວ່າ ໃນສະພາບປະຈຸບັນ ເດັກທີ່ມີ ຄວາມຕ້ອງການພິເສດ ບໍ່ສາມາດຮຽນເຖິງຫ້ອງ ໒.5 ເນື່ອງຈາກວ່າຄົນທ້ອງຖິ່ນຍັງບໍ່ມີຄວາມຮູ້ເພື່ອຊ່ວຍ ເດັກເຫຼົ່ານີ້ໃນການເຂົ້າຮຽນ. ຈຸດອ່ອນ ອີກດ້ານໜຶ່ງ ແມ່ນຍ້ອນຄູ່ບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການອົບຮົມວິທີສອນ ແລະ ສຶກສາເດັກທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການພິເສດເຫຼົ່ານີ້ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ຮູ້ວິທີຊ່ວຍເດັກທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການພິເສດ. ສະນັ້ນ, ໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ ສູນການສຶກສາຮຽນຮ່ວມ ຕ້ອງຖືເປັນສຳຄັນໃນ ການໂຄສະນາເພື່ອ ສົ່ງເສີມໃຫ້ເດັກທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການພິເສດໄດ້ເຂົ້າຮຽນຮ່ວມຢູ່ໃນລະບົບການສຶກສາ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີ ການເຝິກອົບຮົມຄູເພື່ອສາມາດຊ່ວຍປະເພດນັກຮຽນເຫຼົ່ານີ້.

5.3 ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ການເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແລະ ຮຽນໃຫ້ຈົບ ເປັນເວລາທີ່ຂາດແຮງງານໃນຄອບຄົວ. ແຕ່ເປັນແຮງງານໃນຄອບຄົວຕັ້ງແຕ່ເຍົາວະ ໂດຍຂາດການຮຽນນັ້ນ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການພັດທະນາຕົນເອງໃນອະນາຄົດ ຊຶ່ງອາດນຳໄປສູ່ອາຊີບຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຊາວໂຮ່ນາ, ແມ່ເຮືອນ ຫຼື ຮ້າຍແຮງໄປກວ່ານັ້ນແມ່ນສ່ຽງຕໍ່ການຕົກເປັນເຫຍື່ອໃນການຄ້າມະນຸດ ຫຼື ອາຊີບຂາຍທາງເພດ.

ໃນ ສປປ ລາວ, ສິ່ງທີ່ທ້າທາຍ ແມ່ນການຮັກສາເດັກໃຫ້ເຂົ້າຮຽນເປັນປົກກະຕິ, ເພື່ອປະຕິບັດເປົ້າໝາຍສະຫະສະວັດໃຫ້ສຳເລັດໃນປີ 2015 ລັດຖະບານຕ້ອງຮັບປະກັນການສະໜອງການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມໃຫ້ທົ່ວເຖິງ. ສະນັ້ນ, ວິທີການຕ່າງໆທີ່ຮັກສາໃຫ້ເດັກເຂົ້າຮຽນປົກກະຕິຢູ່ໂຮງຮຽນນັ້ນ ຄວນຖືກກຳນົດອອກ ແລະ ຖືກປະຕິບັດໄວເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໃນພາກທີ 4, ມີຫຼາກຫຼາຍຮູບແບບທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍວິທີການສະໜອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ. ສິ່ງທີ່ເປັນພື້ນຖານແມ່ນ ການຜູກພັນການຮ່ວມມືກັບຄອບຄົວ ເພື່ອໃຫ້ເຊື່ອມຊຶມຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາ ວ່າເປັນສິ່ງທີ່ສາມາດປ່ຽນແປງໃຫ້ລູກຂອງເຂົາເຈົ້າມີຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນ. ພາກທີ 4 ໄດ້ສະເໜີວິທີທາງເລືອກໃຫ້ລັດຖະບານ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ນຳໄປສູ່ການຕັດສິນໃຈໃນພາກປະຕິບັດ. ການອອກແບບ ແລະ ການວາງແຜນງານສະໜອງທຶນການສຶກສານັ້ນ ຂຶ້ນກັບຄວາມພ້ອມທາງດ້ານການເງິນ, ດ້ານລະບົບ ແລະ ໂຄງສ້າງໃນການສະໜອງ. ການສະໜອງທຶນການສຶກສາແມ່ນເພື່ອໃຫ້ອັດຕາປະລະຕ້ອງ ຫຼຸດລົງ, ອັດຕາ ແລະ ອັດຕາຈົບຊັ້ນ ຕ້ອງເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ອື່ນໆ. ເພື່ອບັນລຸສິ່ງກ່າວມານີ້, ລັດຖະບານຕ້ອງກຳນົດເປົ້າໝາຍສະເພາະ ໃນການສະໜອງທຶນການສຶກສາແຕ່ລະປະເພດ ເພື່ອກຳນົດວິທີການສະໜອງທຶນການສຶກສາ, ເວລາ ແລະ ຈຳນວນທຶນການສຶກສາທີ່ຈະສະໜອງໃຫ້ເໝາະສົມ. ການປະຕິບັດສິ່ງໄດ້ກ່າວມາທັງໝົດນີ້ ສຳຄັນແມ່ນ ເພື່ອຮັບປະກັນການປ້ອງກັນເດັກຈາກການອອກໂຮງຮຽນ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. AsiaPacific Human Rights Information Center in cooperation with the Office of Human Rights Studies and Social Development, Mahidol University, 2009. Human Rights Education Systems in the School Systems in Southeast Asia.
 2. Asian Development Bank (2008). Education Sector Development Framework.
 3. Asian Development Bank (2006). Basic Education Sector Development Project: Report and Recommendation of the President to the Board of Directors.
 4. Baker, S. (2004). Child prostitution and HIV/AIDS in Thailand: Changing realities for Thais and minority groups. UNESCO, UNIAP and UNDPSEAHIV Parallel Conference on Trafficking, Migration, Minorities and HIV/AIDS.
 5. Baker, S. (2007). 'Child Labour' and Child Prostitution in Thailand: Changing Realities. Bangkok: White lotus.
 6. Bangkok Post, (September 2000). "Human Trafficking: Gangs make Thailand a regional hub", 6 September 2000, reprinted in Stop Trafficking Archive.
 7. Bangkok Post. (July 2008). CATW Fact Book, citing "Trafficking of children on the rise", 22 July 1998, citing IPSR
 8. Boyden, J. (1991). "Working Children in Lima, Peru" in WE Myers, ed., Protecting Working Children, Zed Books in association with UNICEF (United Nations Children's Fund)
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາ ສະບັບເລກທີ 149/ສປປ ລາວ ລົງວັນທີ 17 ກໍລະກົດ 2007
9. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, (ຕຸລາ 2008). ການປະເມີນເຄິ່ງທົດສະວັດ ການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ.
 10. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, (ເມສາ 2009). ຂອບເຂດທະນາຂະແໜງ ການສຶກສາ, 2009-2015.
 11. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ, (2007). ບົດລາຍງານສຸດທ້າຍ, ການປະເມີນ ວຽກງານປຸກລະດົມຊຸມຊົນ ແລະ ການສະໜອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ. ໂຄງການ ການສຶກສາຂັ້ນ ພື້ນຖານ (ເດັກຍິງ) ເລກທີ 1621Lao (SF).
 12. ILO, International Labour Office, (1997). Bureau of Statistics, Economically Active Population 1950-2010, STAT Working Paper, ILO .
- ILO/PEC, (August 1997). Child Labour: Trends and Challenges in Asia.
- ILO/PEC, (October 1998). Combating Trafficking in Children for Labour Exploitation in the Mekong Subregion.
- ILO/PEC, (September 1999). Country Paper: Laos.

13. ILO and InterParliamentary Union. Eliminating the Worst Forms of Child Labour. A practical Guide to ILO Convention N0. 182, 2002. (Handbook for Parliamentarian)
14. ILO. Making Decent Work an Asian Goal: Combating Child Labour in Asia and the Pacific, Progress and Challenges, 2005.
15. ILO/IPEC. Good Practices in Girl's Education in Yunnan Province, China. Nominated for the regional UNGEI in East Asia and the Pacific as Good Practice.
16. Kanchanachitra, Churnrurtai, (1999). Reducing girls' vulnerability to HIV/AIDS: The Thai approach. Geneva: UNAIDS.
17. ສູນກາງສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ, (2006). ພິມຣັງທີ 3, ວຽງຈັນ.
18. ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ແຜນຍຸດທະສາດເພື່ອການເຕີບໂຕ ແລະ ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ.
19. Lepain, Jean Marc, (January 2010). Concept Note for the Introduction of Expenditure Norms in the Education Sector.
20. ກະຊວງສຶກສາທິການ, (ເມສາ 2009). ຂອບພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ 2009-2015.
21. ກະຊວງສຶກສາທິການ. (2008b). ສປປ ລາວ: ແຜນຍຸດທະສາດ ການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ (NESRS), 2006-15. ວຽງຈັນ: ໂຮງພິມສີສະຫວາດ.
22. ກະຊວງສຶກສາທິການ, (2000). ບົດສະຫຼຸບການປະຕິບັດແຜນພັດທະນາການສຶກສາ 2008-09 ແລະ ແຜນພັດທະນາການສຶກສາ 2009-10.
23. MV Foundation UNDP series of 51 brochures. Report by Rekha Wazir, Getting Children out of Work and into School: Focus on the Girl Child. (series 32 to 39). www.undp.or.in/childrenandpoverty/default.htm, click on references and resources.
24. ສຳນັກງານປະທານປະເທດ. (2003). ລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ. ວຽງຈັນ: ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ.
25. Taylor, Lisa Rende. (2005). Dangerous Tradeoff: The Behavioral Ecology of Child Labor and Prostitution in Rural Northern Thailand. Current Anthropology Volume 46, Number 3, June 2005_ by the WennerGren Foundation for Anthropological Research.
26. The Nation, (1997). New law targets human trafficking", November 30, 1997.
27. The Nation, (1997). CATW Fact Book, citing Sanit Meephan, "Thailand popular haunt for foreign prostitutes", January 15, 1997, citing Tourism Police Bureau.

28. UNESCO, 2006. Getting Girls Out of Work and Into School, UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
29. UNESCO, 2004. Guidelines for Implementing Monitoring and Evaluating Gender responsive EFA Plans, UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
30. UNESCO, 2003. Guidelines for Preparing Gender Responsive EFA Plans, UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
31. UNESCO/UNFPA website on Adolescent Reproductive and Sexual Health, www.unescobkk.org/ps/achweb/index.shtml
32. Visayan Forum Foundation (Philippines). Good Practice in Girls' Education. Nominated for the Regional UNGEI in East Asia and Pacific as good practice.
33. Weiner, Myron, (1991). The Child and State in India: Child Labor and education Policy in Comparative Perspective (Princeton: Princeton University Press)
34. <http://www.globalmarch.org/worstformsreport/world/laos.html>

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1.

ທົບທວນນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດສະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ພາກນີ້ແມ່ນການທົບທວນນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການວິໄຈຄັ້ງນີ້. ສິ່ງທີ່ກ່າວຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນ ເພື່ອເຫັນໄດ້ສະພາບການສຶກສາ ແລະ ສິ່ງທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນຕາມມາ ຖ້າຫາກເດັກປະລະການຮຽນ.

ສະພາບການສຶກສາ

ການສະໜອງການສຶກສາໃນ ສປປ ລາວ ສາມາດຍາດໄດ້ຜົນສຳເລັດອັນໃຫຍ່ຫຼວງໃນທິດສະວັດຜ່ານມາ ດັ່ງທີ່ລະບຸໃນບົດການປະເມີນເຄິ່ງທິດສະວັດການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ (2008), ໂດຍສະເພາະອັດຕາການເຂົ້າຮຽນ ແລະ ການຮຽນ ໃນຊັ້ນປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ. ຄຸ້ງຄູ່ກັບຄວາມຄືບໜ້າໃນລະບົບການສຶກສາ, ຍັງມີຈຸດຄົງຄ້າງທາງດ້ານການສຶກສາເຊັ່ນດຽວກັນເປັນຕົ້ນ ອັດຕາເລື່ອນຂັ້ນ ໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຫາຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍຍັງຕ່ຳ ຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດທ່າງໄກສອກຫຼີກ²⁰. ຂອບພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ (2008) ລະບຸວ່າ ເດັກຍິງຊົນເຜົ່າເປັນກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດກວ່າໝູ່ ໂດຍສະເພາະການຮັກສາເຂົ້າເຈົ້າໃຫ້ຮຽນຈົບນັບທັງຊັ້ນປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາ.

ຕົວເລກໃນແຜນທີ່ລຸ່ມນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິຂອງເດັກຍິງໃນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ. ອີງຕາມຕົວເລກນີ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິລະດັບຊາດແມ່ນ 91.6% ແລ້ວ, ແຕ່ຍັງມີຫຼາຍທ້ອງຖິ່ນແມ່ນຍັງໄກຈາກຕົວເລກດັ່ງກ່າວ ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ. ເຂດສີແດງແມ່ນເຂດເມືອງ ແລະ ແຂວງທີ່ອັດຕາເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກຍິງຍັງຕ່ຳຢູ່ທີ່ 35.28% ໃນສົກຮຽນ 2008-09. ການຈັດກຸ່ມມີລັກສະນະກວ້າງ ແລະ ລວມໆຫຼາຍ, ເຂດສີແດງແມ່ນຖືກຈັດເປັນເມືອງບູລິມະສິດທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ສຸມໃສ່ ແລະ ເປັນເມືອງທີ່ຖືກຄັດເລືອກໃນຂອບພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ. ແຜນທີ່ ຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄວາມຈິງແລ້ວ ບໍ່ພຽງແຕ່ເມືອງທີ່ຖືກຄັດເລືອກເປັນເປົ້າໝາຍເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ບໍ່ວ່າພາກໃດໃນ ສປປ ລາວ ມີຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ອັນໃຫຍ່ຫຼວງທາງດ້ານຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ ໂດຍສະເພາະການເພີ່ມອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກຍິງ. ແຜນທີ່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ລະດັບອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມຍັງມີຄວາມຕ້ອງການອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ແລະ ຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງສ້າງເງື່ອນໄຂສຳລັບເດັກເພື່ອສາມາດເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ. ຕາມສະຖິຕິຂອງສູນສະຖິຕິ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີຂ່າວສານການສຶກສາ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອັດຕາການຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນໃນ

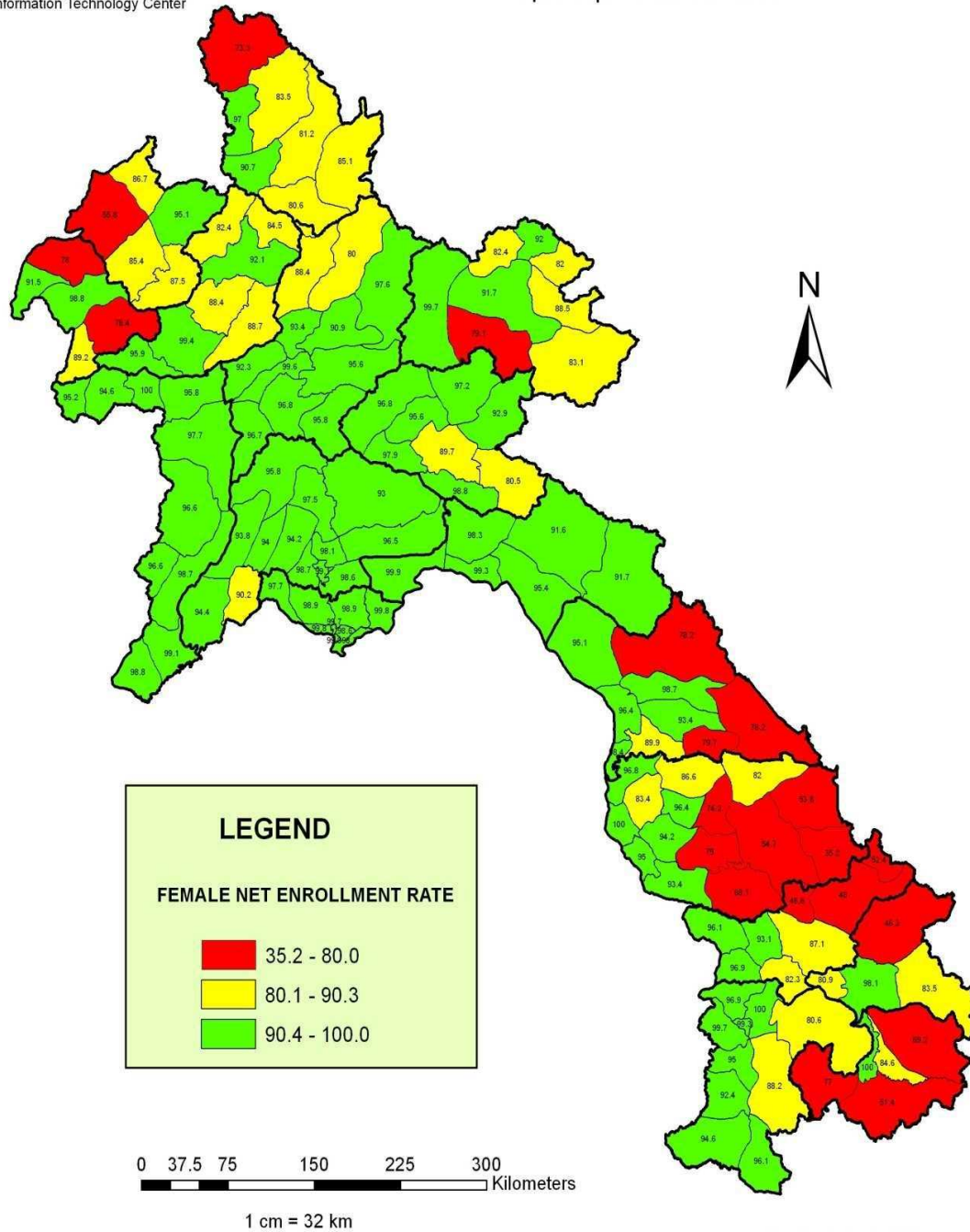
²⁰ ເປົ້າໝາຍການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ ເນັ້ນໃສ່ແຕ່ການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມທົ່ວໄປເທົ່ານັ້ນ.

ປະຈຸບັນຍັງຫຼາຍກວ່າ 50% ເປັນສິ່ງທ້າທາຍທີ່ປະເຊີນ ແລະ ຕ້ອງການປັບປຸງ

ກະຊວງສຶກສາທິການ
ສູນສະຖິຕິ-ເຕັກໂນໂລຊີ ສາວສານການສຶກສາ
Ministry of Education
Education Statistics and
Information Technology Center

ອັດຕາເຂົ້າຮຽນສູດທິຂອງເພດຍິງ
ຊັ້ນປະຖົມ ປີ 2008-2009

ESITC, 2010.21

²¹ ແຜນທີ່ນີ້ກະກຽມໂດຍ ສຕສ ເພື່ອຈຸດປະສົງການກຳນົດເມືອງເປົ້າໝາຍຂອງຂອບເຂດພັດທະນາຂະແໜງສຶກສາ (ESDF) ຊຶ່ງເປັນເມືອງທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຊ່ວຍເຫຼືອພິເສດ ແລະ ຕ້ອງການເອົາໃຈໃສ່ການເພີ່ມຜົນການຮຽນໃນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ. ອີງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້, ໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໄດ້ຊ່ວຍສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ບຸກຄະລາກອນຂອງສູນ ສຕສ ໃນການກະກຽມແຜນທີ່ນີ້.

ຂອບນະໂຍບາຍ

ກົດໝາຍຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຮັບປະກັນສິດທິດ້ານການສຶກສາຂອງພົນລະເມືອງລາວ ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກເພດ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ແມ່ນໄດ້ລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ລະອຽດ. ລັດຖະທຳມະນູນຂອງ ສປປ ລາວ ສະບັບປີ 2003 ໄດ້ລະບຸເຖິງການປົກປ້ອງກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ຮັບປະກັນການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ. ການລະບຸໃນລັດຖະທຳມະນູນຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຕໍ່ກັບວຽກງານຊົນເຜົ່າ

ມາດຕາ 3. ສິດເປັນເຈົ້າປະເທດຊາດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໄດ້ຮັບການປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງລະບົບການເມືອງ ຊຶ່ງມີພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ເປັນແກນນຳ.

ມາດຕາ 8. ລັດປະຕິບັດນະໂຍບາຍສາມັກຄີ ແລະ ສະເໝີພາບ ລະຫວ່າງ ຊົນເຜົ່າຕ່າງໆທຸກຊົນເຜົ່າລ້ວນແລ້ວແຕ່ມີສິດປົກປັກຮັກສາ, ເສີມຂະຫຍາຍຮັດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຕົນ ແລະ ຂອງຊາດ, ຫ້າມທຸກການກະທຳແບ່ງແຍກ ແລະ ການປະພຶດຈຳແນກ ລະຫວ່າງ ຊົນເຜົ່າ.

ລັດປະຕິບັດທຸກມາດຕະການເພື່ອຂະຫຍາຍ ແລະ ຍົກລະດັບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງທຸກຊົນເຜົ່າໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ຕໍ່ວຽກງານການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ

ມາດຕາ 22. ລັດເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ພັດທະນາການສຶກສາ, ປະຕິບັດລະບອບການສຶກສາຊັ້ນປະຖົມແບບບັງຄັບ ເພື່ອສ້າງຄົນລາວ ໃຫ້ເປັນພົນລະເມືອງດີ, ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ.

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຕັ້ງໜ້າພັດທະນາການສຶກສາແຫ່ງຊາດໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ສ້າງໂອກາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຢ່າງທົ່ວເຖິງ ໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ, ຊົນເຜົ່າ, ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ.

ມາດຕາ 38. ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດໄດ້ຮັບການສຶກສາຮ່ຳຮຽນ, ຍົກສູງຄວາມກ້າວໜ້າ.

ຕ່ວງການຄວາມສະເໝີພາບ ຍິງ-ຊາຍ

ມາດຕາ 37. ພົນລະເມືອງລາວ ຍິງ-ຊາຍ ມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ.

ເພື່ອປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ໃນປີ 2004 ສະພາແຫ່ງຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ “ການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍິງ” ຊຶ່ງມີຫຼາຍມາດຕາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ມາດຕາ 10 ກ່າວວ່າ ການພັດທະນາແມ່ຍິງທາງດ້ານແນວຄິດຈິດໃຈ ແມ່ນການເຮັດໃຫ້ແມ່ຍິງມີສຸຂະພາບຈິດທີ່ດີ ມີຈິດໃຈໜັກແໜ້ນເຂັ້ມແຂງ, ມີອຸດົມການ, ຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ມີວັດທະນະທຳອັນດີງາມ, ມີກິລິຍາມາລະຍາດດີ, ມີຄວາມດຸໝັ່ນຂະຫຍັນພຽນ, ພ້ອມກັບສະມາຊິກຄອບຄົວຂອງຕົນສ້າງສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວຮັ່ງມີ, ຜາສຸກ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

ມາດຕາ 11 ລະບຸວ່າ ການພັດທະນາແມ່ຍິງທາງດ້ານການສຶກສາ ແມ່ນການສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ໄດ້ຮັບການສຶກສາທາງດ້ານວິທະຍາສາດທຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມນັບມື້ນັບສູງຂຶ້ນ ແນໃສ່ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດໃຫ້ແມ່ຍິງຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະ ສົ່ງເສີມຜູ້ທີ່ມີພອນສະຫວັນ.

ມາດຕາ 14 ລະບຸເຖິງສິດສະເໝີພາບທາງດ້ານການເມືອງ ຊຶ່ງຮັບປະກັນໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ຮັບສິດທາງດ້ານການເມືອງເທົ່າທຽມກັບເພດຊາຍເຊັ່ນ: ສິດເລືອກຕັ້ງ ແລະ ສະໝັກຮັບເລືອກຕັ້ງ, ເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ, ເປົກສາຫາລື ແລະ ຕົກລົງບັນຫາສຳຄັນຂອງຊາດ, ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງ ຢ່າງເໝາະສົມເຂົ້າໃນຕຳແໜ່ງຂັ້ນຕ່າງໆຂອງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ.

ມາດຕາ 15 ຮັບປະກັນສິດສະເໝີພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ແມ່ຍິງມີມິຕຳແໜ່ງ, ໜ້າທີ່, ວຽກງານ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບລະດັບດຽວກັນກັບເພດຊາຍ ມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆເທົ່າທຽມກັນ. ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆ ທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ກ່າວມາຂ້າງມານັ້ນ.

ມາດຕາ 41 ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຄອບຄົວ ໃນການຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ໃຫ້ໂອກາດແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ໃນການພັດທະນາຕົນເອງຢ່າງຮອບດ້ານ, ໄດ້ຮັບຄວາມສະເໝີພາບ, ສິດ, ຜົນປະໂຫຍດດ້ານຕ່າງໆ. ນອກຈາກນີ້, ຄອບຄົວຍັງມີພັນທະໃນການປົກປ້ອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍຈາກການຄ້າມະນຸດ ລວມທັງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 42 ລະບຸເຖິງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແມ່ຍິງ ໃນການເປັນເຈົ້າຕົນເອງໃນການພັດທະນາຕົນເອງທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ການສຶກສາ, ວິຊາຊີບ ແລະ ສີມິແຮງງານ, ຍົກລະດັບທາງດ້ານການເມືອງ, ແນວຄິດ, ເສດຖະກິດ ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ການຕ່າງປະເທດ. ນອກຈາກນີ້ ແມ່ຍິງຕ້ອງເປັນເຈົ້າການໃນການປົກປ້ອງສິດ, ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງຕົນ, ມີສະຕິລະວັງຕົວບໍ່ໃຫ້ຕົກເປັນເຫຍື່ອຂອງການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ສະກັດກັ້ນ ຕ້ານການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ລວມທັງຕ້ານການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ.

ໃນປີ 2005, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຮອງແຜນປະຕິບັດງານການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ ສຳລັບປີ 2003-2015. ແຜນງານດັ່ງກ່າວໄດ້ສຸມໃສ່ການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ ແລະ ນອກໂຮງຮຽນທຸກລະດັບ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ ໃນການສຳເລັດການສຶກສາພາກບັງຄັບຂັ້ນປະຖົມສຶກສາຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ນອກຈາກນັ້ນ, ແຜນຍຸດທະສາດປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາແຫ່ງຊາດ 2006-2015 ສະບັບເດືອນ ເມາສາ 2008 , ໄດ້ບົ່ງບອກຈະແຈ້ງວ່າ ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງເພີ່ມອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຂອງນັກຮຽນຍິງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ໃນຊັ້ນຮຽນວິຊາຊີບ ແລະ ການສຶກສາຂັ້ນສູງໃນອັດຕາສ່ວນພົນລະເມືອງຈາກ 1,068/100,000 ຄົນ ໃນປີ 2005 ເປັນ 1,140/100,000 ຄົນ ໃນປີ 2010.

ພ້ອມກັນນັ້ນ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາ ສະບັບເລກທີ 149/ສປປ ລົງວັນທີ 17 ກຳລະກິດ 2007, ໄດ້ລະບຸດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ມາດຕາ 6 ລະບຸວ່າ ພົນລະເມືອງລາວທຸກຄົນ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກຊົນເຜົ່າ, ເຊື້ອຊາດ, ສາດສະໜາ, ເພດ, ໄວ ແລະ ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດບັງຄັບ ລ້ວນແລ້ວແຕ່ມີສິດໄດ້ຮັບການສຶກສາ.

ມາດຕາ 35 ກ່າວເຖິງວ່າ ຜູ້ຮຽນທຸກຄົນມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການສຶກສາຮຳຮຽນ, ຄົ້ນຄວ້າ, ສະແຫວງຫາຄວາມກ້າວໜ້າ. ໂຮງຮຽນ, ສູນ, ສະຖາບັນການສຶກສາທຸກຊັ້ນ ແລະ ອົງການບໍລິຫານການສຶກສາທຸກຊັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດສະເໝີພາບຂອງຜູ້ຮຽນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເພດຍິງ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ຄົນພິການ.

ມາດຕາ 36, 37 ແລະ 39 ຮຽກຮ້ອງຄວາມຕ້ອງການ ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນທີ່ມາຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກ, ກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ, ຊົນເຜົ່າ, ນັກຮຽນພອນສະຫວັນ, ຄົນພິການ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການພິເສດ. (ກົດໝາຍສຶກສາ, 2007).

ໃນຍຸດທະສາດການສຶກສາສະບັບຫຼ້າສຸດ ແລະ ຂອບພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາ (ຂພສສ) ສະແດງໃຫ້ ເຫັນເຖິງວິໄສທັດ ແລະ ຄຳໝັ້ນສັນຍາຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຕໍ່ຂະແໜງການສຶກ

ສາ, ໂດຍພະຍາຍາມຈັດບູລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການໃນການປະຕິຮູບລະບົບການສຶກສາ ຊຶ່ງໄດ້ສຸມໃສ່ ບັນຫາຄວາມທຸກຍາກ ທີ່ເປັນເຂດຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຄືເຂດຊົນນະບົດ, ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ເຂດທີ່ ປະຊາຊົນບໍ່ໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານການສຶກສາ. ລະບົບການສະໜອງທຶນການສຶກສາຖືກນຳມາຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນສິ່ງຮັບປະກັນການຮັກສານັກຮຽນໃຫ້ຮຽນຈົບ ແລະ ເພື່ອເປັນການເພີ່ມອັດຕາລອດເຫຼືອ. ຍຸດ ທະສາດ ແກ້ໄຂບັນຫາຄວາມທຸກຍາກນັ້ນ ຍັງລວມທັງການປັບປຸງຄັ້ງໃຫຍ່ໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບລະບົບທຶນການ ສຶກສາ ຂອງນັກຮຽນທຸກຍາກ ທີ່ມີຄວາມຕັ້ງໃຈຮຽນເປັນຄູ ແລະ ນັບທັງລະບົບສະໜອງສິ່ງຈູງໃຈໃຫ້ແກ່ ການຈັດຫາຄູ ແລະ ຮັກສາຄູດີເດີນໃຫ້ປະຈຳການຢູ່ເມືອງທຸກທີ່ສຸດ. (ຂພສສ 2009-2015, ເມສາ 2009)

ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ, ການຮັບປະກັນສິດທິຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊົນເຜົ່າ ໄດ້ລະບຸໃນກົດໝາຍ ຂອງລັດຖະບານຫຼາຍສະບັບ ນັບທັງແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ. ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ກຳລັງຢູ່ດ້ນພາກປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດເປົ້າໝາຍການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍພະຍາຍາມແກ້ ໄຂບັນຫາຕ່າງໆກ່ຽວກັບອັດຕາການຮຽນຕ່ຳໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ. ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ກໍແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ ໃນພາກປະຕິບັດຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອຄົ້ນຫາເຫດຜົນທີ່ເດັກປະລະການຮຽນ ຫຼື ບໍ່ຮຽນຕໍ່ ຫຼັງຈາກຮຽນ ຈົບຂັ້ນ ປ5 ແລະ ເພື່ອສາມາດກຳນົດຄວາມເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອຮັບປະກັນການປັບປຸງອັດຕາເລື່ອນຂັ້ນ ຈາກຂັ້ນ ປ5 ຫາ ມ1 ຊຶ່ງຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງໃນການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໃນ ສປປ ລາວ.

ປັດໄຈກົດຂວາງການເຂົ້າຮຽນໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ

ກະຊວງສຶກສາທິການຮັບຮູ້ວ່າ ອັດຕາປະລະສູງນັ້ນ ແມ່ນສິ່ງທ້າທາຍອັນໃຫຍ່ໜຶ່ງໃນການໃຫ້ບໍລິການ ການສຶກສາ ແລະ ຍັງພົບວ່າອຸປະສັກຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ມີການປະລະສູງນັ້ນແມ່ນຄວາມທຸກຍາກ. ຄອບຄົວ ຢູ່ຊົນນະບົດສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຊາວໄຮ່ນາ ບໍ່ມີເງິນພຽງພໍໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ແກ່ການສຶກສາຂອງລູກ. ເດັກຈຳເປັນ ຕ້ອງອອກຈາກການຮຽນ ເພື່ອຊ່ວຍວຽກເຮືອນ/ໄຮ່ນາຂອງຄອບຄົວ. ຕົວເລກອັດຕາປະລະການຮຽນໃນ ສົກຮຽນ 2005-2006 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ເດັກຊັ້ນປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມສຶກສາຫຼາຍກວ່າ 10,000 ຄົນ ຂອງຈຳນວນນັກຮຽນທັງໝົດປະມານ 50,000 ຄົນ ໄດ້ປະລະການຮຽນ ຊຶ່ງເປັນການລະປະທີ່ສູງ ໃນອັດຕາ 20.0%. ໃນສົກຮຽນ 2008-2009, ຊ່ອງຫວ່າງຕົວເລກດັ່ງກ່າວໄດ້ຫຼຸດລົງເປັນ 9.3%. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄູ່ຂາດທັກສະໃນການຕິດຕາມການຂາດຮຽນຂອງນັກຮຽນ ແລະ ການ ເປີກສາຫາລືກັບ ພໍ່-ແມ່ ຂອງນັກຮຽນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃນການປະລະ (ຂພສສ, 2008).

ໂຄງການທຶນການສຶກສາດາຮູນີໃນ ສປປ ລາວ ທີ່ບໍລິຫານໂດຍສູນມິນໄຊລາວ²² ລາຍງານວ່າ “ເຫດ ຜົນ ຕົ້ນຕໍທີ່ເດັກປະລະການຮຽນແມ່ນຄວາມທຸກຍາກ, ຍ້ອນຊ່ວຍວຽກໄຮ່ນາຂອງຄອບຄົວ, ຊ່ວຍ

²² ສູນມິນໄຊ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນແກ່ນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາເປັນເວລາສາມປີໂຄງການ ຈາກຂັ້ນ ປ1 ຫາ ປ5.

ຄອບຄົວຫາລາຍຮັບ, ຍ້ອນການແຕ່ງງານກ່ອນໄວອັນຄວນ ແລະ ຍ້ອນການເອົານ້ອງ”. (ສູນມິນໄຊ, 1985)

ຈາກການຄົ້ນພົບຂອງ ແບເກີ (2007: 1301-35) ເຫັນວ່າລະດັບການສຶກສາຂອງ ພໍ່-ແມ່ ແມ່ນປັດໄຈທີ່ສໍາຄັນໃນການຕັດສິນວ່າເດັກຄວນສືບຕໍ່ຮຽນ ຫຼື ອອກໂຮງຮຽນເພື່ອຊ່ວຍວຽກງານ:

ການຄົ້ນຄວ້າພົບວ່າ ການສຶກສາຂອງ ພໍ່-ແມ່ ມີຜົນກະທົບຕັດສິນຕໍ່ການທີ່ເດັກຈະເປັນໄປໃນກໍາລັງຜະລິດ. ອາຊຣາ (1994:69) ແລະ ອີວານໂຕ ພ້ອມດ້ວຍ ໝູ່ຄະນະ (1995:69, 7375) ພົບວ່າ ເດັກໃນປະເທດອິນໂດເນເຊຍ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເປັນຄົນງານ ຖ້າຫາກ ພໍ່-ແມ່ ຂອງເຂົາເຈົ້າມີລະດັບການສຶກສາຈໍາກັດ. ເຂົາເຈົ້າຍັງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ພໍ່-ແມ່ ທີ່ມີລະດັບການສຶກສາ ມີຄວາມປາດຖະໜາໃຫ້ລູກຕົນເອງມີລະດັບການສຶກສາສູງກວ່າ ຄອບຄົວທີ່ມີລະດັບການສຶກສາຕໍ່າ. ເຂົາເຈົ້າຍັງຄົນພົບວ່າ ການສຶກສາຂອງຜູ້ເປັນແມ່ ມີບົດບາດອັນສໍາຄັນກວ່າການສຶກສາຂອງຜູ້ເປັນພໍ່ ໃນການກໍານົດການສຶກສາຂອງລູກ, ເດັກທີ່ມີແມ່ທີ່ມີການສຶກສາຕໍ່າກວ່າ ເດັກຄົນນັ້ນກໍມັກຈະໄດ້ຮັບການສຶກສາຕໍ່າກວ່າເຊັ່ນດຽວກັນ. ການຄົ້ນຄວ້າບົດໜຶ່ງຂອງປະເທດມາເລເຊຍ ໂດຍ ດີເຫຼ (1983:447) ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການສຶກສາຂອງ ພໍ່ ແລະ ແມ່ ມີຜົນກະທົບແຕກຕ່າງກັນ ຕໍ່ການທີ່ເປັນກໍາລັງຜະລິດຂອງລູກ. ການສຶກສາຂອງພໍ່ ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກໃນຂັ້ນຮຽນຕົ້ນ, ເຖິງວ່າ ລະດັບການສຶກສາຂອງພໍ່ຈະສູງກວ່າກໍຕາມ ກໍບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການສຶກສາຂອງເດັກທີ່ຮຽນຢູ່ຫ້ອງໃຫຍ່ຂຶ້ນເຊັ່ນດຽວກັນ. ສໍາລັບແມ່ທີ່ມີການສຶກສາ ສາມາດຊ່ວຍອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຂອງລູກໃນທຸກລະດັບ. ການທົບທວນການກໍານົດການສຶກສາຂອງເດັກໃນປະເທດໄທ ໂນກເດລ ແລະ ໝູ່ຄະນະ (1990:39) ໄດ້ພົບຕື່ມອີກປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນນອກຈາກດ້ານສຶກສາແລ້ວ ແມ່ນສະພາບດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງ ພໍ່-ແມ່. ຄອບຄົວທີ່ທຸກຍາກກວ່າ ມັກມີລູກທີ່ໄດ້ຮັບການສຶກສາຕໍ່າກວ່າ. ໃນປະເທດໄທ, ເຫັນວ່າ ລະດັບການສຶກສາຕໍ່ານໍາໄປສູ່ການມີລາຍຮັບຕໍ່າ ຊຶ່ງເປັນການພາໃຫ້ເກີດຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບທັງລັດຖະທຳ (ໂຄແມນ 1993:330). ຄວາມທຸກຍາກ ເປັນສາເຫດໃຫ້ເດັກບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແຕ່ກ້າວເຂົ້າໄປສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງເຍົາວະ ເໝືອນກັນກັບ ພໍ່-ແມ່ ກ່ອນໜ້າເຂົາເຈົ້ານັ້ນ.

ໃນຫຼາຍກໍລະນີ ຍ້ອນເດັກຮູ້ສຶກວ່າເຂົາເຈົ້າບໍ່ຮ່ວມໃນລະບົບການສຶກສາ, ສະນັ້ນ, ເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງອອກໂຮງຮຽນ ຊຶ່ງມາຈາກການຄ້າງຫ້ອງ ແລະ ການເຂົ້າຮຽນບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີ. ໃນສະພາບດັ່ງກ່າວນີ້ ເຮັດໃຫ້ເດັກບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນໃຈຕໍ່ຂະບວນການຮຽນ ແລະ ການມາເຂົ້າໂຮງຮຽນ ຈຶ່ງນໍາໄປສູ່ການປະລະ. ເມື່ອໂຮງຮຽນໄດ້ກາຍເປັນສະຖານທີ່ທີ່ບໍ່ໜ້າສົນໃຈແລ້ວ ເປັນທີ່ແນ່ນອນວ່າບັນຫາຕະຫຼາດແຮງງານກໍຕ້ອງມາແທນບ່ອນທັນທີຢ່າງບໍ່ມີທາງເລືອກ (ບອຍເດີນ 1994:27).

ອີກຈຸດໜຶ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄື ໃນການປະເມີນເຄິ່ງທົດສະວັດການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ (ຕຸລາ 2008:60) ລະບຸວ່າ “ເຫດຜົນການປະລະແມ່ນ ບໍ່ພຽງແຕ່ຍ້ອນຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງທາງດ້ານການສຶກສາ ແຕ່ບັນຫາໃຫຍ່ແມ່ນຍັງຍ້ອນຄຸນນະພາບການສິດສອນຕໍ່າ ຊຶ່ງຂາດວິທີການສິດສອນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຍັງຂາດອຸປະ

ກອນການຮຽນໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນອີກ. ການຂາດປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ຄູ່ທີ່ມີຄຸນນະພາບທີ່ສາມາດເວົ້າໄດ້ ຫຼາຍພາສາ ແມ່ນບັນຫາໜຶ່ງໃນກຸ່ມເດັກຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກ, ຊົນນະບົດທ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ຊຸມ ຊົນກຸ່ມຊົນເຜົ່າ.”

ເອກະສານຈຳນວນໜຶ່ງທາງດ້ານສັງຄົມກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະລະ

ບັນຫາຄືກັນໃນຫຼາຍປະເທດທຸກຍາກ, ເຫດຜົນຕົ້ນຕໍ ທີ່ຄອບຄົວບໍ່ສົ່ງລູກໄປໂຮງຮຽນແມ່ນຍ້ອນຄວາມ ທຸກຍາກ²³. ຄວາມທຸກຍາກສູງ ແມ່ນບັນຫາທ້າທາຍໃຫຍ່ໜຶ່ງຂອງປະເທດ ແລະ ອັດຕາປະລະຄວນຖືກ ເອົາໃຈໃສ່ພິຈາລະນາເປັນໜຶ່ງໃນບັນດາຕົວຊີ້ບອກທາງດ້ານການສຶກສາ (ລີແປນ, 2010). ສິ່ງທີ່ຮ້າຍ ແຮງ ແລະ ທ້າທາຍກວ່າການທີ່ເດັກປະລະການຮຽນນັ້ນແມ່ນ ການນຳໄປສູ່ບັນຫາດ້ານສັງຄົມເຊັ່ນ: ບັນ ຫາແຮງງານເດັກ, ໂສເພນີ ແລະ ການຄ້າເດັກ.

ການສຶກສາເປັນສິ່ງທີ່ແກ້ໄຂບັນຫາແຮງງານເດັກ²⁴ ເນື່ອງຈາກວ່າ ຖ້າຫາກເດັກໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ເດັກຄົນ ນັ້ນກໍຈະບໍ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບເປັນແຮງງານ. “ປະໂຫຍກນີ້ແມ່ນກ່າວຢ່າງງ່າຍດາຍ ແຕ່ໃນຕົວຈິງແລ້ວ ເຖິງ ເດັກຈະເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແຕ່ກໍຍັງພົວພັນໂດຍກົງກັບການນຳໃຊ້ແຮງງານຢູ່ດີ, ແຕ່ຖ້າຫາກເດັກໃຊ້ເວລາຢູ່ ໂຮງຮຽນຫຼາຍກວ່າ/ຮຽນສູງກວ່າ ກໍສາມາດຫຼຸດຜ່ອນເວລາທີ່ເປັນແຮງງານ. ສະນັ້ນ “ການສຶກສາແມ່ນ ໄມ້ຫຼາປຸງແທນແຮງງານເດັກ”. (ແວເນີ 1991:156)

ແບເກີ (2007) ກ່າວວ່າ ເຫັນຈະແຈ້ງວ່າການສຶກສາແມ່ນເຄື່ອງມືຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນ “ແຮງງານເດັກ”. ບົດວິ ໄຈນີ້ກໍພົບເຊັ່ນດຽວກັນວ່າ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານການສຶກສາ ນຳໄປສູ່ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆທາງດ້ານສັງ ຄົມ ຊຶ່ງຈຸດປະສົງພື້ນຖານແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສະໜອງຄວາມຮູ້ໃຫ້ແກ່ເດັກ. ນອກຈາກນີ້, ແບເກີ (2007) ເວົ້າວ່າ ລະດັບການສຶກສາຂອງ ພໍ່-ແມ່ ເປັນແຮງສະທ້ອນໃຫ້ເດັກໃນການທີ່ເປັນກຳລັງແຮງ ງານ. ອິດດ້ານໜຶ່ງ, ການສຶກສາສາມາດເພີ່ມຄວາມຮັບຮູ້ສິດທິຂອງຕົນເອງ ແລະ ເປັນການຊ່ວຍ ຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາທີ່ຈະຕົກເປັນເຫຍື່ອໃນສິ່ງບໍ່ດີ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນໜຶ່ງອີກ ແມ່ນຖ້າໃຊ້ເວລາຮຽນຢູ່ໂຮງຮຽນ ກໍ ຈະຫຼຸດຜ່ອນໂອກາດທີ່ຕ້ອງເຮັດວຽກ.

²³ ການກຳນົດນະຍາມຄວາມທຸກຍາກສະບັບເລກທີ 010/ ນຍ ມິຖຸນາ ລົງວັນທີ 25, 2001: “ຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນການຂາດຄວາມ ສາມາດໃນການປະຕິບັດຄວາມຕ້ອງການພື້ນຖານຂອງມະນຸດ ເຊັ່ນ: ບໍ່ມີອາຫານພຽງພໍ (ຕົວຢ່າງ: ການກິນອາຫານທີ່ຕ່ຳກວ່າ 2,100 ກາໂລຣີຕໍ່ວັນຕໍ່ຄົນ), ຂາດເຄື່ອງ ນຸ່ງ, ບໍ່ມີເຮືອນຖາວອນຢູ່ ແລະ ຂາດການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງ.

²⁴ ການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກເຮັດວຽກຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ ເປັນອຸປະສັກກົດຂວາງການຮຽນ ແລະ ການພັດທະນາການຢ່າງເຕັມສ່ວນຂອງເດັກ. ການນຳ ໃຊ້ແຮງງານເດັກລວມມີ: (i) ດ້ານມັນສະໝອງ, ຮ່າງກາຍ ຫຼື ຄວາມອັນຕະລາຍດ້ານສັງຄົມ ແລະ ຄຸນນະທຳ ແລະ ຄວາມປອດໄພຄວາມສ່ຽງຕໍ່ເດັກ (ii) ລົບກວນການເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກດ້ວຍການຂັດຂວາງໂອກາດເຂົ້າໂຮງຮຽນຂອງເຂົາເຈົ້າ; ດ້ວຍວິທີການບັງຄັບໃຫ້ເຂົາເຈົ້າອອກໂຮງຮຽນ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການ ປະສົມປະສານໃຫ້ເຂົາໂຮງຮຽນ ແຕ່ມອບວຽກໜັກ ແລະ ວຽກທີ່ໃຊ້ເວລາດົນໃຫ້ເດັກ. (ILO, 2002)

ຕົວຢ່າງໃນປະເທດໄທ, ພົບວ່າ ເປັນການດີທີ່ເດັກຍິງເຂົ້າໂຮງຮຽນດົນ/ຮຽນສູງກວ່າ:

ເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນສັງຄົມໄທວ່າ ຖ້າຫາກເດັກຍິງຄົນໃດຫາກໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນດົນກວ່າ/ຮຽນສູງກວ່າ ກໍເປັນການທີ່ເດັກຍິງຄົນນັ້ນບໍ່ຕົກເປັນເຫຍືອໃນການຄ້າທາງເພດ. ມີຫຼາກຫຼາຍຂໍ້ມູນໃຫ້ຮູ້ວ່າ ເດັກຈົບພຽງແຕ່ຫ້ອງ 6 ສ່ວນຫຼາຍມັກຈະຕົກໄປຢູ່ໃນວົງການອຸດສາຫະກຳການຄ້າທາງເພດ ຫຼາຍກວ່າເດັກທີ່ຈົບຫ້ອງ 9. ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ດີວ່າ ການສຶກສາເປັນຍຸດທະສາດທີ່ດີເລີດ ໃນການຕ້ານກັບບັນຫາການຄ້າໂສເພນີ ແລະ ຄວາມດ້ອຍໂອກາດຂອງເດັກຍິງ (ກັນຈານາຈິດຕູ້ 1999:31).

ສະຖິຕິແຮງງານເດັກໃນ ສປປ ລາວ ຖືກບັນທຶກໄວ້ໃນ Worst Forms of Child Labor: (<http://www.globalmarch.org/worstformsreport/world/laos.html>)

- ໃນປີ 2000, ໂຄງການຂອງອົງການ ILO ລະບຸວ່າ ມີເດັກທີ່ມີບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຈຳນວນ 178,000 ຄົນ ໃນນັ້ນ 91,000 ແມ່ນເພດຍິງ ແລະ 87,000 ແມ່ນເພດຊາຍ ໃນອາຍຸ ລະຫວ່າງ 10-14, ເທົ່າກັນກັບ 25.36% ຂອງກຸ່ມເດັກອາຍຸດັ່ງກ່າວ. (ILO, 1997)
- ໃນປີ 1995, ມີເດັກທີ່ມີບັນຫາທາງດ້ານເສດຖະກິດຈຳນວນ 159,000 ຄົນ ໃນນັ້ນ 81,000 ແມ່ນເພດຍິງ ແລະ 78,000 ແມ່ນເພດຊາຍ ໃນອາຍຸ ລະຫວ່າງ 10-14, ເທົ່າກັນກັບ 27.20% ຂອງກຸ່ມເດັກອາຍຸດັ່ງກ່າວ. (ILO, 1997)
- ໃນປີ 1996, ມີເດັກອົບພະຍົບເກືອບ 200,000 ຄົນ ຈາກປະເທດມຽນມາ, ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ ທີ່ຖືກນຳໄປຂາຍໃນປະເທດໄທ ເພື່ອເປັນໂສເພນີ, ເຮັດວຽກກໍ່ສ້າງ ແລະ ວຽກຂາຍເຄື່ອງໃນຮ້ານຕ່າງໆ. (ບາງກອກໂປສ, 1998)
- ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ 80,000 ຄົນ ຖືກນຳໄປຄ້າເປັນໂສເພນີໃນປະເທດໄທ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 1990. ຕົວເລກທີ່ສູງກວ່າໝູ່ແມ່ນມາຈາກປະເທດມຽນມາ, ຖັດຈາກນັ້ນແມ່ນຈາກແຂວງຢູນນານ, ປະເທດຈີນ ແລະ ລາວ. (ILO/PEC 1998)
- ເດັກຍິງທີ່ນຳມາຈາກປະເທດມຽນມາ, ກຳປູເຈຍ, ລາວ ແລະ ພາກໃຕ້ຂອງຈີນ ຖືກສົ່ງໃຫ້ຕະຫຼາດຂາຍບໍລິການທາງເພດໃນປະເທດໄທ ຫຼື ເພື່ອນຳສົ່ງຕໍ່ໄປສູ່ປະເທດມາເລເຊຍ, ຮົງກົງ, ໄຕຫວັນ ແລະ ຍີ່ປຸ່ນ. (ບາງກອກໂປສ, 2000) ກໍລະກົດ 1998, ໂດຍ IPSR)
- ບົດຄົ້ນຄວ້າໜຶ່ງ ໃນປີ 1996, ໄດ້ດຳເນີນໃນສູນການຄ້າ 40 ແຫ່ງທີ່ບາງກອກ, ກຸລາຊະດາ ແລະ ໃຈພິພັດ, ພົບວ່າ ການຄ້າແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ຈາກບັນດາປະເທດທີ່ຕິດກັບແມ່ນ້ຳຂອງເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນ ປະເທດຈີນ, ມຽນມາ, ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ. ກຸ່ມໃຫຍ່ກວ່າໝູ່ໃນການຄ້າມະນຸດແມ່ນແມ່ຍິງ ໂດຍຖືກຂາຍເຂົ້າໃນອຸດສາຫະກຳບໍລິການທາງເພດ ທີ່ມາຈາກແຂວງຊາງ, ປະເທດມຽນມາ ແລະ ແມ່ຍິງຊົນເຜົ່າຈາກເຂດຊາຍແດນພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອ. (ໜັງສືພິມແຫ່ງຊາດ, 1997)
- ເດັກຍິງຈາກປະເທດໄທ, ມຽນມາ ແລະ ລາວ ຖືກນຳໄປຂາຍທີ່ປະເທດມາເລເຊຍ. (ອົງການແຮງງານເດັກໃນອາຊີ, 1996)

ອົງການ ILO ກ່າວວ່າ “ໂດຍທຳມະຊາດໃນການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກກຸ່ມອາຍຸ 5-14 ປີໃນເຂດອາຊີປາຊີຟິກ, ຕົວເລກນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກຕັ້ງແຕ່ເຍົາວະ ບໍ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ລະຫວ່າງ ຍິງ-ຊາຍ, ແຕ່ວຽກງານອັນຕະລາຍທີ່ບໍ່ປອດໄພໃນອັດຕາສ່ວນຕົວເລກເດັກຊາຍເພີ່ມຂຶ້ນຕາມອາຍຸຂອງເຂົາເຈົ້າ. (ILO, 2005, p.9) ອົງການອຸຍແນສໂກ ກ່າວວ່າ “ວຽກຂອງເດັກຍິງແມ່ນຖືກປິດບັງຢູ່ສະເໝີ, ເປັນວຽກທີ່ບໍ່ມີລາຄາ ແລະ ບໍ່ຖືກນັບ. ວຽກຂອງເຂົາເຈົ້າ ເປັນລັກສະນະວຽກເຮືອນການຊາມ, ວຽກໃນຄອບຄົວ, ວຽກກະສິກຳ ແລະ ວຽກບິນພື້ນຖານຮັບໃຊ້ຄອບຄົວ ຊຶ່ງເປັນວຽກທີ່ສາມາດພາໃຫ້ເດັກຍິງເປັນກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດ ເນື່ອງມາຈາກການໄດ້ຮັບການສົ່ງມສອນໄປໃນທາງບໍ່ພັດທະນາ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີຮູບແບບອື່ນໆໃນການຄ້າທາງເພດທີ່ນອນໃນການຄ້າມະນຸດ ໂດຍບໍ່ມີສະຖິທີ່ເປັນຮູບປະທຳສາມາດຢັ້ງຢືນໄດ້ອີກ”. (ອົງການອຸຍແນສໂກ 2006, p.3)

ດັ່ງທີ່ກ່າວມາ ພາກນີ້ເປັນການສະຫຼຸບລວມ ກ່ຽວກັບການທົບທວນຂອບທົດສະດີ ແລະ ນະໂຍບາຍ, ຊຶ່ງພົບວ່າ ຄວາມທຸກຍາກເປັນເຫດຕົ້ນຕໍທີ່ພາໃຫ້ເດັກໃນຄອບຄົວທຸກຍາກປະລະການຮຽນ ເພື່ອໄປເປັນກຳລັງແຮງງານ ຊຶ່ງມີເປັນຄວາມສ່ຽງສູງໃນການທີ່ອາດກ້າວໄປສູ່ວົງການຄ້າໂສເພນີ. ເດັກຈາກຄອບຄົວພໍ່-ແມ່ ທີ່ບໍ່ມີການສຶກສາ ຂ້ອນຂ້າງເປັນພາກສ່ວນທີ່ປະລະການຮຽນ ເນື່ອງຈາກຄອບຄົວບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນການສຶກສາຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໃນບາງກໍລະນີກໍມີ ທີ່ເດັກບໍ່ສົນໃຈຕໍ່ການຮຽນ, ຈຶ່ງເປັນເຫດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າປະລະການຮຽນ ເພື່ອເລືອກຮູບແບບໄປເປັນກຳລັງແຮງງານຂອງຄອບຄົວ ແລະ ແຕ່ງງານກ່ອນໄວອັນຄວນ.

ລັດຖະບານ ໃຫ້ບູລິມະສິດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາອັດຕາປະລະໃນຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ, ໂດຍສະເພາະເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ໂດຍມີການວາງແຜນການ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການຮັກສາໃຫ້ເດັກຮຽນໃຫ້ຈົບ ແລະ ສືບຕໍ່ຮຽນວິຊາຊີບ ເພື່ອເປົ້າໝາຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຊີວິດທີ່ດີກວ່າໃນອະນາຄົດ. ຂອບພັດທະນາຂະແໜງການສຶກສາໄດ້ກຳນົດວ່າ ແຜນງານສະໜອງອາຫານໄພຂະນາການໃນໂຮງຮຽນ ແມ່ນວິທີການຊຸກຍູ້ຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເປັນຕົວຢ່າງທີ່ດີ ຊຶ່ງເນັ້ນໃສ່ການນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການສະເພາະພິເສດຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ຊົນເຜົ່າ ເພື່ອດຶງດູດໃຫ້ເດັກຢູ່ໂຮງຮຽນ, ຊຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນການກະກຽມເງື່ອນໄຂເພື່ອສຳເລັດການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງທົ່ວເຖິງໃນປີ 2015 (ຂພສສ 2009-2015, ພິດສະພາ 2009).

ຍຸດທະວິທີບູລິມະສິດຕ່າງໆຂອງແຜນຍຸດທະສາດແຫ່ງການເຕີບໂຕ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແມ່ນເພື່ອ “ສົ່ງເສີມການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດຜ່ານການສຶກສາ, ໂດຍສະເພາະການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ນັບທັງໃນລະບົບ ແລະ ນອກໂຮງຮຽນ ລວມທັງການເຝິກອົບຮົມວິຊາຊີບ.” (NGPES, p. 3). ບູລິມະສິດຕ່າງໆລວມມີ “ເພີ່ມການສ້າງໂອກາດທາງດ້ານການສຶກສາໃຫ້ທຸກຄົນ, ໂດຍສະເພາະຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ດ້ວຍວິທີການສົ່ງເສີມການສຶກສາໃນລະບົບ ແລະ ການສຶກສານອກໂຮງຮຽນ, ການເຝິກອົບຮົມວິຊາຊີບ, ການປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງຄູ, ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງຫຼັກສູດການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການສຶກສາ. (NGPES, p. 8)

ຍຸດທະສາດຂອງລັດຖະບານທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ໄດ້ເນັ້ນໜັກໃຫ້ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງການສຶກສາ ຂັ້ນມັດທະຍົມ ທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຊຶ່ງເປັນຂໍ້ກຸນແຈພື້ນຖານ ເພື່ອກ້າວໄປ ສູ່ວິຊາຊີບ ແລະ ການສຶກສາຂັ້ນສູງ. ເພື່ອສຳເລັດເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແມ່ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ກທຸກຄົນສຳເລັດການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໃນປີ 2020 ຊຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນຍິ່ງ.

ເອກະສານອ້າງອີງ 2

ເລື່ອງຂອງທ້າວສົມສະໜິດ

ທີ່ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນຫ້ວຍສານ, ເມືອງເຊໂປນ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ທີມງານຊ່ຽວຊານໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ໄດ້ພົບທ້າວສົມສະໜິດ ອາຍຸ 13 ປີ ນັກຮຽນຂັ້ນ ມ2. ການສຶກສາດ້ວຍພາສາອັງກິດທີ່ພໍ້ກະຕຸກກະຕັກ, ຜູ້ກ່ຽວບອກຊື່ ແລະ ອາຍຸຕົນເອງເປັນພາສາລາວ, ລາວພະຍາຍາມອະທິບາຍຄ່ອຍໆວ່າ ລາວເອງກໍຄືໝູ່ຜູ້ອື່ນໆ ທີ່ອາດບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ຮຽນອີກໃນປີໜ້າ²⁵.

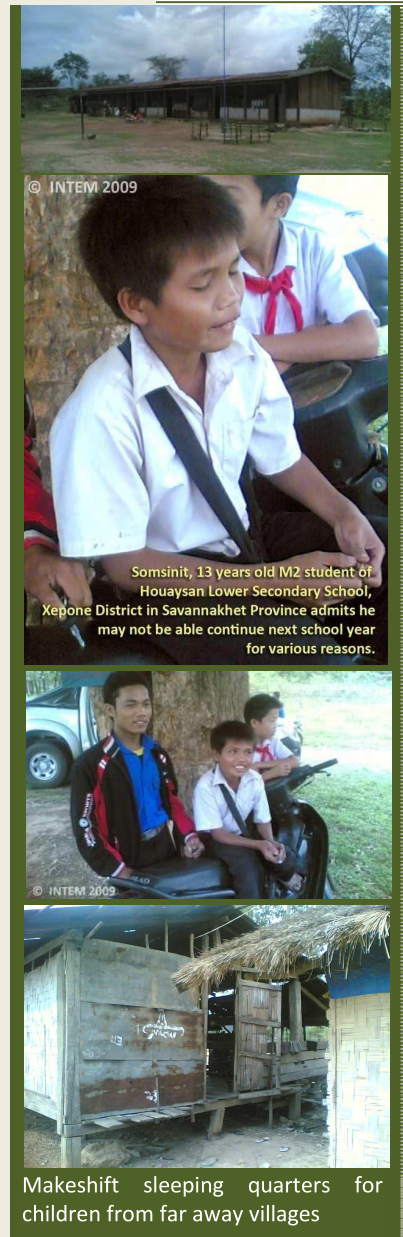
ສ່ວນໜຶ່ງແມ່ນມາຈາກການຂາດທ້ອງຮຽນ ແລະ ຄູສອນ, ເດັກຊາຍຄົນນີ້ຢູ່ໄກຈາກໂຮງຮຽນ 25 ກິໂລແມັດ ແລະ ມີເງິນພຽງແຕ່ສຳລັບຄ່ານັ້ນເທົ່ານັ້ນ (8,000 ກີບ) ສຳລັບໃສ່ລົດຈັກ ເພື່ອມາໂຮງຮຽນ ແລະ ກັບບ້ານເທົ່ານັ້ນ ເຊິ່ງບໍ່ເຫຼືອສຳລັບການໃຊ້ຈ່າຍອື່ນອີກເລີຍ, ລາວພຽງແຕ່ຢູ່ໃນໂຮງຮຽນໄລຍະພັກກິນອາຫານທ່ຽງ, ນັ່ງຢູ່ກ້ອງຮົ່ມໄມ້ກັບເພື່ອນໆ ເພື່ອລົບຫຼີກຄວາມຮ້ອນຈາກແສງອາທິດ ແລະ ກໍຂໍກິນນ້ຳນຳເພື່ອນທີ່ບ້ານຢູ່ໃກ້ນັ້ນ (ໂຮງຮຽນຍັງບໍ່ມີລະບົບນ້ຳກິນເທື່ອ).

ຄວາມຝັນທີ່ຢູ່ໄກແສນໄກ

ໜຶ່ງໃນທີມງານຖາມເພື່ອຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າ ສົມສະໜິດສາມາດທົນຕໍ່ຄວາມອົດຫົວໄດ້ແນວໃດ. ຜູ້ໜຶ່ງໃນທີມງານອີກ ເປັນຫວ່ຽວວ່າ ທ້າວນັ້ນອາດຈະສາມາດສຸມໃສ່ການຮຽນ ແລະ ບັນຊາຕົນເອງໃນເວລາຂັບລົດຈັກກັບບ້ານຕົນເອງໃນຕອນແລງໄດ້ແນວໃດ. ໝູ່ ຂອງລາວກໍເຊັ່ນດຽວກັນ ຍິ້ມຫົວຢ່າງເສົ້າໆຕາມຄວາມຈິງຂອງເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ຄືສົມສະໜິດ ທີ່ມີລົດຈັກຂີ່, ໝູ່ລາວຕ້ອງໄດ້ຢ່າງເປັນໄລຍະທາງອັນໄກ. ໝູ່ຜູ້ອື່ນໆ ຍັງຢູ່ໃນສະພາບຍາກກວ່ານັ້ນອີກ ເພາະວ່າເຂົາເຈົ້າຕ້ອງດົ້ນລົ້ນຢູ່ດ້ວຍຕົນເອງ ນອນໃນຕູບນ້ອຍທີ່ບຸກຂຶ້ນເຂດທີ່ໂຮງຮຽນອະນຸຍາດ, ໂດຍຢູ່ທ່າງໄກຈາກຄອບຄົວ ແລະ ຕ້ອງຮຽນຮູ້ເພື່ອຢູ່ລອດ ພ້ອມທັງຄິດເຖິງບ້ານ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ທ້າທາຍ ຈົນກວ່າຈະສາມາດກັບບ້ານຂອງເຂົາໃນວັນເສົາ ແລະ ອາທິດ. ສະນັ້ນ, ການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍ ເປັນພຽງແຕ່ເປັນຄວາມຝັນທີ່ໄກແສນໄກ.

ຄວາມຫວັງຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ

ອີງຕາມຄຳເຫັນຂອງ ທ່ານ ຫົວໜ້າກົມມັດທະຍົມສຶກສາ, ທ່ານ ລິດູງ, ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ໂຮງຮຽນຂອງທ້າວສົມສະໜິດ ກຳລັງນຳສະເໜີຂໍໂຄງການຈາກທ້ອງຖານສຶກສາທິການເມືອງເຊໂປນ ໃຫ້ເປັນເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ຊຶ່ງເປັນໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈາກ

²⁵ ການສຳພາດດຳເນີນໃນວັນທີ 30 ເດືອນມີນາ ຫາວັນທີ 4 ເດືອນເມສາ 2009 ໃນ 6 ແຂວງເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ. ທີມງານໄດ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ລົງປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ທ້ອງຖານເລີ່ມແຕ່ວັນອາທິດ (29 ມີນາ) ຮ່ວມກັບຊ່ຽວຊານທີ່ເປົກສາ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມປະຕິບັດໂຄງການ ຊຶ່ງມີການຈັດແບ່ງໃຫ້ໄປທົ່ວ 6 ແຂວງ ແລະ ເມືອງເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ ໂດຍໃຊ້ເວລາ 6 ວັນ. ຂໍ້ມູນແມ່ນເກັບມາຈາກຫຼາຍລະດັບໃນຂັ້ນທ້ອງຖານ ລວມທັງຂໍ້ມູນຂອງທຸກອົງປະກອບຂອງໂຄງການ. ແນວຄວາມຄິດສຳຄັນທີ່ໄດ້ມາຈາກຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ນຳມາຜັນຂະຫຍາຍໃນຄູ່ມືປະຕິບັດ ເພື່ອຊ່ວຍສ້າງນະໂຍບາຍເພື່ອນເດັກ ແນໃສ່ຊຸກຍູ້ການຮັກສາ ແລະ ເພີ່ມອັດຕາການເຂົ້າຮຽນຂອງນັກຮຽນຂັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ.

ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ໃຫ້ແກ່ກະຊວງສຶກສາທິການ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອເພີ່ມໂອກາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ປັບປຸງຄຸນນະພາບການສຶກສາ ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ.

ທ່ານ ລິຜູງ ຍັງອະທິບາຍອີກວ່າ ໂຄງການເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ສິ່ງທີ່ເປັນຫວ່ງສະເພາະເຊັ່ນ ອັດຕາການປະລະສູງ, ອັດຕາເລື່ອນຊັ້ນຕໍ່ຈາກ ຊັ້ນຮຽນທ້ອງ 5 (ປ5) ຫາທ້ອງ 6 (ມ1), ອັດຕາເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກຍິງມີທ່າອ່ຽງຕໍ່ລົງໃນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ, ອັດຕາຮຽນຈົບ ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນຕໍ່, ຂາດຄວາມຮູ້, ຄູທີ່ມີຄຸນນະ ພາບບໍ່ພຽງພໍ, ຄວາມສາມາດຂອງຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງຈຳກັດ ໃນການ ປະຕິບັດແຜນງານພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ. ອົງປະກອບທີ 1 ຂອງໂຄງການພັດທະນາການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ ແມ່ນການ ເພີ່ມໂອກາດເຂົ້າເຖິງການສຶກສາຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ດ້ວຍການປຸກສ້າງໂຮງຮຽນທັງໃໝ່, ຕໍ່ເຕີມທ້ອງຮຽນໃໝ່, ສະໜອງທຶນການ ສຶກສາ, ທຶນພັດທະນາການສຶກສາ ແລະ ຊ່ວຍສ້າງພັດທະນາການຮ່ວມມືຈາກຊຸມຊົນ ໂດຍຜ່ານສະມາຄົມ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນ. ອົງ ປະກອບທີ 2 ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງ ລວມທັງການອອກແບບ ແລະ ພັດທະນາຫຼັກສູດ, ເລີກອົບຮົມຄູ, ສະໜອງ ອຸປະກອນການສອນ, ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ອຸປະກອນຈຳນວນໜຶ່ງ ໃຫ້ແກ່ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມສຶກສາທີ່ຖືກຄັດເລືອກໃນ 20 ເມືອງເປົ້າ ໝາຍ ໃນທົກແຂວງບູລົມະສິດ (ສະຫວັນນະເຂດ, ຄຳມ່ວນ, ຈຳປາສັກ, ອັດຕະປື, ບໍ່ແກ້ວ ແລະ ຫຼວງນ້ຳທາ). ອົງປະກອບທີ 3 ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຄວາມສາມາດໃຫ້ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານກິດຈະກຳ ຕ່າງໆ.

ຍ້ອນວ່າ ທ້າວສົມສະໝິດ ເປັນຜູ້ມີລິດຈັກແລ້ວ ຈຶ່ງບໍ່ນອນໃນຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບບູລົມະສິດທຳອິດ. ແຕ່ຢ່າງນ້ອຍ ຖ້າວ່າ ໂຄງການສາມາດ ສະໜອງທ້ອງຮຽນເພີ່ມເຕີມໃຫ້ໂຮງຮຽນຂອງລາວ ແລະ ສະໜອງການເລີກອົບຮົມເພີ່ມໃຫ້ແກ່ຄູໃນໂຮງຮຽນຂອງລາວ ແລະ ສະໜັບ ສະໜູນອຸປະກອນການສອນພາຍໃຕ້ອົງປະກອບສອງ, ສິ່ງເສີມການພົວພັນ ລະຫວ່າງ ຄູ ແລະ ສະມາຄົມ ພໍ່-ແມ່ ນັກຮຽນ, ພວກເຮົາກໍ ສາມາດຮັກສາໃຫ້ເຂົາສືບຕໍ່ຮຽນໄດ້, ເຂົາເຈົ້າກໍສາມາດໄດ້ຮຽນບົດຮຽນທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ການສົດສອນທີ່ມີຄຸນນະພາບ ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ ເຂົາສາມາດສຳເລັດການຮຽນເປັນແຕ່ລະປີໆ.

ເອກະສານອ້າງອີງ 3. ນິຍາມຕົວຊີ້ບອກທີ່ນຳໃຊ້ໃນບົດວິໄຈ

1. ອັດຕາຈົບຊັ້ນ

ອັດຕາຈົບຊັ້ນວັດດ້ວຍເປີເຊັນຂອງຂັ້ນຮຽນ/ນັກຮຽນ ປ1 ຫຼື ປີທີ 1 ທີ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມ/ມັດທະຍົມ ສຶກສາ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວເໝາະສົມໃຊ້ຢູ່ຂັ້ນພະແນກສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ຂັ້ນສູງກວ່ານັ້ນຂຶ້ນ ໄປ.

ຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ:

ຜູ້ຮຽນຈົບທ້ອງ ປ5 SYN

----- x 100

ອັດຕາເຂົ້າຮຽນ ທ້ອງ ປ1, SYN-5

ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນຕົ້ນ:

ຜູ້ຮຽນຈົບທ້ອງ ມ4, SYN

----- x 100

ການເຂົ້າຮຽນ ທ້ອງ ມ4, SYN-3

ເມື່ອເວລາ:

ຜູ້ຮຽນຈົບ ປ5, SYN

ຜູ້ຮຽນຈົບ ມ4, SYN

ການເຂົ້າຮຽນທ້ອງ ປ1, SYN-5

ການເຂົ້າຮຽນ ມ1, SYN-3

ວິທີການຄິດໄລ່ແບບງ່າຍດາຍສະແດງໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຊື່ໂຮງຮຽນ (1)	ນັກຮຽນຈົບ ປ5 (2)	ການເຂົ້າຮຽນຂອງ ນັກຮຽນ ປ1 ອາຍຸ 6 ປີ (3)	ອັດຕາຈົບຊັ້ນ (2)/(3) x 100
ສະເລ່ຍລວມ			

2. ອັດຕາປະລະ

2.1 ອັດຕາປະລະ/ຜູ້ອອກຈາກໂຮງຮຽນ

ອັດຕາອອກຈາກໂຮງຮຽນແມ່ນໄມ້ຫຼາວັດອັດຕາປະລະຂອງການສຶກສາເພື່ອທຸກຄົນ ເຊິ່ງກວມທັງເດັກ/ນັກຮຽນ ທີ່ຮຽນບໍ່ຈົບທ້ອງໃດໜຶ່ງ/ປີຮຽນໃດໜຶ່ງ ແລະ ຜູ້ທີ່ມາຮຽນຈົບໝົດປີ ແຕ່ບໍ່ລົງທະບຽນຮຽນໃນຂັ້ນ/ປີຕໍ່ໄປ ເຊິ່ງເປັນທິດສະດີທີ່ກວ້າງກວ່າອັດຕາປະລະ ທີ່ເຮົາມັກເຂົ້າໃຈແບບງ່າຍດາຍ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດທີ່ປະຊາຊົນມີການຍົກຍ້າຍເລື້ອຍໆ. ສະນັ້ນ, ຄວນເອົາໃຈໃສ່ໃນການນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ບອກນີ້ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຂວງ ແຕ່ບໍ່ຄວນໃຊ້ໃນການວັດອັດຕາປະລະຢູ່ລະດັບໂຮງຮຽນ.

ອັດຕາຜູ້ອອກຈາກໂຮງຮຽນ= 1-ອັດຕາສົ່ງເສີມ-ອັດຕາຄ້າງຫ້ອງ

ຫຼື

ສຳລັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ:

(ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N-1$ - ຜູ້ປະລະຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N$)-(ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ $X+1, SY N$ -ຜູ້ຄ້າງຫ້ອງຂອງຂັ້ນຮຽນ $X+1, SY N$)X 100

ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N-1$

ສຳລັບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ:

(ການເຂົ້າຮຽນຂອງປີຮຽນ $X, SY N-1$ - ຜູ້ປະລະຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N$) - (ການເຂົ້າຮຽນຂອງປີຮຽນ $X+1, SY N$ - ຜູ້ຄ້າງຫ້ອງຂອງປີຮຽນ $X+1, SY N$) $\times 100$

ການເຂົ້າຮຽນຂອງປີຮຽນ $X, SY N-1$

ເມື່ອເວລາ:

ການເຂົ້າຮຽນຂອງປີ $X+1, SY N$

ຜູ້ຄ້າງຫ້ອງຂອງປີຮຽນ $X, SY N$

ຜູ້ຄ້າງຫ້ອງຂອງຂັ້ນຮຽນ $X+1, SY N$

ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N-1$

2.2 ຊອກຫາອັດຕາປະລະແບບງ່າຍດາຍ (ໂດຍສະເລ່ຍ)

ວິທີຊອກຫາອັດຕາປະລະແບບງ່າຍດາຍ ແມ່ນຄິດໄລ່ດ້ວຍເປີເຊັນຂອງນັກຮຽນທີ່ບໍ່ຈົບຂັ້ນຮຽນໃດໜຶ່ງ/ລະດັບຮຽນໃດໜຶ່ງໃນປີນັ້ນ, ບັນນັກຮຽນທີ່ຈົບຂັ້ນຮຽນໃດໜຶ່ງ/ປີຮຽນໃດໜຶ່ງໃນປີນັ້ນ ແຕ່ບໍ່ລົງທະບຽນຮຽນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ/ລະດັບຮຽນໃນປີຕໍ່ໄປ:

ສຳລັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ:

ການປະລະຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N$

_____ $\times 100$

ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N$

ສຳລັບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ:

ການປະລະຂອງປີຮຽນ $X, SY N$

_____ $\times 100$

ການເຂົ້າຮຽນຂອງປີຮຽນ $X, SY N$

ເມື່ອເວລາ:

ການປະລະຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N$

ການປະລະຂອງປີຮຽນ $X, SY N$

ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ $X, SY N$

ກະລຸນາເບິ່ງວິທີການຄິດໄລ່ລຸ່ມນີ້ທີ່ສະເໜີໃຫ້ນຳໃຊ້ຢູ່ລະດັບໂຮງຮຽນ:

ຊື່ໂຮງຮຽນ (1)	ຈຳນວນປະລະ (2)	ຈຳນວນເຂົ້າໂຮງຮຽນຂັ້ນ ປ 1-5 (3)	ອັດຕາປະລະ (2)/(3) x 100
ສະເລ່ຍລວມ			

3. ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມ

ຕົວຊີ້ບອກແມ່ນໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ເຫັນການເຂົ້າຮຽນລວມໃນລະດັບທົ່ວໄປໃນຊັ້ນຮຽນປະຖົມສຶກສາ. ນຳໃຊ້ເພື່ອ ແທນອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິ ໃນເວລາທີ່ສະຖິຕິການເຂົ້າຮຽນແຍກຕາມອາຍຸນັ້ນບໍ່ສາມາດເກັບກຳໄດ້. ອັດຕາເຂົ້າຮຽນລວມສາມາດນຳໃຊ້ຮ່ວມກັບອັດຕາເຂົ້າຮຽນສຸດທິ ເພື່ອເກັບກຳເດັກກາຍອາຍຸຮຽນ ແລະ ເດັກທີ່ອາ ຍຸບໍ່ເຖິງການເຂົ້າຮຽນ. ລະບົບນີ້ ຄວນນຳໃຊ້ໃນລະດັບເມືອງ ແລະ ສູງກວ່ານັ້ນຂຶ້ນໄປ.

ການເຂົ້າຮຽນຂອງທຸກອາຍຸ, SY_N
 x 100
 ປະຊາກອນອາຍຸ 6-11 ປີ, SY_N

ເມື່ອເວລາ:
 ການເຂົ້າຮຽນຂອງທຸກອາຍຸ, SY_N
 ປະຊາກອນອາຍຸ 6 ປີ, SY_N

4. ອັດຕາຮັກສາການເຂົ້າຮຽນ

ອັດຕາຮັກສາການເຂົ້າຮຽນ ແມ່ນກຳນົດຂັ້ນຮຽນຂອງເດັກ ໂດຍສະເພາະແລ້ວແມ່ນປະຈຳສິກຮຽນທີ່ເດັກສືບຕໍ່ຮຽນໝົດປີຈົນຈົບຂັ້ນຮຽນນັ້ນ. ຕົວຊີ້ບອກນີ້ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຍົກຍ້າຍ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມໃນການໃຊ້ຢູ່ໂຮງຮຽນ.

ສຳລັບຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ:

ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ ໒2-5, SY N

----- X 100

ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ ໒1-4, SY N1

ສຳລັບຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ:

ການເຂົ້າຮຽນຂອງ ມ 2-4, SY N

----- X 100

ການເຂົ້າຮຽນຂອງຂັ້ນຮຽນ ມ1-3, SY N1

ເມື່ອເວລາ:

ການເຂົ້າຮຽນ ຂອງຂັ້ນຮຽນ 2-5, SY N

ການເຂົ້າຮຽນ ຂອງ ມ1-4, SY N

ການເຂົ້າຮຽນ ຂອງ ໒1-5, SY N-1

ການເຂົ້າຮຽນ ຂອງ ມ1-3 SY N-1

ກະລຸນາເບິ່ງວິທີການຄິດໄລ່ລຸ່ມນີ້ທີ່ສະເໜີໃຫ້ນຳໃຊ້ຢູ່ລະດັບໂຮງຮຽນ:

ຊື່ໂຮງຮຽນ (1)	ການເຂົ້າຮຽນປະຈຸບັນ ຂອງຂັ້ນ ໒2-5 (2)	ການເຂົ້າຮຽນໃນ ຂັ້ນຮຽນຜ່ານມາ ໒1-4 (3)	ການຮັກສາການ ເຂົ້າຮຽນ (2)/(3) x 100
ສະເລ່ຍລວມ			

5. ອັດຕາເລື່ອນຂັ້ນ

ຕົວຊີ້ບອກບົ່ງບອກເຖິງເດັກທີ່ສາມາດຮຽນຕໍ່ລະດັບການສຶກສາສູງຂຶ້ນ (ຕົວຢ່າງ: ກ້າວຈາກຂັ້ນຮຽນ ຕົ້ນ ໄປສູ່ຂັ້ນ ຮຽນກາງໃນຊັ້ນປະຖົມສຶກສາ ແລ້ວໄປສູ່ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ). ຢູ່ລະດັບພະແນກ ສຶກສາທິການແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການສຶກສາທິການເມືອງ ຄວນນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ບອກນີ້ ເຊິ່ງການ ຍົກຍ້າຍສາມາດບົ່ງບອກຜົນຂອງຕົວຊີ້ບອກທີ່ເພີ່ມ ຫຼື ຫຼຸດລົງ. ຕົວຊີ້ບອກນີ້ບໍ່ເໝາະສົມໃນການ ນຳໃຊ້ຢູ່ຂັ້ນໂຮງຮຽນ.

ຊັ້ນປະຖົມຂັ້ນຮຽນຕົ້ນຫາກາງ:

ການເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນ ປ5, SY N

----- X 100

ການເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນ ປ4, SY N-1

ຊັ້ນປະຖົມທາມັດທະຍົມສຶກສາ:

ການເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນ ມ1, SY N

----- X 100

ການເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນ ປ5, SY N-1

ເມື່ອເວລາ:

ການເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນ ປ5, SY N

ການເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນ ມ1, SY N

ການເຂົ້າຮຽນ ຊັ້ນ ປ4, SY N-1

ການຈົບຊັ້ນ ຊັ້ນ ປ5, SY N-1

ກະລຸນາເບິ່ງວິທີການຄິດໄລ່ລຸ່ມນີ້ທີ່ສະເໜີໃຫ້ນຳໃຊ້ຢູ່ຂັ້ນໂຮງຮຽນ/ເມືອງ/ແຂວງ

ຊື່ໂຮງຮຽນ (1)	ຂັ້ນ ປ 5 ທີ່ມີໜ້າ (2)	ຂັ້ນ ປ4 ທີ່ມີໜ້າ (3)	ອັດຕາເລື່ອນຊັ້ນ (2)/(3) x 100
ສະເລ່ຍລວມ			

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ກ. ຜູ້ຖືກສຳພາດແຍກຕາມຊົນເຜົ່າ

ລ/ດ	ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ	ແມ່ຍິງ		ຊາຍ		ລວມ	
		ຄວາມຖີ່	%	ຄວາມຖີ່	%	ຄວາມຖີ່	%
1	ອາຄາ	15	1.82	23	2.89	38	2.35
2	ບົດ/ອົວມຽນ	1	0.12	0	0	1	0.06
3	ບົດ/ກົມມຸ	7	0.85	0	0	7	0.43
4	ເບຣົາ	42	5.1	38	4.78	80	4.94
5	ໄດອິດ		0	1	0.13	1	0.06
6	ອົວມຽນ	2	0.24	11	1.39	13	0.8
7	ເອີດູ/ອົວມຽນ	3	0.36	0	0	3	0.19
8	ເອີດູ/ມື້ງ	1	0.12	0	0	1	0.06
9	ເອີດູ/ຂະມຸ	32	3.88	0	0	32	1.98
10	ເອີດູ/ລາວລຸ່ມ	1	0.12	0	0	1	0.06
11	ຮາຣັກ/ລາວລຸ່ມ		0	1	0.13	1	0.06
12	ມື້ງ	25	3.03	53	6.67	78	4.82
13	ກົມມຸ	123	14.93	188	23.65	311	19.21
14	ກະຕາງ	19	2.31	51	6.42	70	4.32
15	ກະຕາງ/ລາວ	1	0.12	0	0	1	0.06
16	ກະຕາງ/ຜູ້ໄທ	1	0.12	0	0	1	0.06
17	ກະຕູ	6	0.73	5	0.63	11	0.68
18	ກະຕູ/ກະຕາງ		0	1	0.13	1	0.06
19	ກົມມຸ/ລາວລຸ່ມ		0	1	0.13	1	0.06
20	ຕຣຽງ	6	0.73	11	1.38	17	1.05
21	ຕຣຽງ/ລາວ	1	0.12		0	1	0.06
22	ຕຣຽງ/ຢຣຸ	1	0.12		0	1	0.06
23	ລະເມດ	14	1.7	18	2.26	32	1.98
24	ລະເມດ/ມື້ງ	2	0.24	0	0	2	0.12
25	ລະເມດ/ຂະມຸ	3	0.36	0	0	3	0.19
26	ລາວລຸ່ມ	191	23.18	137	17.24	328	20.26
27	ລາວລຸ່ມໄຕ	3	0.36	0	0	3	0.19
28	ລາວ/ມື້ງ		0	1	0.13	1	0.06
29	ລາວ/ກົມມຸ	3	0.36	0	0	3	0.18
30	ລາວ/ກະຕາງ	1	0.12	1	0.13	2	0.12
31	ລາວ/ມະກອງ	1	0.12	1	0.13	2	0.12

32	ລາວ/ຍະເທີນ	1	0.12		0	1	0.06
33	ລາວ/ຜູ້ໄທ	5	0.61	4	0.5	9	0.56
34	ລາວ/ໄຕ	2	0.24		0	2	0.12
35	ລີ້	18	2.18	10	1.26	28	1.73
36	ມະກອງ	28	3.4	43	5.41	71	4.39
37	ມະກອງ/ຕຣີ	1	0.12		0	1	0.06
38	ມະກອງ/ກະຕາງ	0	0	1	0.13	1	0.06
38	ມະກອງ/ຜູ້ໄທ	1	0.12		0	1	0.06
40	ຍະເທີນ	14	1.7	14	1.76	28	1.73
41	ຍວນ	4	0.49	12	1.51	16	0.99
42	ໂອຍ	23	2.79	18	2.26	41	2.53
43	ປະໂກະ	9	1.09	14	1.76	23	1.42
44	ຜ້ອງ	6	0.73	16	2.01	22	1.36
45	ຜ້ອງ/ມື້ງ	2	0.24	0	0	2	0.12
46	ຜ້ອງ/ຂະມຸ	3	0.36	0	0	3	0.19
47	ຜ້ອງ/ລາວ	1	0.12	0	0	1	0.06
48	ຜູ້ນ້ອຍ	1	0.12	1	0.13	2	0.12
49	ຜູ້ໄທ	61	7.4	19	2.39	80	4.94
50	ຜູ້ໄທ/ກະຕາງ		0	1	0.13	1	0.06
51	ຜູ້ໄທ/ລາວ	1	0.12	1	0.13	2	0.12
52	ຜູ້ໄທ/ລາວ	4	0.49	1	0.13	5	0.31
53	ຜູ້ໄທ/ກະຕາງ	1	0.12	0	0	1	0.06
54	ຜູ້ໄທ/ໂອຍ	1	0.12		0	1	0.06
55	ໂປຣ/ລາວ	1	0.12	0	0	1	0.06
56	ໂປຣ/ມື້ງ	1	0.12	0	0	1	0.06
57	ແຊກ	1	0.12	2	0.25	3	0.19
58	ແຊກ/ມະກອງ	2	0.24	1	0.13	3	0.19
59	ສາມຕາວ	3	0.36	1	0.13	4	0.25
60	ສິລາ	1	0.12	3	0.38	4	0.25
61	ຊິງມູນ	3	0.36	2	0.25	5	0.31
62	ຊິງມູນ/ໄຕ	4	0.49	2	0.25	6	0.37
63	ຊ່ວຍ	7	0.85	0	0	7	0.43
64	ຊ່ວຍ/ກະຕູ		0	1	0.13	1	0.06
65	ຊ່ວຍ/ລາວ	2	0.24		0	2	0.12
66	ຊ່ວຍ/ມະກອງ	1	0.12		0	1	0.06
67	ຊ່ວຍ/ຢຣຸ	2	0.24		0	2	0.12

68	ໄຕ	19	2.31	15	1.89	34	2.1
69	ຕະໂອ້ຍ	2	0.24	19	2.39	21	1.3
70	ຕະໂອ້ຍ/ຮາຮັກ		0	1	0.13	1	0.06
71	ຕະໂອ້ຍ/ກິມມຸ	1	0.12	0	0	1	0.06
72	ແທ່ນ	11	1.33	10	1.26	21	1.3
73	ໄທເໜືອ	4	0.49		0	4	0.25
74	ແທ່ນ/ມື້ງ	3	0.36	0	0	3	0.19
75	ແທ່ນ/ກິມມຸ	16	1.94	0	0	16	0.99
76	ຕຣີ	6	0.73	13	1.64	19	1.17
77	ຕຣີ/ຜູ້ໄທ	2	0.24	0	0	2	0.12
78	ຕຣຽງ	12	1.46	12	1.51	24	1.48
79	ຢຣຸ	28	3.4	8	1.01	36	2.22
80	ຢຣຸ/ລາວ		0	2	0.25	2	0.12
81	ຢຣຸ/ຊ່ວຍ		0	1	0.13	1	0.06
82	ອື່ນໆ		0	2	0.25	2	0.12
83	ບໍ່ໄດ້ຈັດ		0	3	0.38	3	0.19
	ລວມ	824	100	795	100	1619	100

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຂ (I)

ຄໍາຖາມສໍາລັບເດັກ/ນັກຮຽນ

ການຄວບຄຸມຂໍ້ມູນ

ແບບຄໍາຖາມເລກທີ	
ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງເດັກ:	
ຜູ້ມີໜ້າໃນການສໍາພາດ:	
	1 ແມ່
	2 ພໍ່
	3 ອ້າຍ
	4 ເອື້ອຍ
ວັນທີສໍາພາດ:	
ສະຖານທີ່ສໍາພາດ:	
ບ້ານ	
ເມືອງ	
ແຂວງ	
ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຜູ້ສໍາພາດ:	
<p>ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ສໍາພາດ:</p> <p>1. ຖ້າສໍາພາດນັກຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ຈົ່ງໃຊ້ຄໍາຖາມຂໍ້ ກ.14 ແ ລະ ທັງໝົດຂໍ້ ຂ ແລະ ຂໍ້ ຄ.</p> <p>2. ຈົ່ງຊຽນຂໍ້ສັງເກດຂອງທ່ານ ຕະຫຼອດໄລຍະສໍາພາດໃສ່ບ່ອນຫວ່າງລຸ່ມນີ້. (ຖ້າຜູ້ຖືກສໍາພາດປະ ຕິເສດການໃຫ້ສໍາພາດ ຈົ່ງຢຸດການສໍາພາດທັນທີ ແລ້ວໃຫ້ໄປສໍາພາດຜູ້ໃໝ່ ຫຼື ຕົວແທນຄົນໃໝ່ທີ່ ຢູ່ໃນບ້ານດຽວກັນທີ່ມີສະຖານະພາບຄືກັນ)</p>	

ຄຳຖາມສຳຫຼວດຂໍ້ມູນນັກຮຽນທີ່ສະໝັກທຶນການສຶກສາ

ກ. ການກຳນົດຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ

	ຄຳຖາມ	ລະຫັດ ເລກທີ	ບັນທຶກຄຳຕອບຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ
ກ.1	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຜູ້ຖືກສຳພາດ		
	ຊື່		
	ນາມສະກຸນ		
ກ.2	ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ໃຫ້ຄຳຕອບ (ຄ1, ຄ2, ຄ3)		
	ແຂວງ		
	ເມືອງ		
	ບ້ານ		
ກ.3	ຊຽນລາຍຊື່ຂອງ ພໍ່, ແມ່, ອ້າຍ ແລະ ເອື້ອຍ ໃນໄລຍະສຳພາດ		
	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງພໍ່:		
	ຊື່ແມ່		
	ສະມາຊິກຜູ້ອື່ນໆ		
A.4	ເພດຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ (ກະລຸນາກວດຄຳຕອບ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ)		
	ແມ່ຍິງ	1	
	ຊາຍ	2	
ກ.5	ວັນ ເດືອນ ປີເກີດ		
			___/___/____/
ກ.6	ອາຍຸ (ຄ102) ອາຍຸປະຈຸບັນ		
ກ.7	ທີ່ເກີດ		
	ແຂວງ		
	ເມືອງ		
	ບ້ານ		
ກ..8	ສະຖານະພາບຄອບຄົວ (ຄ105)		
		1	ໂສດ

		2	ມີຄູ່ໝັ້ນ (ເພື່ອສ້າງຄອບຄົວ)
		3	ມີຄອບຄົວແລ້ວ
		4	ຮ້າງແລ້ວ
		5	ເປັນໝ້າຍ
ກ.9	ສາສະໜາ (ຄ104)		
		1	ພຸດ
		2	ບໍ່ຖືສາດສະໜາ
		3	ຄຣິສ
		4	ສາດສະໜາອື່ນໆ
ກ.10	ສະພາບສຸຂະພາບຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດເປັນແນວໃດ? (ການໂພຊະນາການ)		
ກ.11	ກ່ອນອອກໂຮງຮຽນ ເຈົ້າຮຽນຢູ່ຫ້ອງໃດ? ສຳລັບນັກ ຮຽນທີ່ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ໃຫ້ຖາມຫົວໜ້າໂຮງຮຽນ ກ່ຽວ ກັບຄະແນນຂອງນັກຮຽນຜູ້ນັ້ນ		
	ເວລາອອກຮຽນ ເຈົ້າຈົບຫ້ອງ ປ5 ແລ້ວບໍ່?		
ກ.12	ເປັນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງບໍ່ຮຽນຫຼັງຈາກເຈົ້າຈົບຫ້ອງ ປ5? (ຄ112) ແລະ (314)		
		1	ມີບັນຫາດ້ານການເງິນ
		2	ບໍ່ມີບ່ອນນັ່ງໃນໂຮງຮຽນ
		3	ບໍ່ມີໂຮງຮຽນ
		4	ໄກບ້ານ
		5	ວຽກເຮືອນຊານ ແລະ ການຜະ ລິດຂອງຄອບຄົວ
		6	ສ້າງລາຍຮັບຄອບຄົວ
		7	ເຈັບເປັນ
		8	ຍົກຍ້າຍ
		9	ບັນຫາຄອບຄົວ
		10	ສ້າງຄອບຄົວ
		11	ບັນຫາການຮຽນ
		12	ຊ່ວຍສ້າງລາຍໄດ້ຂອງຄອບຄົວ
		88	ອື່ນໆ: ບອກລາຍລະອຽດ

ຂ. ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຄອບຄົວ

ຂ.1	ພໍ່ແມ່ເປັນກຸ່ມເຜົ່າໃດ?(ຄ114)				
			ພໍ່		ແມ່
ຂ.2	ລະດັບການສຶກສາຂອງພໍ່ແມ່?(ຄ115)				
			ພໍ່		ແມ່
		1	ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ	1	ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ
		2	ຈົບຫ້ອງ ປ3	2	ຈົບຫ້ອງ ປ3
		3	ຈົບຫ້ອງ ປ5	3	ຈົບຫ້ອງ ປ5
		4	ຈົບມັດທະຍົມຕົ້ນ	4	ຈົບມັດທະຍົມຕົ້ນ
		5	ອາຊີວະສຶກສາ	5	ຈົບມັດທະຍົມຕົ້ນ
		6	ສູງກ່ວາໂຮງຮຽນອາຊີວະ	6	ສູງກ່ວາໂຮງຮຽນອາຊີວະ

ຂ.3	ອາຊີບຕົ້ນຕໍຂອງພໍ່ແມ່(ຄ119)				
			ພໍ່		ແມ່
		1	ຊາວນາ	1	ຊາວນາ
		2	ຖາງປ່າປູກພືດ	2	ຖາງປ່າປູກພືດ
		3	ລ້ຽງສັດ	3	ລ້ຽງສັດ
		4	ຂາຍຟື້ນ (NTFP)	4	ຂາຍໄມ້ຟື້ນ(NTFP)
		5	ຫັດຖະກຳ	5	ຫັດຖະກຳ
		6	ເຮັດສ່ວນ/ປູກຜັກ	6	ເຮັດສ່ວນ/ປູກຜັກ
		7	ຄົນງານເຄື່ອນທີ່	7	ຄົນງານເຄື່ອນທີ່
		8	ອື່ນໆ	8	ອື່ນໆ
			ຖ້າເຮັດວຽກອື່ນໆ ກະລຸນາບອກລາຍ ລະອຽດ		ຖ້າເຮັດວຽກອື່ນໆ ກະລຸນາ ບອກລາຍ ລະອຽດ
	ພໍ່ແມ່ມີລາຍຮັບເທົ່າໃດ?		ພໍ່		ແມ່
			ກີບ/ງານ	1	ກີບ/ງານ

	ກະລຸນາບອກລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ (ເງິນເດືອນ, ບໍ່ແມ່ນເງິນເດືອນ) ແລະຄາດຄະເນລາຍໄດ້ເປັນເງິນ ສົດ (ເປັນວັດຖຸ)		ກີບລາວ: _____ (ຄາດຄະເນເທົ່ານັ້ນ)		ກີບລາວ: _____ (ຄາດຄະເນເທົ່ານັ້ນ)
		2	ກີບ (ຄາດຄະເນເປັນປີ) ກີບລາວ: _____	2	ກີບ (ຄາດຄະເນເປັນປີ) ກີບລາວ: _____
		3	ບໍ່ຮູ້	3	ບໍ່ຮູ້ຈັກ

ຂ.5	ວັດຖຸຕົ້ນຕໍໃຊ້ປຸກເຮືອນຂອງ ເຈົ້າມີຫຍັງ(ເລືອກໝູ່ຢ່າງດຽວ)(H202)		
		1	ໄມ້
		2	ຫຍ້າ
		3	ໄມ້ໃຜ່
		4	ອື່ນໆ: ບອກລະອຽດ
ຂ.6	ວັດຖຸທີ່ມຸງເຮືອນແມ່ນຫຍັງ?(H203)	1	ສັງກະສີ
		2	ຫຍ້າ
		3	ໄມ້ໃຜ່
		4	ອື່ນໆ: ບອກລະອຽດ
ຂ.7	ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ປຸງພື້ນເຮືອນ?(ຄ.204)		
		1	ໄມ້
		2	ໄມ້ໃຜ່
		3	ດິນ
		4	ອື່ນໆ: ບອກລະອຽດ

ຂ.8	ເວລາກາງຄືນໃຊ້ຫຍັງໄດ້ເປັນໄປ (H206)		
		1	ໃຊ້ໄຟຟ້າຈາກພະລັງນໍ້າ
		2	ຕະກຽນນໍ້າມັນກາດ
		3	ຕະກຽນແກສ
		4	ທຽນໄຂ
		5	ອື່ນໆ: ບອກລະອຽດ
ຂ.9	ວັດຖຸໃຊ້ສໍາລັບແຕ່ງກິນໂດຍທົ່ວໄປ? (ຂ207)		
		1	ແກສ
		2	ຖານ
		3	ໄມ້
		4	ອື່ນໆ: ບອກລະອຽດ
ຂ.10	ຮູບແບບຫວິດຖ່າຍທີ່ນໍາໃຊ້?(H208)		
		1	ຫວິດແຫ້ງ
		2	ຖ່າຍຢູ່ປ່າ
		3	ອື່ນໆ: ບອກລະອຽດ
ຂ.11	ໄລຍະທາງຈາກບ້ານຫາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນ ຕົ້ນທີ່ໃກ້ທີ່ສຸດ(ຄ307)		
		1	ຕໍ່ກວ່າ 3 ກິໂລແມັດ
		2	ລະຫວ່າງ 3 ຫາ 6 ກິໂລແມັດ
		3	ລະຫວ່າງ 6 ຫາ 10 ກິໂລແມັດ
		4	ອື່ນໆ: ບອກລາຍລະອຽດ
ຂ.12	ເວລາທຽວຈາກເຮືອນຫາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມ ຕົ້ນທີ່ໃກ້ທີ່ສຸດ?(ຄໍາຖາມບົດປະເມີນການສຶກສາ ເພື່ອທຸກຄົນ)		
		1	ຕໍ່ກວ່າ 1 ຊົ່ວໂມງ

		2	1 ຊົ່ວໂມງເຄິ່ງ
		3	ຫລາຍກວ່າ 1 ຊົ່ວໂມງແຕ່ຫຼຸດ 2 ຊົ່ວໂມງ
		4	ອື່ນໆ: ບອກລາຍລະອຽດ
ຂ.13	ໂຮງຮຽນມັດທະຍົມທີ່ໃກ້ສຸດມີຫໍພັກບໍ?		
		1	ມີ
		2	ບໍ່ – ຖ້າບໍ່ມີເຈົ້າເຮັດແນວໃດ?
			ກະລຸນາບອກລາຍລະອຽດ:
ຂ.13	ພາຫະນະທີ່ເຈົ້າທົ່ວໄປໂຮງຮຽນ? (ຄ307)	1	ຍ່າງ
		2	ລົດຖີບ
		3	ລົດໃຫຍ່
		4	ອື່ນໆ: ບອກລາຍລະອຽດ

ຄ. ຄຳຖາມອື່ນໆທີ່ແທດເໝາະກັບທຶນການສຶກສາ

1. ຖ້າຖືກຄັດເລືອກເປັນນັກຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບທຶນ ເຈົ້າຄິດວ່າພໍ-ແມ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ໄປຮຽນບໍ່? ຖ້າຕອບວ່າ ອະນຸຍາດ, ໃຫ້ເວົ້າເຫດຜົນ; ຖ້າຕອບວ່າ ບໍ່ ໃຫ້ບອກເຫດຜົນເຊັ່ນດຽວກັນ
2. ຖ້າໄດ້ຮັບທຶນການສຶກສາ, ໃຫ້ບອກຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ຂອງໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ ທີ່ຢາກໄປຮຽນ ໂດຍລຽງຕາມບູລິມະສິດ?

ລຳດັບບູລິມະສິດ	ຊື່ໂຮງຮຽນ	ທີ່ຢູ່ຂອງໂຮງຮຽນ
ບູລິມະສິດທີ່ 1		
ບູລິມະສິດ 2		

6. ມີຄຳຖາມກ່ຽວກັບທຶນການຮຽນບໍ່? ຖ້າມີ, ຢາກຮູ້ກ່ຽວກັບຫຍັງ?

ຄຳແນະນຳສຳລັບຜູ້ສຳພາດ: ຫລັງຈາກການສຳພາດ

“ໃຫ້ຂອບໃຈເດັກ/ນັກຮຽນ ແລະ ຜູ້ອາວຸໂສທີ່ນຳພາເດັກມາສຳພາດ”

ຕາຕະລາງເພີ່ມ/ຕາຕະລາງສະຫຼຸບສັງລວມ

_____, ສປປ ລາວ

1. ການແຈກຢາຍຜູ້ສະໝັກທຶນຕາມເພດ

ລວມ	
ຜູ້ສະໝັກເພດຍິງ	
ຜູ້ສະໝັກເພດຊາຍ	

2. ແຈກຢາຍນັກຮຽນທີ່ສະໝັກທຶນແຍກຕາມກຸ່ມຊົນເຜົ່າຂອງພໍ່-ແມ່

	ຜູ້ສະໝັກເພດຍິງ	ຜູ້ສະໝັກເພດຊາຍ	ລວມ
ກ. ພໍ່			
ລວມ			
ຂ. ແມ່			
ລວມ			

3. ຈັດນັກຮຽນທີ່ສະໝັກທຶນ/ຜູ້ຖືກສຳພາດຕາມປະເພດຄົວເຮືອນ

ປະເພດຄົວເຮືອນ	ຜູ້ສະໝັກເພດຍິງ	ຜູ້ສະໝັກເປັນຊາຍ	ລວມ
ປະເພດ I (ຫຼັງຄາ, ພື້ນໄມ້, ໄຟຟ້າຈາກພະລັງນໍ້າ)			
ປະເພດ II (ຫຼັງຄາໄມ້/ໄມ້ໃຜ່, ພື້ນເປັນໄມ້/ ໄມ້ໃຜ່, ແກສຕະກຽງ, ຫວີດຊຶ້ມແທ້)			
ປະເພດ III ເຮືອນມຸງຫຍ້າ, ພື້ນດິນ, ໄຕ້ຕະກຽງ , ຫວີດຖ່າຍແທ້ ຫຼື ຖ່າຍຕາມປ່າ)			

ໝາເຫດ: ຕົວບອກຊື່ກ່ຽວກັບເຮືອນເປັນຕົວບອກຊື່ປະສົມປະສານ (ອ້າງອີງ. ພາກຜະໜວກ ງ. III ບັນທຶກໃນຖານ 11)

4. ບັນຊີນັກຮຽນທີ່ສະໝັກທຶນຈັດຕາມໄລຍະທາງຈາກບ້ານເຂົາເຈົ້າໄປຫາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນທີ່ໃກ້ທີ່ສຸດ

ໄລຍະທາງຈາກບ້ານໄປຫາມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນ	ຜູ້ສະໝັກເພດຍິງ	ຜູ້ສະໝັກເພດຊາຍ	ລວມ
ຕໍ່າກວ່າ 3 ກິໂລແມັດ			
ລະຫວ່າງ 3-6 ກິໂລແມັດ			
ລະຫວ່າງ 6-10 ກິໂລແມັດ			
ອື່ນໆ: ບອກລາຍລະອຽດ			

5. ຈັດນັກຮຽນທີ່ສະໝັກຕາມປະເພດລະດັບການສຶກສາຂອງພໍ່-ແມ່

	ຜູ້ສະໝັກເປັນເພດຍິງ	ຜູ້ສະໝັກເປັນເພດຊາຍ	ລວມ
ກ. ພໍ່			
ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ			
ຢ່າງນ້ອຍ ປ1			

ຢ່າງນ້ອຍ ໒2			
ຢ່າງນ້ອຍ ໒3			
ຢ່າງນ້ອຍ ໒5			
ຢ່າງນ້ອຍເປັນນັກຮຽນມັດທະຍົມ			
ຢ່າງນ້ອຍເປັນມັດທະຍົມປາຍ			
ສູງກວ່າມັດທະຍົມປາຍ			
ຂ. ແມ່			
ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ			
ຢ່າງນ້ອຍ ໒1			
ຢ່າງນ້ອຍ ໒2			
ຢ່າງນ້ອຍ ໒3			
ຢ່າງນ້ອຍ ໒5			
ຢ່າງນ້ອຍເປັນນັກຮຽນມັດທະຍົມຕົ້ນ			
ຢ່າງນ້ອຍເປັນນັກຮຽນມັດທະຍົມປາຍ			
ສູງກວ່າມັດທະຍົມຕອນປາຍ			

6. ຈັດນັກຮຽນຜູ້ສະໝັກທຶນຕາມອາຊີບຂອງພໍ່-ແມ່:

	ຜູ້ສະໝັກເປັນເພດຍິງ	ຜູ້ສະໝັກເປັນເພດຊາຍ	ລວມ
ກ. ພໍ່			
ເຮັດນາ			
ເຮັດໄຮ່			
ລ້ຽງສັດ			
ຂາຍພື້ນ (NTFP)			
ເປັນຄົນເສຍອົງຄະ			
ເຮັດສວນ			
ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ			
ອື່ນໆ			
ຂ. ແມ່			
ເຮັດນາ			
ເຮັດໄຮ່			
ລ້ຽງສັດ			
ຂາຍພື້ນ (NTFP)			
ເປັນຄົນເສຍອົງຄະ			
ເຮັດສວນ			

ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ			
ອື່ນໆ			

7. ການແຈກຢາຍນັກຮຽນຜູ້ສະໝັກທຶນການສຶກສາຕາມລາຍໄດ້ປະຈຳປີຂອງ ພໍ່-ແມ່ (ເປັນເງິນກີບ)

ລາຍຮັບ (ຄິດໄລ່ເປັນເງິນກີບ)	ພໍ່	ແມ່	ລວມ
500,000 ແລະ ຫຼາຍກວ່າ			
400,000-499,999			
300,000-399,999			
200,000-299,999			
ຕ່ຳກວ່າ 200,000			

ໝາຍເຫດ:

ການຈັດຂອບເຂດລາຍຮັບຂອງພໍ່-ແມ່ນັກຮຽນ ແມ່ນອີງຕາມພື້ນຖານການຄາດຄະເນຜົນໄດ້ຮັບຂອງການປະເມີນໂຄງການສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ (ເດັກຍິງ) (ADB-BEGP ໃນປີ 2007 ກ່ຽວກັບການປຸກລະດົມ ແລະ ເປົ້າໝາຍການຊ່ວຍເຫຼືອຊຸມຊົນ (ທີ່ມີລາຍຮັບຕ່ຳກວ່າ 200,000 ກີບຕໍ່ປີ) ເດັກຜູ້ສະໝັກຕ້ອງແມ່ນມາຈາກຄອບຄົວທີ່ທຸກທີ່ສຸດ.

8. ການແຈກຢາຍນັກຮຽນຜູ້ສະໝັກທຶນຕາມໄລຍະເວລາຈາກບ້ານໄປຫາໂຮງຮຽນມັດທະຍົມຕອນຕົ້ນທີ່ໄກທີ່ສຸດ

ໄລຍະເວລາ	ຜູ້ສະໝັກເພດຍິງ	ຜູ້ສະໝັກເພດຊາຍ	ລວມ
ຕ່ຳກວ່າເຄິ່ງຊົ່ວໂມງ			
1 ຊົ່ວໂມງເຄິ່ງ			
ສູງກວ່າ 1 ຊົ່ວໂມງ ແຕ່ຕ່ຳກວ່າ 2 ຊົ່ວໂມງ			
ອື່ນໆ: ບອກລາຍລະອຽດ			

9. ປະເພດພາຫະນະທີ່ໃຊ້ທຽວຈາກເຮືອນໄປຫາໂຮງຮຽນ

ປະເພດພາຫະນະ	ຜູ້ສະໝັກເພດຍິງ	ເພດຊາຍ	ລວມ
ຢ່າງ			

ລົດຖີບ			
ລົດຈັກ			
ອື່ນໆ: ບອກລາຍລະອຽດ			

10. ຈັດນັກຮຽນຕາມຖານະທາງສັງສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

	ຜູ້ສະໝັກເປັນເພດຍິງ	ເພດຊາຍ	ລວມ
ສູງ			
ປານກາງ			
ຕ່ຳ			

ໝາຍເຫດ: ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແມ່ນອີງຕາມຕົວຊີ້ບອກ (ຂໍ້ ໒.4 ອາຊີບ ພໍ່-ແມ່ ແລະ ຂໍ້ ໒.5 ລາຍຮັບ).

ລະຫັດ

ຈົ່ງຂຽນຂໍ້ຄວາມຂອງຜູ້ສຳພາດໃສ່ໃນຕາລາງມາຕຣິກສຂອງນັກຮຽນຜູ້ສະໝັກ/ຜູ້ຖືກສຳພາດໂດຍນຳໃຊ້ລະຫັດລຸ່ມນີ້

ຖານ	ລະຫັດ	ລາຍການ/ລະຫັດ
1	ການປະຕິບັດດ້ານວິຊາການ	ຂຽນຂັ້ນຮຽນຂອງນັກຮຽນໃສ່.
2	ທີ່ຢູ່	ຂຽນເລກນ້ຳເບີຂອງແຂວງໃສ່:
	1	ອັດຕະປື
	2	ບໍ່ແກ້ວ
	3	ຈັບປາສັກ
	4	ຫົວພັນ
	5	ຄຳມ່ວນ
	6	ຫຼວງພະບາງ
	7	ຫຼວງນ້ຳທາ
	8	ອຸດົມໄຊ
	9	ຜົ້ງສາລີ
	10	ສາລະວັນ
	11	ສະຫວັນນະເຂດ
	12	ເຊກອງ
	13	ຊຽງຂວາງ
3	ອາຍຸ	ບັນທຶກອາຍຸຕົວຈິງຂອງນັກຮຽນ
4	ເພດ	
	1	ຍິງ
	2	ຊາຍ
5	ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ	ຂຽນຊື່ກຸ່ມຊົນເຜົ່າຕົວຈິງຂອງພໍ່ ແລະ ແມ່
6	ເຫດຜົນທີ່ເດັກບໍ່ໄປໂຮງຮຽນ	
	1	ບັນຫາດ້ານການເງິນ
	2	ບໍ່ມີບ່ອນນັ່ງໃນໂຮງຮຽນ
	3	ບໍ່ມີໂຮງຮຽນ
	4	ໂຮງຮຽນຢູ່ໄກຈາກບ້ານຫຼາຍ

	5	ຊ່ວຍວຽກ ແລະ ການຜະລິດຂອງຄອບຄົວ
	6	ທຳງານຫາລາຍຮັບໄດ້
	7	ເຈັບເປັນ
	8	ອົບພະຍົບ
	9	ບັນຫາຄອບຄົວ
	10	ສ້າງຄອບຄົວ
	11	ບັນຫາດ້ານການຮຽນ
	12	ຊ່ວຍຄອບຄົວຫາລາຍໄດ້
	13	ອື່ນໆ:

ຖານ	ລະຫັດເພື່ອເຂົ້າຂໍ້ມູນ	ລາຍການ/ລະຫັດ
8	ອາຊີບຂອງພໍ່	
	1	ຊາວນາ
	2	ຊາວໄຮ່
	3	ລ້ຽງສັດ
	4	ຂາຍຟື້ນ (NTFP)
	5	ຫັດຖະກຳ
	6	ຊາວສວນ
	7	ແຮງງານເຄື່ອນທີ່
	8	ອື່ນໆ
9	ອາຊີບຂອງແມ່	
	1	ຊາວນາ
	2	ຊາວໄຮ່
	3	ລ້ຽງສັດ
	4	ອາຊີບຕັດຟື້ນຂາຍ (NTFP)
	5	ຫັດຖະກຳ
	6	ຊາວສວນ
	7	ແຮງງານເຄື່ອນທີ່
	8	ອື່ນໆ
10	ຄາດຄະເນລາຍຮັບປະຈຳປີຂອງຄອບຄົວ	
	1	500,000 ແລະ ຫຼາຍກວ່າ
	2	400,000-499,999
	3	300,000-399,999
	4	200,000-299,999

	5	ຕຳກ່ວາ 200,000
11	ເງື່ອນໄຂເຮືອນ	
	ປະເພດ. I	ມຸງສັງກະສີ/ກະເບື້ອງ, ປູພື້ນໄມ້, ໃຊ້ໄຟຟ້າຈາກພະລັງນ້ຳ, ຕະກູງນ້ຳມັນກາດ, ເຕົາແກສແຕ່ງກິນ, ຫວິດຖ່າຍທີ່ໃຊ້ນ້ຳ,
	ປະເພດ. II	ມຸງໄມ້/ໄມ້ໃຜ່, ພື້ນໄມ້ ແລະ ໄມ້ໃຜ່, ໄຕ້ແກສ, ປະສົມ/ຖານ, ຫວິດຖ່າຍແຫ້ງ
	ປະເພດ. II	ມຸງຫຍ້າ, ພື້ນດິນ, ໄຕ້ທຽນ ແລະ ວັດສະດຸອື່ນໆ, ຖ່າຍຢູ່ປ່າ
ຖານ	ລະຫັດເພື່ອເຂົ້າຂໍ້ມູນ	ລາຍການ/ລະຫັດ
12	ໄລຍະທາງຈາກໂຮງຮຽນ	
	1	5 ກິໂລແມດ ແລະ ຕຳກ່ວາ
	2	ຫຼາຍກວ່າ 5 ກິໂລແມດ ແຕ່ຕຳກ່ວາ 10 ກິໂລແມດ
	3	ຫຼາຍກວ່າ 10 ກິໂລແມດ
13	ເຈົ້າໃຊ້ພາຫະນະອັນໃດທຽວແຕ່ເຮືອນໄປຫາໂຮງຮຽນ	
	1	ລົດຖີບ
	2	ລົດຈັກ
	3	ຍ່າງ
	4	ອື່ນໆ
14	ນ້ຳໜັກຂອງເດັກ?(ສະພາບການກິນອາຫານ)	
	1	ສູງກວ່າຄ່າສະເລ່ຍ
	2	ພໍດີຄ່າສະເລ່ຍ
	3	ຕຳກ່ວາຄ່າສະເລ່ຍ
15	ສະພາບເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ	
	1	ສູງ (ອີງຕາມຖານຂໍ້ມູນ 8-9-10 ວິຊາຊີບ + ລາຍຮັບ)
	2	ປານກາງ
	3	ຕ່ຳ

ການສຳຫຼວດທຶນການສຶກສາຂອງ BESDP

ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຖືກສຳພາດເພດຍິງ

ຊື່ນັກຮຽນຍິງ	ລະຫັດຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ															ໝາຍເຫດ	
	1	2	3	4	5/F	5/M	6	7	8	9	10	11	12	13	14		15

ໝາຍເຫດ:ນຳໃຊ້ລະຫັດໃນບັນຊີລະຫັດໃນຂະນະທີ່ບ່ອນຂໍ້ມູນໃສ່ໃນຖານຂໍ້ມູນ

ການສຳຫຼວດທຶນການສຶກສາຂອງ BESDP

ບັນຊີລາຍຊື່ຜູ້ຖືກສຳພາດເພດຊາຍ

ຊື່ນັກຮຽນຊາຍ	ລະຫັດຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ຖືກສຳພາດ															ໝາຍເຫດ
	1	2	3	4	5/F	5/M	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

ໝາຍເຫດ: ນຳໃຊ້ລະຫັດໃນບັນຊີລະຫັດໃນເວລາບັນທຶກຂໍ້ມູນ

MINISTRY OF EDUCATION

Baseline Study on Factors Inhibiting Students to go to School

and Strategic Interventions to Increase Participation and Retention of Lao Students in Schools

PREPARED BY THE

INCLUSIVE EDUCATION CENTER (IEC)

FEBRUARY 2010

*we're helping build a future
where all poor children of Lao PDR
have ACCESS to relevant,
QUALITY education enabling them
to share in the economic opportunities
of the new global economy*

GRANT 0069-LAO (SF)

BESDP

BASIC EDUCATION SECTOR DEVELOPMENT PROJECT

www.besdplaos.multiply.com

TABLE OF CONTENTS

Chapter	Title	Page
	Executive Summary	5
I.	Background and Rationale of the Study	8
II.	Methodology	13
III.	Major Findings	23
IV.	Possible Interventions, Modes of Subsidy and Nature of Incentives	33
Vs.	Issues and Recommendations	53
Annexes		
1	Review of related literature	
2	Somsanit's Story	
3	Definition of Basic Performance Indicators Used by the Study	

REFERENCES

List of Appendices:

Appendix A – Distribution of respondents by ethnic groupings

Appendix B (I) – Questionnaire for Children

Appendix C (II) – List of Additional Dummy Tables

Appendix D(III) – Coding Sheet

Appendix B (IV) – Master List of Interviewees

Appendix C. Final List of Scholars

LIST OF TABLES

NO.	TITLE	
1	Distribution of Survey teams	W
2	Family Income Distribution of respondents	
3	Distribution of the Livelihood of Respondents' Parents	
4	Distribution of the Respondents by Distance Between the School and their Houses	
5	Distribution of Respondents by Mode of Transportation	
6	Age Distribution of the Respondents	
7	Distribution of Respondents	

LIST OF FIGURES

NO.	TITLE	
1	Distribution of Respondents by Sex	
2	Distribution of the Educational Attainment of Female Respondents' Father	
3	Distribution of the Educational Attainment of Female Respondents' Mother	
4	Distribution of the Educational Attainment of Male Respondents' Father	
5	Distribution of the Educational Attainment of Male Respondents' Mother	

Research Manager and Principal Author

1. Ms. Yangxia Lee, Director General, Inclusive Education Center

Research, data collection and data processing team:

2. Mr. Benh Teso Deputy Director of Department of Non-Formal Education
3. Mr. Sosonephith Deputy Director of Department of Ethnic, Lao National Construction front
4. Ms. Bouaphanh Ratthida Head of Division of Gender Equality in Education, Inclusive Education Center
5. Ms. Dala Khiemthammakhoun Head of Division of Administration, Inclusive Education Center
6. Mr. Visanh Somphong Deputy Division of Upgrading Education, Department of Non-Formal Education
7. Mr. Sinnalath Technical Staff, Division of Literacy, Department of Non-Formal Education
8. Mr. Manosinh Masavongdy Deputy Head Division of Secondary Education, Department of Secondary Education
9. Mr. Inthapanee Bounsouy Deputy head PMU, Department of Secondary Education
10. Mr. Khamko Sivongdao Deputy Head Division of Justice and Human Resource Development, Department of Organization and Personnel
11. Ms. Anousone Vongpasay Technical Staff, Division of Financial inspection, Department of Finance
12. Mr. Sengkeo Saykhounsith Technical Staff, SREAC
13. Mr. Peena Souhchaleune Technical Staff, Division of Administration, Inclusive Education Center
14. Mr. Bounloy Soundala Technical Staff, Division of Ethnic Education, Inclusive Education Center
15. Mr. Thanongchith Phanthaba Technical Staff, Division of Gender equality in Education, Inclusive Education Center

Advisory and Management Team

1. Mr. Ly Fong, BESDP Project Director and Director General of the Department of Secondary Education
2. Ms. Keomanivanh Phimmahasay, BESDP PMU Head
3. Dr. Christopher A. Spohr, Education Specialist, Asian Development Bank (ADB)
4. Ms. Mylene Camara, Project Analyst, ADB
5. Dr. Bernadette V. Gonzales, Team Leader, ADB BESDP Team
6. Mr. Joel Wayne Ganibe, Deputy Team Leader, ADB BESDP Team
7. Dr. Ernesto B. Villegas, Gender and Social Development Specialist, ADB BESDP team¹

¹ DISCLAIMER

This Study was prepared with the financial support of the Asian Development Bank. The author's views expressed in this publication do not necessarily reflect the views of the ADB.

THE EXECUTIVE SUMMARY

THE BASELINE SURVEY has been successfully undertaken and completed in 13 provinces and 46 districts, in which 6 provinces² and 20 districts under the Basic Education Sector Development Program (BESDP³; in the 439 villages/primary schools feeders of the 96 Lower and Complete Secondary schools, in which 58 are in non-BESDP provinces⁴. The baseline study principally sought to identify (i) factors inhibiting participation and retention in lower secondary education (LSE), (ii) modes of subsidy and nature of incentives to encourage enrollment, and (iii) issues specific to gender and ethnic groups. Existing studies in the Lao PDR have focused on constraints to primary school participation, so the baseline study can provide important new insights onto such issues for LSE. Another output of the study is the identification of 1,638 scholars with a reasonable number of students in the waitlist, in case the selected scholars have to be replaced.

The interviews were carried out with children/parents, focusing on potential candidates based on the BESDP selection agreed criteria, at the village level - primary schools feeders; and with the Village and School Committees and Teachers. In line with the stakeholder theory, the researchers covered a cross-mix of respondents. They included DEB Directors, school heads, students, teachers, school administrators, parents and community leaders. Respondents are regarded as stakeholders who are crucial in determining factors inhibiting participation and retention in LSE, identifying modes of subsidy and nature of incentives to encourage enrollment, and identify issues specific to gender and ethnic groups.

Major findings of the Study include:

EDUCATION DATA

Mothers have very low education as compared to the fathers of the respondents. This means a lower educational attainment of the respondents' mothers reflecting gender imbalance. Notwithstanding the gender differentials in educational attainment, the education level of the parents is still low. With low educational attainment, some parents seem to have very little influence or inclination to send their children to school beyond the basic primary education⁵. Others however, push their children to have better education, they will not be able to help their children in school works, especially in lessons brought to the homes and the little importance they may assign to sending their children to school to complete their education.

LOW FAMILY INCOME

41.5% of the respondents have annual family income ranging from low (18.4%) to very low income (23.1%). Low family income greatly affects school attendance of children. Noting that most of the

² In addition to support for reforms and other interventions with nationwide scope, the BESDP is supporting school construction and other locality-specific interventions, principally in six "BESDP provinces": Champassack, Attapeu, Khammoune, Savannakhet, Bokeo and Luang Namtha.

³ Supported by the Asian Development Bank. BESDP includes a policy-based program loan (Loan 2306-LAO) and an investment project (Grant 0069-LAO), the latter of which supported the baseline study and scholarship program.

⁴ For brevity, "non-BESDP provinces" is used to refer to provinces covered by BESDP's national-level interventions, but not targeted for interventions such as school and classroom construction (see footnote 1). Of these non-BESDP provinces, the scholarship program includes selected schools in poor rural areas of 7 provinces: Oudomxay, Phongsaly, Xiengkhouang, Houaphanh, Saravane, Sekong, and Luang Prabang.

⁵ Many poor kids never even finish primary level thus never get a shot at LSE.

children who were interviewed were at risk of dropping out, it was qualified during the interviews that children of poor families have to stop going to school because they have to help in doing household chores or work in the farm to augment family income.

DISTANCE FROM THE SCHOOL TO HOUSE

23% of the respondents live more than 10 kilometers from the nearest secondary school while another 25% live more than 5 kilometers but less than 10 kilometers away from the nearest secondary school. These data reflect a problem on the learners' access to secondary schools.

78% of the learners need to walk from their houses to the nearest secondary schools, if they continue to study. Below 5 kilometer walk is a long distance for a young student. This could affect learning effectiveness due to fatigue, noting that distance could be further aggravated by the rugged and sometimes hilly terrain in some cases. It is not uncommon for these learners to walk about 10 kilometers a day, that is, from home to school and for many of them, it is another 10 kilometers from school going back home.

SOCIO-ECONOMIC CONDITION

The composite data show that 85% of the respondents have low socioeconomic condition in life. These families who belong to the ethnic groups in Lao-PDR need assistance from the government and from various non-government organizations to alleviate their condition so that they will be able to develop positive attitude towards education. The Government needs to provide assistance in addressing livelihood issues and increase education access of children.

It is worth noting that the respondents belong to the ethnic groups of Lao-PDR. More than fifty percent (57.53%) of the female respondents belong to the ethnic groups of Brao (5.1%), Educo/Khmu (3.88%), Khmu (14.8%), Lao (9.71%), Lao Lum (13.23%), Makong (3.4%) and Phoutai (7.41%). On the other hand, about 53.6% of the male respondents are Hmong (6.67%), Katang (6.42%), Khmu (23.65%), Lao Lum (10.57%) and Lao (6.29%).

The above findings were validated using focus groups discussions and interviews with teachers, parents, elders and other stakeholders.

Below are menu of options which have been identified and which may be considered in the quest to improve school participation, especially of girls and ethnic children:

POSSIBLE INTERVENTIONS, MODES OF SUBSIDY AND NATURE OF INCENTIVES

1. School –Based Interventions

- 1.1 Establishment of the Student Drop Out Reporting System
- 1.2 Introduction of school-based drop out interventions
- 1.3 Strengthening of SPAs
- 1.4 School Feeding Program

2. MOE Program-based Interventions

- 2.1 Promoting Public Private Partnership (PPP) to improve the delivery of education services
- 2.2 Establishment of alternative modes of delivery of secondary education
- 2.3 Intensification of the Basic Literacy and Education Awareness Programs
- 2.4 Values Education
- 2.5 Localization of Curriculum
- 2.6 Institutionalization of the Scholarship Program
- 2.7 Education Awareness Campaigns

- 2.8 Provision of Special Support to Students
- 2.9 Developing a scheme of reward and recognition for outstanding school performance
- 3. Infrastructure-based Interventions
 - 3.1 Establishment of satellite schools and establishment of new school facilities
 - 3.2 Construction of student dormitories
- 4. Livelihood –based Interventions
 - 4.1 Access to EDGP Funds
 - 4.2 Providing training to promote livelihood activities
 - 4.3 Promoting Backyard Food Production and Technology Transfer
 - 4.4 Review of Poverty Alleviation projects in villages
 - 4.5 Opening Avenues of Cooperation with other Ministries/Projects
 - 4.6 Formal Employment Generation

School-based and MOE Program-based interventions may be a priority for support through follow-on collaboration between MOE and ADB under a proposed second phase of the BESDP. Building of additional schools strategically located in villages which will provide access to more feeder villages should be given priority and can be determined with proper school mapping.

RECOMMENDATIONS

Being in school is synonymous with being out of the labor force. Being in the labor force at an early age is tantamount to different exploitation, be it farm work, household chores or the worst forms such as sexual exploitation.

In Lao PDR, the challenge is to keep children in school and the GOL with its MDG targets in 2015 must ensure the universal delivery of primary education. Note that LSE is considered as part of primary education in the country. Thus, strategic interventions to keep children in school must be planned and implemented as soon as possible to save children from staying out of school. As discussed in Chapter 4, there are different modes of interventions, and various subsidies may be offered. The bottom-line is being able to strike a partnership with parents so they completely subscribe to the belief that education is very important in changing the lives of their children for the better.

The Study provided a menu of options for the GOL to pick from and decide which direction to take. Designing and programming the intervention depends on available budget and readiness of systems and structures to deliver the interventions. Drop-out rates must be lowered, retention rate be improved, completion be increased, etc., and to do these, the GOL must be very specific in targeting what kind of interventions to adopt, how to do it and when and how much money to allocate. In doing all these, time is of the essence to prevent more children from dropping out from school.

1. BACKGROUND, RATIONALE AND SCOPE OF THE STUDY

This Chapter mainly provides the background and rationale of the study.

1.1 Background

The Ministry of Education targets to increase the transition rate from primary education to LSE (Grade 5 to Grade 6) from 78.0% in 2004/05 (75.5% for girls and 80.1% for boys) to 82.0% in 2009/10 (with the same transition rate for girls and boys). Given this target, it is important to identify factors which inhibit students from going to school. Factors inhibiting children from going to school include: (i) distance to and from school; and (ii) lack of accessibility to a lower secondary school. (BESDP RRP, 2006:13)

Current statistics show rapid strengthening of the delivery system for primary education, with secondary education lagging behind. MOE 2008-09 data presented in the Annual Report show the following: (i) net enrollment in primary education has reached 91.6%; (ii) total enrollment rate in Lower Secondary education reached 54.8%; and, (iii) total enrollment rate in Upper Secondary education reached 36.8%.⁶ This early, the Study has to clarify that its focus is lower secondary education but statistics for other year levels were reviewed for the purpose of historical trending and understanding the widening gap of systems delivery resulting to prospective increase in demand for lower secondary education. In Lao PDR, it has always been the case that the number of students tapers off as the grade level increases, thus it is challenging to identify factors why this trend is happening so that proposed solutions are provided to address the problem. Please see table below. The table also shows the growing number of lower secondary education students for the period 2007-2010:

No. of Lower Secondary Students

Year Level	2007-08	2008-09	2009-10	PERCENTAGE SHARE
M1	100,567	103,772	105,701	32%
M2	83,032	85,911	88,161	26%
M3	71,484	74,896	75,186	22%
M4	59,118	60,266	66,132	20%
Total	314,201	324,845	335,180	100%
Source: ESITC				

⁶ MOE Annual Summary 2009

TRUDGING ON IN MEETING the Millennium Development Goals in 2015, the country suffers from the economic disbenefits of system inefficiencies due to drop outs, repetition rates, low retention rates and low transition rates in general education. Shown below is a table showing improving basic education performance indicators for 2008-09 , (MOE, 2009). Though trend is improving, still the figures are too low which means a lot of things still need to be improved:

Education Indicator	Primary (%)	Lower Secondary (%)	Upper Secondary (%)
Net Enrolment Rate	91.6	54.8	36.8
Drop Out Rate	7.5	10.7	8.9
Repetition Rate	15.9	1.9	1.2
Completion Rate	76.6	87.4	89.9
Survival Rate	68.4	-	-
Promotion Rate	76.6	87.4	89.9

The table shows that lower secondary education still has lots of challenges to overcome considering the low net enrolment rate of 62.7% (ESITC statistics) which means that 37.3% of the children are not yet in school. Translated into absolute numbers, if there were 324,845 lower secondary students in 2008-09, there were about 193,249 children of lower secondary school age who were not in lower secondary schools. The dropout rate of 10.7% is also very high and needs to be attended to.

Further, ESITC-MOE estimates 80.8% transition rate from Grade 5 to M1 in 2008-09, which means that out of its total Grade 5 graduates, around 19.2% are left behind, out of school and left with very less option to pursue a better education.

Given this challenge, the Basic Education Sector Development Project (BESDP) aims to expand access to formal lower secondary education by increasing opportunities for girls and poorest ethnic pupils to stay in school and at the same time respond to the sustained demand from non-poor pupils. Component 1 of the BESDP aims to: (i) promote equitable access to basic education for girls and ethnic groups in underserved rural areas; and (ii) alleviate pressure on existing school facilities in high growth provinces experiencing rapid demand for LSE resulting in inadequate and/or overcrowded classroom space.

BESDP based on its Program Design and Monitoring Framework was designed to the following outcome -> expanded and equitable access to improved quality and more efficient lower secondary education (LSE). Target performance indicators for this are as follows:

- Increased gross enrolment rate in LSE from 54% in 2005 to 64.5% in 2010
- Increased female share in admissions to LDSE from 44% in 2005 to 46% in 2010 (i.e., expected increase of 35,000 girls)
- Increased annual output of LSE graduates from 58,200 (2005) to 81,700 (2010)
- Increased in transition rate from grades 5 to 6 from 78% in 2005 to 85% in 2010 (75% for females and 80% for males)
- Increased completion rate of LSE from 40% in 2005 to 52% in 2010
- Average LSE dropout rate reduced from 12% in 2005 to 6% in 2010

In line with these objectives, the BESDP supported a baseline study to identify: (i) factors inhibiting participation and retention in LSE; (ii) modes of subsidy and nature of incentives to encourage enrollment; and, (iii) issues specific to gender and ethnic groups. It has been noted by ADB that thus far, such studies in Lao PDR have focused on primary education. While some of the identified primary education constraints could be generically applied to SE, differences would likely be based on geographic distance, poverty, age group of children, value placed on higher levels of education, etc.

The Baseline Survey for the Scholarship Program under the BESDP has been successfully undertaken and completed in 13 provinces and 46 districts, in which 6 provinces⁷ and 20 districts are under the BESDP; in the 439 villages/primary schools feeders of the 96 Lower and Complete Secondary schools, in which 58 are in non-BESDP provinces⁸. The interviews were carried out with children/parents, focusing on potential candidates based on the BESDP selection agreed criteria, at the village level - primary schools feeders; and with the Village and School Committees and Teachers.

The main output is this study report which is targeted at MOE, policy-makers, and broader stakeholders, to provide information regarding constraints to access (especially for girls and

⁷ BESDP provinces are as follows: Champassack, Attapeu, Khammoune, Savannakhet, Bokeo and Luang Namtha.

⁸ Non-BESDP provinces are those the 7 provinces/beneficiaries of the scholarship program outside of the BESDP province. These are: 1) Oudomxay, 2) Phongsaly, 3) Xiengkhouang, 4) Houaphanh, 5) Saravane, 6) Sekong, and, 7) Luang Prabang.

ethnic groups in poor rural areas) as well as potential interventions. Second, surveys collected for the baseline study also provided the basis for identifying potential beneficiaries for the scholarship program to be supported under the BESDP itself.

1.2 Specific Study Objectives

In line with the objectives of the BESDP, the Baseline Study aimed to identify: (i) factors inhibiting participation and retention in LSE; (ii) modes of subsidy and nature of incentives to encourage enrollment; and, (iii) issues specific to gender and ethnic groups. A sub-output of the baseline survey is a list of 1,638 scholars with a reasonable number of students in the waitlist, in case the selected scholars have to be replaced. Target respondents of the study were Grade 5 graduates who will most likely drop out from school due to their socio-economic status.

The study was conducted by the Inclusive Education Center (IEC)⁹ in close partnership with the Department of Non-Formal Education (DNFE) to gather basic information that portrayed the socio-economic status of the respondents' family. Moreover, the study yielded significant information on the inhibiting factors on: (i) why students did not continue their study after finishing primary grade level; and, (ii) why students stop going to the school even before the school year ends.

As a sub-output of the study, potential candidates for the BESDP scholarship program were identified based on real/truthful information collected at the community level. Efforts were taken to ensure the appropriateness of the selected candidates based on the set criteria. Candidates were chosen so that they can continue their studies in selected 96 lower and complete secondary schools in rural and poor areas under the BESDP. Selection criteria include: (i) successful Grade 5 completer; (ii) at least half of the eligible students shall be female students; (iii) those from poor and disadvantaged ethnic groups; and, (v) with good academic performance.

⁹ CEWED was created in April 22, 2008 and was renamed the Inclusive Education Center (IEC) in July 2009.

1.3 Scope and Limitations of the Study

This survey was conducted in the 13 provinces which are beneficiaries of the BESDP scholarship program. These provinces were selected in accordance with guidelines prepared during the Appraisal Mission, include: (i) Attapeu; (ii) Bokeo; (iii) Champasak; (iv) Savanakhet; (v) Luang Namtha; (vi) Khammuane; (vii) Phongsaly; (viii) Oudomxay; (ix) Luang Prabang; (x) Huaphanh; (xi) Xiengkhouang; (xii) Saravane; and (xiii) Sekong.

Again, this Study per the ADB terms of reference, assumed that poverty and a consequent tendency to drop out of education are key risk factors in children dropping out from school. While this Study notes that dropping out from school may provide the window of opportunity for children to enter the labor force at their young age as documented in various regional studies. However, this particular aspect of after-school consequences were not covered in this particular Study. The findings of the Study were limited to the factual evidence that children from poor families faced the higher risk of not being able to stay in school. It has to be clarified that the study did not attempt to cover happens to children when they stay out of school except through the Study's review of available literature. It is recognized by this Study based on research in the region that things are rather more complicated than factors identified in this Study, with in some cases, social and cultural factors playing a particularly important role. (Taylor, 2005)

Therefore, given the scope and limitation of the Study, the researchers and the author did not attempt to engage in an in-depth study of the cultural factors, except by classifying the respondents by ethnic groupings which were done by provincial stakeholders of the study during a workshop conducted by the IEC. Admittedly, there is no real analysis in the study of what cultural factors influence access to education, and how, as this was not part of the Study's TOR.

2. METHODOLOGY

This Chapter discusses the methodology used in the Study.

The survey methodology was agreed upon during the Workshop on Basic Research, Policy Formulation and Development Planning held on May 18-20, 2009 with participants from central level and local level (IEC/CEWED, DNFE, DSE/PMU, DOF, PES and DEB).¹⁰ In line with the stakeholder theory, the researcher covered a cross-mix of respondents. They included DEB Directors, school heads, students, teachers, school administrators, parents and community leaders. Respondents are regarded as stakeholders who are crucial in determining factors inhibiting participation and retention in LSE, identifying modes of subsidy and nature of incentives to encourage enrollment, and identify issues specific to gender and ethnic groups. The study used mixed data gathering techniques such as: literature review, school and village observation, household observation, interviews and focus group discussion, This stakeholder approach ensured the validity and reliability of data gathered to achieve the objectives of research as defined in their respective methodologies.. The qualitative data culled from interviews and focus group discussion with school heads, teachers and parents/community leaders helped validate the information derived from literature reviews, field survey and observations, and content analysis of documents.

2.1 RESPONDENTS

Respondents to this survey included the following: (i) all students who completed Grade 5 (primary education) but has not been enrolled in the lower secondary education after graduation; and, (ii) graduating students (Grade 5) who face the risk of not being able to proceed to lower secondary (M1) education.

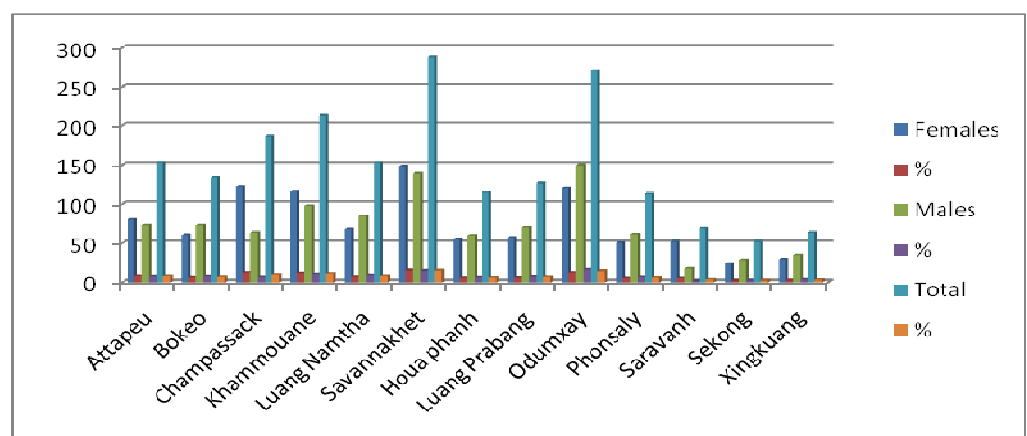
The list of those who completed grade 5 who did not enroll in LSE for the past 3 school years (SY 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008) was prepared by school heads of the

¹⁰ *The outcomes from the Workshop were the following: (i) inputs to the implementation manual for the scholarship grant; and, (ii) directions and agreements on the implementation of the baseline survey, specifically regarding its objectives, survey sampling, survey material, survey team composition and deployment and the setting of the One-day Orientation workshop for PES-DEB-School Heads to prepare them for the conduct of the survey.*

lower secondary schools who were furnished the list of graduates by the primary school heads in the catchment area. Interviews were carried out with children/parents, potential candidates matching with the agreed criteria, at the village level - primary schools feeders; and with the Village and School Committee Representatives and Teachers in 13 provinces and 56 districts.

A total of 1,940 **respondents** were interviewed from the 13 provinces where 986 or 51% were females while 954 or 49% were males. The most number of respondents came from the provinces of Savannakhet (15%) followed by Odumxay(14%) and Khammouane(11%), respectively. The combined number of females from the provinces of Savannakhet, Champassack, Odumxay and Khammouane constituted about 52% of the total female respondents. On the other hand, the combined number of males from the provinces of Odumxay, Savannakhet, Khammouane, and Luang Namtha comprised about 50% of the male respondents.

Figure 1.
Distribution of
respondents by
sex and by
province.

2.2 SURVEY TOOLS

A structured questionnaire was prepared as a tool to gather information on the socio-economic profile of the Grade 5 graduates. To simplify the process, the responses of the respondents were already pre-coded, and the interviewer just encircled the responses for easy tabulation and processing. Theoretical and practical explanation regarding the use of the survey materials included:

- Detailed Questionnaire for the Children/Parents (Candidates of the LSE Scholarship Grant);

-

- Master List of the Respondents Matrix & Coding Sheets – Baseline survey sheets/Form
- Group Discussion with the Village Committee and School Committee (Teachers)

2.3 FIELD SURVEY PREPARATION

The questionnaire was discussed during the orientation workshop held on May 18, 2009 held in Thalad, Vientiane Province attended by the representatives from the implementing units of the BESDP from the Ministry of Education and representatives from the Provincial Education Service(PES). The orientation was spearheaded by the IEC Director.

After the orientation, the suggestions to improve the procedure of data collection and questionnaire were consolidated by the IEC. The printing of the questionnaire and other documents for the study was facilitated by the Center.

The IEC, the lead Implementing Unit of the BESDP for survey, organized the survey team who conducted the interview of the respondents. The core members of the survey team were officials and personnel from the MOE. Other members of the team were selected from the officers and staff of the PES, DEB, and schools. The school level interviewers included school heads of the primary school and selected teachers.

The One-day Orientation workshop for PES-DEB-School Heads was conducted in each province before carrying the baseline survey in order to explain the conduct of the survey, specifically, the following topics:

- Explanation on the ADB Covenants (inputs in the Scholarship Manual), including the transfer of the fund
- Training on the use of the survey materials
- Composition and deployment of the survey team
- Agenda of the survey field work

2.4 SURVEY TEAM

7 Survey Teams were organized. Each team was composed of interviewers from MOE PES, DEB, and Secondary School. The total number of interviewers was 199 for 439 survey villages as shown in the succeeding table.

- MOE: 2 civil servants from IEC, DNFE, DOF, PMU, and/or BESDP IUs
- Province level: the Deputy Director of PES and the Head of General Education Section
- District level: the General Education Unit
- Target Secondary Schools: the School Heads

TABLE 2.4-1. COMPOSITION OF SURVEY TEAMS.

Team of Surveyors & Location of Field Survey Work		TEAM COMPOSITION												Total Primary School Feeders** to be surveyed	
		MOE			Province			District			Schools				Total Surveyors
		MOE	No. surveyors	Total	No. PES	No. surveyors	Total	No. district	No. surveyors	Total	No. School	No. surveyors	Total		
	Team 1														
1	Oudomxay	1	2	2	1	2	2	6	1	6	9	1	9	19	52
2	Phongsaly	1	2	2	1	2	2	3	1	3	5	1	5	12	31
	Team 2														
3	Bokeo*	1	2	2	1	2	2	2	1	2	6	1	6	12	18
4	Luang Namtha*	1	2	2	1	2	2	2	1	2	6	1	6	12	30
	Team 3														
5	Xiengkhouang	1	3	3	1	2	2	3	1	3	4	1	4	12	23
6	Houaphanh	1	3	3	1	2	2	5	1	5	7	1	7	17	45
	Team 4														
7	Luang Prabang	1	3	3	1	2	2	4	1	4	6	1	6	15	19
8	Khammouane*	1	3	3	1	2	2	3	1	3	9	1	9	17	40
	Team 5														
9	Saravane	1	3	3	1	2	2	3	1	3	4	1	4	12	14
	Team 6														
10	Savannakhet*	1	2	2	1	2	2	6	1	6	17	1	17	27	76
11	Champassak*	1	2	2	1	2	2	4	1	4	11	1	11	19	38
	Team 7														
12	Sekong	1	2	2	1	2	2	2	1	2	3	1	3	9	14
13	Attapeu*	1	2	2	1	2	2	3	1	3	9	1	9	16	39
	Total	13			13			46			96			199	439

*Note: * Province of BESP; **Village/school feeders located no farther than 5km away from the Secondary School*

2.5 THE ACTUAL FIELD SURVEY

The field data collection work lasted for two weeks. One team was assigned to cover two provinces (1 week per province in average). The survey was completed in August 2009.

Each team proceeded to the office of the School Head of the Lower Secondary School to get the list of the children who had completed primary school but did not enroll in lower secondary education. This strategy was adopted since it is a policy of the MOE that primary school heads of primary schools will furnish the school heads of lower secondary schools a list of children who had completed primary education. This arrangement was helpful in identifying children who completed primary education but did not enroll.

The school heads concerned gave the survey teams assigned in her/his area the list of the children who completed primary education but did not enroll. The survey team consolidated the names into a master list of respondents of the survey. During the visit, the team gathered the report cards of children who were in the list as the basis for assessing their academic performance.

The team of interviewers then searched for the houses of children in the list to conduct the interview. When the house of the respondent was located, the survey team introduced themselves to the parents or to the elder person in the house as coming from the MOE.

Upon meeting the parents or the elder relative in the house, the members of the survey team explained the purpose of the interview and that the interview will only be conducted if they will agree and that they will be present during the interview. It was explained to them that the procedure was intended to decide whether the child should receive a scholarship or not. Further, they were assured that no interview was to be conducted without them. Upon getting the permission from the parents of the child or the elder person representing the parents, the interview of the child was done.

The interviews were conducted in the houses of the respondents giving the interviewers the opportunity to evaluate the housing condition of the respondents' family. With the respondents' permission, pictures were taken of their houses and of the respondents themselves. Other events were also documented such as the trip of the teams in going to the villages.

After the last interview of the day, the team members did a preliminary review of the data gathered to get a glimpse of the profile of the respondents and note whether they are qualified for the scholarship. They noted the following indicators: sex, ethnic membership of parents, socio economic status and academic performance. During this time, the interviewers classified the respondents as: a) those who qualified based on the scholarship selection criteria; or, b) those who will be considered in the waitlist. Those considered in the waitlist were those who have ranked lower in terms of the priority list, but are qualified to receive the scholarship. Initial findings were validated and confirmed through the focus groups discussions and interviews conducted with the other stakeholders. Physical observations of schools, houses and villages helped the Researchers validate preliminary findings.

2.6 DATA GATHERING PROCEDURE

The interviewers were composed of school personnel particularly the school heads and teachers. They administered the questionnaire to the respondents in the presence of any of the parents or elder sister or brother. Before the conduct of the survey, questionnaires were discussed to familiarize the interviewers on the questions and to clarify some questions from the participants.

During the survey, each interviewer was given by the primary school heads the master list of interviewees (those Grade 5 graduates who did not enroll in Lower Secondary Education) while the list of the students who dropped out from any grade level (of M1, M2 and M3) was provided by the LSE school head. The master list was prepared by the school heads using a standard form prepared by the Study.

2.7 DATA CONSOLIDATION

The results of the interviews and focus group discussions were assembled by the interviewers at the Primary School where the respondents graduated under the supervision of the school heads. Consolidation of data per the questionnaire was done using the suggested format of master list. The master list and all the filled up questionnaires were submitted to the DEB which submitted the same to the PES. In turn, the PES submitted the master list and filled in questionnaires to the IEC.

2.8 DATA PROCESSING

The filled in questionnaires were processed using the coded responses and entered in the matrix of responses. Processed data were tabulated and presented in frequency tables with percentages.

2.9 DATA ANALYSIS

From the data the following tables were prepared and analyzed:

- a) Distribution of respondents by gender
- b) Distribution of respondents by ethnic group of parents
- c) Distribution of respondents housing classification
- d) Distribution of respondents by distance of their village to the nearest lower secondary school
- e) Distribution of respondents education of parents
- f) Distribution of respondents by occupation of parents
- g) Distribution of respondents by income of parents
- h) Distribution of respondents by travel time from village to nearest LSS.
- i) Distribution of respondents by mode of transportation from village to the nearest LSS
- j) Distribution of respondents by the Socio-economic status
- k) Distribution of respondents by reason of not studying in Lower Secondary School

Data were presented in frequency tables. Consolidated data were prepared by the schools and consolidated at the PES.

The data from the survey were collected using a structured questionnaire. Except for questions requiring the direct answers from the respondents during the interview, the questionnaire contained pre-coded answers to facilitate the recording of the responses during the interview and during data processing. The questionnaire was divided into control information, information about the respondent, socio-economic status of the family of the respondents, and other needed information on the scholarship. Other

documents used during the survey were dummy tables, coding sheet, and a matrix where all the relevant data of the respondents were consolidated.

In terms of consolidating the major findings of the Study, inductive reasoning track, thus started with specific observations to broader generalizations and theory. This “bottom up” approach included four (4) basic steps described below:

Step 1: Begin with specific observations and measures

Research tools were prepared and used in the Study. Based on the analytical tools, the Researchers took note of specific observations, paying particular attention to the factors inhibiting participation and retention LSE and track down the results/effects through the FGDs and interviews, specifically on issues related to gender and ethnic groups.

Step 2: Look for patterns/trends and regularities

Per the research tools, the researcher looked at patterns, regularities or trends. Basically, which are the major reasons why Grade 5 graduates do not proceed to M1.

Step 3: Formulate some tentative hypothesis that can be used to explore

Based on the observed patterns, the Researchers formulated some tentative hypothesis to be used in the further exploring factors and inhibiting factors of school participation and LSE retention. Further, modes of subsidy and nature of incentives to encourage enrolment were discussed with interviewees.

Step 4: Develop some general conclusions or theories

Once the data have been fully gathered, completed, and analyzed, the Researchers developed some general conclusions or theories on the how to enhance school participation and improve LSE retention with a menu of options on the modes of subsidy and nature of incentives to encourage enrolment.

Further, as a sub-output of the study, the list of scholarship candidates compliant with all agreed criteria and guidelines set out in the BESDP Grant Agreement and the ADB-approved Scholarship Manual was produced. Scholars identified by provincial identified based on agreed provincial/district quota allocations Please see below for the provincial distribution list:

NUMBER	PROVINCE	FEMALE	MALE	TOTAL
1	Champassack	122	64	186
2	Luang Prabang	46	57	103
3	Attapeu	80	73	153
4	Bokeo	49	53	102
5	Khammouane	91	62	153
6	Savannakhet	148	139	287
7	Xiengkhouang	34	35	69
8	Xekong	24	28	52
9	Odumxay	80	76	156

10	Saravanh	17	52	69
11	Phongsaly	39	47	86
12	Luang Namtha	48	54	102
13	Houaphanh	59	61	120
	Total	837	801	1638

While the team exerted effort to identify girl candidates, the effort proved futile in Saravanh where the team has to accept the 17:52 female to male ratio, due to the fact that there are very few girls who could be interviewed in the identified study areas.

3. MAJOR FINDINGS

This Chapter discusses major findings of the Study.

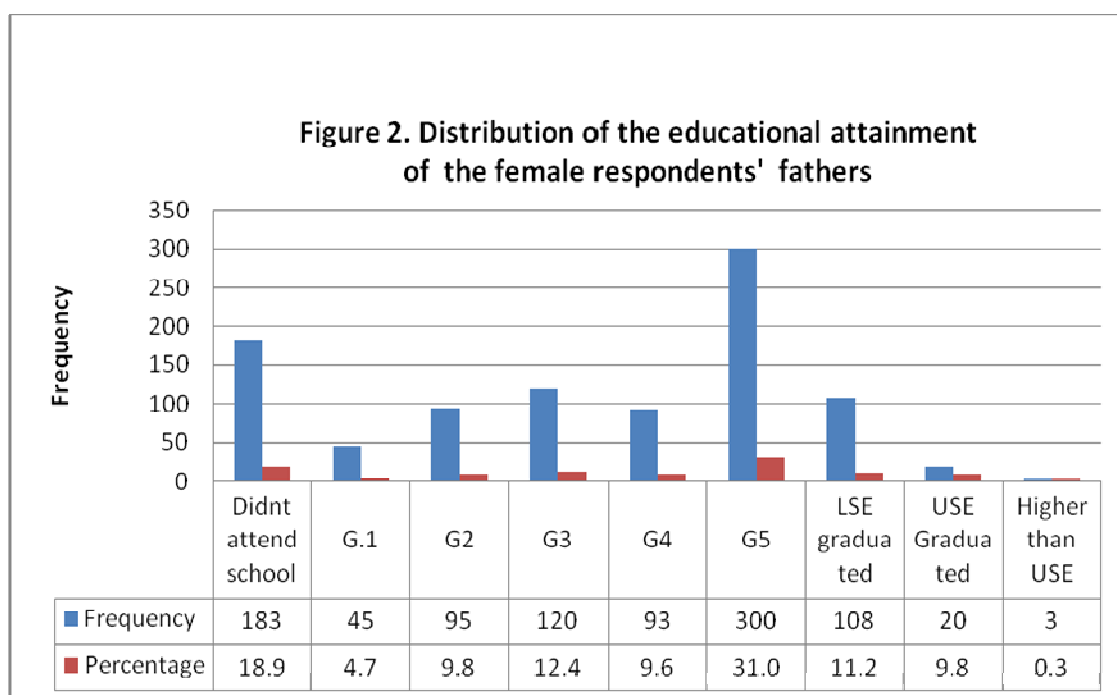
3.1 FACTORS INHIBITING PARTICIPATION AND RETENTION IN LSE

The baseline study conducted by the IEC yielded valuable information to explain the high dropout rate phenomenon in Lao-PDR. The study revealed dropouts in the country share a common socio-economic/demographic profile which inhibits participation and retention¹¹ in LSE. This profile is described as follows:

- Low educational level of the parents
- Low family income
- Distance of the school from the village where the learner lives
- Socio-economic and cultural condition of the learners

3.1.1 PARENTS' LOW EDUCATIONAL LEVEL

a) Educational Attainment¹² of Female Respondents' Fathers

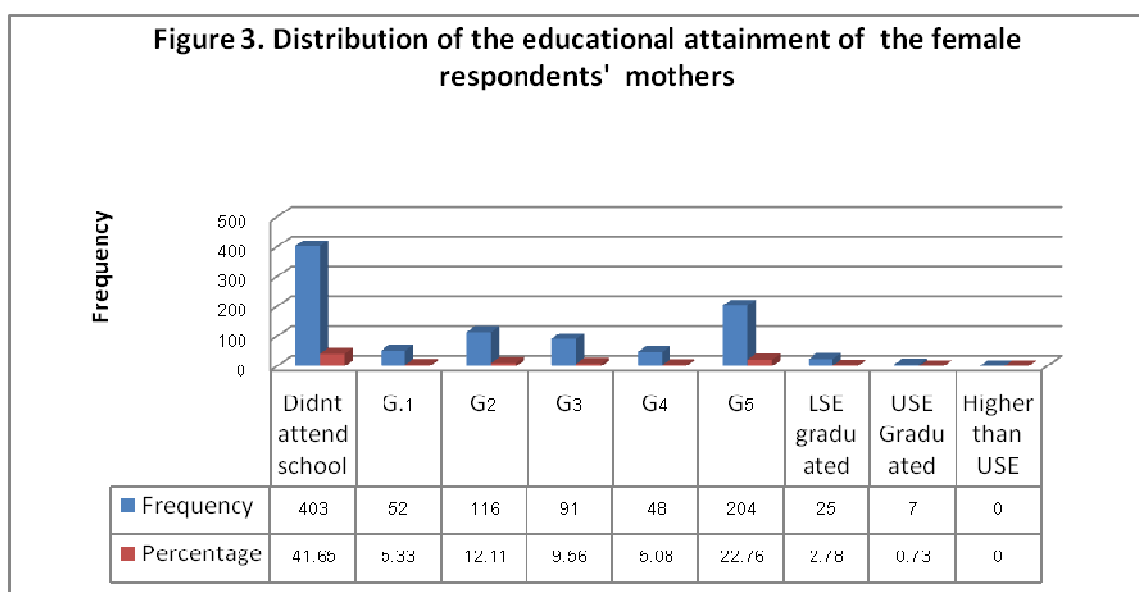
¹¹ The BESDP Scholarship Program will address problems of drop out and retention by providing selected M1 scholars a monthly stipend of about \$10 a month until they complete M4.

¹² Attainment here means reaching a particular level without necessarily completing it.

These figures indicate that fathers of the poor children surveyed are fairly poorly educated: nearly 1 in 5 (18.9%) have not had any schooling while only 31% have reached Grade 5. Only about **21.3%** of the fathers have continued their studies after the primary grades.

b) Educational Attainment Of Female Respondents' Mothers

The graph shows that about **22.76%** of the mothers of the female respondents have reached Grade 5 while 41.65% percent of them did not have any formal education at all.

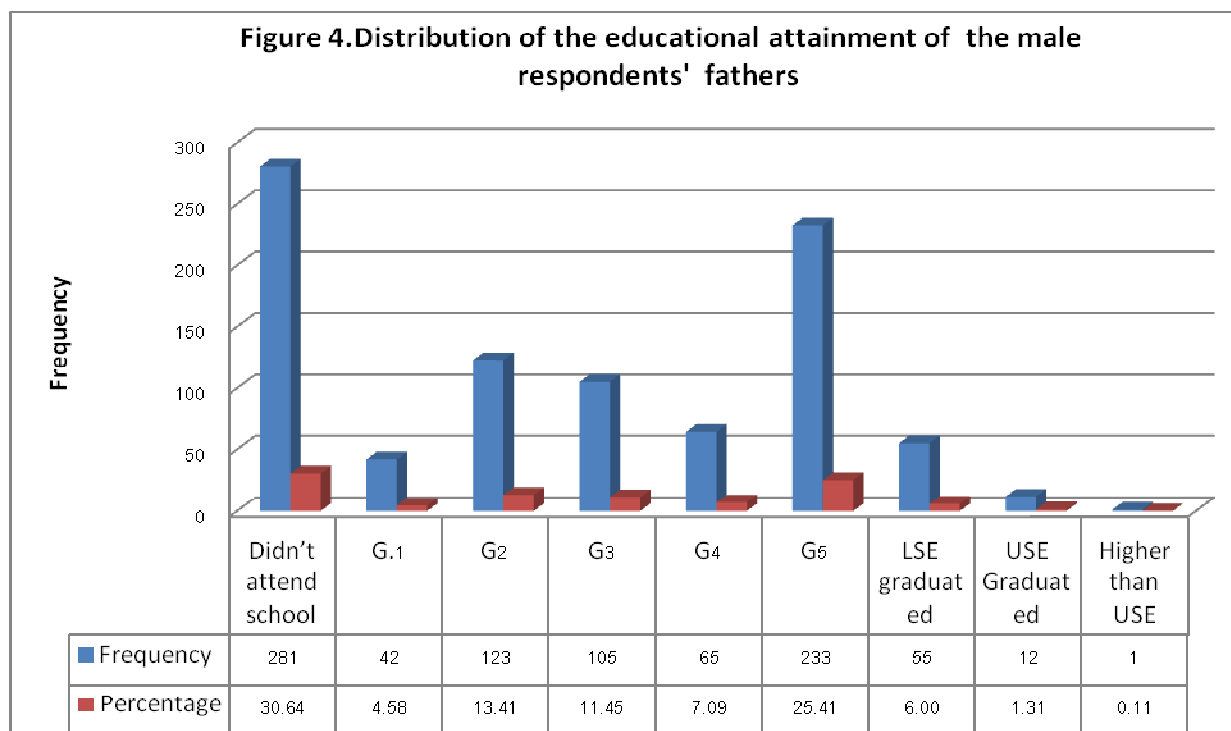

The data also shows that a total of 54.8% of these mothers had some primary education. A very little proportion (3.51%) of the mothers continued their studies after the primary grades.

The data on the education of the female respondents' parents show that fathers attended more school years than the mothers. Moreover, there are more mothers who did not attend school. It is sad to note that very few mothers had opportunity to continue schooling after Grade 5. This is consistent with evidence from other countries that shows that poorly educated parents are less likely to invest in their children's education, contributing to an inter-generational vicious cycle of low human capital investment and poverty.

c) Educational Attainment Of Male Respondents' Fathers

Figure 4 shows that 25.4 % of fathers of the male respondents have reached Grade 5 while 30.6% of the fathers did not have any formal education at all.

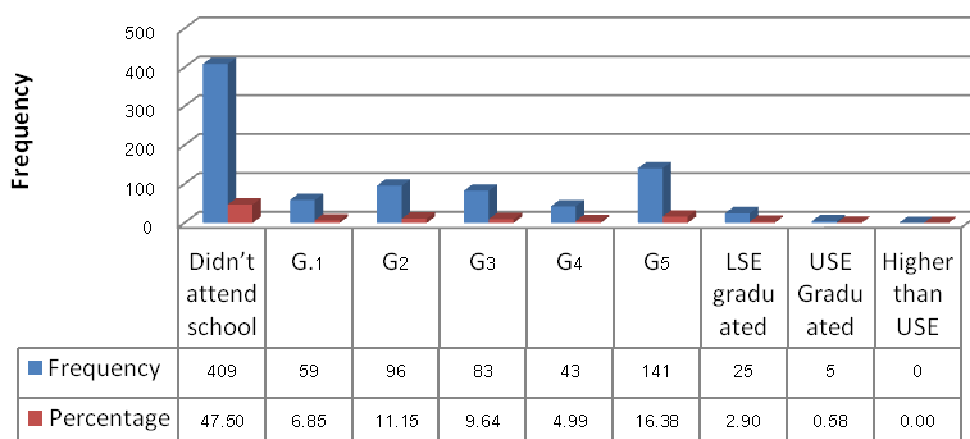

The data also show of the 62% of the fathers going through primary schooling (Grades 1-5), only 25.41 reached Grade 5. Only about 7.42% of the fathers have continued their studies beyond the primary grades.

d) Educational Attainment of Male Respondents' Mothers

Figure 5 shows that **16.4%** of the mothers of the male respondents have reached Grade 5 while **47.5%** of the mothers did not have any formal education at all. The data also shows that **49.0%** of the mothers attended some primary schooling. A very little proportion, **3.48%** of the mothers had the opportunity to continue their studies after the primary grades.

Figure 5. Distribution of the educational attainment of the male respondents' mothers

The data on the education of the male respondents' parents show great disparity in the education level of the respondents' fathers and mothers, as shown in the matrix below:

Education Level	Mothers (M)	Fathers (F)	Difference (F vs. M)
No formal education	47.5%	30.6%	-16.9%
Primary Grade Attendance	49.0%	62.0%	13%
Reached Grade 5	16.4%	25.4%	9%
Proceeded to secondary level	3.48%	7.42%	3.9%

These figures show that mothers have very low education as compared to the fathers of the respondents. This means a lower educational attainment of the respondents' mothers reflecting gender imbalance. The data from the survey reflect to a certain extent the status of education in Lao-PDR as mentioned in the Education for All Mid-Decade Assessment(March 2008). Citing the data from the Ministry of Education for School Years 2000-2001 and 2005-2006, the report noted that Lao males have better access to education than Lao females as indicated by the enrolment in Primary Schools, student enrolment in LSE and the youth literacy rate (population ages 15 to 24 years old).

Notwithstanding the gender differentials in educational attainment, the education level of the parents is still low. With low educational attainment, some parents seem to have very little influence or inclination to send their children to school beyond the basic primary education. While others push their children to have better education, they will not be able to help their children in school works, especially in lessons brought to the homes and the low importance they may assign to sending their children to school to complete their education.

3.1.2 LOW FAMILY INCOME

The table below shows that about 41.5% of the respondents have annual family income classified in the range from "low" (18.4%) to "very low" income (23.1%), as defined therein. Low family income greatly affects school attendance of children. Noting that most of the children who were interviewed were at risk of dropping out, it was qualified during the interviews that children of poor families have to stop going to school because they have to help in doing household chores or work in the farm to augment family income. Others are even forced to work in urban areas away from their homes. Please see table below:

Income Distribution of Respondents

Categories	Range	Frequency	Percent	Totals
Medium high	500,000+	603	31.1	41.5%
Medium	400,000-499,999	191	9.8	
Upper low	300,000-399,999	273	14.1	
Low	200,00-299,999	358	18.4	
Very low	Below 200,000	449	23.1	
	No response	66	3.4	
Total		1940	100	

NOTE: Adopted from the results of the Evaluation Report 2007 and Community Mobilization and Targeted Assistance Grants.

Low family income is the result of the low earnings generated from the parents' livelihood. The table below presents the nature of the parents' occupation:

<i>Livelihood Distribution of Parents</i>								
Livelihood			Father		Total	Mother		Total
			Frequency	%		Frequency	%	
Paddy & field cultivation			877	45.2	89%	902	46.5	92%
Slash and burn			853	44.0		888	45.8	}
Raising animals			8	0.4		1	0.05	
Handicrafts			0	0		3	0.15	
Gardening			77	4.0		77	4.0	
Others			63	3.2		43	2.2	
No response			62	3.2		26	1.3	
Total			1,940	100		1,940	100	

The above data show that the families are dependent on agriculture for their economic activities. About 89% of the fathers are engaged in paddy and field cultivation and slash and burn agriculture while about 92% of the mothers are engaged in the same agro-based income generating activities. Incomes from these forms of subsistence farming activities are usually not enough to support the expenses for sending the children to school. It is worthy to note that based on the data collected, almost all of these parents are members of the ethnic groups

3.1.3 DISTANCE FROM THE SCHOOL TO HOUSE

The table below shows that about 23% of the respondents live more than 10 kilometers from the nearest secondary school while another 25% live more than 5 kilometers but less than 10 kilometers away from the nearest secondary school. These data reflect a problem on the learners' access to secondary schools.

Distribution of the Respondents By Distance Between The School and Their Houses

Distance ¹³	Frequency	Percent
5 kilometers and below	973	50.2
Above 5 km but less than 10 kilometers	495	25.5
Above 10 kilometers	456	23.5
No response	16	0.80
	1,940	100

The situation above is aggravated by the fact that many learners have problems in reaching the school.

Distribution of Respondents by Mode of Transportation

Mode of Transportation	Frequency	Percent
Bicycle	325	16.8
Motorcycle	35	1.8
Walk	1515	78.1
Others	60	3.1
No response	5	0.2
	1,940	100

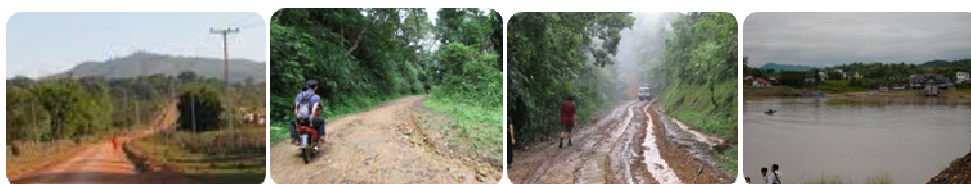
The above data show that 78% of the learners need to walk from their houses to the nearest secondary schools, if they continue to study. Below 5 kilometer walk is a long distance for a young student. This could affect learning effectiveness due to fatigue, noting that distance could be further aggravated by the rugged and sometimes hilly terrain in some cases. It is not uncommon for these learners to walk about 10 kilometers a day, that is, from home to school and for many of them, it is another 10 kilometers from school going back home.

A possible option is to go to school by motorbike, but these kind of learners have a tendency to skip lunch to save money for gasoline as determined in former interviews (*see story below*) with children in school but at risk of dropping out.

¹³ Bracketing system used was decided up by the provincial participants when the baseline study was designed to reflect distance from lower secondary schools. When distance is below 5 km, it means that the children walk considerable distance to school, and thus have to walk some hours a day to get to school. Above 5 km but below 10 km shows that they have to take a ride to go to school while above 10km means they have need to stay near the school (e.g., a relative's house or a makeshift school dormitory).

A closer look at the age distribution of the respondents, presented in the table below, will show the difficulties that these learners have to overcome the challenge of walking many kilometers a day to get education.

The mean age of the respondents was 13.5 years old, at the time of the survey. About 52 per cent of the respondents have ages between 13 years old and 14 year old, still too young to be exposed to the rigors and risk of hiking these distances. To compound the situation, some of these are just walk trails through hilly to mountainous terrain and include bodies of water and natural hazards on the way to and from the school.

Age Distribution of Respondents

Age	Frequency	Percent
10 years old	35	1.8
11 years old	126	6.5
12 years old	297	15.3
13 years old	491	25.3
14 years old	522	26.9
15 years old	284	14.6
16 years old	123	6.3
17 years old	35	1.8
18 years old	8	0.4
19 years old	9	0.5
21 years old	1	0.05
No response	9	0.5
Total	1,940	100

3.1.4 SOCIO-ECONOMIC CONDITION

The composite data below show that 85% of the respondents have low socio-economic condition in life. These families who belong to the ethnic groups in Lao-PDR need assistance from the government and from various non-government organizations to alleviate their condition so that they will

be able to develop positive attitude towards education. The Government needs to provide assistance in addressing livelihood issues and increase education access of children.

Distribution of The Respondents According To Their Socio-Economic Characteristics

Category	Frequency	Percent
Low	1,633	84.2
Medium	265	13.7
High	34	1.7
No response	8	0.4
Total	1,940	100

Legend:

Low	<i>Low education¹⁴ level of parents, type III housing (Grass roof, earth floor, candle and other sources of light, pit or forest), low to very low income, no motorcycle, no bicycle.</i>
Medium	<i>Medium educational level of parents, type II housing (Wood/bamboo roof, wood and bamboo floor, gas lamp, gas, mixed/charcoal for cooking, pit toilet), upper low income, with bicycle.</i>
High	<i>High education level of parents, type I housing (GI roof, wooden floor, hydroelectric power light, petrol lamp, cooking gas, flush-type toilet), high income, with motorcycle or with bicycle.</i>

It is worth noting that the respondents belong to the various ethnic groups of Lao-PDR. More than fifty percent (57.53%) of the female respondents belong to the ethnic groups of Brao (5.1%), Educo/Khmu (3.88%), Khmu (14.8%), Lao (9.71%), Lao Lum (13.23%), Makong (3.4%) and Phoutai (7.41%).

¹⁴The educational levels of the parents were categorized as low, medium, and high based on the level of education of the parents of potential scholars from the ethnic groups who are supposed to come from the poor communities in the rural areas:

Code	Category	Description
1	High	Upper Secondary School (USS) completed, higher than Upper Secondary School (USS)
2	Medium	G5 completed (Primary), Lower Secondary School (LSS) completed
3	Low	Did not go to school, G3 completed

This education indicator was combined with the other data collected from the survey to establish the socio-economic level of the respondents.

On the other hand, about 53.6% of the male respondents are Hmong (6.67%), Katang (6.42%), Khmu (23.65%), Lao Lum (10.57%) and Lao (6.29%). The list of respondents by ethnic groups is found in Appendix A.

Of the total respondents selected for the BESDP scholarship program, about 936 or 58.8% are Brao (4.94%), Hmong (4.82%), Khmu (19.15%), Lao (9.03%), Lao Lum (11.92%), Makong (4.39%) and Phouthai (4.57%).

THE ETHNIC GROUPS LIVING IN FAR FLUNG AREAS are among the least served population in Lao PDR in terms of basic services delivery particularly education.

4. POSSIBLE INTERVENTIONS, MODES OF SUBSIDY AND NATURE OF INCENTIVES

This Chapter provides a menu of possible interventions, modes of subsidy and nature of incentives for the MOE to consider.

Addressing the issue of high dropout rate, low retention rate and low completion rate is a challenge which has to be faced by the GOL, in its quest to meet MDG goals in 2015. Children have to stay in school to keep them away from the labor force which could be very challenging for them at their young age. IEC has put together a menu of strategic interventions, modes of subsidy and nature of incentives in this Chapter. This menu may be looked into in designing a plan to increase the net enrolment rate, retention rate and completion rate and keep the dropout rate low. Girls and ethnic groups must be given priority in the provision of assistance.

Specifically, the scholarship program of the BESDP, seeks to address the transition problem from Grade 5 to M1 by encouraging students to go up to the next year level. It seeks to retain children in school by supporting them up their completion of M4 and ensure that they would not drop out during their M1-M4 years.

Below are menu of options which have been identified and which may be considered in the quest to improve school participation, especially of girls and ethnic children:

POSSIBLE INTERVENTIONS, MODES OF SUBSIDY AND NATURE OF INCENTIVES

Types	Implementation Range ¹⁵	Enabling Condition/Status and Requirements	Target Principal Actor	Nature of MOE's responsibility/ Remarks
-------	------------------------------------	--	------------------------	--

¹⁵ *Definitions: Short-term means it is possible to implement within a year; medium-term means that it is possible to implement in 1-3 years; long-term means implementation maybe realizable beyond 3 years. Direct means that the MOE is the one directly responsible and there is no other minister or office which can facilitate implementation. Indirect/ Coordinative means that this does not directly falls under the main function of the MOE so its best that coordination work with concerned ministries or offices is done to ensure project success.*

1. School –Based Interventions				
1.1 Establishment of the Student Drop Out Reporting System	Short-term	MOE decree requiring to set-up the drop out reporting system with specific instructions on how to set-up	Schools	Direct May be proposed under BESDP2
1.2 Introduction of school-based drop out interventions	Short –term	Same as above	Schools	Direct May be proposed under BESDP2
1.3 Strengthening of SPAs	Short-term	Same as above	Schools	Direct Being done in 13 provinces being assisted in BESDP1
1.4 School Feeding Program	Long- term	Funding support must be provided. Currently, IEC is implementing a school feeding program in some provinces under the World Food Program.	Schools	Direct
2. MOE Program-based Interventions				
2.1 Promoting Public Private Partnership (PPP) to improve the delivery of education services	Medium-term	Need to prepare guidelines for implementation	MOE, PES, DEB, SPA	Direct May be proposed under BESDP2
2.2 Establishment of alternative modes of delivery of secondary education	Medium –term	System is in place but need to be promoted for mainstreaming to reach the unserved and underserved. This is handled by the DNFE but needs upgrading to match with the current LSE upgrading.	MOE, DNFE	Direct May be proposed under BESDP2
2.3 Intensification of the Basic Literacy and Education Awareness Programs	Medium-term	System is in place but needs more funding support to cover more beneficiaries.	MOE, DNFE	Direct
2.4 Values Education	Medium-term	This has been incorporated in the new LSE curriculum.	MOE, DSE, RIES	Direct

2.5 Localization of Curriculum	Medium-term	MOE has put in place a law but some work must be done to promote adoption of this law. Some teachers need guidance on how to localize the curriculum to suit to their specific local condition.	RIES, DSE	Direct May be proposed under BESDP2
2.6 Institutionalization of the Scholarship Program	Medium-term	MOE would need additional funding support to do this.	MOE	Direct
2.7 Education Awareness Campaigns	Short-term	MOE must fund an education awareness program directed to parents through the IEC to ensure implementation of inclusive education.	MOE, IEC, schools	Direct May be proposed under BESDP2
2.8 Provision of Special Support to Students	Medium-term	School block grants can be used for this. EDP-WB has been doing this for some villages and will continue to do the same under the FTI but this is for primary education. This mode of intervention has to be studied for adoption for lower secondary education viz. the scholarship program	MOE	Direct
2.9 Developing a scheme of reward and recognition for outstanding school performance	Short-term	Schools must be provided incentives to perform. Funding must be allocated for this kind of worthwhile activity.	MOE, PES, DEB	Direct May be proposed under BESDP2
3. Infrastructure-based Interventions				
3.1 Establishment of satellite schools and establishment of new school facilities	Medium-term	Need additional funding for the school mapping project and school construction.	MOE	Direct May be proposed under BESDP2
3.2 Construction of student dormitories	Medium-term	Need additional funding for construction of dormitory, plus its operation and management	MOE	Direct
4. Livelihood –based Interventions				

4.1 Access to EDGP Funds	Short-term (BESDP) Medium-Term	EDGP is available to BESDP assisted districts only and will last until 2012 only. A similar fund maybe adopted by the MOE as part of its school block grant implementation.	MOE	Direct
4.2 Providing training to promote livelihood activities	Medium-term	Need to coordinate with the concerned ministries or government office to implement this	MOE, DNFE	Indirect/ Coordinative
4.3 Promoting Backyard Food Production and Technology Transfer	Medium-term	Need to coordinate with the concerned ministries or government office to implement this	MOE, DNFE	Indirect/ Coordinative
4.4 Review of Poverty Alleviation projects in villages	Medium-term	Need to coordinate with the concerned ministries or government office to implement this	MOE, DNFE	Indirect/ Coordinative
4.5 Opening Avenues of Cooperation with other Minsitries/Projects	Medium-term	Need to coordinate with the concerned ministries or government office to implement this	MOE, DNFE	Indirect/ Coordinative
4.6 Formal Employment Generation	Long –term	Need to coordinate with the concerned ministries or government office to implement this	GoL	Indirect/ Coordinative

Building on foundations from the BESDP, the above noted projects may be proposed as priority for support through follow-on collaboration between MOE and ADB under a proposed second phase of the BESDP. Below are more detailed discussions of the menu of possible interventions:

1.1 SCHOOL-BASED INTERVENTIONS

4.1.1 ESTABLISHMENT OF THE STUDENT DROP OUT REPORTING SYSTEM

In one information sources, the limited skills of the teachers to identify students-at-risk-of-dropping out was recognized as one of the reasons for the high dropout rates. Thus, the establishment of a student drop out reporting system should be in place at the school, district and provincial levels. The purpose of the student drop out report is to collect data from

each school sites in a province to determine the number of students who have dropped out prior to graduation. The information gathered is to be used at each level (school, district, provincial) for the purpose of dropout prevention. This will be the basis for the preparation of the annual dropout report to be prepared by the ESITC, showing results at the school, district, provincial and national level. The information will be useful to schools and other entities throughout the country to pull together efforts to keep students in school until graduation or to provide services to those who have dropped out.

4.1.2 INTRODUCTION OF SCHOOL-BASED PROGRAMS FOR DROPOUT PREVENTION

In reality, before a student drops out especially during the school year, it is the teacher who is the first one to know. This particular student would have problems with absences, tardiness and even poor grades. Once any symptom is noted, the teacher must be able to dialogue with the student to discuss about his/her problem. The teacher should also take time to visit the student's parents to convince them to keep their children in school.

4.1.3 STRENGTHENING OF THE STUDENTS PARENT ASSOCIATIONS (SPA)¹⁶

As village level structures of school governance and stakeholders' participation, these organizations could play major roles in preventing school dropouts and encouraging parents to send their children to schools. Currently, they are involved in various school activities particularly in policymaking and implementing projects. These involvements will give them various advantages in further helping the school officials, parents, and students in reducing dropouts and increasing participation rates.

To help these organizations to be more pro-active on their roles, the following may be done:

¹⁶ Or the Village Education Committee (VEDC) in the case of primary education.

1. **Regular conduct of coordination meetings to streamline activities in the school**
2. **Formulation of policy to increase the holding power of schools on students along:**
 - a. Reduction or abolition of family contributions to school fees
 - b. Increasing school revenues through income generating projects
 - c. Identification of sites in the villages for income generating projects
 - d. Acquisition of school facilities
 - e. Construction of students/learning centers and facilities
3. **School Planning and Development-** Efforts to encourage school authorities and stakeholders to formulate a school improvement plan shall be intensified. The Ministry should encourage greater participation of the Village Education Committee and community-level organizations in school governance. Training shall be conducted on how the responsibilities in governing a school may be shared with the stakeholders.
4. **Project Management training** will help schools and villages manage resources such as time, money and human resource, to achieve the goal of reducing drop outs.
5. **Establishment of a school accountability system.** This may done by setting up a school-based monitoring and evaluation system to help the school authorities and stakeholders monitor and assess the progress of school improvement as well as measure the gains in school performance, based on indicators named in the ESITC Data Standardization Guidelines, as follows: :

i. participation rate	vii. completion Rate
ii. survival rate	viii. drop-out rate
iii. retention rate	ix. failure
iv. repetition rate	x. teacher pupil ratio and
v. transition rate	xi. achievement rate.
vi. graduation rate	

A comprehensive school report card which presents the accomplishments of the school at the end of a school year may be developed for this purpose.

The MV Foundation in India for example, has developed a unique approach to girl child labor though mobilizing communities and governments around the principle of immorality of bonded and child labor. Strategies include:

- (i) community activism to demystify the issue of girl child labor, placing it in

the open as a public, and not a private issue; (ii) School Education Committees have addressed the upgrading of schools to accommodate girls' special needs for sanitation and security; (iii) locally-trained girl child activists with firsthand experience in the struggle to get education conducted intensive house-to-house campaigns to mobilize girls and their parents; once parents complied, they facilitated the re-entry of younger girls into school and older girls into residential camps; they monitored drop outs and identified further hard-to reach girl child laborers. (UNESCO, 2006: pages 8-19; MV Foundation, undated)

4.1.4 SCHOOL FEEDING PROGRAM

Because of the distance between the houses of the students and the school, the students leave their homes very early in the morning reaching the school hungry and tired. In some cases, children of poor families may have taken very little food or no food at all for breakfast. Some of these children do not even have food for lunch. With empty stomachs, these students would not have a good mind set to attend to their lessons or listen to the lectures of the teachers.

To sustain the school attendance of these children and maintain their interest during classes, the school in coordination with the SPA and Village Education Committee may organize a feeding program for these children. Whenever feasible, the feeding program may cover all the students enrolled.

4.2 MOE PROGRAM-BASED INTERVENTIONS

4.2.1 PROMOTING PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP TO IMPROVE DELIVERY OF SECONDARY EDUCATION

The school heads in coordination with the SPAs arrange with any responsible and gainfully employed individual, family or business enterprise to support a child's education be it in the form of financial support, housing

accommodation or just the board and lodging of the child during the duration that the students attend classes.

Further, the school with the help of the PESs or DEBs may ask private companies or enterprises and successful individuals to adopt “students-at-risk-of dropping out” by providing them financial support so that they can continue with their studies.

Private sector support to education can also be promoted by the PES and DEB by appealing to the sense of corporate social responsibility (CSR) of local companies and enterprises successfully operating in the area. Private sector support can be in various forms, such as to provide funding support to children who are at risk of dropping out. Further, local enterprises may opt to expand assistance to school by providing various educational inputs as may be agreed upon by the recipient schools. CSR practitioners or donors must be properly recognized by the PES and the Provincial Government for their contributions or donations.

4.2.2 ESTABLISHMENT OF ALTERNATIVE MODES OF DELIVERY OF SECONDARY EDUCATION SERVICES

“Boys are pulled out of school to herd animals, to work as porters in markets and in many forms of exploitative child labor. Girls are denied schooling to care for young siblings, the elderly and the sick... All these children should be provided with education which empowers them to make choices, to protect themselves from abuse and to live better lives”. (UNESCO/UNFPA website) Non-formal education (NFE) or alternative modes of delivery of secondary education services need to be provided to put them back in the education system.

This scheme may be introduced to students who dropped out or stopped going to school already because of the distance of the school from their homes or place of work. Based on the field interviews, some students stopped going to schools in order to be employed, sometimes away from their homes, to augment family income.

The objective of this strategy is to provide school-aged children who stopped going to school the opportunity to continue their studies while fulfilling domestic and economic demands, at the same time. The scheme allows the student to continue doing their school works away from the classrooms and teachers. Based on the list of learning competencies to be achieved by the child in a given grade level, learning materials may be developed by the MOE to include among others, sets of activities, questions to be answered, assignments and projects which the child can accomplish.

Reports or accomplished papers or student's workbook will be submitted to the teachers for checking and accreditation. If the documents satisfactorily meet the set performance standard, these will be given credit as if the child attended regular classes. Credits will be given in some activities which are along the subjects being taught such as, entrepreneurship, home economics, or skills development.

Because of the nature of self study, the children must be able to study by him/herself and is able to read, write and count. Supervision from teachers and parents is very important. This scheme is best recommended for the students in the lower to upper secondary schools.

Should there be difficulty for a teacher to regularly visit the learners, the school in coordination with the SPA¹⁷ may hire para-teachers who can assist the learners in complying with the school requirements. Para-teachers are persons who completed at least two years of any education course or are graduates of education courses who are not yet employed and who are willing to supervise the activities of the students availing themselves of the distance learning scheme.

¹⁷ VEDC for primary education.

4.2.3 INTENSIFICATION OF THE BASIC LITERACY AND EDUCATION AWARENESS PROGRAMS

Parents with higher educational attainment will be helpful in improving the academic performance of their children. They can provide assistance in helping or coaching their children especially with their home assignments. The current low level of education of the parents of the students poses a constraint in learning in terms of the lack of capability to support them with their lessons. Furthermore, the limited education of the parents in some ways, affects the child's drive to sustain learning and pursue higher education. Parents with higher education will tend to promote consciousness and inculcate the importance of education among their children.

To address the findings of low educational level among the parents of the respondents, there should be an intensified effort of the MOE through the DNFE to conduct basic literacy training not only to the said parents but for those people in the rural areas with limited education. Basic literacy training should give importance to the development of enabling skills such as numeracy and reading. These skills will greatly help the parents in coaching the children in their assignments. Literacy classes may tap the services of people in the community who can teach.

Literacy materials used by other projects implemented by the MOE on community mobilization may be used for this purpose. However, additional materials or workbooks may be printed.

While programs on literacy and life skills may be offered to women to improve their own and family's living standard, they should also be a tool for empowerment. Programs must provide women with information about their legal rights and address strategic needs by enabling women to participate in decision-making in their families and communities.

(UNESCO, 2004:13-15; UNESCO, 2003: 18-19) “Availability of child caring facilities is in many cases a pre-condition for women’s participation in literacy of NFE activities, so they can avail themselves of income-generating or employment opportunities and be active in community development and political work. (UNESCO, 2003: 17)

To strengthen the village consciousness on cultural values and skills development, the DNFE, in coordination with the PES, DEB, SPA and Village Education Committee together with community organizations and funding agencies operating in the village, may conduct adult education classes for parents on local resource management, health and nutrition, basic education, adult literacy, value orientation towards education, networking and gender and development.

4.2.4 VALUES EDUCATION

Integration of the value of education in social studies subjects is important. This will be helpful in continuously educating the learners who will become future parents. Acquiring this attitude will have a positive effect on their future children. Values education will help prepare the young students to develop positive attitude towards the need for education. Additional topics may include an appreciation and preservation of natural resources found in their villages for sustainable development as well as cultural practices.

The development of a good attitude towards the value of education among the students especially those living in the rural areas and belonging to the ethnic groups is a good predictor for increased enrolment in the future and eventual increase of literacy rate. Moreover, this improvement in attitude is expected to close the gap of sex differentials in the school participation rate and literacy rate.

4.2.5 LOCALIZATION OF THE CURRICULUM

This strategy calls for the adoption of learning competencies based on local conditions, thus, increasing the understanding and mastery of learning competencies in a given grade level. This scheme is expected to increase the interest of the learners to study as well as enhance learning, since familiar things are discussed inside the classrooms. The curriculum guide for lower secondary education on the basis of the Education Law allows for the indigenization of about 20% of the curriculum. It is noted that the indigenization of the curriculum does not happen at the Central level but happens in some areas where they exactly know ethnic groupings and their peculiarities and are done by locals who have specific local knowledge of cultural norms and practices in each specific area. The MOE must push for the adoption of this policy where effective and must be able to monitor best practices on this area.

Learning competencies are sets of lessons and academic outcomes which the MOE wants the learners to gain. These learning competencies are developed in a continuum. While the learning competencies of both the elementary and secondary schools are formulated and approved at the central office of the MOE, the customization of learning experiences are done at the school level.

Towards this end, the teachers should be trained in the development of instructional designs or exemplars who will be tasked to customize the learning competencies. Instructional designs contain the objective of the lesson, competency(ies) to be developed, learning strategies/approaches, learning activities and a set of questions/activities to assess the students' performance. Moreover, additional learning materials such as student workbooks, teachers' guides and teaching materials shall also be developed.

4.2.6 INSTITUTIONALIZATION OF THE SCHOLARSHIP PROGRAM

The MOE should explore ways to institutionalize the scholarship program which has been introduced by BESDP. This strategy is expected to sustain the government's effort to increase education performance.

This strategy should be given serious attention considering the low income level of many Lao people especially those coming from the ethnic groups and living in poor rural areas.

As a matter of policy, the MOE should encourage the participation of the PES and DEB in sharing in the financing of scholarship coming from their respective areas.

A sharing scheme to finance the scholarship may be developed among 3 participating entities namely, the Central Office of the Ministry of Education, PES and DEB.

4.2.7 EDUCATION AWARENESS CAMPAIGNS

Information, education and advocacy (IEC) campaigns must be launched to especially target uneducated parents to make them understand the importance of sending their children to school.

4.2.8 PROVISION OF SPECIAL SUPPORT TO STUDENTS

It must be the MOE policy that education of the poor should be free, so children of very poor families must not be charged a single cent for their education. If possible, the MOE should look into acceptable, reasonable viable and justifiable materials support that it can provide to the children so they stay in school, be it in the form of school uniform, motorbike, etc.

UNESCO presented snapshots of innovative practices in getting girls out of work and into school and noted success stories in using education in preventing girl child labor. In Yunnan, Province, China which worked on two critical aspects of girls' education, which are, addressing the issue of access and promoting quality education. The project offered direct

assistance to ethnic minority girls to cover transportation, boarding or other school fees in lower secondary schools. These students were encourage to return to their villages and promote awareness about the importance of education and the dangers of trafficking with the aim to show impact of education investment on their families and their future in the remote mountainous areas. To promote quality education. The project took innovative steps to integrate information about trafficking, gender equality, HIV/AIDS, public health and life skills with the curriculum. It targeted teachers, principals and school heads to be more sensitized to the needs of ethnic girls and trained them to address such needs. It promoted the value of continued education from primary education level, particularly among ethnic groups. (UNESCO, 2006: pages 8-10; ILO/IPEC office)

Linking Education with Social Protection: A Must. UNESCO notes holistic approach to prevention, withdrawal, healing and reintegration of child domestic laborers, many of whom are girls to the education system as adopted by the Visayan Forum Foundation in the Philippines. The project linked education re-integration by: (i) raising public awareness to empower parents to better understand and correct their value systems and build capacity to confront the broader connection to trafficking and migration; (ii) stressing transitional strategies to protect child domestic workers, with a combination of psychosocial services to prevent abuses while improving working conditions; (iii) popularizing the Magna Carta for Domestic Workers which seeks to institutionalize and uplift the minimum working parameters and standards for the industry. The law has yet to be enacted. (UNESCO, 2006: pages 11-12; Visayan Forum Foundation, undated)

4.2.9 DEVELOPING A SCHEME OF REWARD AND RECOGNITION FOR OUTSTANDING SCHOOL PERFORMANCE

The MOE through the PES and DEB should develop a scheme of reward or recognition which will be given to the school and stakeholders who had

introduced school-based interventions or best/effective practices which greatly contributed the increase of student enrolment and reduction of dropouts. This strategy will encourage the community to put together their efforts and work harder to bring learners to the school or strengthen the holding power of the school. An award may be given in a form of cash or project which will further improve the school. It is important to provide this kind of reward to encourage creativity and quest for excellence to achieve better performance based on agreed performance evaluation criteria. In this case, monitoring of student enrolment rate and the drop-out rate is very important as it clearly sets quantitative goals for the school and the community. This is also in line with using education performance indicators as required in the newly approved data standardization guideline.¹⁸ (A sample video presentations of best practices in similar undertakings can be viewed at besdplaos.multiply.com)

4.3 INFRASTRUCTURE-BASED INTERVENTIONS

4.3.1 ESTABLISHMENT OF SATELLITE SCHOOLS AND ESTABLISHMENT OF NEW SCHOOL FACILITIES

The establishment of satellite schools for students from far flung rural areas especially those coming from the ethnic groups is one intervention that may be introduced to address the access problem. The opening of the satellite schools may be advantageous to poor ethnic students especially girls who are very young to walk far distances to reach the school.

Relative to this scheme, there may be a need to review the regulation of the MOE for the establishment of new secondary schools which at this time are located very far away from some villages. A school mapping project to determine distances of secondary schools from feeder primary schools and

¹⁸ Minister's Guideline No. 1248 – MOE. ESITC/2009, Implementing the Guideline for Data Collection, Processing and Analysis for Planning and Monitoring at All levels, December 21, 2009. The Decree requires the monitoring of pertinent education performance indicators at the school, district and province level.

villages must be a priority to determine where to build more secondary schools to respond to the higher demand due to the GoL success in the delivery of primary education. Primary school graduates must be provided there next school level. Thus, a school mapping project must be implemented to determine the actual requirements and locations of additional lower secondary schools to ensure that secondary school learners are provided access.

While it is desirable that a complete school may be opened in new sites guaranteed by the availability of the required number of students, the establishment of complete schools may be achieved gradually. To accommodate the young students with ages between 10-13 years old who are too young to walk many kilometers, the MOE may open multi-grade classes. The establishment of the satellite schools may be worked out with the SPAs of concerned villages.

With the establishment of the satellite schools, pressure on classroom congestion will be reduced, thus improving the classroom learning environment. Opening of new secondary schools will be consistent with the program of the MOE.

4.3.2 CONSTRUCTION OF STUDENT DORMITORIES IN SCHOOLS

The school head in close coordination with the SPA may consider the construction of dormitories in school premises to accommodate learners from far flung areas specially the very young students. The children will be under the care of the school heads through an assigned teacher or teachers who will stay with the students in the dormitory. Arrangement on food preparation and cleanliness will be agreed among them. At night, teachers will have the opportunity to tutor the students. The students may go home only during weekends.

In consultation with the spa, the school head shall identify a space in the school campus where the children can grow vegetables or raise animals such as chicken, ducks or swine for food.

A community-run dormitory could be another sustainable option, where the community runs the dormitory and are obligated to help them with food and maintaining security. This can be run in close coordination with the teachers. Sources of funding could vary, like children can just bring their own rice, or the Governor can provide funding to the dormitory, or the community itself, including those from surrounding villages, may pool their own funds to support its operation, etc.

4.4 LIVELIHOOD-BASED INTERVENTIONS

4.4.1 ACCESS TO EDGP FUNDS

The Education Development Grant Program (EDGP) is being introduced by the DNFE under the BESDP to provide operating and maintenance budget for the schools for the procurement of instructional materials, payment of minor school repairs and the provision of seed capital for the implementation of livelihood projects which will generate income for the school that can offset direct contributions of parents who are in difficult economic situation. The income generating projects, which is a sub-component of the EDGP fund will be helpful for the schools and may provide additional income to some families.

4.4.2 PROVIDING TRAINING TO PROMOTE LIVELIHOOD ACTIVITIES

Poverty is a big challenge and the main cause of children dropping out from school. The DNFE and the PES may provide entrepreneurship training for families, to help them build small businesses to augment family income.

Among the subjects that may be included in the training are:

- Development of micro enterprises
- Management of micro enterprises
- Resource generation
- Marketing of products
- Financial management

- Appropriate technology transfer

The MOE, in coordination with appropriate government agencies, should help the village residents, in looking for capital to start micro-enterprises. Moreover, the DNFE should extend supervision to the families in implementing the livelihood activities. Backyard gardening and livestock production may be promoted in the villages. Whenever possible, communal farming may be promoted to attain economy of scales in producing goods.

CONSIDERING THE AVAILABILITY OF FACILITIES such as rooms, chairs, blackboards and etc., trainings may best be conducted in schools. In addition, in case of limited space for production in the residences, lands in the school sites may be developed into a production area for livelihood, when available.

This strategy may be adopted for those family members who do not have land or resources for production and those who seek employment. Skills training will prepare the parents to be employed in nearby factories, construction sites, trading and commercial areas, and processing areas. Special training skills may include carpentry, masonry, dressmaking, tailoring, food processing, rug making, cosmetics and specific skills needed in identified place of work or factories.

To offer appropriate skills training, the PES and DEB will help the school officials, SPA and the VEDC conduct livelihood training needs assessment.

4.4.3 PROMOTING BACKYARD FOOD PRODUCTION AND TECHNOLOGY TRANSFER

In coordination with the Ministry of Agriculture and projects with other donors assistance, the MOE may explore the possibility of distributing to qualified families planting materials or livestock for livelihood. This should be complemented with training on marketing and production.

Priority beneficiaries of this dispersal method will be the parents with school-aged children from the ethnic groups and poor areas.

4.4.4 REVIEW OF POVERTY ALLEVIATION PROJECTS IN THE VILLAGES TO GET LESSONS

Lao PDR has been a recipient of various poverty alleviation projects to increase family income and increase access to education. Some of these projects have already been completed while others are still currently implemented.

Projects which have extended assistance to the families in far flung villages to increase their income (especially among the ethnic groups with school aged children) may be visited to get first hand lessons on their effective practices and solutions to problems encountered.

Available reading materials developed by projects implemented by the MOE are very good materials for village education. More copies may be reproduced.

Institutions or organizations implementing health projects in the villages should be tapped to ensure that the learners are healthy. Not just to overcome the rigor of walking many kilometers going to school and coming home but also proper nutrition that helps ensure mental fitness to learn in the classrooms. The Ministry of Health should conduct regular monthly visits to the villages to check the health conditions of the population especially the children of ethnic groups. Disaster mitigation and management measures may also be adapted by the provincial and district development committees in order to ensure the safety of women and children as they travel to and from their villages.

4.4.5 OPENING AVENUES OF COOPERATION WITH OTHER PROJECTS

THE MOE IS CURRENTLY undertaking various projects promoting access to education in identified far flung areas. These have project components to alleviate poverty. It may be helpful for the MOE to tap these projects to

benefit parents of students who have problems in sustaining their stay in school during the year and in the next year level or ladder of education. The IEC may take the lead in this endeavor.

4.4.6 FORMAL EMPLOYMENT GENERATION

ESDF noted that a probable reason for the declining transition rate maybe due to the parents' recognition of the very low economic returns from upper secondary education due to the low demand for graduates in the formal employment sector. Thus, there is a need for the GOL to work on ensuring that the supply of secondary school graduates are absorbed by the labor market, thus needing the concerted and cooperative efforts of the MOE, Ministry of Social Welfare and Labor, and Ministry of Planning and Investment (ESDF 2009-2015, 2009).

5. ISSUES AND RECOMMENDATIONS

This Chapter discusses Study Issues and Recommendations.

5.1 STUDY ISSUES

The following factors affected the conduct of the survey:

5.1.1 FACTORS WHICH FACILITATED THE COLLECTION OF DATA

A) Support Of The School Officials

The school heads of the lower secondary schools were very helpful in providing the survey teams with the list of the graduates of the Primary Education who did not enroll in the lower secondary education. Without the names given, the interviewers would have met difficulties in coming up with list of children to be interviewed and in locating the village where they reside.

B) Support Of The Parents And The Elders Present During The Interview

The presence of the parents and elders during the interview provided a reassuring situation for the children that no form of harassment or forceful manner in extracting data from the interviewers will occur.

c) Support Of The Implementing Units(IUs) Who Sent Their Representatives To The Field For The Interview

The Inclusive Education Center received much support from the various implementing units of the BESDP in conducting the survey. The support was first manifested when each IU sent its representatives to the briefing on the survey conducted in Thalad, Vientiane Province on May 17-20, 2009 . The representatives gave significant inputs in the finalization of the mechanics of the survey. The support was also manifested in the succeeding preparatory meetings called by the IEC. Furthermore, the IU representatives went to their assigned provinces for the interview, assisted in the collation of the data, took pictures, attended the meeting called by the Gender and Social

Development Consultant and submitted encoded data and other documents to IEC.

5.1.2 FACTORS THAT SLOWED DOWN THE COLLECTION OF DATA

a) Inclement weather

There were areas in the 13 provinces where the completion of the survey was delayed due to inclement weather. There were difficulties in the movements of the study team from the school where the names of the respondents were retrieved to the villages where the respondents were residing. The search for the houses of the respondents were also affected.

b) Impassable roads

One big stumbling block during the data collection activity was the condition of the roads on the way to the schools and villages. As a matter of fact, the trip from the Vientiane City to the villages had been very difficult in some places. The interviewers have to negotiate some muddy roads before they can reach their destinations.

c) Flooding in some provinces

Floods brought by heavy rains, especially in the southern provinces of Lao PDR hampered the submission of the data from schools. The school officials have to wait for the flood to subside before they can send the needed data to the IEC for processing.

d) Difficulty in locating the children

Considering that the houses of the respondents were located in far flung areas in various villages, the interviewers had to spend a lot of time in locating the children for the interview.

e) Lukewarm attitude of the parents and children

There were many instances that parents were not interested in the interview and were disinterested in sending their children to school. This is

because this is still the first time that they heard about the scholarship program not to mention the geophysical and economic conditions that hampered the studies of the children. On the other hand, some of the respondents were not eager to be interviewed for the scholarship. However, the interviewers made efforts to explain to the parents the background of the survey and the scholarship program through the intervention of some elders who were present during the interview.

5.2 ISSUES SPECIFIC TO GENDER, ETHNIC and OTHER DISADVANTAGED GROUPS

It is noted that there are particularities in the different areas specifically in Luang Prabang and Saravanh where the team can only identify more male candidates because there are very few girls who proceed to lower secondary school due to existing socio-economic conditions in these areas. These mean that IEC should actively embark on gender and human rights awareness with special attention to these two provinces.

Further, in Khammouane, 75% of the candidates are classified as Lao, which means candidates are members of the sub-groups of Lao Lum belonging to ethnic groups who were determined to be very poor.

To date, some 52 scholars have to be taken out of the list, 2 have transferred to ethnic schools¹⁹ while 50 students have dropped out. Replacements have been made on the basis of the set criteria, however, in some provinces, female replacements for female drop outs were not easy. Thus, IEC has to allow the following replacements, changing the gender composition of the scholars, but still maintaining girls as the majority beneficiaries, as follows:

Original vs. Current List	Total	Girls	Boys
Original	1,638	837	801
Current	1,638	833	805

¹⁹ Scholars of ethnic schools in Lao PDR get 200,000 kips per month.

Details are as follows:

No.	Province	Drop Outs/Transferees			Replacements		
		Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys
1	Bokeo	4	4	0	4	4	0
2	Luang Namtha	8	3	5	8	4	4
3	Khamouane	4	3	1	4	3	1
4	Odumxay	10	3	7	10	2	8
5	Luang Prabang	14	8	6	14	7	7
6	Champasak	12	7	5	12	4	8
Total		52	28	24	52	24	28

In Luang Prabang registered the highest drop out at 14. Based on a thorough investigation by IEC, selected scholars from Khmu group opted to volunteer to train as soldiers at 15 years of age. The GOL allows mobilization of teenagers who do not work in the villages to become soldiers if they do not attend school. The MOE should consider how to provide education to these children. During training, they can stay for one year and go back to their respective villages after that. Some may be lucky to be able to have a career in the military. They also have schools there but some coordination must be made so that the MOE curriculum standard is followed and they can still pursue further education elsewhere after their 1-year training as soldiers.

The aim of the MOE is to reach the unserved and the underserved children. The scholarship program of the BESDP may have just “scratch the bottom” of the surface. In institutionalizing the scholarship program, the MOE must consider various levels of benefits for the various children from different levels of socio-economic conditions. The BESDP may have catered to the poor but not to the poorest of the poor. The \$10 per month may be considered a subsidy, since children would still need their parents support to really retain them in school. During the interviews, some very poor children, like the girl orphan who is

living with her aunt in Ngumalad District, Khammouane, a remote village near the Vietnam border, has to refuse the scholarship. She refused because the amount being offered as support for her continuous education was not really enough to support her needs while in school given the fact that there is really nobody to support her schooling. Given her socio-economic environment, she felt less confident in pursuing her schooling. Some children under such more difficult circumstances must be considered in designing a more comprehensive scholarship program. In doing this, the MOE must put in mind that it is really harder to reach the unreached.

MOE advocacy towards promoting education awareness must be pursued so that children and their parents will know that they will have better options ahead of them after Grade 9, where they can decide to go to vocational schools and enjoy scholarship assistance from the Government. They have to be given hope and aspirations for a better life.

Note that no single child with disability was encountered during the survey but it was never the intention of the study not to include them. There may be various reasons not to have encountered a single scholarship candidate with disability during the survey. One possible reason is that children with disability in the current system may not have been able to reach Grade 5 due to local knowledge on how to treat these children's pursuit of education. Another weak side is that teachers in the Study areas have never been trained on how to teach and educate these children so they do not know how to assist them. Thus, IEC must prioritize advocacy work to promote inclusion of these children in the education system and push for training of teachers to be able to handle these types of learners.

5.3 RECOMMENDATIONS

Being in school is synonymous with being out of the labor force. Being in the labor force at an early age is tantamount to different exploitation, be it farm work, household chores or the worst forms such as sexual exploitation.

In Lao PDR, the challenge is to keep children in school and the GOL with its MDG targets in 2015 must ensure the universal delivery of primary education. Thus, strategic interventions to keep children in school must be planned and implemented as soon as possible to save children from staying out of school. As discussed in Chapter 4, there are different modes of interventions, and various subsidies may be offered. The bottom-line is being able to strike a partnership with parents so they completely subscribe to the belief that education is very important in changing the lives of their children for the better.

Chapter 4 provided a menu of options for the GOL to pick from and decide which direction to take. Designing and programming the intervention depends on available budget and readiness of systems and structures to deliver the interventions. Drop-out rates must be lowered, retention rate be improved, completion be increased, etc., and to do these, the GOL must be very specific in targeting what kind of interventions to adopt, how to do it and when and how much money to allocate. In doing all these, time is of the essence to prevent more children from staying out of school.

References

1. Asia-Pacific Human Rights Information Center in cooperation with the Office of Human Rights Studies and Social Development, Mahidol University, 2009. Human Rights Education Systems in the School Systems in Southeast Asia.
2. Asian Development Bank (2008). Education Sector Development Framework.
3. Asian Development Bank (2006). Basic Education Sector Development Project: Report and Recommendation of the President to the Board of Directors.
4. Baker, S. (2004). Child prostitution and HIV/AIDS in Thailand: Changing realities for Thais and minority groups. UNESCO, UNIAP and UNDP-SEAHIV Parallel Conference on Trafficking, Migration, Minorities and HIV/AIDS.
5. Baker, S. (2007). 'Child Labour' and Child Prostitution in Thailand: Changing Realities. Bangkok: White lotus.
6. Bangkok Post, (September 2000). "Human Trafficking: Gangs make Thailand a regional hub", 6 September 2000, reprinted in Stop Trafficking Archive.
7. Bangkok Post. (July 2008). CATW Fact Book, citing "Trafficking of children on the rise", 22 July 1998, citing IPSR
8. Boyden, J. (1991). "Working Children in Lima, Peru" in WE Myers, ed., Protecting Working Children, Zed Books in association with UNICEF (United Nations Children's Fund)

Education Law, Decree No. 149/Lao PDR dated 17 July 2007

9. Government of Lao People's Democratic Republic, (October 2008). Education for All Mid-Decade Assessment.
10. Government of Lao People's Democratic Republic, (April 2009) Education Sector Development Framework, 2009-2015.
11. Government of Lao People's Democratic Republic, (2007). Final Report, Community Mobilization and Target Assistance Grants Evaluation. Basic Education (Girls) Project, No. 1621-Lao (SF).
12. ILO, International Labour Office, (1997). - Bureau of Statistics, Economically Active Population 1950-2010, STAT Working Paper, ILO .

ILO-IPEC, (August 1997). Child Labour: Trends and Challenges in Asia.

[ILO-IPEC, \(October 1998\). Combating Trafficking in Children for Labour Exploitation in the Mekong Sub-region.](#)

ILO-IPEC, (September 1999). Country Paper: Laos.

13. ILO and Inter-Parliamentary Union. Eliminating the Worst Forms of Child Labour. A practical Guide to ILO Convention NO. 182, 2002. (Handbook for Parliamentarian)
14. ILO. Making Decent Work an Asian Goal: Combating Child Labour in Asia and the Pacific, Progress and Challenges, 2005.
15. ILO/IPEC. Good Practices in Girl's Education in Yunnan Province, China. Nominated for the regional UNGEI in East Asia and the Pacific as Good Practice.
16. Kanchanachitra, Churnrurtai, (1999). *Reducing girls' vulnerability to HIV/AIDS: The Thai approach*. Geneva: UNAIDS.

17. Lao Women's Union. **Law on the development and protection of women.** (2006). 3rd edition, Vientiane.
18. Lao People's Democratic Republic (Lao PDR). National Growth and Poverty Eradication Strategy.
19. Lepain, Jean Marc, (January 2010). Concept Note for the Introduction of Expenditure Norms in the Education Sector.
20. Ministry of Education, (April 2009). Education Sector Development Framework 2009-2015.
21. Ministry of Education. (2008b). Lao PDR: National Education System Reform Strategy (NESRS), 2006-15. Vientiane: Sisavath Printing Press.
22. Ministry of Education, (2000). Status of Implementation of the 2008-09 Education Development Plan and the 2009-10 Education Development Plan.
23. MV Foundation UNDP series of 51 brochures. Report by Rekha Wazir, Getting Children out of Work and into School: Focus on the Girl Child. (series 32 to 39).
www.undp.or.in/childrenandpoverty/default.htm, click on references and resources.
24. President's Office. (2003). Constitution of the Lao People's Democratic Republic. Vientiane: Public Printing Press.
25. Taylor, Lisa Rende. (2005). Dangerous Trade-off: The Behavioral Ecology of Child Labor and Prostitution in Rural Northern Thailand. Current Anthropology Volume 46, Number 3, June 2005_ by the Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research.
26. The Nation, (1997). New law targets human trafficking", November 30, 1997.
27. The Nation, (1997). CATW Fact Book, citing Sanit Meephan, "Thailand popular haunt for foreign prostitutes", January 15, 1997, citing Tourism Police Bureau.
28. UNESCO, 2006. Getting Girls Out of Work and Into School, UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
29. UNESCO, 2004. Guidelines for Implementing Monitoring and Evaluating Gender responsive EFA Plans, UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
30. UNESCO, 2003. Guidelines for Preparing Gender Responsive EFA Plans, UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.
31. UNESCO/UNFPA website on Adolescent Reproductive and Sexual Health,
www.unescobkk.org/ps/ach-web/index.shtml
32. Visayan Forum Foundation (Philippines). Good Practice in Girls' Education. Nominated for the Regional UNGEI in East Asia and Pacific as good practice.
33. Weiner, Myron, (1991). The Child and State in India: Child Labor and education Policy in Comparative Perspective (Princeton: Princeton University Press)
34. <http://www.globalmarch.org/worstformsreport/world/laos.html>

Annex 1.

REVIEW OF RELATED LITERATURE

This Section reviews available literature related to the Study. Quoted here are published studies to describe the current situation and the possible consequences if children drop out from schools.

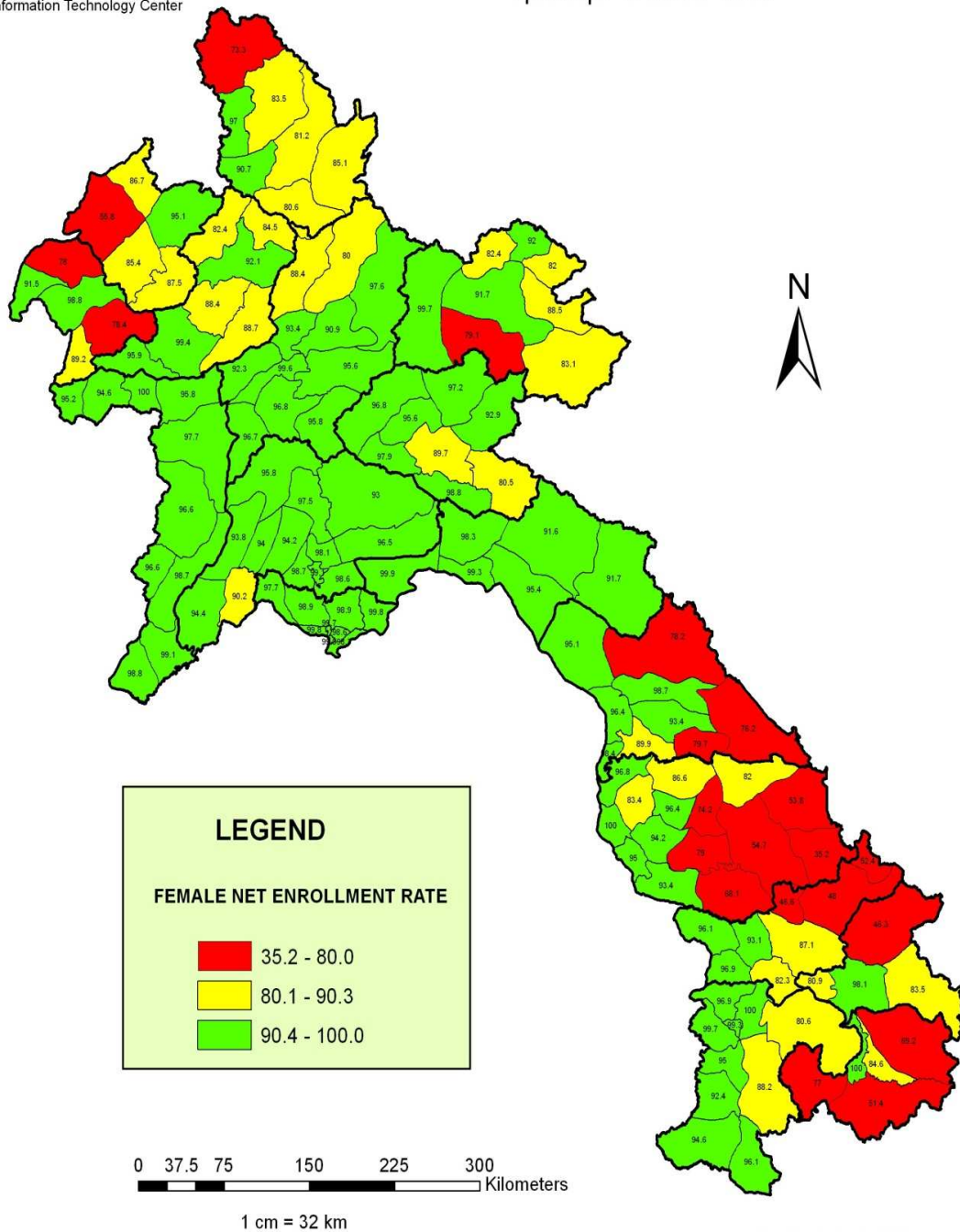
CURRENT SITUATION

GAINS IN THE DELIVERY of education services in Lao PDR over the past decade are noted in the Education for all Mid-Decade Assessment (2008), highlighting the growth in enrolment and participation rates in primary and secondary education. Despite good progress in the education system, weaknesses are glaring with low transition rates from lower secondary to upper secondary school especially in the rural areas.²⁰ The Education Sector Development Framework (2008) noted that girls from ethnic groups in both primary and secondary education are the most disadvantaged based on school retention.

THE FIGURE BELOW SHOWS THE NET ENROLMENT RATE of girls in primary education. Based on this figure, while the national figure is already 91.6%, many areas are still left behind, especially in terms of girls participation. Areas shown in red are districts/provinces where girls participation in primary education is still at a low of 35.2-80% in 2008-09. Though bracket range is too wide, the red marked areas are priority districts which need more focused attention and are chosen as project districts of the ESDF. The map shows that indeed, a sizable part of Lao PDR is needing much attention in terms of gender-focused interventions towards increasing school participation of girls. The map is presented to show the improved level of participation rate in primary education. Despite of this, a lot still needs to be done for children to reach lower secondary level. The current participation rate in lower secondary education of more than 50% glaringly shows that the more

²⁰ EFA targets universal primary education.

challenges have to be faced in pushing for more improvement in this education sub-

sector.

ESITC, 2010.21

²¹ This map was actually prepared by the ESITC for the purpose of ESDF to depict priority districts needing special and more focused attention to increase education performance for basic primary education. With BESDP assistance, ESITC staff has the capability to prepare this kind of map according to user's requirements.

POLICY FRAMEWORK

LAWS TO ENSURE THE RIGHT OF Lao citizens to education, regardless of gender and ethnic origin are properly in place. The 2003 Constitution of Lao PDR protects ethnic groups and guarantees education for all and gender equity. Provisions of the law are quoted as follows:

On ethnic groups

Article 3. The rights of the multi-ethnic people to be the masters of the country are exercised and ensured through the functioning of the political system with the Lao People's Revolutionary Party as its leading nucleus.

Article 8. The State pursues the policy of promoting unity and equality among all ethnic groups. All ethnic groups have the right to protect, preserve and promote the fine customs² and cultures of their own tribes and of the nation. All acts creating division and discrimination among ethnic groups are prohibited.

The State implements every measure to gradually develop and upgrade the socio-economic levels of all ethnic groups.

On education for all

Article 22. (New) The State attends to developing education and implements compulsory primary education in order to build good citizens with revolutionary competence, knowledge and abilities.

The State and society attend to developing high quality national education, to create opportunities and [favorable] conditions in education for all people throughout the country, especially people in remote areas, ethnic groups, women and disadvantaged children.

Article 38. Lao citizens have the right to receive education and upgrade themselves.

On gender equality

Article 37. Citizens of both genders enjoy equal rights in the political, economic, cultural and social fields and in family affairs.

To implement the provisions of the Constitution, the 2004 Law on the “Development and Protection of Women” was adopted by the National Assembly. Relevant provisions are as follows:

Article 10 addresses women’s development with focus on women spiritual health development, dynamic, ideological, good manner, good culture, good attitude, hard work, with the participation of family to develop the country and family to be rich, prosper and advance.

Article 11 states that education development should provide opportunity for women to access basic universal education as well as to receive higher education in the fields of social and natural sciences to universally upgrade women's knowledge and capacity for the promotion of talented women.

Article 14 adopts equal rights on politics and ensures women's access to political right as men such as the right of election and to be an election candidate, involvement in all activities, consultation and making decision on country is important tasks, to be appointed in appropriate position of different government, party, Lao Front for National Construction, mass and social organizations.

Article 15 guarantees equal rights to economic pursuits, where sentences two and three adopted that woman who holds position, role and job have same responsibility as men, have the right to gainful labor fee and other incentive policy as men. Society and family provide opportunity to women for participating in all work and gain economic benefits mentioned.

Article 41 is about family responsibility to encourage, promote and give opportunity to women and children on self development, receiving gender equality, rights and different benefits. Moreover, the family has to protect women and children from human trafficking including domestic violence.

Article 42 stipulates women's responsibility for its own well being and self-development in terms of physical, spiritual, education, professional and labor skills, upgrade political knowledge and ideas, economic, socio-cultural development, security of the country and international communication. Lastly, women must be self-reliant to protect their right, and be aware of these rights so as not to become victims of trafficking and domestic violence.

In 2005, the Education For All National Plan of Action for 2003-2015 was adopted by the Government of Lao PDR. The plan is focused on formal education at every level as well as non-formal education, especially to meet the Education for All Goals for universal basic and compulsory primary education.

Moreover, the National Education System Reform Strategy 2006-15 (NESRS) dated April 2008 , indicated that there is a need to increase the percentage of female and ethnic tertiary students enrolled in higher education courses and increase the tertiary student-population ratio from 1,068/100,000 persons in 2005 to 1,140/100,000 persons in 2010.

Furthermore, relevant provisions of the Education Law, Decree No. 149/Lao PDR dated 17 July 2007, are quoted below:

Article 6 stipulates that all Lao citizens, regardless of their gender, social status, education, beliefs and ethnic origin have the right to education.

Article 35 reiterates that all students have equal right to education and that all education management units must implement gender equality, especially for women, ethnic groups and persons with disability.

Articles 36, 37 and 39 require the need to support and provide assistance to students who are from poor families, are disadvantaged, especially women and ethnic groups, talented students, people with disabilities, and people with special needs. (Education Law, 2007).

The latest education strategy, the *Education Sector Development Framework (ESDF)* reflects a shared long-term vision and commitment to the education sector by government and development partners, which attempts to provide a shared understanding of the major education reform priorities. It “has pro-poor focus with attention to remote, isolated and underserved populations. A robust scholarship system is proposed for securing improved student retention and cohort survival rates. Pro-poor strategies include a vastly improved scholarship scheme for poor students intending to undertake teacher training and incentive programs for recruiting and retaining very good teachers in the poorest districts. (ESDF 2009-2015, April 2009)

As stated above, laws ensuring the rights of girls and ethnic children are repetitively guaranteed in various laws and government plans and strategy. The GoL is gradually moving towards its EFA goal, and for the meantime, has to solve related issues on low participation in secondary education. One of such GOL actions is the conduct of this Study to identify reasons why children drop out after they finish Grade 5 and what can possibly be done to insure that the transition rate from Grade 5 to M1 is improved since lower secondary education is part of basic education in Lao PDR.

FACTORS INHIBITING SCHOOL PARTICIPATION

THE MOE NOTED THAT HIGH DROPOUT RATE OF STUDENTS is one of the major challenges in the delivery of education services, stating poverty as the main obstacle. Most rural families, who are dependent on farming do not have enough money to pay for their children’s education. Children reluctantly leave schools to help in house/farm work. 2005-06 drop out figure showed that more than 10,000 primary and secondary students left

school, out of a total of around 50,000 students, reporting a very high dropout rate of 20.0%. It is noted that the gap has been narrowed down to 9.3% in 2008-09. Furthermore, teachers lack the skills to monitor absences and conduct dialogues with parents of students at risk of dropping out (ESDF, 2008).

THE DARUNEE SCHOLARSHIP IN LAOS is administered by *Minisai Center Laos*²² which reports that the “*main reasons why children in Laos drop out of school are poverty, helping with family farming, working to help support the family, marriage, and taking care of sisters and brothers*”. (Minisai Center, 1985)

ON ANOTHER NOTE, the level of education of parents is identified as a very important factor which inputs into the decision on whether the child stays in school or joins the laborforce. Baker notes that (2007: 130-135):

Studies have noted the impact parents’ education has on the probability that their children will be in the workforce. Asra (1994:69) and Irwanto and others (1995:69, 73-75) argued that children in Indonesia were more likely to work if their parents had limited education. They suggested that more educated parents had higher aspirations for children than less educated ones. They found, however, that mothers’ education played a greater role than fathers’ education in determining whether children studied. Children of less educated mothers were less likely to be studying. A Malaysian study by De Tray (1983:447) indicated that there was a different effect of fathers’ and mothers’ education on whether their children were in the labour force. Fathers’ schooling had no effect on young children’s participation rates, although older children of better-educated fathers participated less in all forms of productive activities than other older children. For mothers, however, increased levels of education reduced all children’s participation rates. Knodel and others (1990:39) reviewing the determinants of children’s education in Thailand added another important factor apart from parents’ education, namely the socioeconomic status of the parents. Poorer parents were less likely to have children studying. In Thailand low education has led to poor incomes transmitting inequality across generations (Khoman 1993:330). This has led to poor children not in school but in the labour market from an early age like their parents before them.

IN SOME CASES other children feel they do not belong to the education system, so they quit school. For these children, grade repetition and low class attendance are evident. Such circumstances undermine their confidence in the learning process and in schooling, thus leading to dropping out. When school work becomes a bore, the labour market becomes an alternative. (Boyden 1994:27)

ON A RELATED NOTE, the *Education-For-All* Mid-Decade Assessment (October 2008:60) is quoted that “*the reasons for drop outs are in part due to lack of perceived relevance, but*

²² Minisai Center provides educational support to elementary school students for three years, from third grade to fifth grade.

also largely due to poor quality of instruction which arises from the lack of appropriate instructional methods and to the lack of instructional materials available to students. The absence of textbooks and qualified, bi-lingual ethnic teachers is particularly a problem of poor, remote and ethnic group communities.”

SOME DOCUMENTED SOCIAL DISBENEFITS OF BEING OUT OF SCHOOL

LIKE IN MOST POOR COUNTRIES, one of main reasons why families stop sending their children to school is poverty²³. High poverty incidence is a big challenge in the country and the high dropout rate should be considered as one of its indicators (Lepain, 2010). To aggravate this, it is noted that problems when children drop out of school are far more challenging. Such related societal problems are child labor, child prostitution and trafficking.

EDUCATION IS SEEN AS THE OPPOSITE OF CHILD LABOR²⁴ because if a child is in school, it is most likely that s/he is not in the work force. *“Although this statement is a simplification, since children combine labor-force activities with school, extending the period of education means a reduction in the time children spend in the labor force. Thus education ‘is a surrogate measure for child labor’ ”.* (Weiner 1991:156)

BAKER (2007) NOTES THAT MANY SEE education as a means of reducing ‘child labour’. As such, this Study Report notes other social benefits of education other than its basic purpose of providing knowledge to the children. Furthermore, Baker (2007) notes that the level of parents’ education seems to influence the probability of children being in the labour force. Second, education can increase children’s awareness of their rights and thus help to reduce exploitation. Finally and most importantly, physically placing children in classrooms reduces their opportunities to work.

²³ The operational definition of poverty per Instruction 010/ PM June 25, 2001: “Poverty is the lack of ability to fulfill basic human needs such as not having enough food (i.e. less than 2,100 calories per day per capita), lacking adequate clothing, not having permanent housing and lacking access to health, education and transportation services.

²⁴ Child Labor that is performed under the minimum working age and is likely to impede the child’s education and full development. Child labor refers to work that is: (i) mentally, physically, socially or morally dangerous and harmful to children; and, (ii) interferes with their schooling by depriving them of the opportunity to attend school; by obliging them to leave school prematurely; or by requiring them to attempt to combine school attendance with excessively long and heavy work. (ILO, 2002)

IN THAILAND FOR EXAMPLE, it is believed that it is better for girls to stay longer in school:

It is accepted in the Thai community that the longer a girl stays in school, the greater the probability that she will stay out of sex work. Available information indicates that Grade 6 graduates are more likely to enter the sex industry than Grade 9 graduates. Education is viewed as one of the best strategies to deal with the prostitution problem and hence the vulnerability of girls (Kanchanachitra 1999:31).

CHILD LABOR DATA IN LAO PDR were accounted for in *Worst Forms of Child Labor*: (<http://www.globalmarch.org/worstformsreport/world/laos.html>)

- For the year 2000, the ILO projects that there will be 178,000 economically active children, 91,000 girls and 87,000 boys between the ages of 10-14, representing 25.36% of this age group. (ILO, 1997)
- In 1995, there were 159,000 economically active children, 81,000 girls and 78,000 boys between the ages of 10-14, representing 27.20% of this age group. (ILO, 1997)
- In 1996, there were almost 200,000 foreign children from Burma, Laos and Cambodia who had been trafficked in to Thailand for prostitution and work at construction sites and sweatshops. (Bangkok Post, 1998)
- 80,000 women and children have been trafficked to Thailand for prostitution, since 1990. The highest numbers are from Burma, followed by the Yunnan Province of China, and Laos. (ILO-IPEC 1998)
- Girls are lured from Burma, Cambodia, Laos, and south China for the sex markets in Thailand or to be diverted to Malaysia, Hong Kong, Taiwan and Japan. (Bangkok Post, 2000) July 1998, citing IPSR)
- A 1996 study, conducted at 40 commercial venues in Bangkok, Kulachada and Chaipipat, found trafficking women and children from the Mekong countries - China, Burma, Laos and Cambodia to be increasing. The largest groups of newly trafficked women into the sex industry are from Burma's Shan state, and minority women from the Northwest border areas. (The Nation, 1997)
- Girls from Thailand, Burma and Laos are trafficked into Malaysia. (Child Workers in Asia, 1996)

ILO notes that “as to the nature of child labor in the Asia-Pacific region, in the 5-14 age group, there is not much difference between the number of boys and girls in child labor at an early age, although the proportion of boys in hazardous work increases with age. (ILO, 2005, p.9) UNESCO contends that “girls’ work is often hidden, unvalued and uncounted. Their work – in the form of household chores, domestic servitude, agricultural work and home-based work - can leave girls vulnerable to abuse and exploitation. Other clandestine forms, such as trafficking into labor and commercial sexual exploitation, are not sufficiently captured by available statistics”. (UNESCO, 2006, p.3)

AS A CONCLUDING NOTE to this chapter on literature review, poverty is a major cause of dropping out as children of poor families leave school to join the labor force with the very high risk of entering prostitution. Children of uneducated parents are more likely to drop out, given the lack of family support in pursuing education. In some instances however, some children fail to sustain interest in their studies, thus start to consider joining the labor force and early marriages are seen as possible alternatives.

The GoL gives priority to address the very high rate of school dropout in lower secondary education, particularly in the rural areas and among ethnic groups have to be planned, programmed and implemented to ensure that children are kept in schools and are given the chance to have better lives. The ESDF has identified school feeding and nutrition programs as sample interventions and emphasized the need to implement appropriate strategies to address specific local or ethnic issues for children to stay in school. This is clearly acknowledged by the GOL and the donor communities as a precondition for achievement of universal primary education completion by 2015 (ESDF 2009-2015, April 2009).

One of the strategic priorities of the National Growth and Poverty Eradication Strategy (NGPES) of the Lao PDR is to “enhance human resource development through education, particularly basic education at all levels and including formal and informal sector as well as vocational training.” (NGPES, p. 3) Priorities include “increased access to education for all people, especially for the under-privileged, strengthening of non-formal education, vocational training, improvement of teachers’ qualifications and the relevance of school curricula, and improved management of the education sector. (NGPES, p. 8)

The above government strategy underscores the importance of secondary education in poverty reduction since it is a key foundation to vocational and higher education. Ensuring that children finished their basic education is very important in achieving anti-poverty goals in 2020.

SOMSINIT'S STORY...

AT THE HOUAYSAN LOWER SECONDARY SCHOOL in Xephone District, Savannakhet Province, consultants of the Basic Education Sector Development Project (BESDP) met Somsinit, a 13 year old M2 student. In halting English, he says his name and age but in Lao, he fluidly explains that like his friends, he may not be able to continue studying next year²⁵.

Apart from the lack of classrooms and teachers, the boy lives 25 km away and only has enough money for gas (8,000 kip). for his family's motorbike to come to school and go home. With nothing else left, he just stays in school during lunch break, taking refuge from the hot sun under the shade of a tree along with his friends and asks for a drink of water from a house nearby (school has no developed source of water yet).

FAR AWAY DREAMS...

One asks how he can manage to understand, much less keep up with lessons on a hungry stomach. One worries further how this boy stays focused and alert on the road as he rides his motorbike home in the afternoon. His friends as well, smile sadly at their reality. Unlike Somsinit and his bike, they have to walk the distance. **Others have it even harder** as they have to brave it with fellow children to stay by themselves in makeshift dormitories built on school premises, away from their families and learn to survive both the homesickness and the challenging lessons until they can travel back to their villages for the weekend. Upper Secondary School is a dream literally far, far away.

HOPE FROM THE MOE AND ADB

According to Director General, Ly Fong of the MOE's Department of Secondary Education, Somsinit's school is being proposed by the District Education Bureau (DEB) of Xephone, as one of the recipients of inputs from the BESDP. The project is an Asian Development Bank (ADB) grant project with the Ministry of Education (MOE) which aims to increase access to and quality of lower secondary education (LSE).

LY FONG further explains that the project addresses specific concerns such as high ratio of student dropouts, low transition rates from grades 5 to 6, Low female share in admissions to LSE, low LSE completion rates, lack of knowledgeable and qualified teachers and the limited provincial and district-level capacity to implement BESD programs. **BESDP's Component 1 increases access by building new classrooms, providing student scholarships, funds for education development projects and helping build more community partnerships through student parents' associations.** Component 2 on quality and relevance involves curriculum design and development, teacher training, and the provision of instructional materials, textbooks and some equipment to selected secondary schools in 20 targeted districts of the six priority provinces (Savannakhet and Khamouanne, Champassack, Attapeu, Bokeo, Luang Namtha). Component 3 supports capacity building for central, provincial and district planning and management activities.

Already, because he has a motorbike, Somsinit is off the first priority list. At least if the project can provide additional classrooms to his school and give his teachers more training and support with instructional materials under component two, and by strengthening relationships with student parents' associations, --we could help them stay in school, they could get more relevant lessons and quality teaching. Every year completed counts.

²⁵ Interviews were done March 30 to April 4, 2009 throughout the 6 BESDP Provinces. the teams were deployed on field mission on Sunday (29 March) with consultants and project counterparts divided to cover the 6 provinces and target districts within 6 days. Information gathered from various field levels includes data for all components. Important assumptions to come up with the implementation manuals to assist in formulating child-friendly policies to encourage LSE retention and increase LSE participation rates were likewise validated.

Somsinit, 13 years old M2 student of Houaysan Lower Secondary School, Xephone District in Savannakhet Province admits he may not be able continue next school year for various reasons.

Makeshift sleeping quarters for children from far away villages

1. COMPLETION RATE

The Completion Rate measures the percentage of grade/year 1 entrants who graduate in primary/secondary education. It is available only up to the PES level and above.

Primary:

$$\frac{\text{Graduates}_{\text{Gr 5, SY N}}}{\text{Enrolment}_{\text{Gr 1, SY N-5}}} \times 100$$

Secondary:

$$\frac{\text{Graduates}_{\text{M 4, SY N}}}{\text{Enrolment}_{\text{M 1, SY N-3}}} \times 100$$

Where:

Graduates_{Gr 5, SY N}

Graduates_{Yr 4, SY N}

Enrolment_{Gr 1, SY N-5}

Enrolment_{M 1, SY N-3}

A simplified computation illustration is as follows:

Name of School (1)	Grade 5 Graduates (2)	Grade 1 enrolment 6 years ago (3)	Completion Rate (2)/(3) x 100
Total Average			

2. DROP OUT RATE

2.1 Drop Out Rate /School Leaver

School Leaver Rate is the EFA measure for dropout rate. It covers both pupils/students who do not finish a particular grade/year level as well as those who finish but fail to enroll in the next grade/year level the following school year. It is theoretically more comprehensive than Simple Dropout Rate but becomes unreliable in areas with substantial migration. Care should be exercised in using this indicator at the level of the

Provincial and Districts. The system does not allow use of School Leaver Rate at the school level where it is very likely to result in a misleading measure of dropout rate.

School Leaver Rate = 1 - Promotion Rate - Repetition Rate

Or

Primary:

$$\frac{(\text{Enrolment}_{Gr X, SY N-1} - \text{Repeaters}_{Gr X, SY N}) - (\text{Enrolment}_{Gr X+1, SY N} - \text{Repeaters}_{Gr X+1, SY N})}{\text{Enrolment}_{Gr X, SY N-1}} \times 100$$

Secondary:

$$\frac{(\text{Enrolment}_{Yr X, SY N-1} - \text{Repeaters}_{Yr X, SY N}) - (\text{Enrolment}_{Yr X+1, SY N} - \text{Repeaters}_{Yr X+1, SY N})}{\text{Enrolment}_{Yr X, SY N-1}} \times 100$$

Where:

Enrolment_{Yr X+1, SY N}

Repeaters_{Gr X, SY N}

Repeaters_{Gr X+1, SY N}

Enrolment_{Gr X, SY N-1}

2.2 Simple (Average) Dropout Rate

The Simple Dropout Rate calculates the percentage of pupils/students who do not finish a particular grade/year level. It does not capture pupils/students who finish a grade/year level but do not enroll in the next grade/year level the following school year.

Primary:

$$\frac{\text{Dropouts}_{Gr X, SY N}}{\text{Enrolment}_{Gr X, SY N}} \times 100$$

Secondary:

$$\frac{\text{Dropouts}_{Yr X, SY N}}{\text{Enrolment}_{Yr X, SY N}} \times 100$$

Where:

Dropouts_{Gr X, SY N}

Dropouts_{Yr X, SY N}

Enrolment_{Gr X, SY N}

Enrolment $_{Yr X, SY N}$

Please see simplified sample computation below recommended for use at school level:

Name of School (1)	No. of Drop Out (2)	No. of Enrolment Grades 1-5 (3)	Drop Out Rate (2)/(3) x 100
Total Average			

3. GROSS ENROLMENT RATE/PARTICIPATION RATE

The indicator is used to show the general level of participation in primary education. It is used in place of the Net Enrolment Ratio when data on enrolment by single years of age is not available. It can also be used together with the Net Enrolment Ratio to measure the extent of over-aged and under-aged enrolment. The system generates this indicator up to the level of the legislative districts and above.

$$\frac{\text{Total Enrolment}_{All\ Ages, SY\ N}}{\text{Population}_{Age\ 6-11, SY\ N}} \times 100$$

Where:

Total Enrolment $_{All\ Ages, SY\ N}$

Population $_{Age\ 6, SY\ N}$

4. RETENTION RATE

The Retention Rate determines the degree of pupils/students in a particular school year who continue to be in school in the succeeding year. This indicator is also vulnerable to migration and is not advisable to compute at the school level.

Primary:

$$\frac{\text{Enrolment}_{Gr\ 2-5, SY\ N}}{\text{Enrolment}_{Gr\ 1-4, SY\ N-1}} \times 100$$

Secondary:

$$\frac{\text{Enrolment}_{Yr\ 2-4, SY\ N}}{\text{Enrolment}_{Yr\ 1-3, SY\ N-1}} \times 100$$

Where:

Enrolment $_{Gr\ 2-5, SY\ N}$

Enrolment $_{Yr\ 2-4, SY\ N}$

Enrolment $_{Gr\ 1-4, SY\ N-1}$

Enrolment $_{Yr\ 1-3, SY\ N-1}$

Simplified sample computation for schools is as follows:

Name of School (1)	Current Grade 2-5 Enrolment (2)	Previous Grade 1-4 enrolment (3)	Retention Rate (2)/(3) x 100
Total Average			

5. TRANSITION RATE

The indicator assesses the extent by which pupils are able to move to the next higher level of education (i.e. primary to intermediate and Primary to secondary). Care should be exercised in using this indicator at the level of the Provincials and Districts where migration can increase or reduce the results of the indicator. It is not calculated at the school level for this reason.

Primary to Intermediate:

$$\frac{\text{Enrolment}_{\text{Gr 5, SY N}}}{\text{Enrolment}_{\text{Gr 4, SY N-1}}} \times 100$$

Primary to Secondary:

$$\frac{\text{Enrolment}_{\text{Yr 1, SY N}}}{\text{Graduates}_{\text{Gr 6, SY N-1}}} \times 100$$

Where:

Enrolment_{Gr 5, SY N}
 Enrolment_{Yr 1, SY N}
 Enrolment_{Gr 4, SY N-1}
 Graduates_{Gr 6, SY N-1}

Simplified sample computation for districts/provinces is as shown below:

Name of School (1)	Grade 5 Present (2)	Grade 4 Present (3)	Transition Rate (2)/(3) x 100
Total Average			

Appendix A. Distribution of respondents by ethnic groupings

No.	Ethnic Groups	Females		Males		Total	
		Frequency	%	Frequency	%	Frequency	%
1	Aka	15	1.82	23	2.89	38	2.35
2	Bid/luewmien	1	0.12	0	0	1	0.06
3	Bid/Keummou	7	0.85	0	0	7	0.43
4	Brao	42	5.1	38	4.78	80	4.94
5	Diet		0	1	0.13	1	0.06
6	luewmien	2	0.24	11	1.39	13	0.8
7	Eudeo/lewmien	3	0.36	0	0	3	0.19
8	Eudeo/Hmong	1	0.12	0	0	1	0.06
9	Eudeo/Khmu	32	3.88	0	0	32	1.98
10	Eudeo/Lao lum	1	0.12	0	0	1	0.06
11	Harak/Lao Lum		0	1	0.13	1	0.06
12	Hmong	25	3.03	53	6.67	78	4.82
13	Khmu	123	14.93	188	23.65	311	19.21
14	Katang	19	2.31	51	6.42	70	4.32
15	Katang/lao	1	0.12	0	0	1	0.06
16	Katang/Phoutai	1	0.12	0	0	1	0.06
17	Katoo	6	0.73	5	0.63	11	0.68
18	Katoo/Katang		0	1	0.13	1	0.06
19	Khmu/Lao Lum		0	1	0.13	1	0.06
20	Kriang	6	0.73	11	1.38	17	1.05
21	Kriang/Lao	1	0.12		0	1	0.06
22	Kriang/Yru	1	0.12		0	1	0.06
23	Lamed	14	1.7	18	2.26	32	1.98
24	Lamed/Hmong	2	0.24	0	0	2	0.12
25	Lamed/Khmu	3	0.36	0	0	3	0.19
26	Lao Lum	191	23.18	137	17.24	328	20.26
27	Lao Lum Tai	3	0.36	0	0	3	0.19
28	Lao/Hmong		0	1	0.13	1	0.06
29	Lao/Khmou	3	0.36	0	0	3	0.18
30	Lao/Katang	1	0.12	1	0.13	2	0.12
31	Lao/Makong	1	0.12	1	0.13	2	0.12
32	Lao/Nyahern	1	0.12		0	1	0.06

	Ethnic Groups	Females		Males		Total	%
		Frequency	%	Frequency	%		
33	Lao/Phoutai	5	0.61	4	0.5	9	0.56
34	Lao/Tai	2	0.24		0	2	0.12
35	Leu	18	2.18	10	1.26	28	1.73
36	Makong	28	3.4	43	5.41	71	4.39
37	Makong Tri	1	0.12		0	1	0.06
38	Makong/Katang	0	0	1	0.13	1	0.06
39	Makong/Phoutai	1	0.12		0	1	0.06
40	Nyahern	14	1.7	14	1.76	28	1.73
41	Nyuan	4	0.49	12	1.51	16	0.99
42	Oy	23	2.79	18	2.26	41	2.53
43	Pako	9	1.09	14	1.76	23	1.42
44	Phong	6	0.73	16	2.01	22	1.36
45	Phong/Hmong	2	0.24	0	0	2	0.12
46	Phong/Khmu	3	0.36	0	0	3	0.19
47	Phong/Lao	1	0.12	0	0	1	0.06
48	Phounoy	1	0.12	1	0.13	2	0.12
49	Phoutai	61	7.4	19	2.39	80	4.94
50	Phoutai/Katang		0	1	0.13	1	0.06
51	Phoutai/Lao	1	0.12	1	0.13	2	0.12
52	Phouthai Lao	4	0.49	1	0.13	5	0.31
53	Phouthai/Katang	1	0.12	0	0	1	0.06
54	Phouthai/Oy	1	0.12		0	1	0.06
55	Prai /Lao	1	0.12	0	0	1	0.06
56	Pria/Hmong	1	0.12	0	0	1	0.06
57	Sag	1	0.12	2	0.25	3	0.19
58	Sag/Makong	2	0.24	1	0.13	3	0.19
59	Samtao	3	0.36	1	0.13	4	0.25
60	Sila	1	0.12	3	0.38	4	0.25
61	Singmoon	3	0.36	2	0.25	5	0.31
62	Singmoon/Tai	4	0.49	2	0.25	6	0.37
63	Suai	7	0.85	0	0	7	0.43
64	Suai/Katoo		0	1	0.13	1	0.06
65	Suai/Lao	2	0.24		0	2	0.12
66	Suai/Makong	1	0.12		0	1	0.06
67	Suai/Yru	2	0.24		0	2	0.12
68	Tai	19	2.31	15	1.89	34	2.1
69	Taoy	2	0.24	19	2.39	21	1.3

	Ethnic Groups	Females		Males		Total	%
		Frequency	%	Frequency	%		
70	Ta-oy/Harak		0	1	0.13	1	0.06
71	Taoy/Kamou	1	0.12	0	0	1	0.06
72	Teng	11	1.33	10	1.26	21	1.3
73	Thaineua	4	0.49		0	4	0.25
74	Theu/Hmong	3	0.36	0	0	3	0.19
75	Theu/Khmu	16	1.94	0	0	16	0.99
76	Tri	6	0.73	13	1.64	19	1.17
77	Tri Phouthai	2	0.24	0	0	2	0.12
78	Triang	12	1.46	12	1.51	24	1.48
79	Yru	28	3.4	8	1.01	36	2.22
80	Yru/Lao		0	2	0.25	2	0.12
81	Yru/Suai		0	1	0.13	1	0.06
82	Others		0	2	0.25	2	0.12
83	Unclassified		0	3	0.38	3	0.19
	Total	824	100	795	100	1619	100

ANNEX B(I)

QUESTIONNAIRE FOR THE CHILDREN

CONTROL INFORMATION:

Questionnaire Number:	
Name of the Child:	
Person present during the interview:	
	1 Mother

	2 Father
	3 Elder brother
	4 Elder sister
Date of the interview:	
Place of the interview:	
Village	
District	
Province	
Name of the interview supervisor:	
INSTRUCTIONS FOR THE INTERVIEWER: 1. If you are interviewing a student of the lower secondary school, proceed to questions A.14 and all of the Sections B and C. 2. Write in the space below observation(s) during time the interview. (If the respondents refused to be interviewed, stop the interview immediately. Locate other respondents, or a replacement, in same village fulfilling the same characteristics of the identified respondents.)	

Questionnaire # _____

DRAFT SURVEY QUESTIONNAIRE FOR THE CANDIDATES
OF THE LSE SCHOLARSHIP GRANT

A. IDENTIFICATION INFORMATION OF RESPONDENT

	Questions	Code number	Enter the Responses of the Interviewee
	Name and surname of the respondent:		

A..1			
	Name		
	Surname		
A.2	Address of the respondent:(C1, C2, C3)		
	Province		
	District		
	Village		
A.3	Identify name of father, mother or any elder member of family present during the interview		
	Name of father:		
	Name of Mother		
	Other member:		
A.4	Gender of the respondent(Please check appropriate answer)		
	Girl	1	
	Boy	2	
A.5	Birthday:		
			__/ __/ ____/
A.6	Age (C102) Actual age		
A.7	Birthplace		
	Province		
	District		
	Village		
A.8	Marital Status(C105)		
		1	Single
		2	Engaged(for getting married)
		3	Married

		4	Separated
		5	Widowed
A.9	Religion (C104)		
		1	Buddhist
		2	Animist
		3	Christian
		4	Others: specify:

A.10	What is the nutrition status of the respondent?		
A.11	What was your last average academic grade before you stopped? For students currently enrolled ask for the average grade from the School Head.		
	Ask this question if the respondent is Grade 5 graduate but not in school		
A.12	Why did you not go to school after finishing Grade 5?(C112) and (314)		
		1	Financial constraint
		2	No seat at school
		3	No school
		4	The school is far from the village.
		5	Household work and family production
		6	Income generating work
		7	Sick(Illness)
		8	Migration
		9	Family problem

		10	Getting married
		11	Learning problem
		12	Performing income generating work
		88	Others: specificity:

B. SOCIO-ECONOMIC STATUS OF THE FAMILY

B.1	What is the Ethnic group of the parent?(C114)				
			Father		Mother
B.2	What is the educational level of parents? (C115)				
			Father		Mother
		1	Did not go to school	1	Did not go to school
		2	G3 completed	2	G3 completed
		3	G5 completed	3	G5 completed
		4	LSS completed	4	LSS completed
		5	VSS completed	5	VSS completed
		6	Higher than VSS	6	Higher than VSS

B.3	What is the main occupation of				
-----	--------------------------------	--	--	--	--

	the parents(C119)				
			Father		Mother
		1	Paddy field cultivation	1	Paddy field cultivation
		2	Slash and burn cultivation	2	Slash and burn cultivation
		3	Raising animals	3	Raising animals
		4	Collect Non Timber Forest Products (NTFP)	4	Collect Non Timber Forest Products (NTFP)
		5	Handicrafts	5	Handicrafts
		6	Backyard Farming/ Gardening	6	Backyard Farming/ Gardening
		7	Migrant laborer	7	Migrant laborer
		8	Other	8	Other
			<u>If Other", please specify here:</u>		<u>If Other", please specify here:</u>
B.4			Father		Mother
	How much wage or/and cash income does your father and mother get?(C209)	1	Kip/work LAK:_____ (Estimate only)	1	Kip/work LAK:_____ (Estimate only)
	Please include Equivalent Income (Wage, Non-wage) and Estimated monetized form of cash income (in-kind income)	2	Kip (Estimate in a year) LAK:_____	2	Kip (Estimate in a year) LAK:_____
		3	Don't know	3	Don't know

B.5	What are the principal materials used in the construction of your house(select only	
-----	---	--

	one)(H202)		
		1	Wood
		2	Grass
		3	Bamboo
		4	Others: specify
B.6	What is the material used in the construction of the roof?(H203)	1	G.I. roof
		2	Grass
		3	Bamboo
		4	Others: specify
B.7	What is the material used in the construction of the floor of the house?(C204)		
		1	Wood
		2	Bamboo
		3	Earth
		4	Others: specify

B.8	During night, what light do you use?(H206)		
		1	Hydroelectric from river
		2	Petrol lamp
		3	Gas lamp
		4	Candle

		5	Others: specify
B.9	Generally, what do you use for cooking? (C207)		
		1	Gas
		2	Charcoal
		3	Wood
		4	Others: specify
B.10	What type of toilet do you use?(H208)		
		1	Pit
		2	Go in the forest
		3	Others: specify
B.11	Distance from village to the nearest Lower Secondary Education school(C307)		
		1	Below 3 kilometers
		2	Above 3 kilometers but not more than 6 kilometers
		3	Above 6 kilometers but less than 10 kilometers
		4	Others specify:
B.12	What is the travel time by walk from your house to the nearest LSE school? (Questions Adapted from the EFA Mid- Decade Assessment)		
		1	Less than hour
		2	1 hour and a half
		3	More than 1 hour but less than 2 hours

		4	Others: Specify
B.13	Does the nearest LSE school have a dormitory?		
		1	YES
		2	NO – If No what will you do?
			Please specify:
B.13	How do you go to school now or before you stopped schooling ?(C307)		
		1	By walk
		2	By bicycle
		3	By automobile
		4	Others: Specify

C. Other questions relevant to the scholarship:

1. If chosen as a scholar, do you think you will be allowed by your parents to study? If yes, give the reason. If No, give also the reason.

2. If granted the scholarship, give the name and address of the lower secondary school you want to enroll in the order of priority?

Order of Priority	Name of School	Address of the School
Priority 1		
Priority 2		

5. Is there anything you like to ask about the scholarship? If so, what do you want to know?

NOTE TO THE INTERVIEWER: After the interview,
thank the child/student and the elder person for the interview.

LIST OF ADDITIONAL DUMMY TABLES/

SUMMARY TABLES

_____, Lao-PDR

1. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS BY GENDER

Total	
Candidate Child Females	
Candidate Child Males	

2. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS/RESPONDENTS BY ETHNIC GROUP OF PARENTS

	Candidate Child Female Respondents	Candidate Child Male Respondents	Total
A. Father			
Total			
B. Mother			
Total			

3. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS/RESPONDENTS BY HOUSING CLASSIFICATION

Housing Classification	Candidates Child Females	Candidates Child Males	Total
Type I (GI roof, wooden floor, hydroelectric power light...)			
Type II (Wood/bamboo roof, wood and bamboo floor, gas lamp, pit toilet...)			
Type III Grass roof, earth floor, candle , pit or forest)			

Note: Housing indicator is a composite indicator (Ref. Annex D III Coding column 11)

4. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS BY DISTANCE OF THEIR VILLAGE TO THE NEAREST LOWER SECONDARY SCHOOL

Distance of villages to the nearest LSS	Candidates Child Females	Candidates Child Males	Total
Below 3 kilometers			
Above 3 kilometers but not more than 6 kilometers			
Above 6 kilometers but less than 10 kilometers			
Others specify:			

5. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS EDUCATION LEVEL OF PARENTS

	Candidates Child Females	Candidates Child Males	Total
a. Father			
Did not go to school			
At least G1			
At least G2			
At least G3			
At least G5			
At least some LSS			
At least some USS			
Higher than USS			
b. Mother			
Did not go to school			
At least G1			
At least G2			
At least G3			
At least G5			
At least some LSS			
At least some USS			
Higher than USS			

6. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS BY OCCUPATION OF PARENTS:

	Candidates Child Females	Candidates Child Males	Total
a. Father			
Paddy field cultivation			
Slash and burn cultivation			
Raising animals			
Collect Non Timber Forest Products (NTFP)			
Handicrafts			
Gardening			
Migrant Laborer			
Other			
b. Mother			
Paddy field cultivation			
Slash and burn cultivation			
Raising animals			
Collect Non Timber Forest Products (NTFP)			
Handicrafts			
Migrant Laborer			
Gardening			
Other			

7. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS BY YEARLY INCOME OF PARENTS(IN KIP)

Income Bracket(KIP)	Father	Mother	Total
500,000 and above			
400,000-499,999			
300,000-399,999			
200,000-299,999			
Below 200,000			

NOTE: Income bracket range is estimated based on the results of the ADB BEGP-Evaluation Report 2007 on Community Mobilization and Targeted Assistance Grants (under 200,000kip annual income, the Child Candidate belongs to the poorest family).

8. DISTRIBUTION OF CANDIDATE STUDENTS BY TRAVEL TIME FROM VILLAGE TO THE NEAREST LSS

Travel time	Females	Males	Total
Less than hour			
1 hour and a half			
More than 1 hour but less than 2 hours			
Others: Specify			

9. MODE OF TRANSPORTATION FROM HOME TO SCHOOL

Mode of transportation	Females	Males	Total
By walk			
By bicycle			
By automobile			
Others: Specify			

9. CLASSIFICATION OF STUDENTS BY SOCIO-ECONOMIC STATUS

	Females	Males	Total
High			
Medium			
Low			

Note: Socio-economic status is a composite indicator (Ref: B4 Occupation of parents and B5 Income)

CODING SHEET

INSTRUCTION TO THE INTERVIEWER Fill up the master list matrix of student candidates/respondents using the codes below

Column	Codes for the entries	Description/Codes
1	Academic Performance	Enter the actual grade of the student.
2	Residence	Enter the number of the province as:
	1	Attapeu
	2	Bokeo
	3	Champasack
	4	Huaphanh
	5	Khammuane
	6	Luang Prabang
	7	Luangnamtha
	8	Oudomxay
	9	Phongsaly
	10	Saravane
	11	Savannakhet
	12	Sekong
	13	Xiengkhouang
3	Age	Enter Actual Age
4	Gender	
	1	Girl
	2	Boy

5	Ethnic group	Give actual name of the ethnic group of the father and mother
6	Reason for not going to school	
	1	Financial constraint
	2	No seat in school
	3	No school
	4	The school is far from the village
	5	Household work and family production
	6	Income generating work
	7	Sick(illness)
	8	Migration
	9	Family Problem
	10	Getting married
	11	Learning Problem
	12	Performing income generating work
	13	others:

Column	Codes for the entries	Description/Codes
8	Occupation of the Father	
	1	Paddy field cultivation
	2	Slash and burn cultivation
	3	Raising animals
	4	Collect Non Timber Forest Products (NTFP)
	5	Handicrafts
	6	Gardening
	7	Migrant laborer

	8	Other
9	Occupation of the Mother	
	1	Paddy field cultivation
	2	Slash and burn cultivation
	3	Raising animals
	4	Collect Non Timber Forest Products (NTFP)
	5	Handicrafts
	6	Gardening
	7	Migrant laborer
	8	Other
10	Estimated housing annual income of the family	
	1	500,000 and above
	2	400,000-499,999
	3	300,000-399,999
	4	200,000-299,999
	5	Below 200,000
11	Housing condition	
	Type I	GI roof, wooden floor, hydroelectric power light, petrol lamp, cooking gas, flush-type toilet,
	Type II	Wood/bamboo roof, wood and bamboo floor, gas lamp, gas, mixed/charcoal for cooking, pit toilet
	Type III	Grass roof, earth floor, candle and other sources of light, pit or forest,

Column	Codes for the entries	Description/Codes
12	Distance from school	
	1	5 kms and below
	2	Above 5 kms but below 10 kms
	3	Above 10 kms
13	From your house to school what do you use?	
	1	Bicycle
	2	Motorcycle
	3	Walk
	4	others-
14	What is the weight of the child?(malnutrition status)	
	1	Above average
	2	Average
	3	Below Average
15	Socio-Economic Status of the Family	
	1	High (Ref to column 8-9-10 Occupation + Income)
	2	Medium
	3	Low

BESDP SCHOLARSHIP SURVEY

MASTER LIST OF THE GIRLS INTERVIEWED

NAME OF THE GIRL	CODED INFORMATION ON THE PROFILE OF THE RESPONDENTS																REMARKS
	1	2	3	4	5/F	5/M	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

NOTE: Use the codes in the codes when filling up the column.

BESDP SCHOLARSHIP SURVEY

MASTER LIST OF THE BOYS INTERVIEWED

NAME OF THE BOYS	CODED INFORMATION ON THE PROFILE OF THE RESPONDENTS																REMARKS
	1	2	3	4	5/F	5/M	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

NOTE: Use the codes in the codes when filling up the column.

ANNEX C. FINAL LIST OF SCHOLARS

